

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Παραδοτέο 1.

«Χαρακτήρας περιοχής και στρατηγική παρέμβασης»

Περιεχόμενα

0.	ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	3
1.	ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	6
1.0	ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	6
1.1	ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΔΥΝΑΜΙΚΗ	8
1.1.1	Μεταβολή πληθυσμού.....	8
1.1.2	Μεταβολή δείκτη γήρανσης.....	10
1.1.3	Μεταβολή δείκτη εξάρτησης	12
1.2	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.....	14
1.2.1	Ποσοστό αναλφάβητων	14
1.2.2	Ποσοστό πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.....	16
2.	ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ.....	18
3.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	22
3.1.	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	22
3.1.1.	Οικονομικά ενεργοί.....	22
3.1.2.	Απασχολούμενοι	24
3.1.3.	Απασχολούμενοι σε δυναμικούς τομείς.....	26
3.2.	ΑΝΕΡΓΙΑ	28
3.2.1.	Διαχρονική εξέλιξη ανεργίας 2001 – 2011.....	28
3.2.2.	Εκτίμηση της δυναμικής και των χαρακτηριστικών ανεργίας	30
4.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ.....	32
5.	ΧΩΡΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	35
5.1.	ΕΙΔΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΠΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΧΩΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	35
5.1.1.	Χωροταξικά Πλαίσια	35
5.1.2.	Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο.....	41
5.1.3.	Ειδικές μελέτες και ειδικά πλαίσια προστασίας.....	43
5.1.3.1.	Λιμενική ζώνη.....	43
5.1.3.2.	Ανάπλαση παλιάς πόλης.....	46
5.1.3.3.	Master plan χρήσεων της ζώνης της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου	50
5.1.4.	Ειδικά στρατηγικά πλαίσια στο επίπεδο του Δήμου	58
5.1.4.1.	Στρατηγικό – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ηρακλείου	58
5.1.4.2.	Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας ΣΔΑΕ έως το 2020 για τον Δήμο Ηρακλείου	

5.1.4.3.	Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων Δήμου Ηρακλείου	67
5.1.4.4.	Πλαίσια Στρατηγικής για τους υδατικούς πόρους - διάβρωση ακτών	70
5.1.4.5.	Στρατηγικό Σχέδιο του Δήμου Ηρακλείου για την «Έξυπνη Πόλη»	72
5.1.4.6.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνικής Πολιτικής	76
5.2.	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ	79
5.2.1.	Κοινωνικές υποδομές – υποδομές παιδείας και άθλησης	79
5.2.2.	Στοιχεία πολιτιστικής, ιστορικής και αρχιτεκτονικής σημασίας – δίκτυο πεζοδρόμων και κοινόχρηστων χώρων	86
5.2.3.	Πολεοδομικά χαρακτηριστικά.....	93
5.2.4.	Χαρακτηριστικά ιδιοκτησιακού καθεστώτος	103
5.2.5.	Τεχνικές υποδομές	105
6.	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ 2000 ΕΩΣ ΤΟ 2015	107
6.1.	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΧΩΡΟ	107
6.2.	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΧΩΡΟ.....	112
6.3.	ΤΟΠΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ.....	114
7.	ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	115
7.1.	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΛΙΜΑΤΟΣ	115
7.2.	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΩΡΟΥ – ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ.....	117
7.2.1.	Περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά δημόσιου χώρου και δομημένου περιβάλλοντος	117
7.2.2.	Επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή.....	123
8.	ΕΚΘΕΣΗ ΠΟΡΙΣΜΑΤΩΝ	130
9.	ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	133
9.1.	ΟΡΑΜΑ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ.....	133
9.1.1.	Διατύπωση Οράματος – Στρατηγικού Στόχου	133
9.1.2.	Ανάλυση στρατηγικής	134
9.1.2.1.	Περιγραφή Αξόνων Στρατηγικής και συσχέτιση με τα χαρακτηριστικά της περιοχής παρέμβασης.....	134
9.1.2.2.	Συσχέτιση των Αξόνων Στρατηγικής με το ΣΕΣ 2014 – 2020 και τις κατευθύνσεις των Στρατηγικών Πλαισίων	137

0. ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο Δήμος Ηρακλείου με την 368/2015 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ενέκρινε την εκπόνηση Σχεδίου Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ) με βάση τις κατευθύνσεις των επιπέδων χωρικού σχεδιασμού και του 1ου Παραδοτέου «Διαφοροποιημένοι τύποι χωρικών ενοτήτων στα όρια αστικών και περιφερειακών περιοχών του Δήμου» της υπ. αρ.πρ. 191749/31-12-2014 σύμβασης με θέμα «ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ», «ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΤΥΠΟΙ ΧΩΡΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ», ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ».

Τα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ), σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 2742/1999 προωθούνται σε πόλεις ή τμήματά τους καθώς και σε ευρύτερες αστικές περιοχές που παρουσιάζουν κρίσιμα και σύνθετα προβλήματα, αναπτυξιακής υστέρησης, κοινωνικής και οικονομικής συνοχής, περιβαλλοντικής υποβάθμισης και ποιότητας ζωής.

Στην σημερινή συγκυρία και μετά την εφαρμογή του Προγράμματος Καλλικράτη ο Δήμος Ηρακλείου, στο πλαίσιο του αναπτυξιακού προγραμματισμού, πρέπει να διαμορφώσει, ένα Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης και ταυτόχρονα να προσαρμόσει τον χωρικό του σχεδιασμό προκειμένου να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις της μεγάλης κοινωνικής και οικονομικής κρίσης, αξιοποιώντας στον μέγιστο βαθμό, κάθε δυνατή πηγή χρηματοδότησης. Στο πλαίσιο αυτό το ΣΟΑΠ αποτελεί ένα από τα βασικότερα και κρίσιμότερα προγράμματα ανάπτυξης του Δήμου, ώστε να δημιουργηθούν προϋποθέσεις που θα οδηγούν σε:

- Συσχέτιση των χωρικών πολεοδομικών παρεμβάσεων με την αναπτυξιακή δυναμική
- Διασφάλιση ισόρροπης συνεργασίας κεντρικής, τοπικής διοίκησης σε θέματα σχεδιασμού και οργάνωσης του χώρου αλλά και αντιμετώπισης κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων.
- Δημιουργία θεσμικών ή και οικονομικών κινήτρων για την συνεργασία κεντρικής τοπικής διοίκησης και ιδιωτικού τομέα.
- Συμμετοχή των τοπικών κοινωνικών και οικονομικών εταίρων από το επίπεδο του σχεδιασμού.
- Διασφάλιση της κοινωνικής συναίνεσης και μεγιστοποίηση της συμμετοχής των τοπικών εταίρων κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Στο πλαίσιο του ΣΟΑΠ θα πρέπει να σχεδιαστεί ένα Πρόγραμμα Δράσης και να προσαρμοστεί ο πολεοδομικός σχεδιασμός στο τοπικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις κατευθύνσεις των υπερκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, όσο και τα εξειδικευμένα κείμενα Στρατηγικής τόσο του Δήμου όσο και της Περιφέρειας, με σκοπό :

- Την αξιοποίηση της άμεσης γειτνίασης των περιοχών με το λιμάνι του Ηρακλείου και τον αρχαιολογικό χώρο της Κνωσού
- Την αξιοποίηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της παλιάς πόλης και του παράκτιου μετώπου
- Την έγκαιρη προετοιμασία για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων και ευκαιριών που δημιουργούνται από την ανάπτυξη του τουρισμού κρουαζιέρας
- Τον ανασχεδιασμό σε υποβαθμισμένες αστικές περιοχές καθώς και στο δίκτυο κοινοχρήστων χώρων πρασίνου και ελεύθερων χώρων που θα βελτιώσουν την

ποιότητα ζωής, θα ενισχύσουν την κοινωνική συνοχή, ενώ ταυτόχρονα θα ενδυναμώσουν τη σύνδεση του λιμανιού και του παράκτιου μετώπου με τον αρχαιολογικό χώρο της Κνωσού καθώς και με επιμέρους ζώνες ιστορικού πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

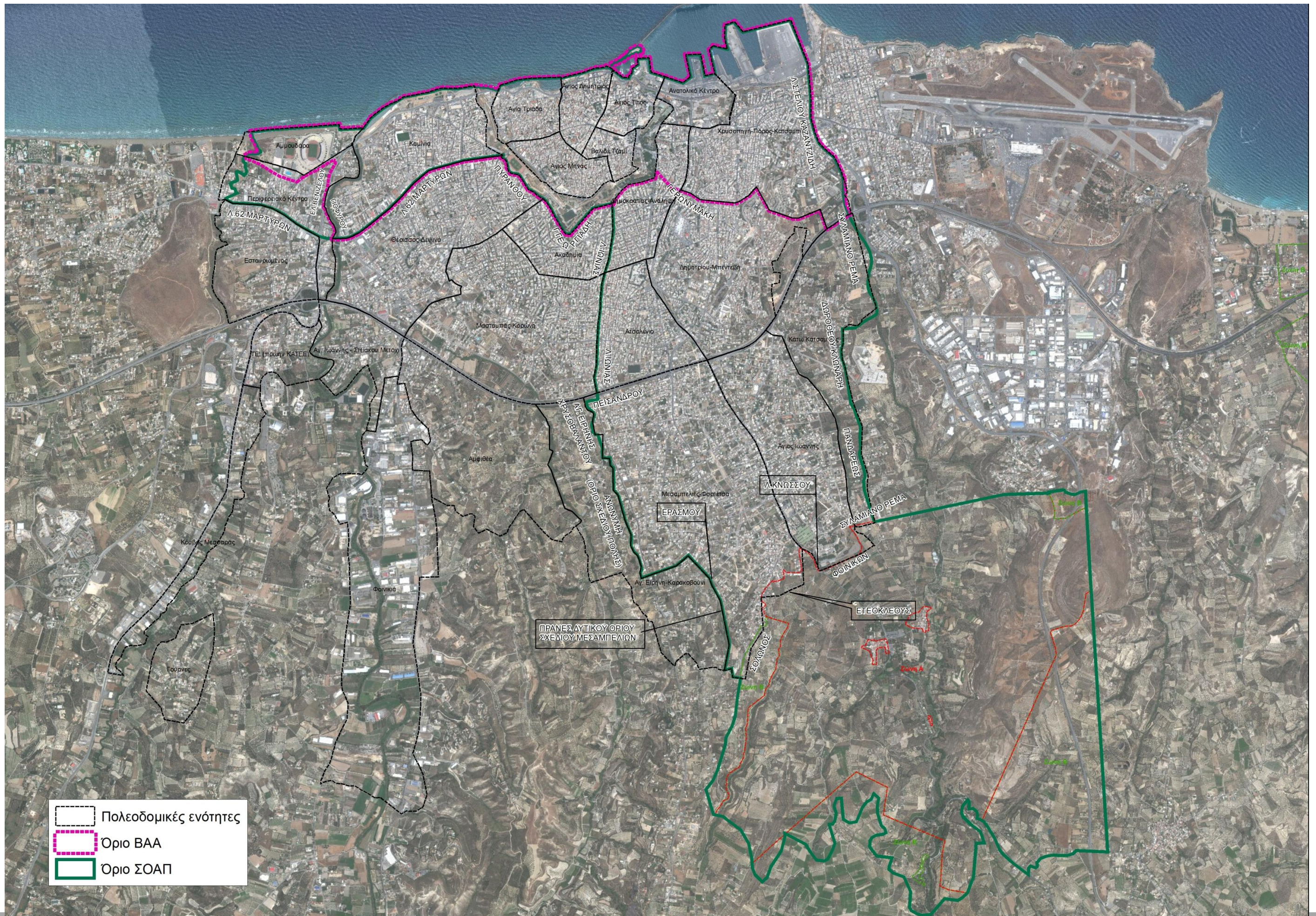
Παράλληλο μέλημα του πολεοδομικού ανασχεδιασμού και του Προγράμματος Δράσης θα πρέπει να είναι η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων θέσης, η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, η διασφάλιση κοινωνικής συνοχής, η αντιμετώπιση προβλημάτων φτώχειας και η βελτίωση του βαθμού εκπαίδευσης – κατάρτισης του τοπικού πληθυσμού στους επιλεγμένους τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής της «Έξυπνης Εξειδίκευσης».

Στο πλαίσιο του 1ου Παραδοτέου «Διαφοροποιημένοι τύποι χωρικών ενότητων στα όρια αστικών και περιαστικών περιοχών του Δήμου» της υπ. αρ.πρ. 191749/31-12-2014 σύμβασης με θέμα «ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ», «ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΤΥΠΟΙ ΧΩΡΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ», ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ», οριοθετήθηκε η ευρύτερη περιοχή ΣΟΑΠ, εντός των ορίων της οποίας περιλαμβάνεται και η περιοχή εφαρμογής ολοκληρωμένου προγράμματος Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης ΒΑΑ. Η οριοθέτηση της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ απεικονίζεται στο συνημμένο απόσπασμα google earth.

Εντός των ορίων του ΣΟΑΠ περιλαμβάνονται 16 Πολεοδομικές Ενότητες (ΠΕ) εκ των οποίων οι 11 ΠΕ εντάσσονται και εντός της περιοχής ΒΑΑ, στο σύνολο της έκτασής τους ή σε τμήμα της.

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΣΟΑΠ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΒΑΑ
ΑΜΜΟΥΔΑΡΑ (ΠΕ29)	Χ	Χ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ (ΠΕ20)	Τμήμα	Τμήμα
ΚΑΜΙΝΙΑ (ΠΕ13)	Χ	Χ
ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ (ΠΕ1)	Χ	Χ
ΆΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (ΠΕ3)	Χ	Χ
ΆΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ (ΠΕ2)	Χ	Χ
ΆΓΙΟΣ ΤΙΤΟΣ (ΠΕ4)	Χ	Χ
ΒΑΛΙΔΕ ΤΖΑΜΙ (ΠΕ5)	Χ	Χ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ (ΠΕ42)	Χ	Χ
ΧΡΥΣΟΠΗΓΗ - ΠΟΡΟΣ - ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ (ΠΕ10)	Χ	Χ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΑΝΑΛΗΨΗ (ΠΕ9)	Χ	Τμήμα
ΑΤΣΑΛΕΝΙΟ (ΠΕ12)	Χ	
ΣΥΝΟΙΚΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΠΕΝΤΕΒΗ (ΠΕ11)	Χ	
ΚΑΤΩ ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ - ΜΕΤΟΧΙ ΠΑΠΑ ΤΙΤΟΥ - ΠΑΓΚΡΗΤΙΟ (ΠΕ38)	Χ	
ΆΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (ΠΕ14)	Χ	
ΜΕΣΑΜΠΕΛΙΣ - ΦΟΡΤΕΤΣΑ (ΠΕ15)	Χ	

Εντός των ορίων του ΣΟΑΠ εντάσσονται και οι ζώνες προστασίας Α και Β του αρχαιολογικού χώρου της Κνωσού.

1. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

1.0 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Προσεγγίζονται, με βάση τα στοιχεία απογραφής ΕΛΣΤΑΤ για το 2001 και το 2011, η πληθυσμιακή δυναμική, το εκπαιδευτικό επίπεδο και τα οικονομικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού.

Η προσέγγιση γίνεται με χωρική αναφορά στις Δημοτικές Ενότητες, για το εξωαστικό τμήμα του Δήμου, ενώ ειδικά για την πόλη του Ηρακλείου, η προσέγγιση γίνεται σε επιμέρους χωρικούς τομείς, που προκύπτουν από τη συσχέτιση των απογραφικών τομέων ΕΛΣΤΑΤ για το 2001 και το 2011.

Ειδικότερα, έγινε η συσχέτιση 97 απογραφικών τομέων του 2001 με 123 απογραφικούς τομείς του 2011, σε 33 ενοποιημένους απογραφικούς τομείς, που επιτρέπουν την διαχρονική σύγκριση. Στο σχεδιάγραμμα 1.1, παρουσιάζονται στις αντίστοιχες στήλες και αποσπάσματα χαρτών οι απογραφικοί τομείς του 2001 και του 2011, καθώς και οι ενοποιημένοι απογραφικοί τομείς.

Οι 33 ενοποιημένοι απογραφικοί τομείς, αντιστοιχίζονται με 28 Πολεοδομικές Ενότητες, όπως απεικονίζεται στις στήλες «Πολεοδομική Ενότητα (ΠΕ)» και «Αντιστοιχισμός με ενοποιημένους Απογραφικούς Τομείς» και το αντίστοιχο απόσπασμα χάρτη.

Από τις 28 Πολεοδομικές Ενότητες εντός της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ περιλαμβάνονται 9 και συγκεκριμένα :

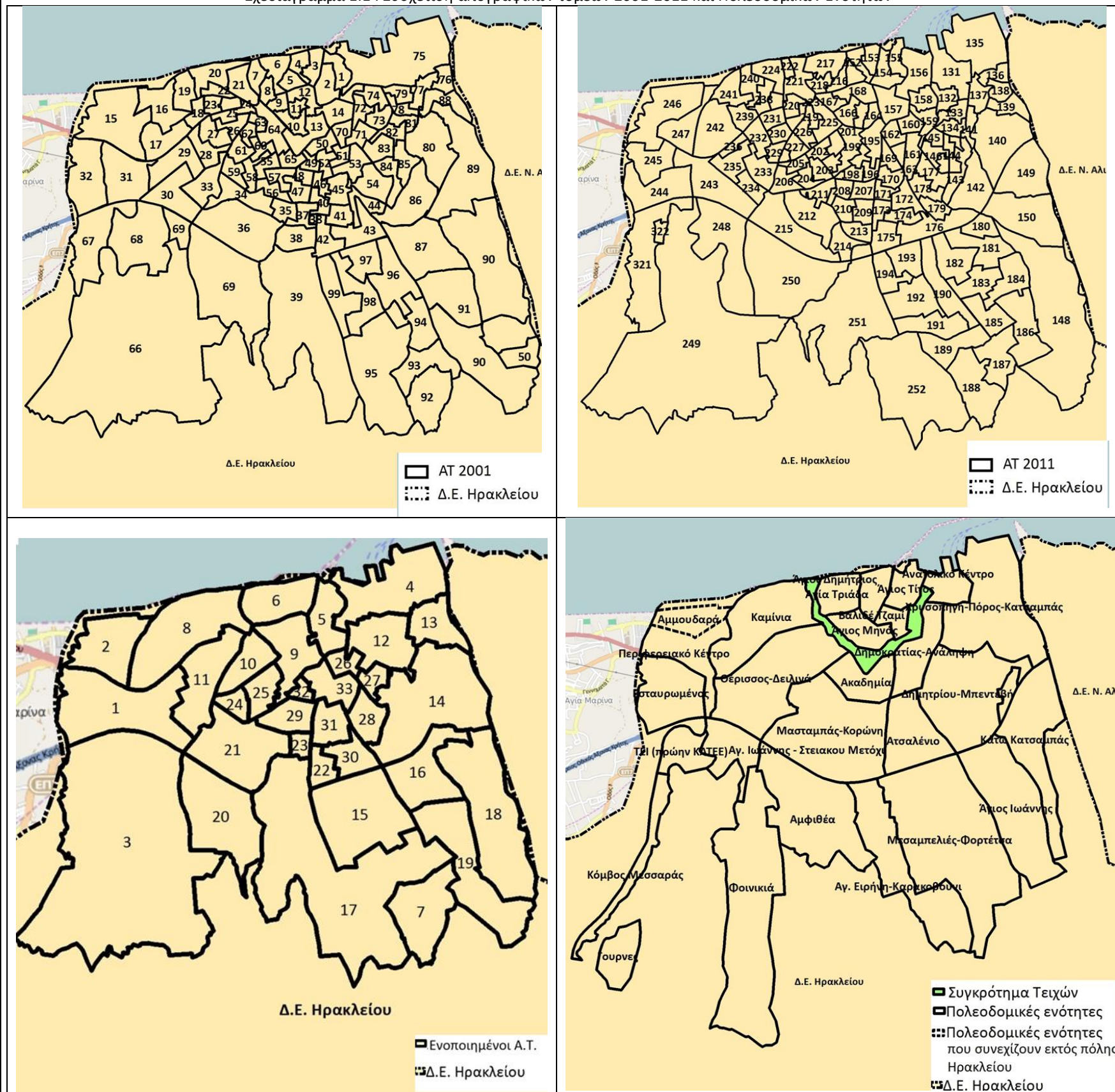
- Αγία Τριάδα / Άγιος Δημήτριος / Άγιος Μηνάς / Άγιος Τίτος / Βαλιδέ Τζαμί / Χρυσοπηγή - Πόρος – Κατσαμπάς / Καμίνια / Αμμουδάρα (εν μέρει) / Περιφερειακό Κέντρο (εν μέρει), εντός ΣΟΑΠ και ΒΑΑ
- Περιφερειακό Κέντρο (εν μέρει) / Δημοκρατίας Ανάληψη (εν μέρει) / Δημητρίου Μπεντεβή / Ατσαλένιο / Κάτω Κατσαμπάς / Άγιος Ιωάννης / Μεσαμπελιές – Φορτέσα, εντός ΣΟΑΠ

Ο σχολιασμός των πληθυσμιακών κοινωνικών και οικονομικών δεδομένων, γίνεται στο επίπεδο των ενοποιημένων απογραφικών τομέων για την αστική περιοχή και στο επίπεδο των Δημοτικών Ενοτήτων για την εξωαστική περιοχή.

Ο σχολιασμός για τις επιμέρους παραμέτρους στις ενότητες που ακολουθούν γίνεται με χάρτες και πίνακες συγκριτικά για την περιοχή ΒΑΑ, ΣΟΑΠ, αστική περιοχή τον Δήμο και την Περιφέρεια

Απογραφικοί Τομείς ΕΛΣΤΑΤ 2001	Απογραφικοί Τομείς ΕΛΣΤΑΤ 2011	Ενοποιημένοι Απογραφικοί Τομείς
(1/2)29, 30, 31, 32	235, 236, 243, 244, 245	1
15	246, 247	2
66, 67, 68, (1/9)69	248, 249, 321, 322	3
75	131, 135, 156	4
1, 2, 14	154, 155, 157	5
3, 4, 5, 6, 7, 8	151, 152, 153, 216, 217, 218	6
92, 93	187, 188	7
17, 18, 19, 20, 21, 22, 23	221, 222, 224, 237, 238, 239, 240, 241, 242	8
9, 10, 11, 12, 13, 65	164, 165, 166, 167, 168, 199	9
(1/2)60, 61, 62, 63, (2/3) 64	223, 225, 226, 227, 228	10
24, 25, 26, 27, 28, (1/2) 29	219, 220, 229, 230, 231, 232, 233, 234	11
72, 73, 74, 78, 79, 81, 82	132, 133, 134, 141, 158, 159	12
76, 77, 88	136, 137, 138, 139	13
80, 85, 86, 89	140, 142, 143, 144, 147, 149	14
96, 97, 98, 99	182, 190, 192, 193, 194	15
87	180, 181	16
38, 39, 94, 95	213, 214, 251, 252, 185, 189, 191	17
50, (1/2) 90	148, 150	18
(1/2) 90, 91	183, 184, 186	19
(8/9)69	250	20
34, 35, 36	206, 210, 211, 212, 215	21
42	175	22
37	209	23
58, 59	204, 205	24
55, 57, (1/2) 60, (1/3)64	200, 201, 202, 203	25
70, 71	160, 162	26
83, 84	145, 146	27
44, 54	177, 178	28
46, 47, 48, 56	196, 198, 207, 208	29
41, 43	174, 176	30
40, 45	170, 171, 172, 173	31
49	197	32
51, 52, 53	161, 163, 165, 195	33
Πολυενοποιητική Ενότητα (ΠΕ)	Αντιστοίχιση με ενοποιημένους Απογραφικούς Τομείς	
ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ (ΠΕ1)	1/2 του 6	
ΆΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (ΠΕ3)	1/2 του 6 & 1/9 του 9	
ΆΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ (ΠΕ2)	5/9 του 9 & 1/25 του 5	
ΆΓΙΟΣ ΤΙΤΟΣ (ΠΕ4)	10/25 του 5 & 1/9 του 4	
ΒΑΛΙΔΕ ΤΖΑΜΙ (ΠΕ5)	14/25 του 5 & 1/9 του 9	
ΘΕΡΙΣΣΟΣ ΔΕΛΙΝΑ (ΠΕ6)	10 & 11 & 4/9 του 1	
ΑΚΑΔΗΜΙΑ (ΠΕ7)	2/3 του 25 & 32 & 2/9 του 9 & 1/3 του 29 & 1/4 του 33	
ΚΑΣΤΑΜΠΑΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΤΕΙΧΩΝ (ΠΕ8)	21 & 23 & 24 & 1/3 του 25 & 2/3 του 29 & 2/20 του 17	
ΚΟΡΩΝΗ ΜΑΓΑΡΑΣ (ΠΕ8α)		
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΑΝΑΛΗΨΗ (ΠΕ9)	1/9 του 4 & 26 & 2/4 του 33 & 2/9 του 12	
ΧΡΥΣΟΠΗΓΗ - ΠΟΡΟΣ - ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ (ΠΕ10)	4/9 του 4 & 13 & 6/9 του 12 & 1/7 του 14	
ΣΥΝΟΙΚΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΠΕΝΤΕΒΗ (ΠΕ11)	27 & 28 & 4/7 του 14 & 1/4 του 33 & 1/9 του 12	
ΑΤΣΑΛΕΝΙΟ (ΠΕ12)	22 & 30 & 31	
ΚΑΜΙΝΙΑ (ΠΕ13)	8	
ΆΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (ΠΕ14)	3/4 του 16 & 1/2 του 19 & 1/7 του 7 & 1/20 του 17	
ΜΕΣΑΜΠΕΛΙΕΣ - ΦΟΡΤΕΤΣΑ (ΠΕ15)	5/7 του 7 & 15 & 8/20 του 17	
ΚΑ.Τ.Ε.Ε. (ΠΕ18)	1/14 του 3	
ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΣ ΒΟΡ ΤΟΥ ΕΘΝ ΔΡ. (ΠΕ19)	4/9 του 1	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ (ΠΕ20)	1/2 του 2 & 1/9 του 1	
ΑΜΜΟΥΔΑΡΑ (ΠΕ29)	1/2 του 2	
ΚΟΜΒΟΣ ΜΕΣΣΑΡΑΣ (ΠΕ32)	2/14 του 3	
ΓΟΥΡΝΕΣ (ΠΕ33)	1/14 του 3	
ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΧΩΣΤΟΣ (ΣΤΕΙΑΚΟΥ ΜΕΤΟΧΙ) (ΠΕ34)	1/14 του 3	
ΦΟΙΝΙΚΙΑ (ΠΕ35)	3/14 του 3 & 1/20 του 20	
ΑΜΦΙΘΕΑ (ΠΕ36)	19/20 του 20 & 2/20 του 17	
ΑΓ. ΕΙΡΗΝΗ - ΚΟΡΑΚΟΒΟΥΝΙ - ΜΑΡΑΘΙΤΗΣ (ΠΕ37)	7/20 του 17	
ΚΑΤΩ ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ - ΜΕΤΟΧΙ ΠΑΠΑ ΤΙΤΟΥ - ΠΑΓΚΡΗΤΙΟ (ΠΕ38)	1/3 του 18 & 2/7 του 14 & 1/4 του 16	
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ (ΠΕ42)	3/9 του 4	

Σχεδιάγραμμα 1.1 : Συσχέτιση απογραφικών τομέων 2001-2011 και Πολεοδομικών Ενοτήτων

1.1 ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΔΥΝΑΜΙΚΗ

Η πληθυσμιακή δυναμική, προσεγγίζεται με βάση την μεταβολή του συνολικού πληθυσμού από το 2001 έως το 2011 αλλά και την μεταβολή των δεικτών γήρανσης και εξάρτησης στο ίδιο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ.

1.1.1 Μεταβολή πληθυσμού

Η μεταβολή πληθυσμού 2001 – 2011 για τον Δήμο Ηρακλείου και την αστική περιοχή, είναι αυξητική με τιμή μεγαλύτερη από εκείνη της Περιφέρειας. Στην περιοχή του ΣΟΑΠ η μεταβολή είναι επίσης αυξητική, με τιμές όμως μικρότερες από εκείνες του Δήμου και της Περιφέρειας, ενώ στην περιοχή ΒΑΑ καταγράφεται μείωση πληθυσμού.

Πίνακας 1.1.1 : Μεταβολή Πληθυσμού 2001-2011

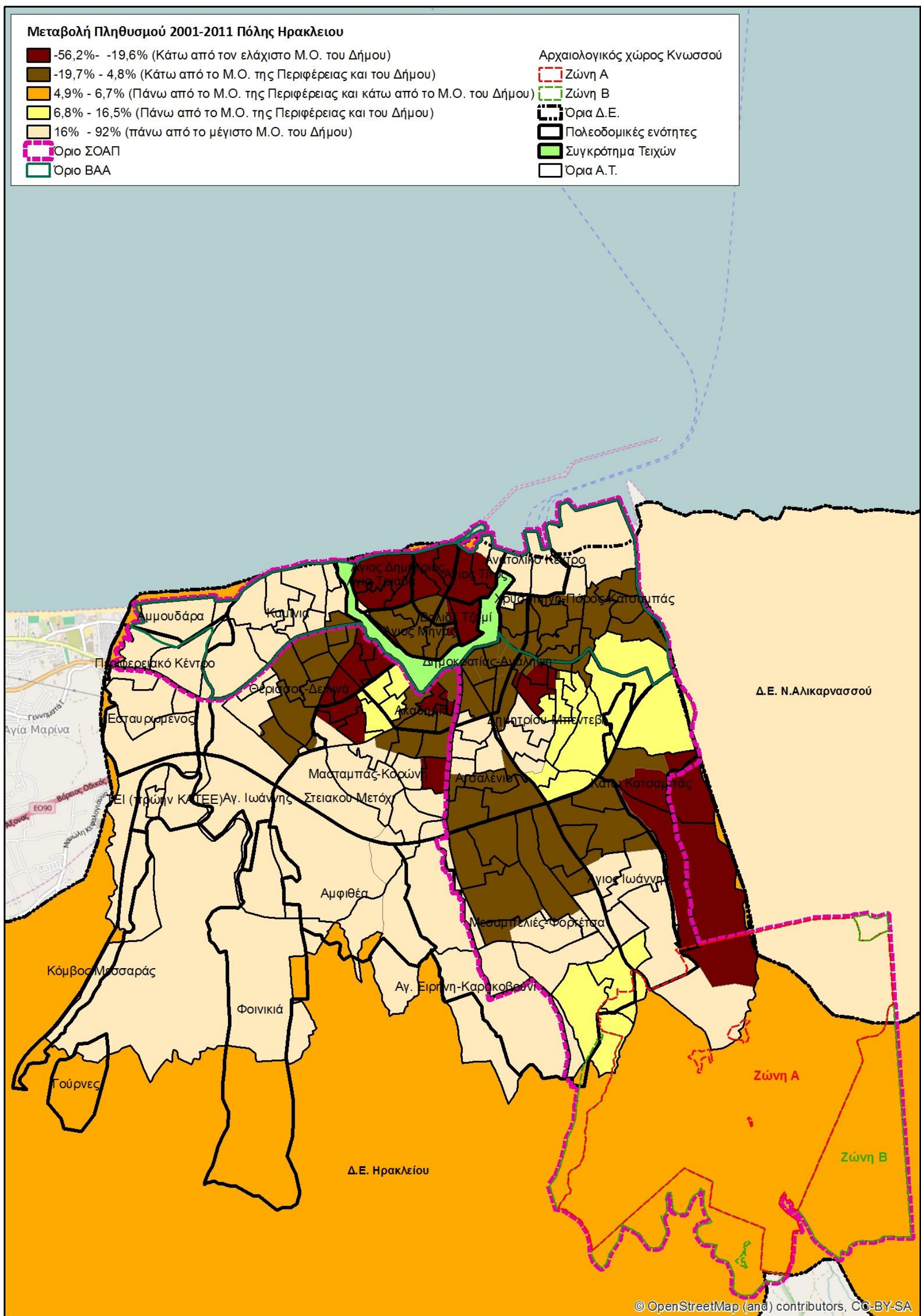
	Περιοχή ΒΑΑ	Περιοχή ΣΟΑΠ	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
2001	33.216	78,232	128,515	163,115	594,368
2011	32.162	82.477	136,871	173,993	623,025
Ελάχιστη τιμή 2011					
Μέγιστη τιμή 2011					
%μεταβολή 2001 - 2011	-3.17%	5.43%	6.50%	6,67%	4,83%
Μέγιστη τιμή μεταβολής 2001 - 2011	82.77%	92.00%	92.00%	16,53%	
Ελάχιστη τιμή μεταβολής 2001- 2011	-38.98%	-45.16%	-56.28%	-19,69%	

Στον χάρτη 1.1.1 παρουσιάζονται διαφοροποιημένες χωρικές ενότητες ως προς τη μεταβολή πληθυσμού 2001 – 2011, συγκριτικά με την αντίστοιχη μεταβολή του Δήμου και της Περιφέρειας.

Εντός της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ :

- εντοπίζονται 2 θύλακες με αρνητική μεταβολή πληθυσμού στην παλιά πόλη και μια περιμετρική ζώνη στα νότια της (Δημοκρατίας - Ανάληψη, Χρυσοπηγή – Πόρος - Κατσαμπάς), καθώς και στο πιο νότια προς το ανατολικό όριο Κάτω Κατσαμπάς, Άγιος Ιωάννης)
- τα παράκτια μέτωπα στα ανατολικά και δυτικά της παλιάς πόλης, παρουσιάζει αυξητική πληθυσμιακή δυναμική πάνω από το μέσο όρο του Δήμου.

Χάρτης 1.1.1 : Μεταβολή πληθυσμού 2001 - 2011

1.1.2 Μεταβολή δείκτη γήρανσης

Ο δείκτης γήρανσης (ηλικιωμένοι προς παραγωγικές ηλικίες) 2001 και 2011 τόσο για τον Δήμο Ηρακλείου και την αστική περιοχή του όσο και την περιοχή ΣΟΑΠ/ ΒΑΑ είναι μικρότερος από εκείνον της Περιφέρειας. Συγκριτικά όμως με τον Δήμο και την αστική περιοχή η περιοχή ΣΟΑΠ εμφανίζει μεγαλύτερο δείκτη γήρανσης ενώ ακόμη μεγαλύτερο δείκτη γήρανσης εμφανίζει η περιοχή ΒΑΑ

Πίνακας 1.1.2 :Δείκτης Γήρανσης

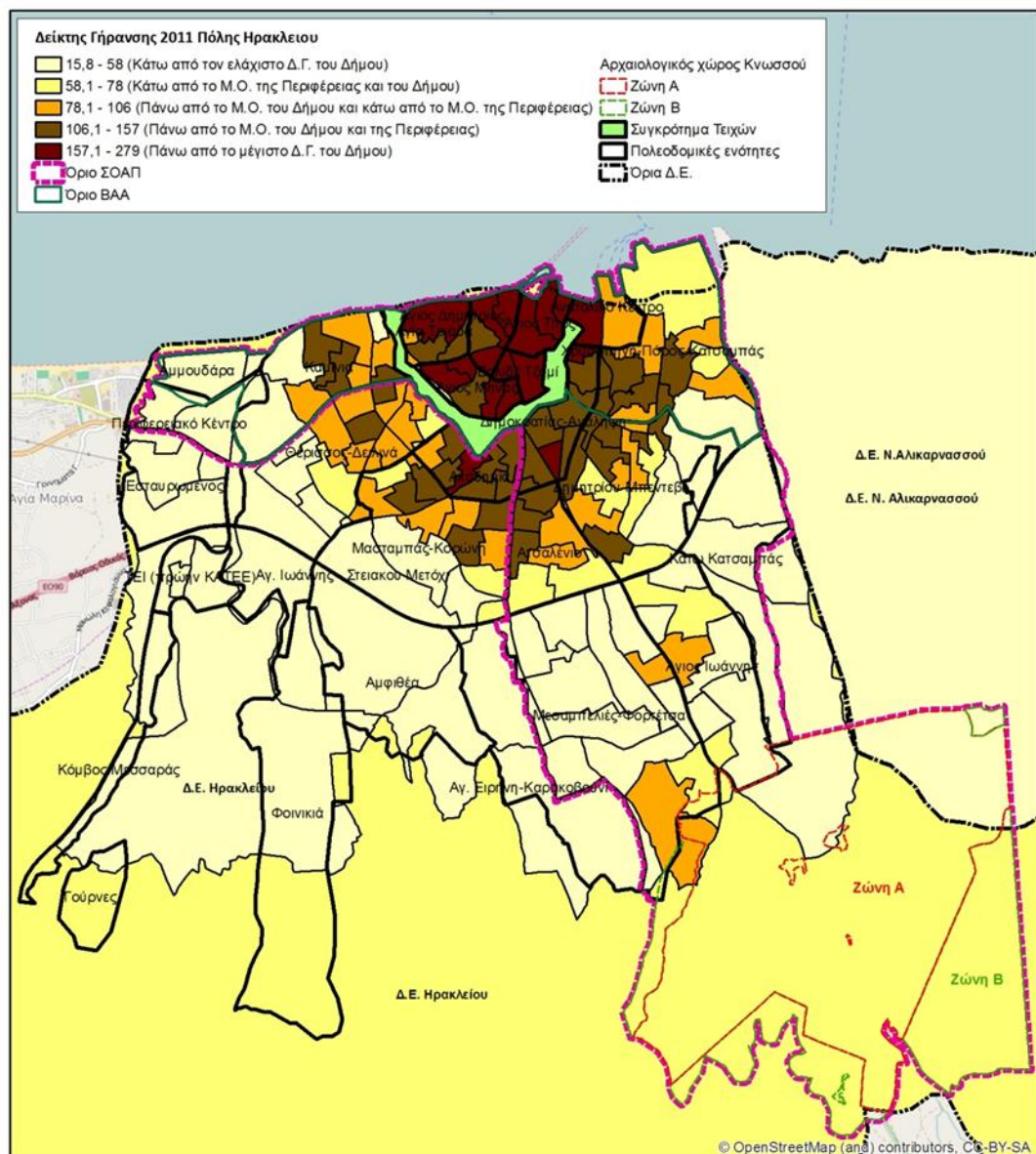
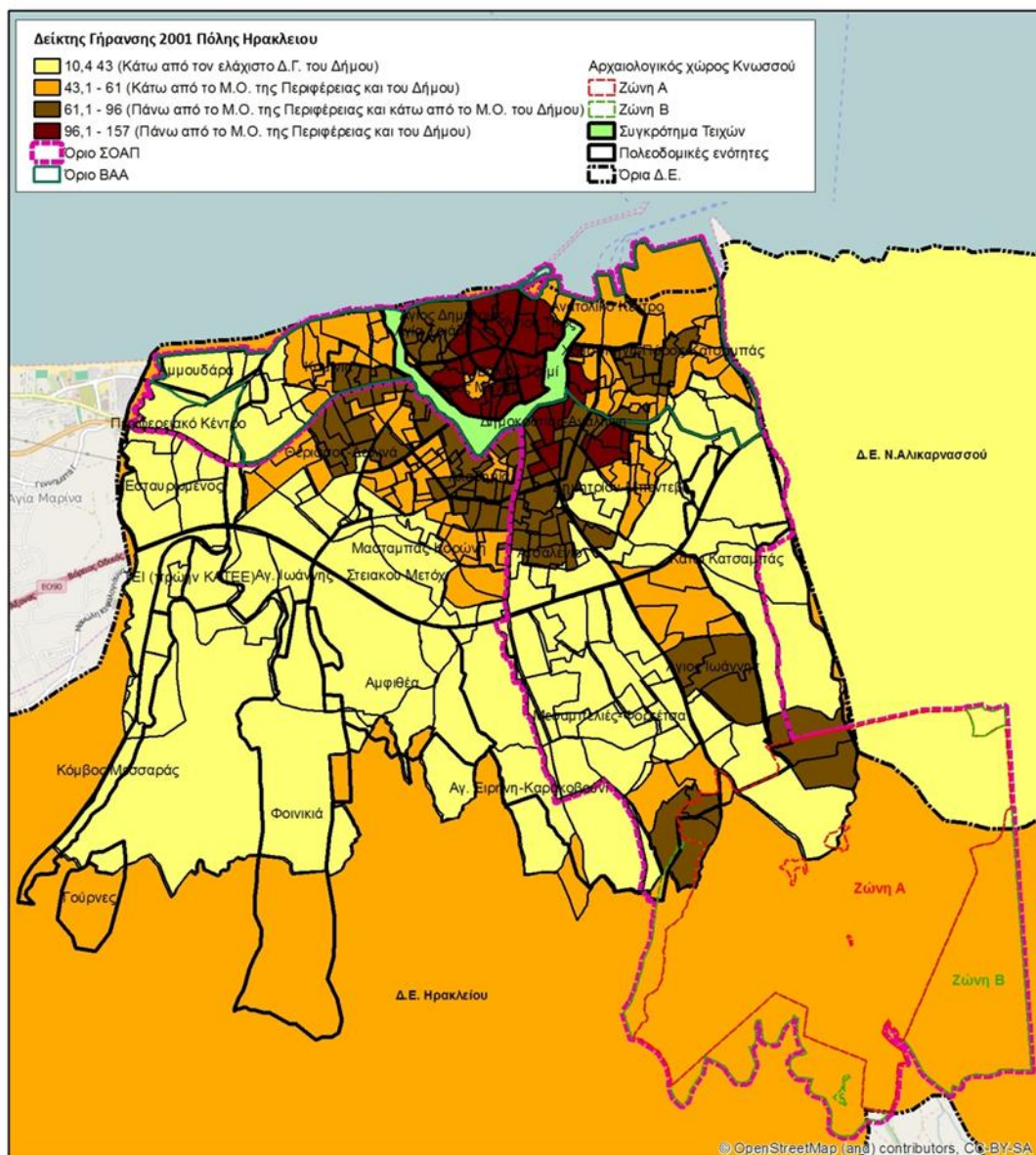
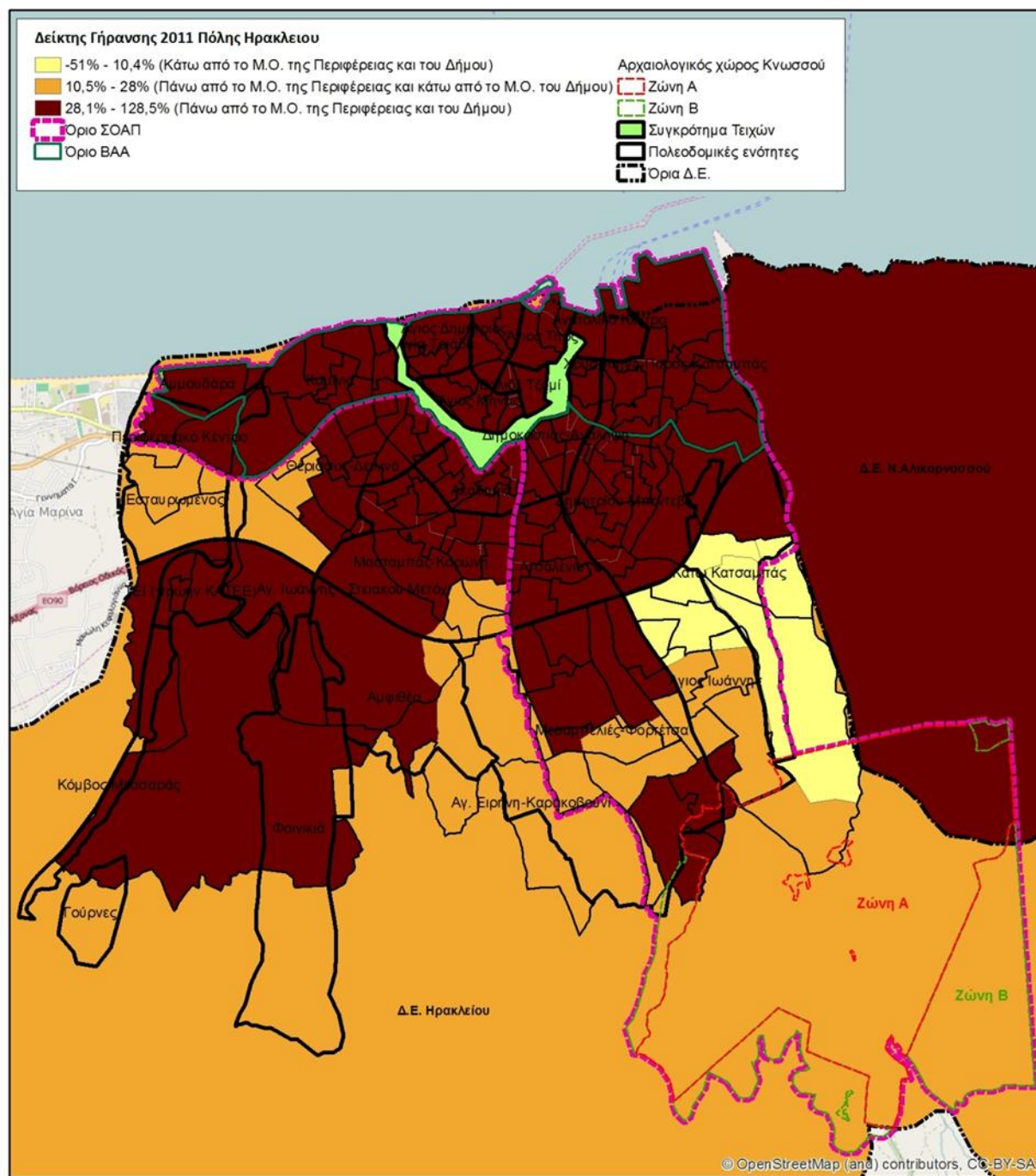
	Περιοχή ΒΑΑ	Περιοχή ΣΟΑΠ	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
2001	77.62	62,17	52,73	61	96
2011	115.13	86.33	76.37	78	106
Ελάχιστη τιμή 2011	59.50	30.00	22,80	58	
Μέγιστη τιμή 2011	254,10	254,10	254,10	157	
%μεταβολή 2001 - 2011	48.33	38.86	50,52	27.86	10,42
Μέγιστη τιμή μεταβολής 2001 - 2011	116,86	116,86	128,50	32.55	
Ελάχιστη τιμή μεταβολής 2001- 2011	30.80	-51,01	-51,01	0	

Στον χάρτη 1.1.1.2. παρουσιάζονται διαφοροποιημένες χωρικές ενότητες ως προς τη μεταβολή του δείκτη γήρανσης 2001 – 2011 συγκριτικά με την αντίστοιχη μεταβολή του Δήμου και της Περιφέρειας.

Στην περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, το ποσοστό μεταβολής του δείκτη γήρανσης 2001 – 2011 :

- υπερβαίνει το μέσο όρο του Δήμου και της Περιφέρειας στην παλιά πόλη και στα 2 παράκτια μέτωπα, στα ανατολικά και στα δυτικά της καθώς και στο μεγαλύτερο τμήμα της προς τα νότια, με εξαίρεση επιμέρους θύλακες που είναι :
 - ✓ κάτω από το μέσο όρο του Δήμου και της Περιφέρειας σε θύλακα στο αστικό κομμάτι στα ανατολικά της (Κάτω Κατσαμπάς, Άγιος Ιωάννης).
 - ✓ πάνω από το μέσο όρο της Περιφέρειας και κάτω από το μέσο όρο του Δήμου σε θύλακα προς τα νοτιοανατολικά (Άγιος Ιωάννης, Μεσαμπελιές – Φορτέτσα)

Χάρτης 1.1.2: Δείκτης γήρανσης

1.1.3 Μεταβολή δείκτη εξάρτησης

Ο δείκτης εξάρτησης (ηλικιωμένοι και παιδιά προς παραγωγικές ηλικίες) 2001 και 2011 για τον Δήμο Ηρακλείου, την αστική περιοχή και την περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, είναι μικρότερος από εκείνον της Περιφέρειας. Για την περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ το 2001 ο δείκτης εξάρτησης είναι υψηλότερος από του Δήμου και μικρότερος της αστικής περιοχής ενώ για το 2011 είναι μεγαλύτερος και από του Δήμου και από της αστικής περιοχής

Πίνακας 1.1.3 :Δείκτης Εξάρτησης

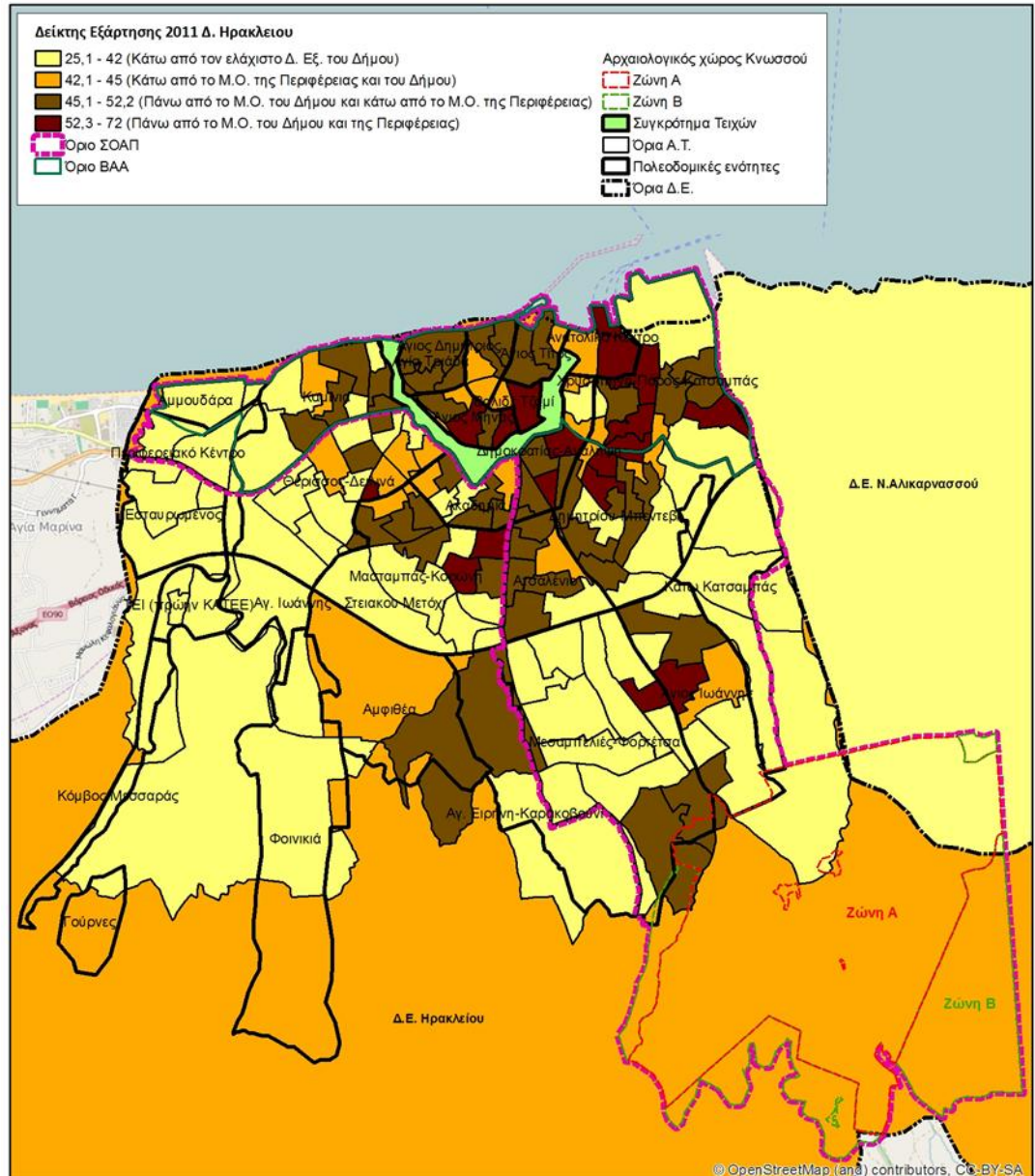
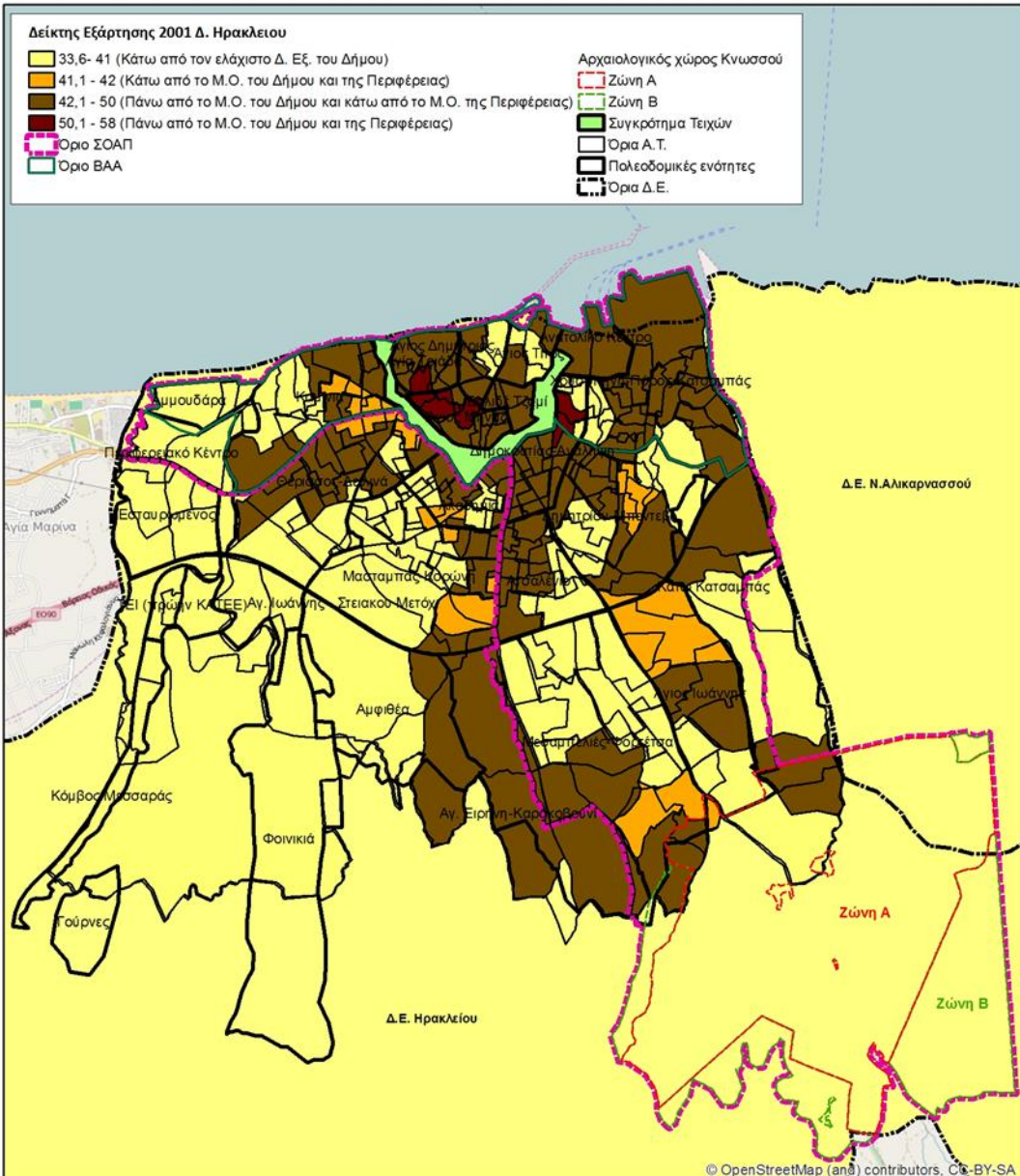
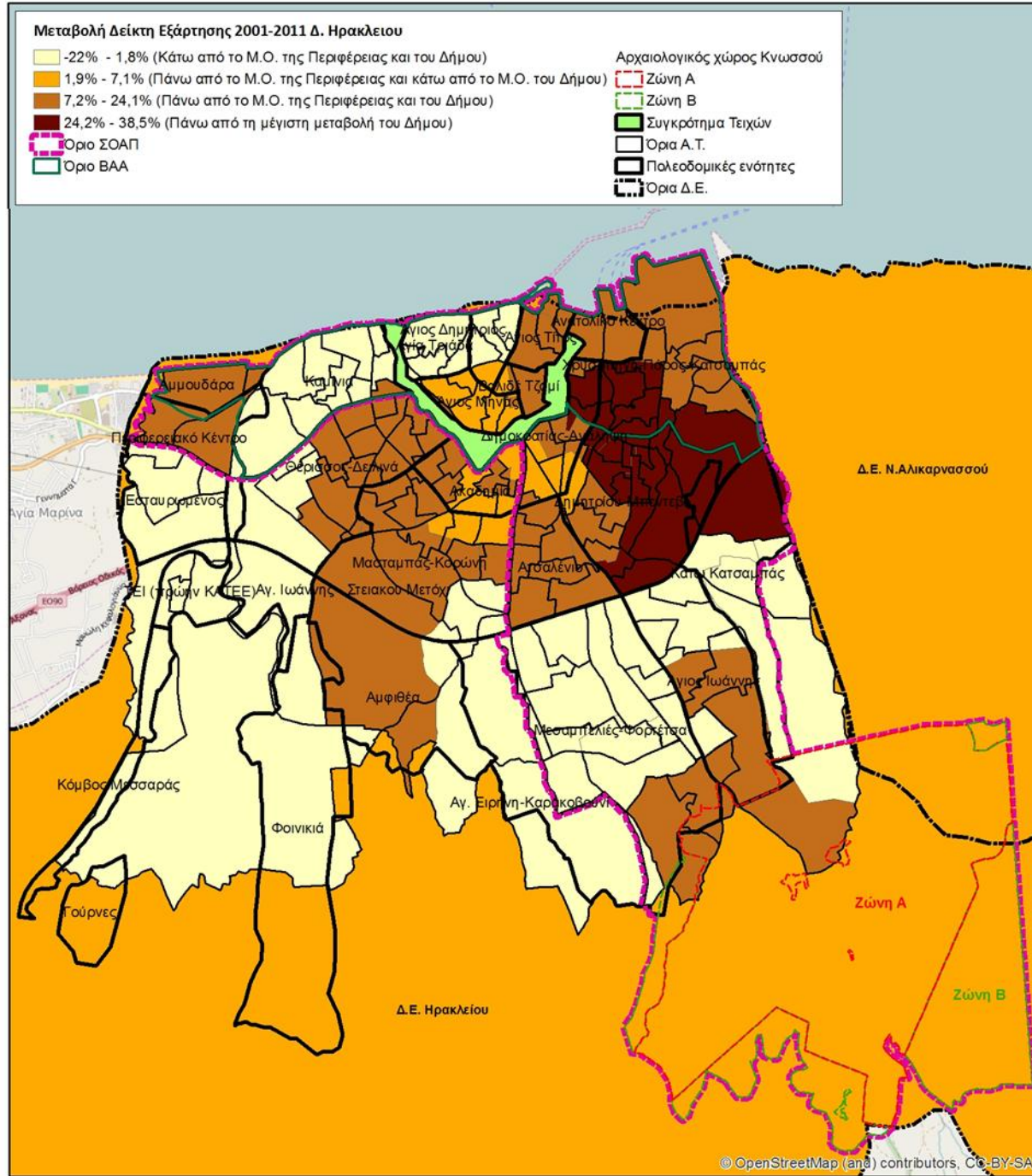
	Περιοχή ΒΑΑ	Περιοχή ΣΟΑΠ	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
2001	44.78	43,17	44,86	42	50
2011	46.71	45,45	43.93	45	52,2
Ελάχιστη τιμή 2011	43,10	36	29,00	42	
Μέγιστη τιμή 2011	55.00	56,8	56,80	72	
%μεταβολή 2001 - 2011	4.32	5,28	-2,07	7.14	4,4
Μέγιστη τιμή μεταβολής 2001 - 2011	38.54	38,54	38,54	24.13	
Ελάχιστη τιμή μεταβολής 2001- 2011	0,94	-12,41	-22.04	5	

Στον χάρτη 1.1.3. παρουσιάζονται διαφοροποιημένες χωρικές ενότητες ως προς τη μεταβολή του δείκτη γήρανσης 2001 – 2011 συγκριτικά με την αντίστοιχη μεταβολή του Δήμου και της Περιφέρειας.

Ειδικότερα στις παρακάτω περιοχές, που εντάσσονται στην ζώνη ΣΟΑΠ/ΒΑΑ το ποσοστό μεταβολής του δείκτη εξάρτησης 2001-2011, υπερβαίνει τον Μ.Ο του Δήμου και της Περιφέρειας :

- σε τμήμα της παλιάς πόλης
- στα νότια και ανατολικά της παλιάς πόλης (Ανατολικό Κέντρο, Χρυσοπηγή – Πόρος - Κατσαμπάς, Δημοκρατίας - Ανάληψη, Δημητρίου Μπεντεβή)
- στο νότιο άκρο του ΣΟΑΠ (Άγιος Ιωάννης και Μεσαμπελιές - Φορτέτσα)
- στο ανατολικό άκρο του ΣΟΑΠ/ΒΑΑ (Αμμουδάρα, Περιφερειακό Κέντρο)

Χάρτης 1.1.3: Δείκτης Εξάρτησης

1.2 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

1.2.1 Ποσοστό αναλφάβητων

Η προσέγγιση γίνεται με βάση τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, για τους αναλφάβητους. Το ποσοστό των αναλφάβητων 2001 για τον Δήμο Ηρακλείου, την αστική περιοχή και την περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, είναι μικρότερο από εκείνο της Περιφέρειας, ενώ είναι αντίστοιχα μεγαλύτερο για το 2011. Το ποσοστό αναλφάβητων για την περιοχή ΣΟΑΠ για το 2011 υπερβαίνει τόσο το μέσο όρο του Δήμου όσο και της αστικής περιοχής ενώ για την περιοχή ΒΑΑ είναι αντίστοιχα μικρότερο

Πίνακας 1.2.1 Ποσοστό Αναλφάβητων

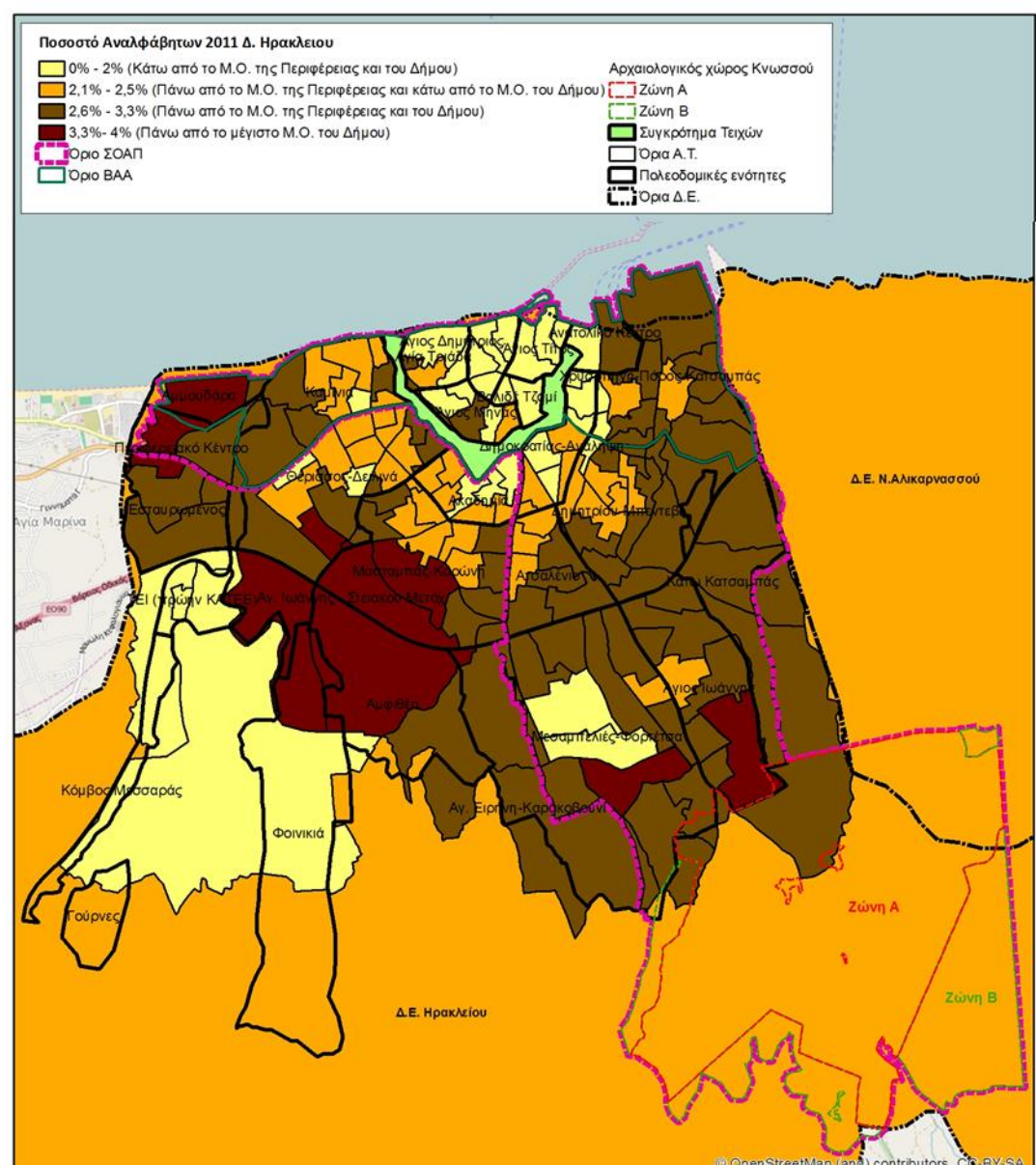
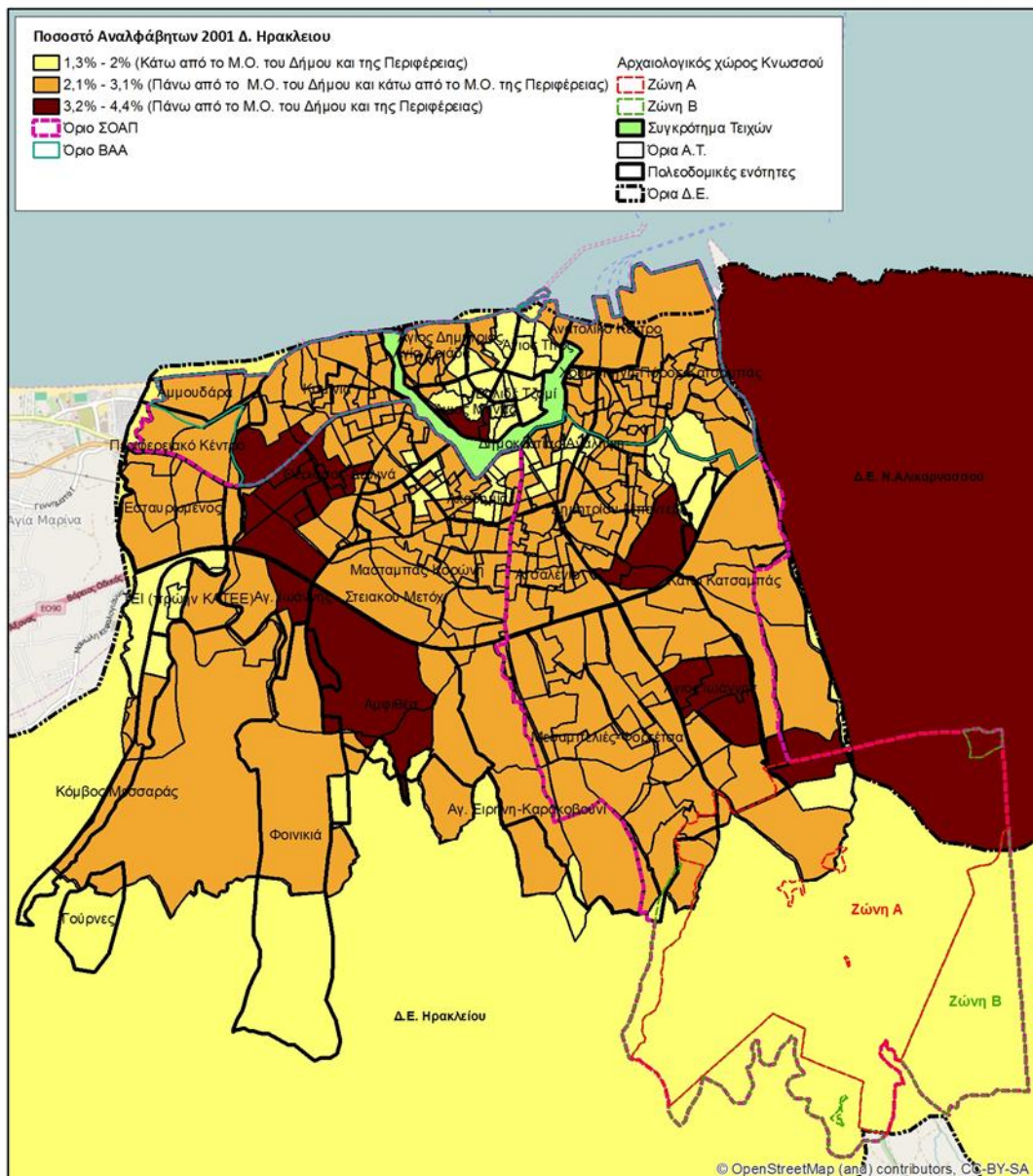
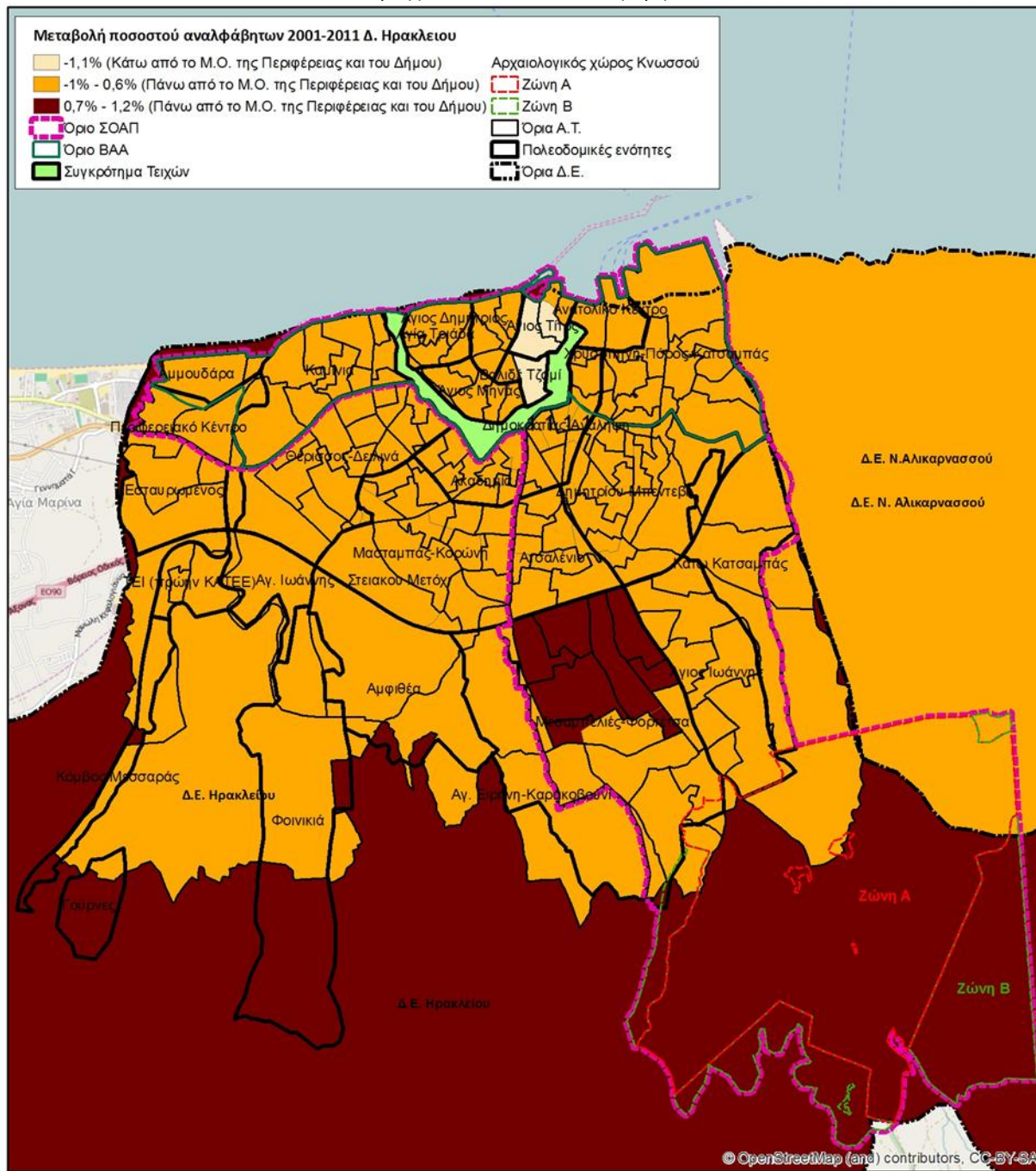
	Περιοχή ΒΑΑ	Περιοχή ΣΟΑΠ	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
2001	2.51%	2.67%	2.68%	2,1%	3,1%
2011	2.29%	2.65%	2.40%	2.5%	2%
Ελάχιστη τιμή 2011	1.21%	1.21%	1.21%	2.4%	
Μέγιστη τιμή 2011	2.95%	4.13%	4.13%	3.3%	
%μεταβολή 2001 - 2011	-0.22%	-0.02%	-0.20%	0.4%	-1,1%
Μέγιστη τιμή μεταβολής 2001 - 2011	0.24%	1.22%	1.22%	0.60%	
Ελάχιστη τιμή μεταβολής 2001- 2011	-1.06%	-2.32%	-2.32%	-1.10%	

Στον χάρτη 1.2.1 παρουσιάζονται διαφοροποιημένες χωρικές ενότητες ως προς τη μεταβολή του ποσοστού αναλφάβητων 2001 – 2011 συγκριτικά με την αντίστοιχη μεταβολή του Δήμου και της Περιφέρειας.

Για την περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, η μεταβολή του ποσοστού αναλφάβητων είναι μικρότερη από της Περιφέρειας και της αστικής περιοχής (για τον Δήμο το ποσοστό αυξάνεται) με εξαίρεση :

- έναν θύλακα στο ανατολικό τμήμα της παλιάς πόλης που εμφανίζει μείωση μεγαλύτερη από της Περιφέρειας και
- έναν θύλακα προς στο νότιο τμήμα (Μεσαμπελιές - Φορτέτσα), που εμφανίζει αύξηση μεγαλύτερη από του Δήμου.

Χάρτης 1.2.1 Ποσοστό Αναλφάβητων

1.2.2 Ποσοστό πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Η προσέγγιση γίνεται με βάση τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, για τους αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το ποσοστό πληθυσμού τριτοβάθμιας εκπαίδευσης 2001 και 2011 για τον Δήμο Ηρακλείου, την αστική περιοχή και την περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, είναι υψηλότερο από εκείνο της Περιφέρειας.

Για το 2001 το ποσοστό πληθυσμού τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην περιοχή ΣΟΑΠ είναι χαμηλότερο από τον Δήμο και την Αστική Περιοχή. Για το 2011 ενώ για την περιοχή ΣΟΑΠ το ποσοστό δεν διαφοροποιείται σημαντικά από εκείνο της αστικής περιοχής, για την περιοχή ΒΑΑ είναι χαμηλότερο.

Πίνακας 1.2.2 Ποσοστό πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

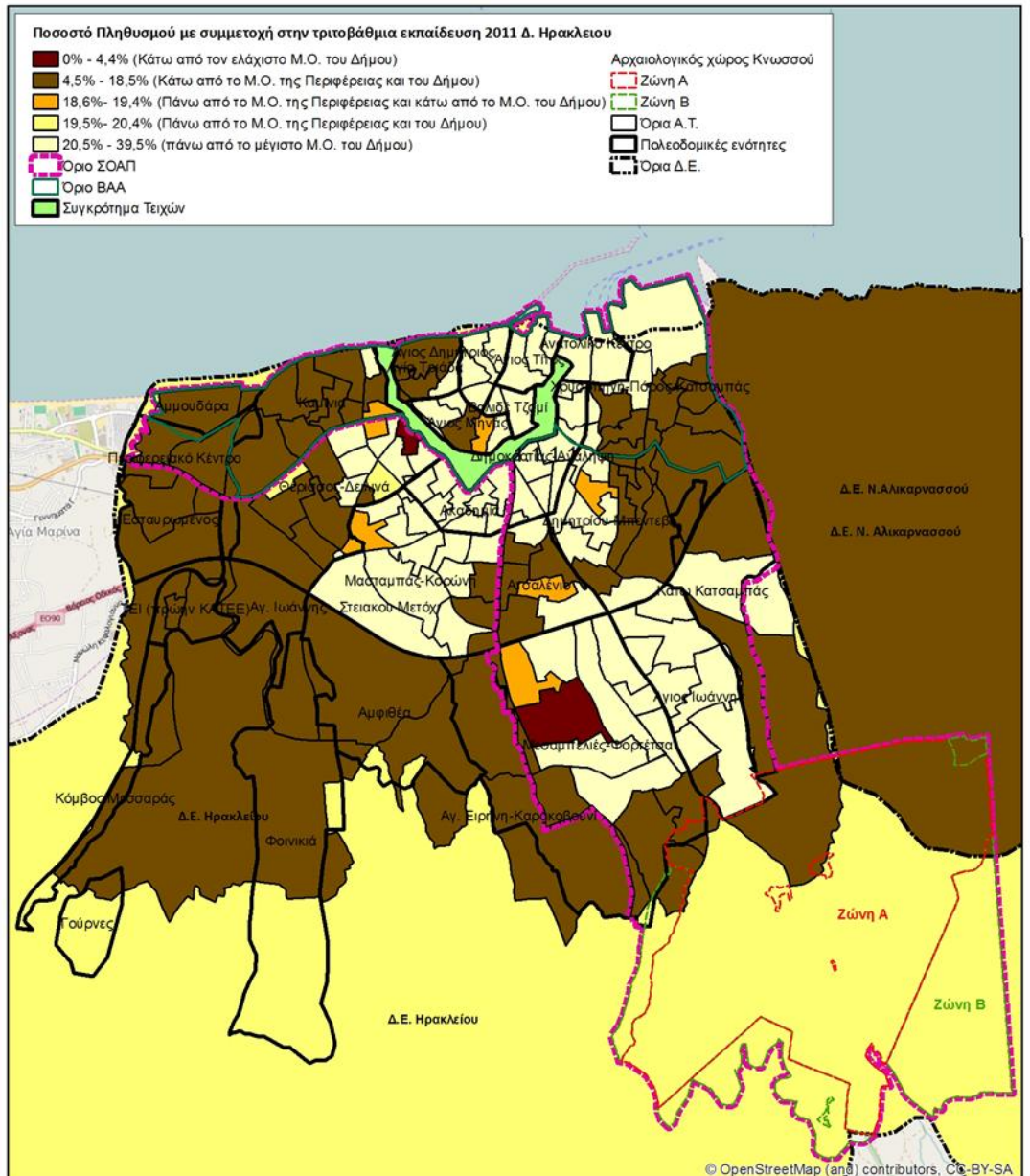
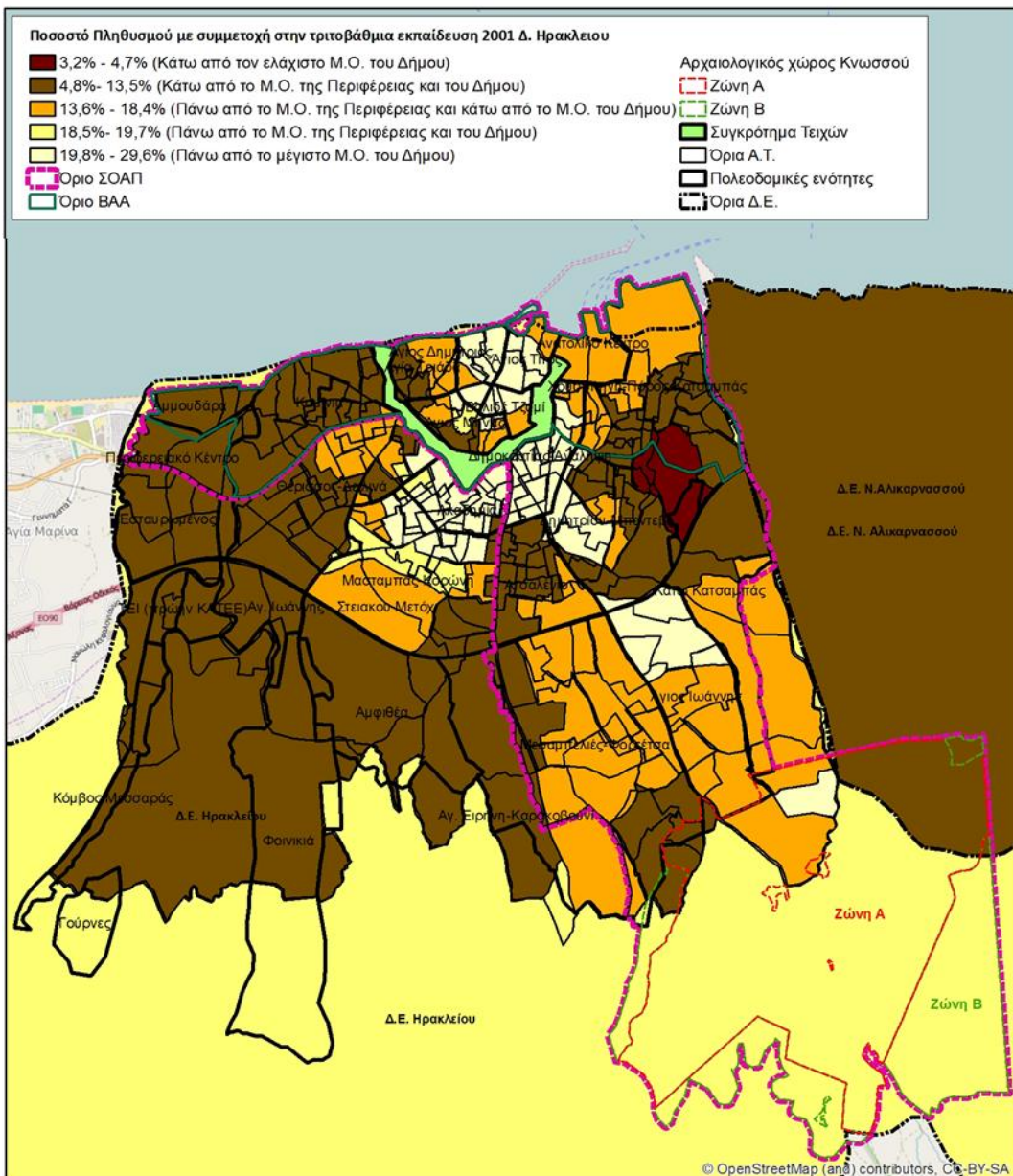
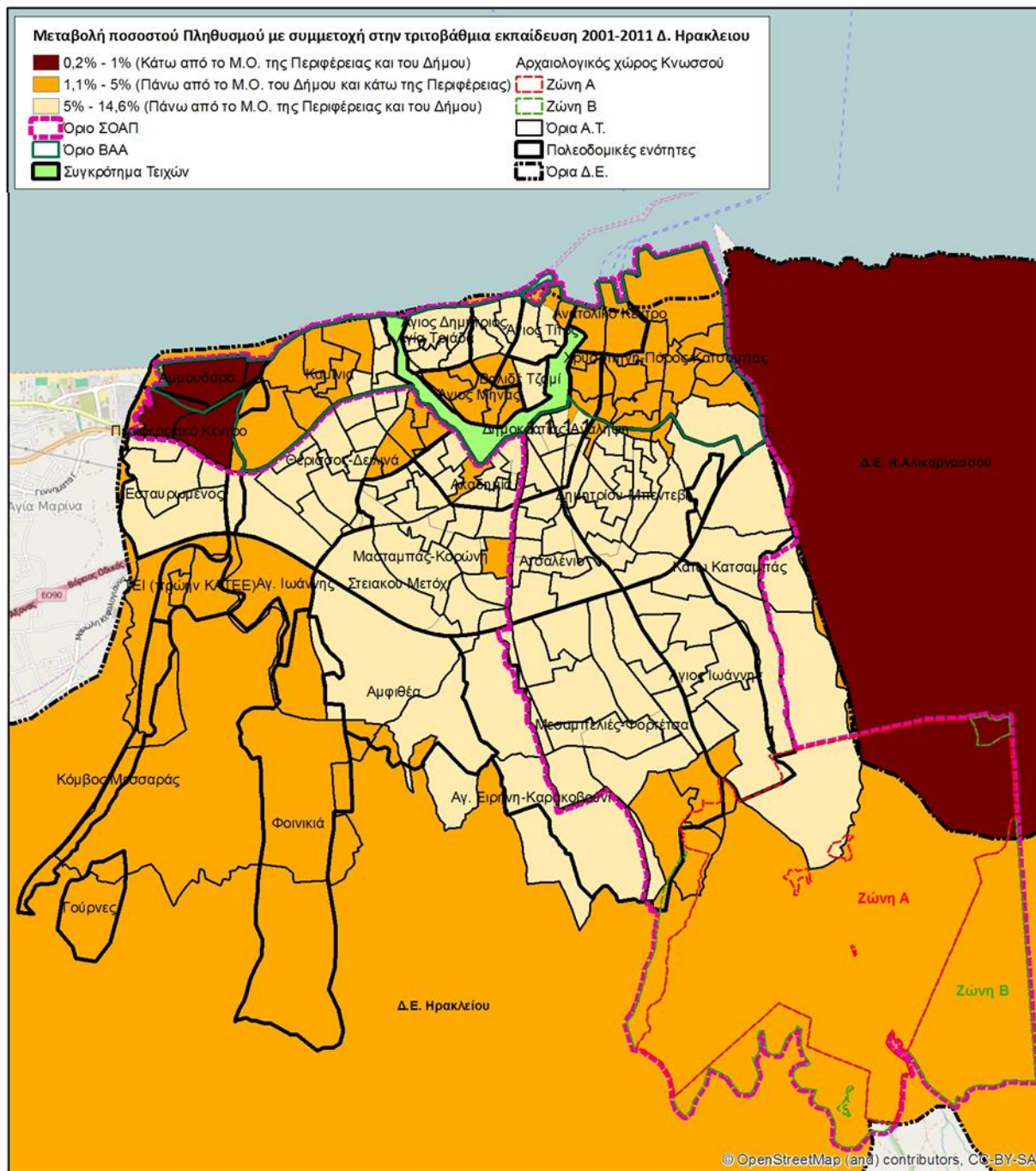
	Περιοχή ΒΑΑ	Περιοχή ΣΟΑΠ	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
2001	14,32%	14,24%	14.54%	18,4%	13,5%
2011	18,06%	20,20%	20.55%	19,4%	18,5%
Ελάχιστη τιμή 2011	13,29%	13,29%	0.65%	4,4%	
Μέγιστη τιμή 2011	31,09%	34,55%	14.56%	20,5%	
%μεταβολή 2001 - 2011	3,73%	5,96%	6.02%	1.00%	5,00%
Μέγιστη τιμή μεταβολής 2001 - 2011	8,69%	14,56%	14.56%	1.90%	
Ελάχιστη τιμή μεταβολής 2001- 2011	2,98%	0,65%	0.65%	-0.70%	

Στον χάρτη 1.2.2 παρουσιάζονται διαφοροποιημένες χωρικές ενότητες ως προς τη μεταβολή του ποσοστού πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση 2001 – 2011 συγκριτικά με την αντίστοιχη μεταβολή του Δήμου και της Περιφέρειας.

Το ποσοστό πληθυσμού τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αυξάνεται με ρυθμούς μεγαλύτερους της Περιφέρειας για την αστική περιοχή και την περιοχή ΣΟΑΠ, ενώ αντίθετα αυξήσεις κατά πολύ μικρότερες από αυτές της Περιφέρειας καταγράφονται για το σύνολο του Δήμου αλλά και την περιοχή ΒΑΑ.

Ειδικότερα, η μεταβολή του ποσοστού πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, στο νοτιοδυτικό τμήμα της παλιάς πόλης καθώς και στα παράκτια τμήματα, στα ανατολικά και δυτικά της, υπερβαίνει τον αντίστοιχο μέσο όρο του Δήμου αλλά υπολείπεται από εκείνον της Περιφέρειας.

Συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Η προσέγγιση βασίζεται στα στοιχεία των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου Ηρακλείου. Ειδικότερα, αναλύθηκαν τα τελευταία επικαιροποιημένα στοιχεία που διέθετε η Διεύθυνση Κοινωνικής Ανάπτυξης έως τις 31/12/2014, οπότε ζητήθηκε η σχετική πληροφορία, για :

- τα Κέντρα Κοινωνικής Φροντίδας – Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων, στις 11 τότε δομές που λειτουργούσαν στο Δήμο Ηρακλείου (σήμερα λειτουργούν 10 δομές), καταγράφηκαν συνολικά 33.700 εξυπηρετούμενοι, οι οποίοι καλύφθηκαν πλήρως για υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας καθώς και από υπηρεσίες υγείας, ενημέρωση – πληροφόρηση για ζητήματα ειδικού ή ευρύτερου ενδιαφέροντος.. Ειδικότερα:
 - (α) από τις υπηρεσίες κοινωνικής στήριξης επωφελήθηκαν συγκεντρωτικά 6.500 εξυπηρετούμενοι και
 - (β) από τις υπηρεσίες υγείας των κέντρων επωφελήθηκαν συγκεντρωτικά 27.200 εξυπηρετούμενοι.
- το Τμήμα Επιδοματικής Πολιτικής και Ελέγχου, που δόθηκαν συνολικά 19.722 παροχές, που αφορούν 18.320 προνοιακά επιδόματα σε επίπεδο Νομού Ηρακλείου, 80 επιπλέον επιδόματα Α' Κοινωνικών Βοηθειών σε επίπεδο Δήμου Ηρακλείου, 489 νέα βιβλιάρια ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης ανασφαλιστών και 853 ανανεώσεις βιβλιαρίων σε επίπεδο Δήμου Ηρακλείου)
- το Δημοτικό Ιατρείο το οποίο λειτουργεί στο Δήμο εξυπηρετήθηκαν 310 άτομα, με 1-2 επισκέψεις ανά ωφελούμενο ενώ επιπλέον, εξυπηρετήθηκαν 82 παιδιά (εμβολιασμοί και επαναλαμβανόμενες επισκέψεις). Επιπλέον, από τον Ψυχολόγο, που εξυπηρετήθηκαν 64 άτομα με περίπου 8-10 συνεδρίες ανά άτομο.
- τον Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας, που έχει δυναμικότητα είκοσι γυναικών και των παιδιών τους και από τον Ιανουάριο του 2014 που λειτουργεί έχουν εξυπηρετηθεί 7 γυναίκες μαζί με τα παιδιά τους
- το Πρόγραμμα “ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ”, που εξυπηρετήθηκαν συνολικά 1097 ωφελούμενοι
- τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ), που εξυπηρετήθηκαν 708 παιδιά
- τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ), που εξυπηρετήθηκαν 45 ωφελούμενοι
- το Κέντρο Στήριξης Ρομά & Ευπαθών Ομάδων, που εξυπηρετήθηκαν 292 ενήλικες και 284 παιδιά.
- το «Δίκτυο Κοινωνικής Φροντίδας», που αποτελείται από 7 Δομές
 1. το Γραφείο Διαμεσολάβησης, που διαχειρίστηκε και κάλυψε αιτήματα από 2138 οικογένειες για :
 - το Κοινωνικό Παντοπωλείο, 665 οικογένειες
 - το Κοινωνικό Συσσίτιο, 769 άτομα
 - το Ανοικτό Κέντρο Ημερήσιας Υποδοχής Αστέγων, 382 άτομα
 - το Κοινωνικό Φαρμακείο, 366 οικογένειες

- ο τον Δημοτικό Λαχανόκηπο, 182 οικογένειες
- ο την Τράπεζα Χρόνου, 985 άτομα

Επισημαίνεται ότι το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Ηρακλείου, αποφάσισε, μετά τη λήξη χρηματοδότησής τους από το ΕΣΠΑ το καλοκαίρι του 2015, τη συνέχεια λειτουργίας του Δημοτικού Κοινωνικού Παντοπωλείου και του Κέντρου Αστέγων.

Παράλληλα, αξιοποιήθηκαν δεδομένα, πιο πρόσφατων στοιχείων, έτους 2015, που αφορούσαν στο πρόγραμμα της Αντιμετώπισης της Ανθρωπιστικής Κρίσης, σύμφωνα με το οποίο κατατέθηκαν συνολικά στα ΚΕΠ του Δήμου Ηρακλείου 1.270 αιτήσεις.

Επισημαίνεται, ότι δεν ήταν διαθέσιμα τα επιμέρους αναλυτικά στοιχεία, που αφορούν στους εξυπηρετούμενους από το πρόγραμμα Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής του ΤΕΒΑ (έτους 2016) , που ίσως αποτελούν και τα πιο πρόσφατα αντιπροσωπευτικά στοιχεία για το φαινόμενο της φτώχειας στο Δήμο Ηρακλείου. Το στοιχείο που θα μπορούσε να απεικονίσει την συνολική κατάσταση, είναι εκείνο του αριθμού των εγκεκριμένων αιτήσεων για το Δήμο Ηρακλείου, που ανέρχεται στις 2.279 αιτήσεις, οι οποίες αντιστοιχούν σε 5.875 ωφελούμενους – άτομα μέλη οικογενειών.

Επιπλέον, σε ότι αφορά την ομάδα των μεταναστών, σύμφωνα με πιο πρόσφατα στοιχεία (έτους 2016) της Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, οι ενεργές ισχυρές άδειες διαμονής των οικονομικών μεταναστών, στις 6-5-2016) είναι 12.704. Οι μετανάστες αυτοί είναι κυρίως από Αλβανία, Ρωσία, Ουκρανία, Γεωργία, Μολδαβία, Σερβία και Συρία. Επισημαίνεται ότι μικρός αριθμός επιπλέον οικονομικών μεταναστών έχουν άδεια διαμονής η οποία εκδίδεται από το Υπουργείο Εσωτερικών. Επίσης, ένας αριθμός μεταναστών δε διαθέτουν άδεια ή είναι σε διαδικασία έκδοσής της.

Αναφορικά με τους πρόσφυγες, δεν υπάρχουν ακριβή στοιχεία. Στην Κρήτη δε λειτουργεί ακόμη το προβλεπόμενο Γραφείο της Νέας Υπηρεσίας Ασύλου. Ωστόσο, η τοπική Αστυνομική Διεύθυνση έχει την αρμοδιότητα της διαχείρισης των παλαιών αιτήσεων ασύλου. Παράλληλα, στην πόλη ζουν ορισμένες οικογένειες προσφύγων ακόμη και από το τελευταίο κύμα προσφύγων, κυρίως από τη Συρία.

Στο Δήμο Ηρακλείου δραστηριοποιούνται οι κάτωθι σύλλογοι – συλλογικότητες μεταναστών:

- ο Σύλλογος Αλβανών Κρήτης,
- ο Σύλλογος Ρωσόφωνων,
- η συλλογικότητα Αραβόφωνων και
- η συλλογικότητα των Φιλιππινέζων (Filippino club)

Τέλος, σημαντική συγκέντρωση πληθυσμού POM, παρατηρείται στις περιοχές του Λάκκου, του Πόρου, της Χρυσοπηγής και της Αγ. Τριάδας.

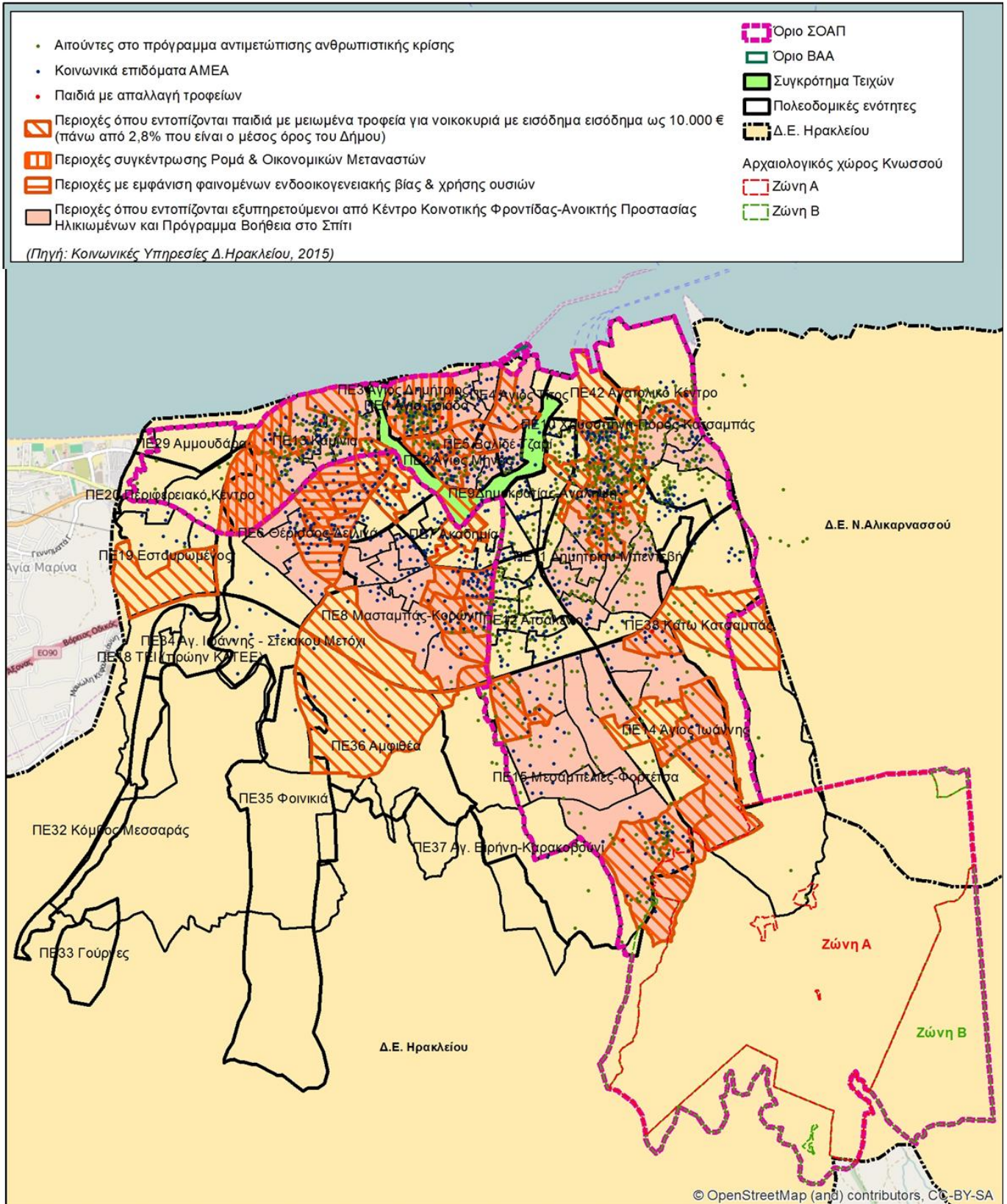
Στον χάρτη 1.2, παρουσιάζονται διαφοροποιημένες ζώνες, με βάση τις περιοχές κατοικίας των εξυπηρετούμενων από τις κοινωνικές δομές του Δήμου.

Με βάση τα προαναφερόμενα στοιχεία, προκύπτει ότι εντός της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ :

- καταγράφονται 1.221 αιτήσεις για ένταξη στο Πρόγραμμα ανθρωπιστικής κρίσης (επί συνόλου 1270) με 720 να εντοπίζονται εντός της περιοχής ΒΑΑ

- καταγράφονται 588 ωφελούμενοι από κοινωνικά επιδόματα ΑμεΑ (επί συνόλου 874) με 349 να εντοπίζονται εντός της περιοχής ΒΑΑ
- ζώνες όπου καταγράφεται σημαντική συγκέντρωση παιδιών με μειωμένα τροφεία, δηλαδή νοικοκυριά με εισόδημα έως 10.000 € είναι σημαντικό τμήμα της περιοχής Καμίνια, το νότιο τμήμα της παλιάς πόλης, το κεντρικό τμήμα της περιοχής Ανατολικό Κέντρο, σημαντικό τμήμα της περιοχής Χρυσοπηγή – Πόρος – Κατσαμπάς, σημαντικό τμήμα των περιοχών Κάτω Κατσαμπάς και Άγιος Ιωάννης καθώς και το νότιο τμήμα της περιοχής Μεσαμπελιές – Φορτέτσα
- ζώνες συγκέντρωσης Ρομά και οικονομικών μεταναστών εντοπίζονται στο δυτικό τμήμα της παλιάς πόλης στην περιοχή Αγίας Τριάδας και στο δυτικό τμήμα της περιοχής Καμίνια
- ζώνες όπου έχουν καταγραφεί φαινόμενα ενδοοικογενειακής βίας και χρήσης ουσιών, εντοπίζονται σε σημαντικό τμήμα των περιοχών Χρυσοπηγή – Πόρος – Κατσαμπάς, και Δημητρίου Μπεντεβή
- οι ζώνες όπου εντοπίζονται οι εξυπηρετούμενοι από Κέντρα Κοινωνικής Φροντίδας – Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων και το Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι, εντοπίζονται στο σύνολο της παλιάς πόλης και της περιοχής Καμίνια και σε σημαντικό τμήμα των περιοχών Χρυσοπηγή – Πόρος – Κατσαμπάς, Δημητρίου Μπεντεβή, Άγιος Ιωάννης και Μεσαμπελιές – Φορτέτσα
- οι ζώνες που εμφανίζεται η μεγαλύτερη συγκέντρωση κοινωνικών επιδομάτων ΑΜΕΑ (με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω), εντοπίζονται στο νότιο και δυτικό τμήμα της παλιάς πόλης και στο κεντρικό τμήμα της περιοχής Χρυσοπηγή – Πόρος – Κατσαμπάς.

Χάρτης 2.2.2: Χωρική κατανομή κοινωνικών αναγκών

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

3.1. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

3.1.1. Οικονομικά ενεργοί

Το ποσοστό των οικονομικά ενεργών το 2001 και 2011 αντίστοιχα για τον Δήμο, την αστική περιοχή και την περιοχή ΣΟΑΠ, είναι μεγαλύτερο από εκείνο της Περιφέρειας, ενώ χαμηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην περιοχή ΒΑΑ .

Πίνακας 3.1.1 Ποσοστό Οικονομικά ενεργών

	Περιοχή ΒΑΑ	Περιοχή ΣΟΑΠ	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
2001	42.45%	44.77%	47.08%	45%	43,5%
2011	43.11%	46.73%	46.54%	45,6%	43,3%
Ελάχιστη τιμή 2011	37.10%	37.10%	34.62%	36%	
Μέγιστη τιμή 2011	47.81%	69.77%	69.77%	46,6%	
%μεταβολή 2001 - 2011	0.65%	1.96%	-0.54%	0.60%	0,20%
Μέγιστη τιμή μεταβολής 2001 - 2011	5.92%	22.66%	22.66%	2.60%	
Ελάχιστη τιμή μεταβολής 2001- 2011	-1.26%	-15.34%	-28.93%	-8.60%	

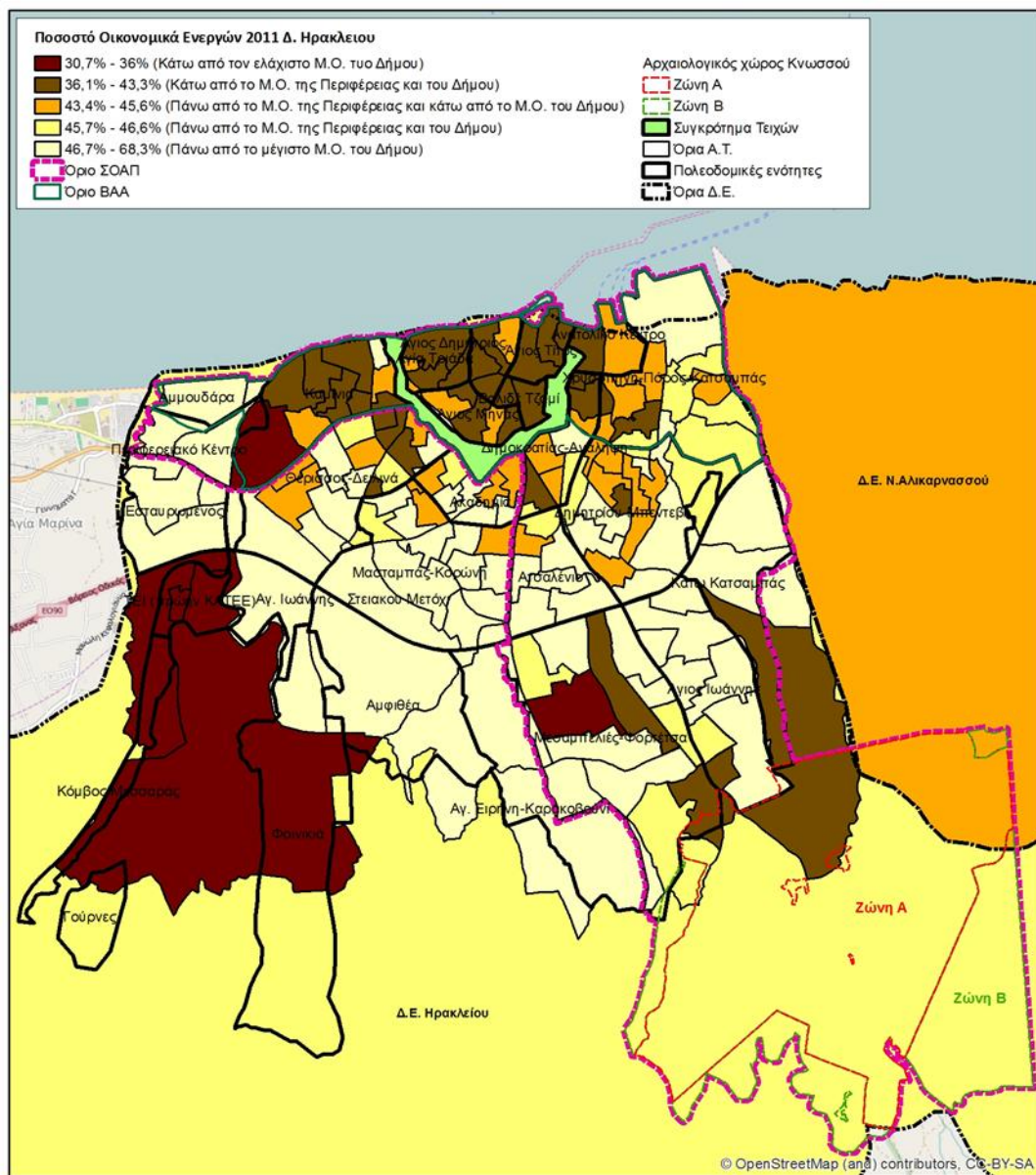
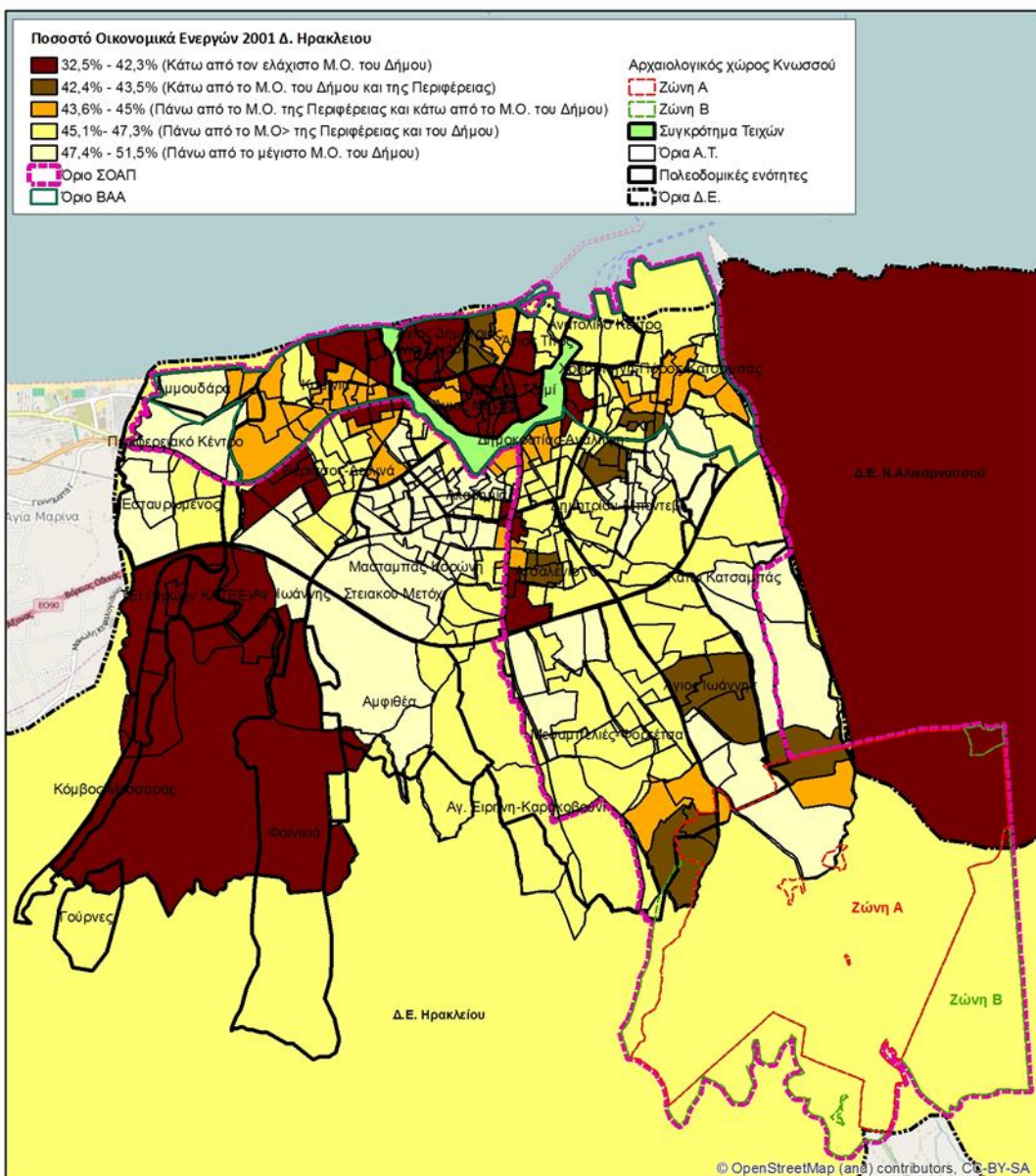
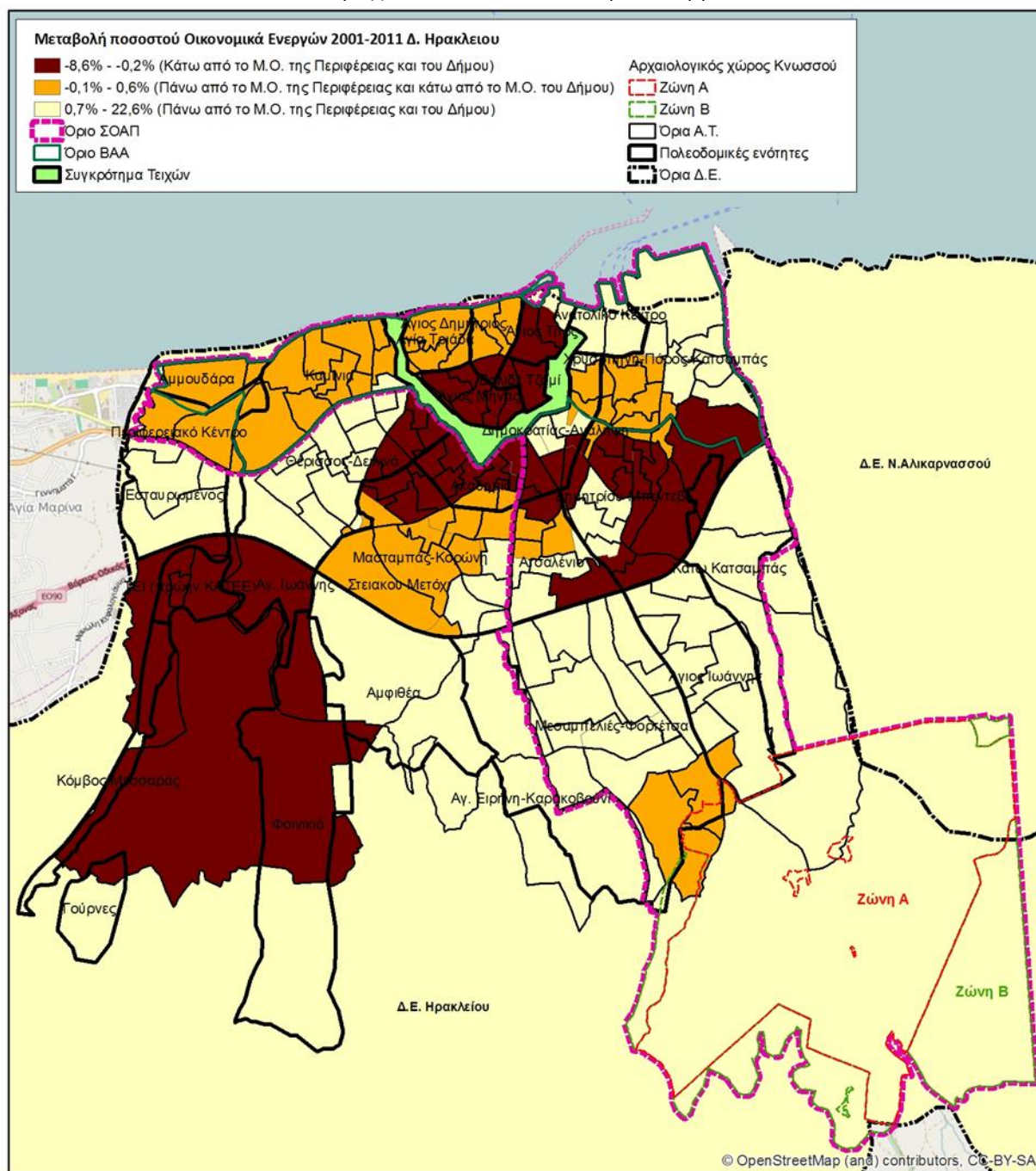
Στον χάρτη 3.1.1 παρουσιάζονται διαφοροποιημένες χωρικές ενότητες ως προς τη μεταβολή του ποσοστού των οικονομικά ενεργών 2001 – 2011 συγκριτικά με την αντίστοιχη μεταβολή του Δήμου και της Περιφέρειας.

Στην περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, το ποσοστό των οικονομικά ενεργών αυξάνεται από το 2001 στο 2011 με ρυθμούς μεγαλύτερους από εκείνους του Δήμου και της Περιφέρειας, σε αντίθεση με την αστική περιοχή όπου παρατηρείται μείωση των οικονομικά ενεργών

Στην περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, εντοπίζονται θύλακες όπου καταγράφεται μείωση του ποσοστού των οικονομικά ενεργών :

- στο νότιο και ανατολικό τμήμα της παλιάς πόλης
- σε ζώνη στα νότια της παλιάς πόλης (Δημοκρατία – Ανάληψη, Χρυσοπηγή – Πόρος – Κατσαμπά, Δημητρίου – Μπεντεβή και Ατσαλένιο)

Χάρτης 3.1.1 : Ποσοστό Οικονομικά ενεργών

3.1.2. Απασχολούμενοι

Το ποσοστό των απασχολουμένων 2001 και 2011 αντίστοιχα για τον Δήμο, την αστική περιοχή και την περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, είναι μικρότερο από εκείνο της Περιφέρειας, με τα χαμηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στην περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ για το 2011

Πίνακας 3.1.2 Ποσοστό Απασχολούμενων

	Περιοχή ΒΑΑ	Περιοχή ΣΟΑΠ	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
2001	85.38%	84.65%	84.86%	89,4%	89,3%
2011	74.77%	78.87%	79.53%	80,9%	83,6%
Ελάχιστη τιμή 2011	77.53%	26.83%	26.83%	79,3%	
Μέγιστη τιμή 2011	95.93%	173.07%	173.07%	85,5%	
%μεταβολή 2001 - 2011	-10.61%	-5.33%	-5.33%	-8.50%	-5,70%
Μέγιστη τιμή μεταβολής 2001 - 2011	6.33%	86.93%	86.93%	-8.30%	
Ελάχιστη τιμή μεταβολής 2001- 2011	-50.71%	-50.71%	-50.71%	-10.10%	

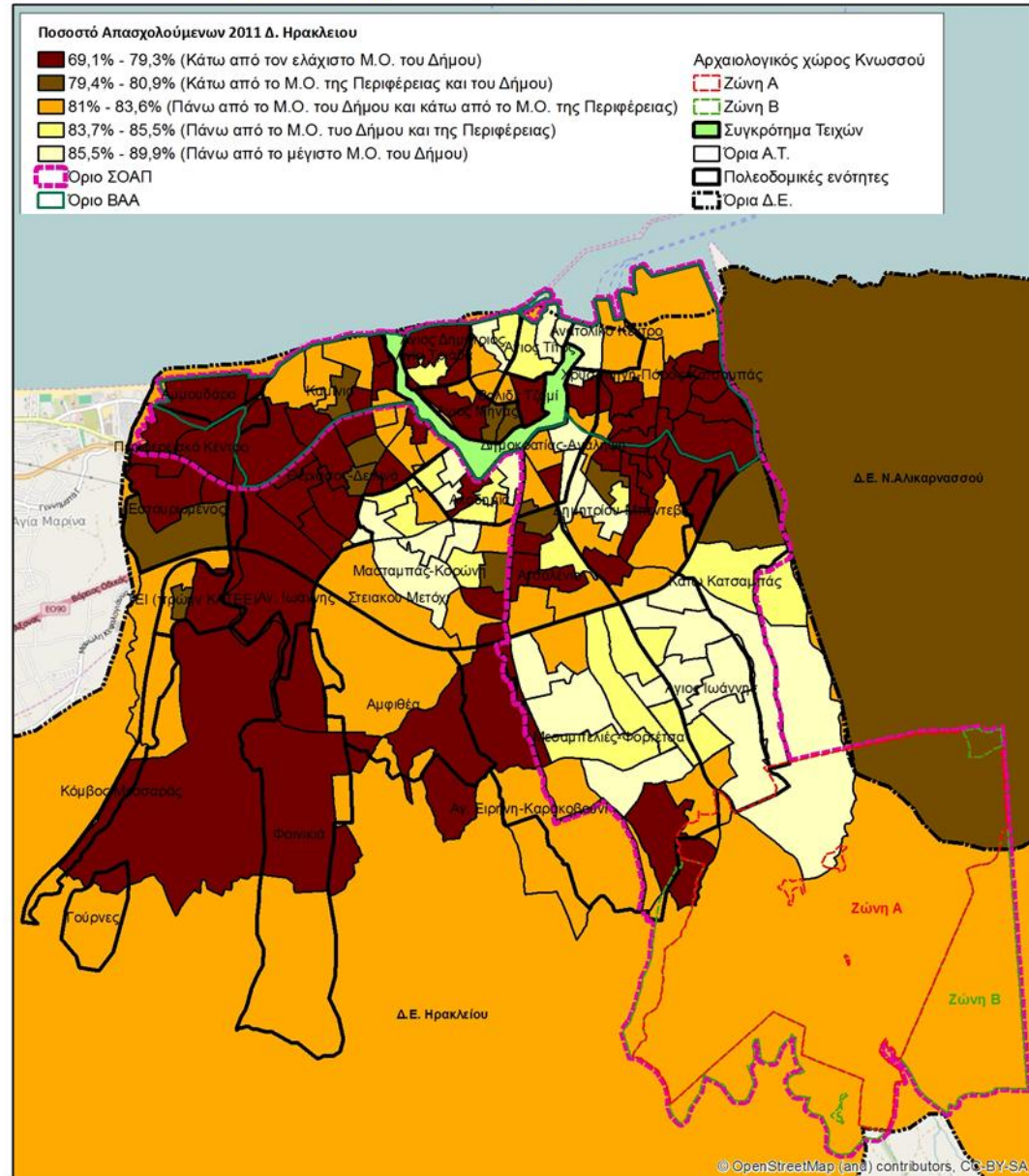
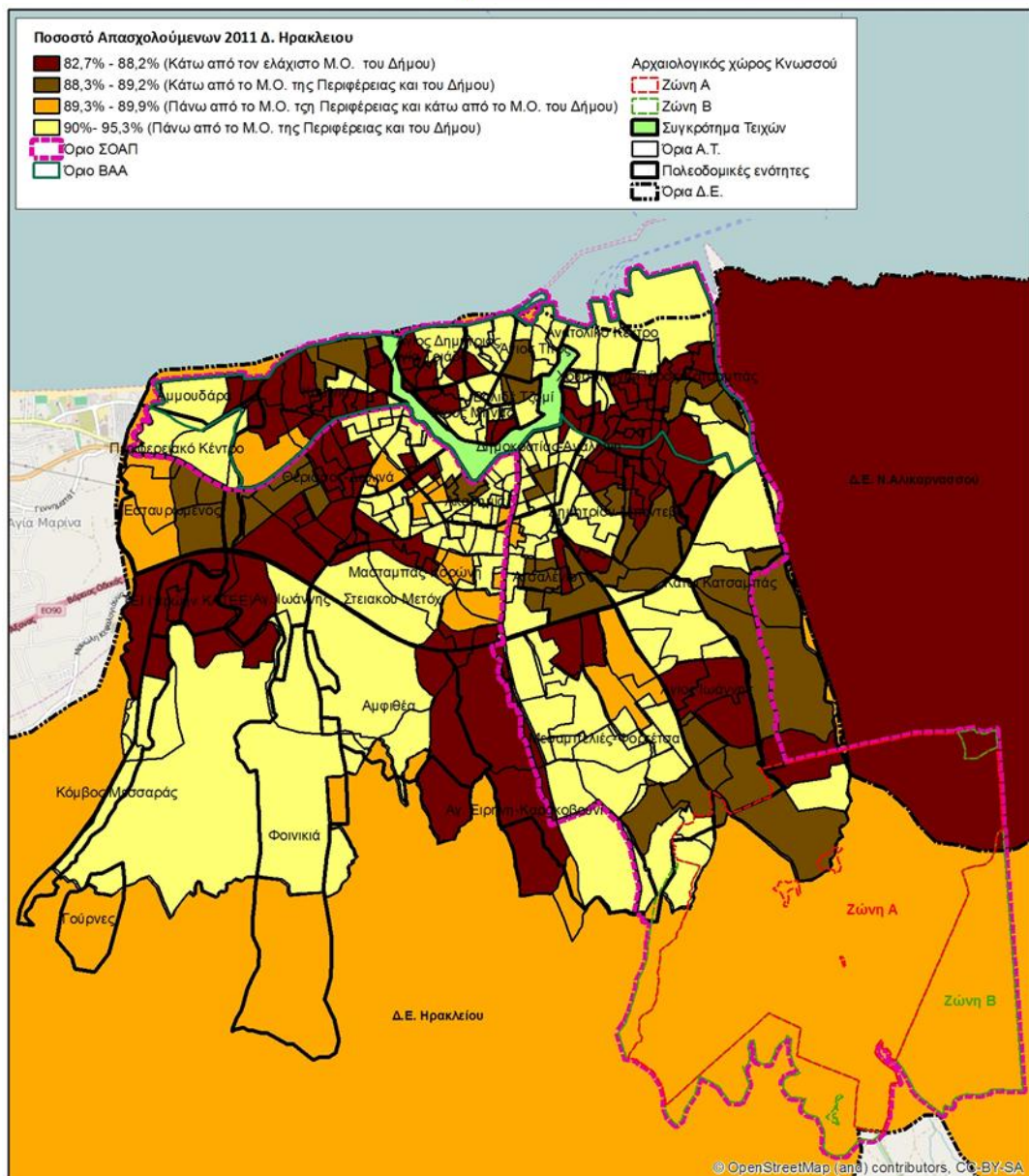
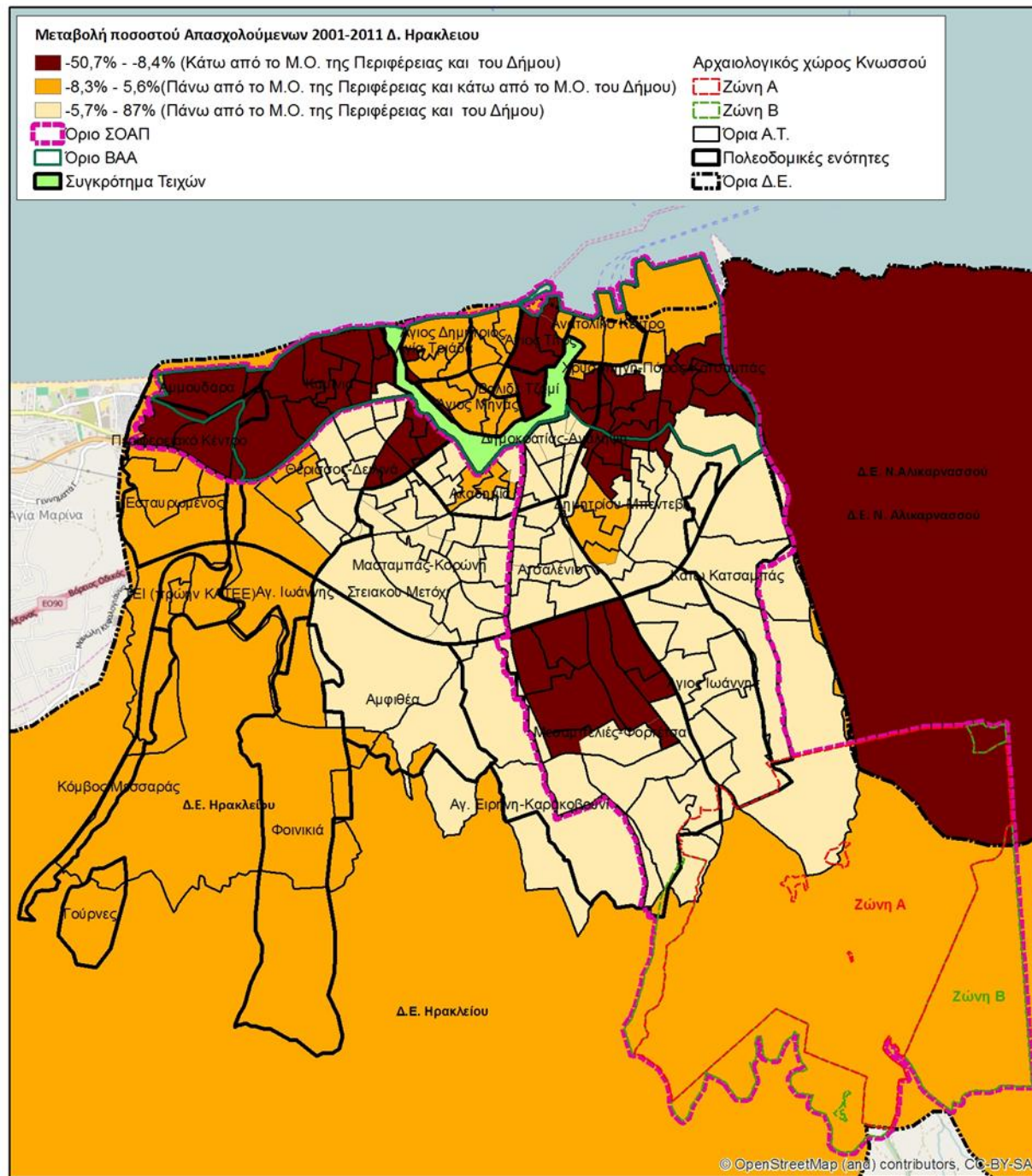
Στον χάρτη 3.1.2 παρουσιάζονται διαφοροποιημένες χωρικές ενότητες ως προς τη μεταβολή του ποσοστού των απασχολουμένων 2001 – 2011 συγκριτικά με την αντίστοιχη μεταβολή του Δήμου και της Περιφέρειας.

Η μείωση του ποσοστού των απασχολουμένων είναι μεγαλύτερη από εκείνη της Περιφέρειας για το σύνολο του Δήμου και την περιοχή ΒΑΑ.

Στην περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, εντοπίζονται περιοχές όπου η μείωση του ποσοστού των απασχολουμένων :

- είναι μεγαλύτερη από το μέσο όρο του Δήμου στο ανατολικό τμήμα της παλιάς πόλης στα παράκτια τμήματα δυτικά της (Καμίνια, Αμμουδάρα), σε θύλακες στα ανατολικά και νότια (Χρυσοπηγή – Πόρος – Κατσαμπάς και Δημητρίου Μπεντεβή) και στο νότιο τμήμα (Μεσαμπελιές - Φορτέσσα)
- είναι μικρότερη από το μέσο όρο του Δήμου στο κεντρικό και δυτικό τμήμα της παλιάς πόλης (Βαλιδέ Τζαμί, Άγιος Τίτος), στο παράκτιο τμήμα ανατολικά της (Ανατολικό Κέντρο και Χρυσοπηγή – Πόρος – Κατσαμπάς) σε τμήμα της Δημητρίου Μπεντεβή

Χάρτης 3.1.2 : Ποσοστό Απασχολούμενων

3.1.3. Απασχολούμενοι σε δυναμικούς τομείς

Πέραν της αναφοράς στο συνολικό ποσοστό των απασχολουμένων, ενδιαφέρον έχει η προσέγγιση της μεταβολής των απασχολουμένων σε σημαντικούς για την Περιφέρεια τομείς, που είναι ο τουρισμός – εμπόριο και ο κατασκευαστικός τομέας. Η περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ εμφανίζει σημαντική τάση εξειδίκευσης στους 2 τομείς με ποσοστά μεταβολής της απασχόλησης υψηλότερα από την αστική περιοχή, τον Δήμο και την Περιφέρεια.

Πίνακας 3.1.3 α : Διαχρονική μεταβολή απασχόλησης στις κατασκευές

	Περιοχή ΒΑΑ	Περιοχή ΣΟΑΠ	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
2001	10,46%	9,89%	9,44%	9,20%	8,60%
2011	8,91%	7,82%	7,49%	7,50%	7,40%
Ελάχιστη τιμή 2011	6,27%	3,88%	3,88%	6,60%	
Μέγιστη τιμή 2011	18,81%	19,50%	19,50%	8,60%	
%μεταβολή 2001 - 2011	-1,54%	-2,07%	-1,95%	-1,8%	-1,2%
Μέγιστη τιμή μεταβολής 2001 - 2011	13,04%	13,04%	13,04%	3,60%	
Ελάχιστη τιμή μεταβολής 2001- 2011	-8,13%	-8,13%	-8,13%	-8,30%	

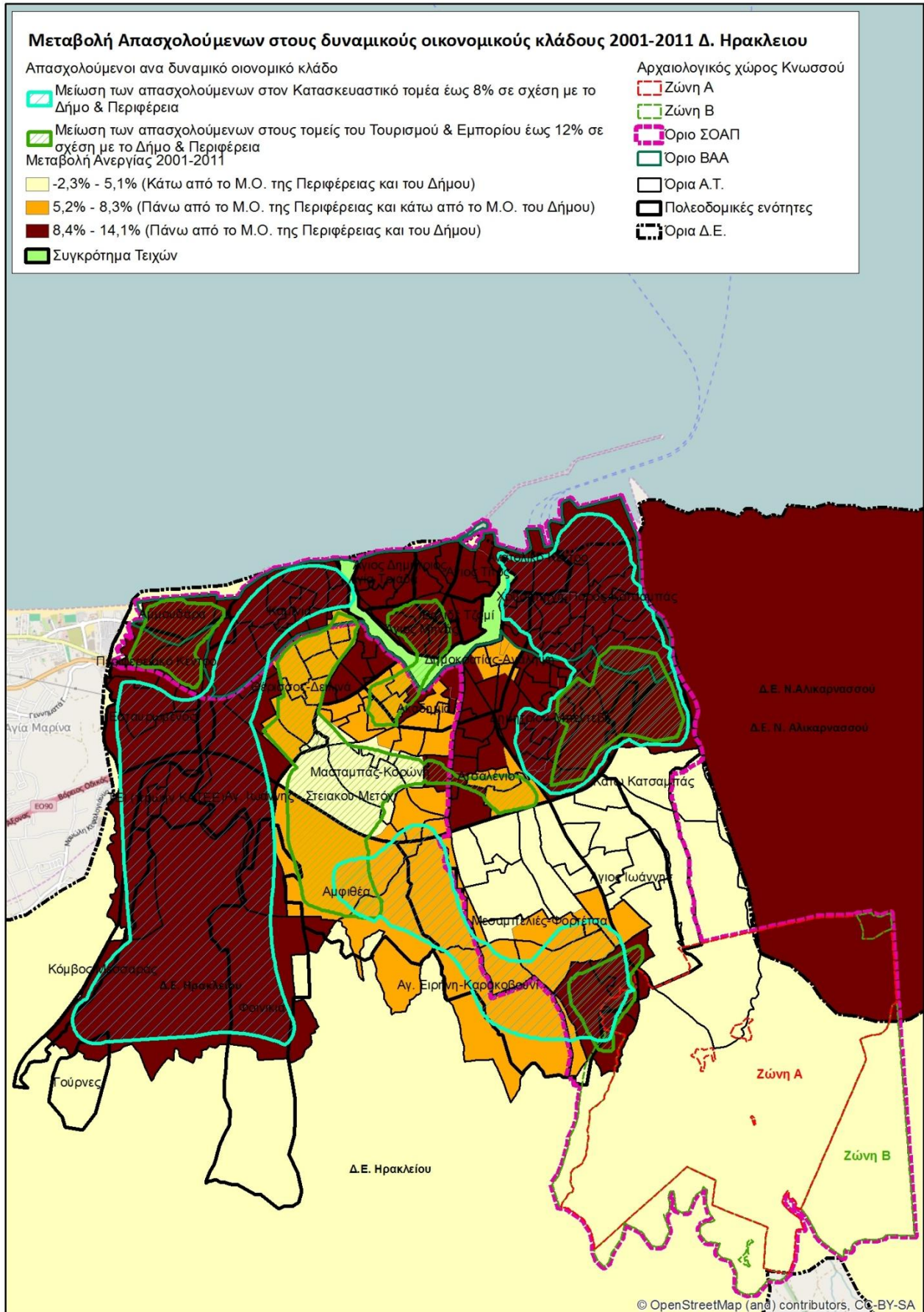
Πίνακας 3.1.3 β : Διαχρονική μεταβολή απασχόλησης στον Τουρισμό – Εμπόριο

	Περιοχή ΒΑΑ	Περιοχή ΣΟΑΠ	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
2001	31.01%	29.28%	30.06%	24,90%	23,60%
2011	33.90%	32.19%	31.48%	31,00%	31,10%
Ελάχιστη τιμή 2011	27.28%	13.64%	13.64%	9,80%	
Μέγιστη τιμή 2011	74.26%	74.26%	74.26%	35,60%	
%μεταβολή 2001 - 2011	2.90%	2.20%	1.41%	6.10%	7,50%
Μέγιστη τιμή μεταβολής 2001 - 2011	44.67%	44.67%	44.67%	16,70%	
Ελάχιστη τιμή μεταβολής 2001- 2011	-6.14%	-15.53%	-15.53%	0,70%	

Στον χάρτη 3.1.3, εμφανίζονται διαφοροποιημένες ζώνες ως προς την μεταβολή της απασχόλησης, στους τομείς τουρισμού – εμπορίου και κατασκευών, στην αστική περιοχή του Ηρακλείου, συγκριτικά με τους αντίστοιχους μέσους όρους του Δήμου και της Περιφέρειας. Μείωση της απασχόλησης καταγράφεται :

- και στους 2 προαναφερόμενους τομείς στο νοτιοανατολικό τμήμα και σε ζώνη νοτιοανατολικά της παλιάς πόλης (Ανατολικό Κέντρο, Χρυσοπηγή – Πόρος – Κατσαμπάς, Δημοκρατίας – Ανάληψη, Δημητρίου Μπεντεβή)
- στις κατασκευές στο παράκτιο μέτωπο (Καμίνια, Χρυσοπηγή – Πόρος – Κατσαμπάς) και στην Δημητρίου Μπεντεβή
- στον τουρισμό – εμπόριο σε τμήμα της παλιάς πόλης και στο δυτικό παράκτιο μέτωπο (Αμμουδάρα)

Χάρτης 1.1.3.2.2: Διαχρονική μεταβολή απασχόλησης σε επιλεγμένους τομείς

3.2. ΑΝΕΡΓΙΑ

3.2.1. Διαχρονική εξέλιξη ανεργίας 2001 – 2011

Το ποσοστό των ανέργων 2001 και 2011 για τον Δήμο, την αστική περιοχή και την περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, είναι μεγαλύτερο από εκείνο της Περιφέρειας, με τα υψηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στην περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ τόσο για το 2001 όσο και για το 2011.

Πίνακας 3.2.1 Ποσοστό Ανεργίας

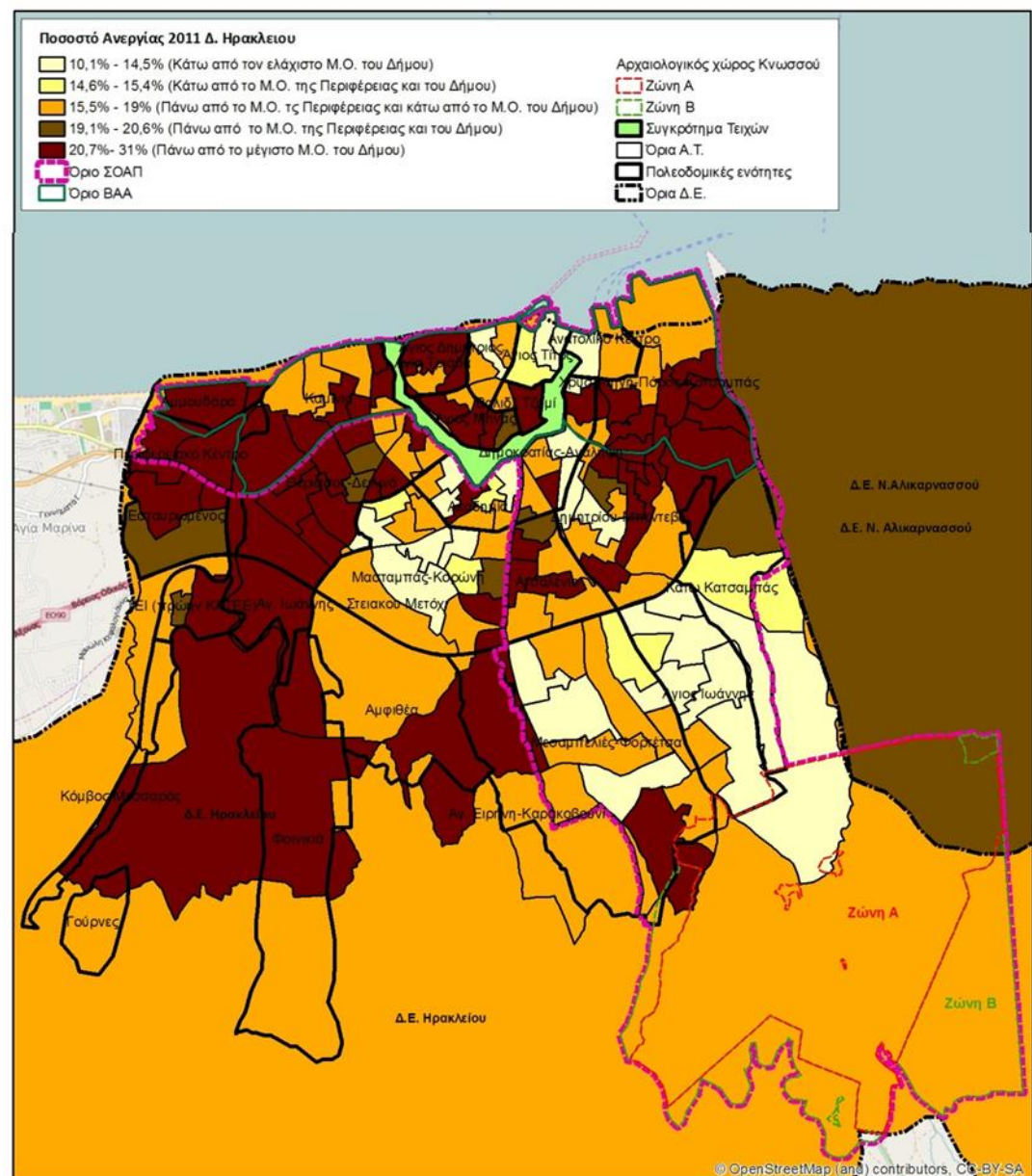
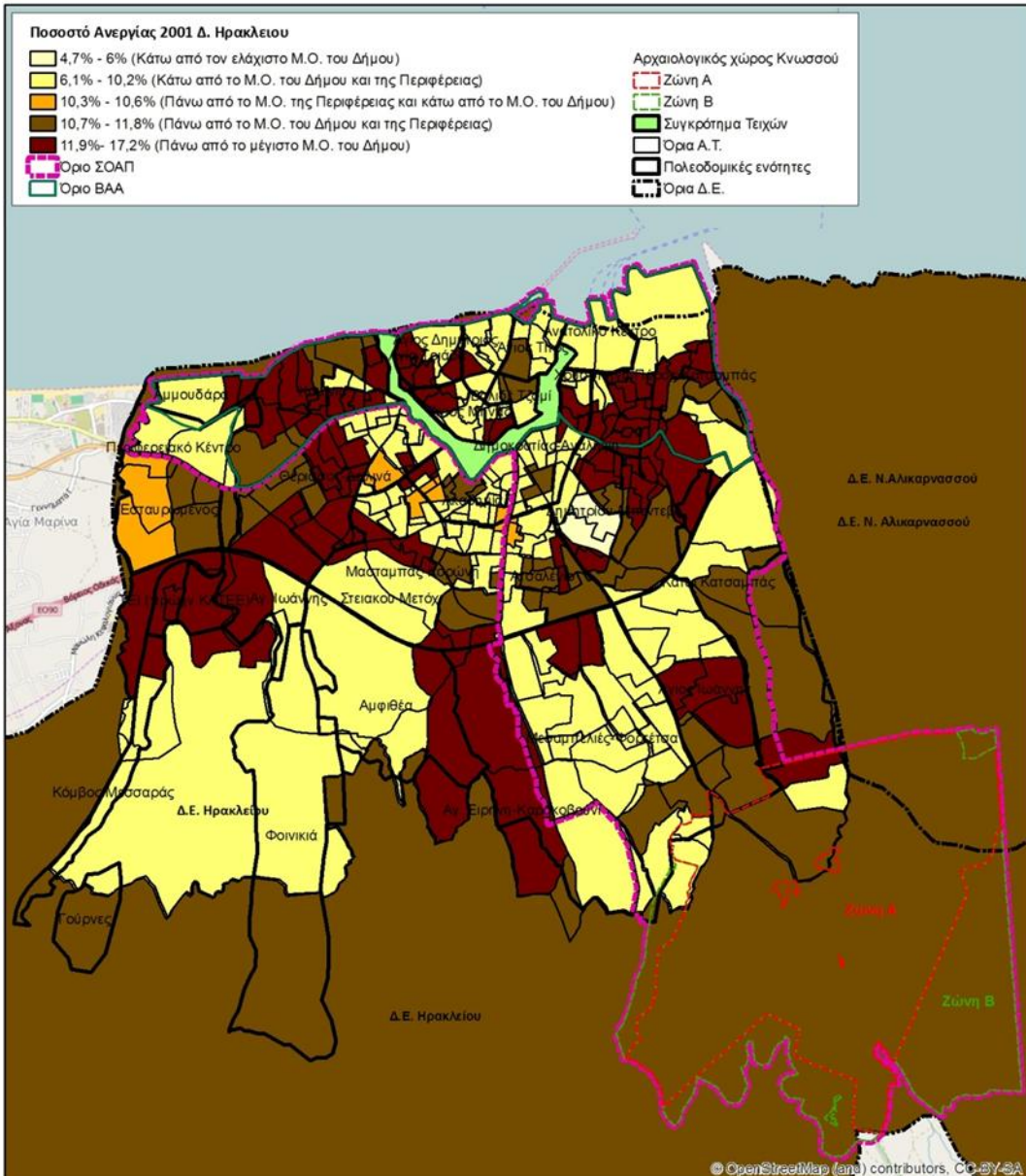
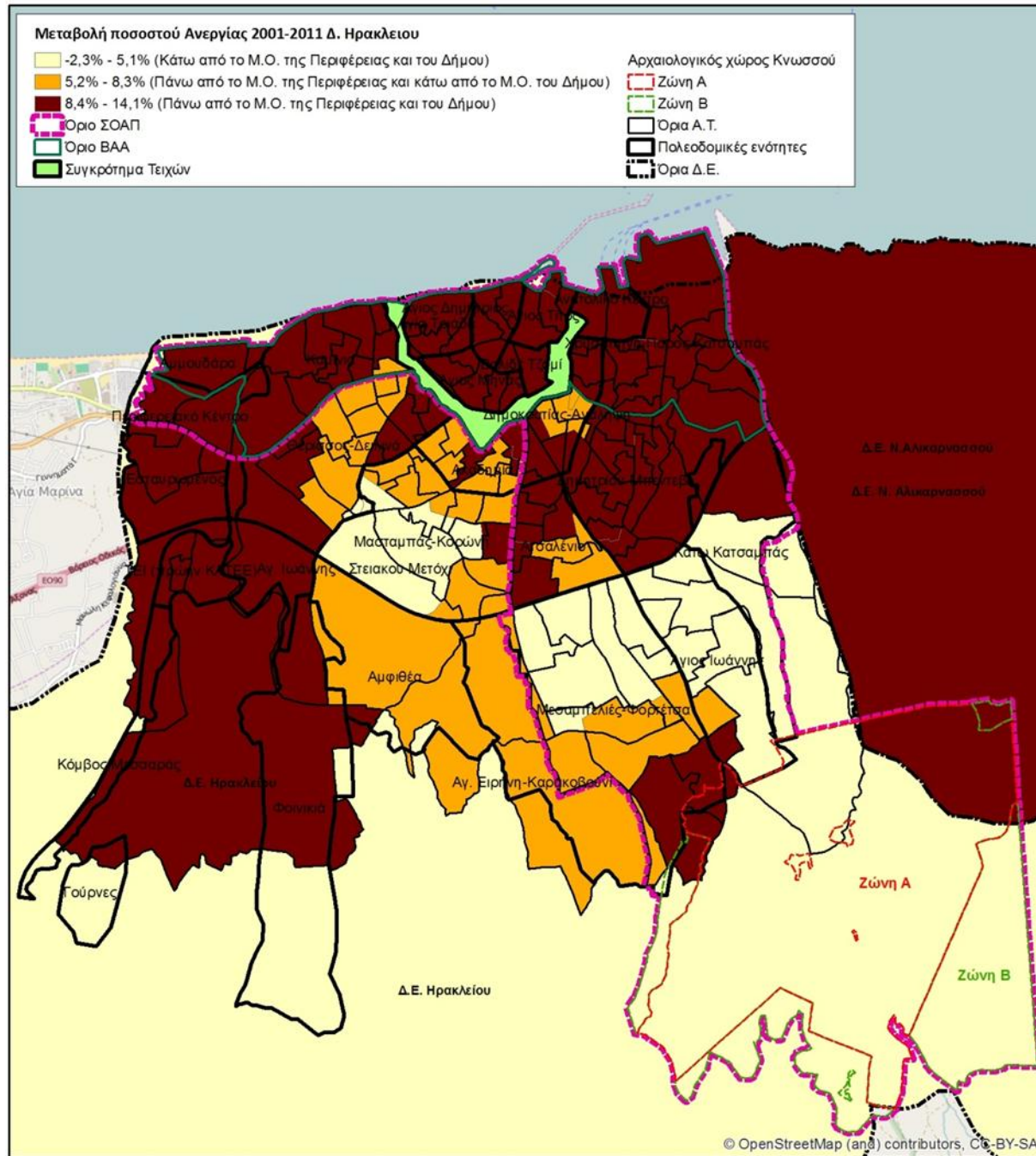
	Περιοχή ΒΑΑ	Περιοχή ΣΟΑΠ	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
2001	11.60%	11.04%	10.93%	10,6%	10,2%
2011	22.07%	19.68%	19.35%	19%	15,4%
Ελάχιστη τιμή 2011	17.21%	12.27%	12.27%	14,5%	
Μέγιστη τιμή 2011	25.29%	25.29%	25.29%	20,6%	
%μεταβολή 2001 - 2011	10.47%	8.64%	8.42%	8.40%	5,20%
Μέγιστη τιμή μεταβολής 2001 - 2011	13.30%	14.07%	14.07%	10.10%	
Ελάχιστη τιμή μεταβολής 2001- 2011	7.73%	-2.38%	-2.38%	0.80%	

Στον χάρτη 3.2.1 παρουσιάζονται διαφοροποιημένες χωρικές ενότητες ως προς τη μεταβολή του ποσοστού των ανέργων 2001 – 2011 συγκριτικά με την αντίστοιχη μεταβολή του Δήμου και της Περιφέρειας.

Η μεγαλύτερη αύξηση του ποσοστού ανεργίας καταγράφεται στην περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ. Ειδικότερα εντός της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ η μεταβολή του ποσοστού των ανέργων :

- υπερβαίνει το μέσο όρο του Δήμου και της Περιφέρειας στην παλιά πόλη στα παράκτια τμήματα καθώς και στο μεγαλύτερο τμήμα των περιοχών Χρυσοπηγή – Πόρος – Κατσαμπάς, Δημητρίου Μπεντεβή, Δημοκρατίας- Ανάληψη, Ατσαλένιο, Μεσαμπελιές – Φορτέσα και Κάτω Κατσαμπάς
- είναι κάτω από το μέσο όρο του Δήμου και της Περιφέρειας για θύλακες στις περιοχές Δημοκρατίας- Ανάληψη, Ατσαλένιο, Μεσαμπελιές – Φορτέσα και Άγιος Ιωάννης.

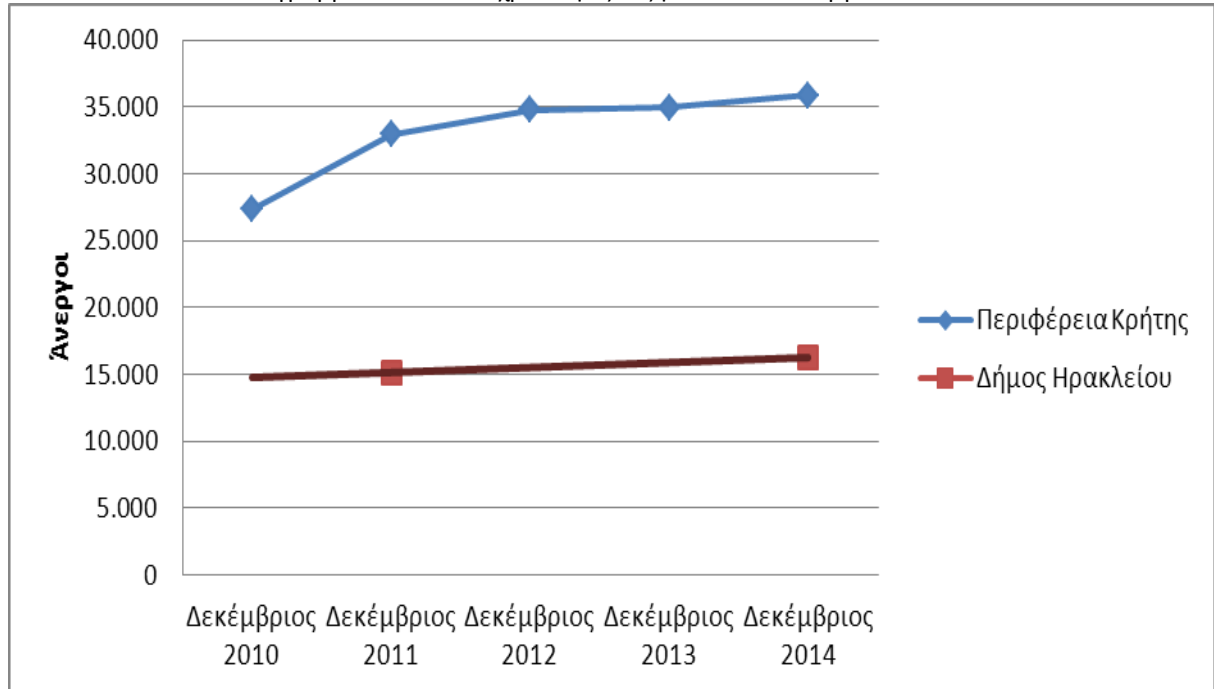
Χάρτης 3.2.2: Ανεργία

3.2.2. Εκτίμηση της δυναμικής και των χαρακτηριστικών ανεργίας

Η μεταβολή του ποσοστού των ανέργων στο Δήμο Ηρακλείου, φαίνεται να ακολουθεί την γενικότερη τάση της μεταβολής, που καταγράφεται στο επίπεδο της Περιφέρειας. Στο διάγραμμα 3.2.2.1, αποτυπώνεται η διαχρονική μεταβολή των ανέργων στο επίπεδο της Περιφέρειας (με βάση τα στοιχεία του ΟΑΕΔ) και στο επίπεδο του Δήμου (με βάση τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το 2011 και του ΟΑΕΔ για το 2014).

Διάγραμμα 3.2.2.1 : Διαχρονική εξέλιξη ποσοστού ανέργων

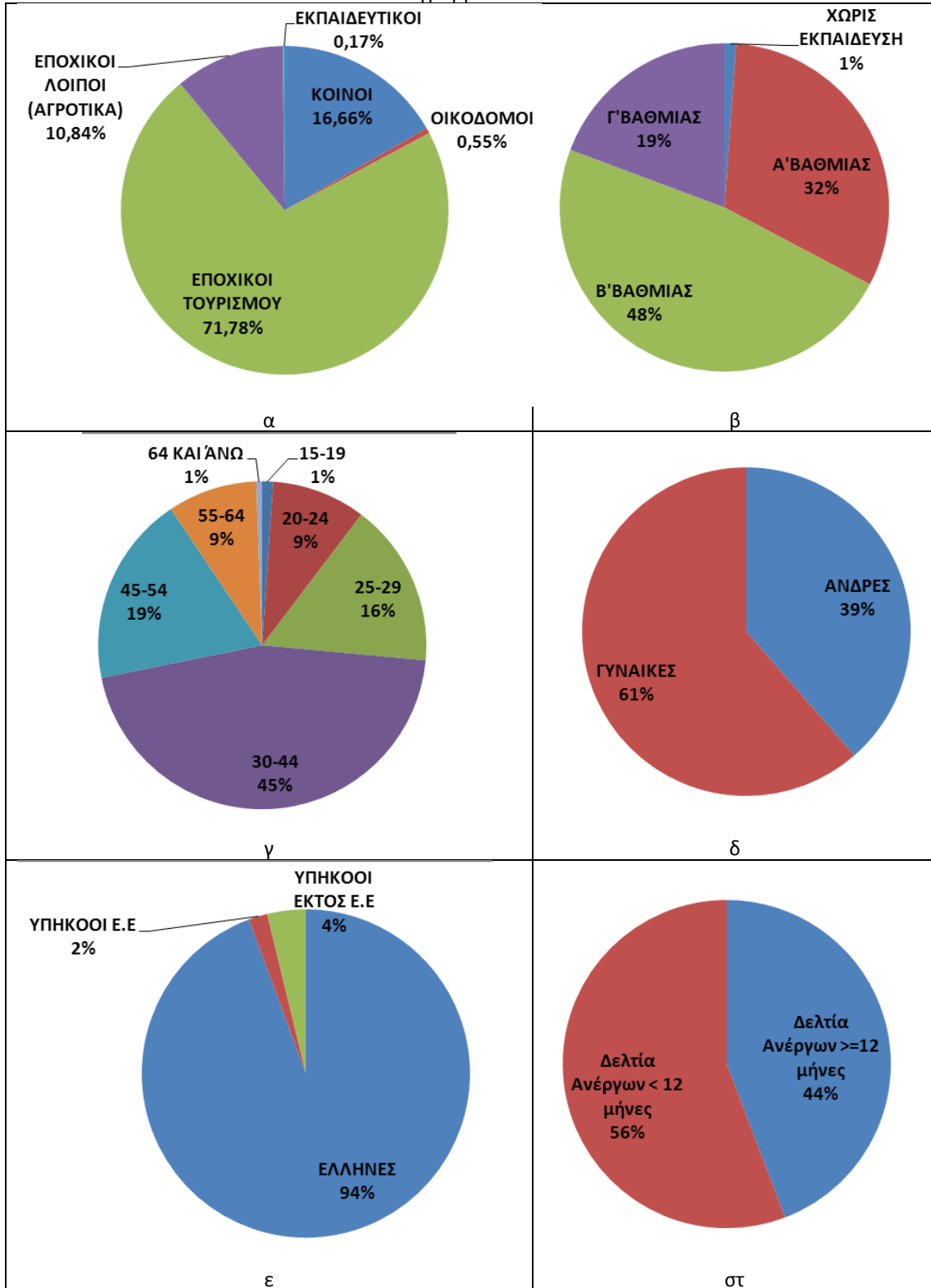

Η εποχικότητα σε ότι αφορά την απασχόληση, κυρίως στον τουρισμό (71,78%), αλλά και στον αγροτικό τομέα (10,84%), επιβεβαιώνεται και από τα στοιχεία του ΟΑΕΔ για τις κατηγορίες επιδοτούμενων ανέργων, όπως αυτά αποτυπώνονται στο διάγραμμα 3.2.2.2 α, στο επίπεδο της Περιφέρειας για τον Δεκέμβριο του 2014.

Ως προς τα χαρακτηριστικά των ανέργων στον Δήμο Ηρακλείου, όπως αυτά αποτυπώνονται στα διαγράμματα 3.2.2.2 β-στ, με βάση τα στοιχεία του ΟΑΕΔ, για τον Δεκέμβριο του 2014, διαπιστώνεται ότι στους ανέργους υπερτερούν :

- οι άνεργοι κάτω των 12 μηνών (56%)
- οι γυναίκες (61%)
- οι Έλληνες (94%)
- οι απόφοιτοι Β' βαθμιας εκπαίδευσης (48%) και 32% Α' βαθμιας
- οι ηλικίες 30-44 (45%) και 45-54 (19%)

Διάγραμμα 3.2.2.2

4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η προσέγγιση των οικονομικών χαρακτηριστικών γίνεται με βάση τα στοιχεία για την επιχειρηματικότητα, όπως αυτά παραχωρήθηκαν από τη Επιμελητήριο Ηρακλείου στον Δήμο. Συγκεκριμένα καταχωρήθηκαν στην γεωγραφική βάση δεδομένων οι ενεργές επιχειρήσεις το 2016 και η διαχρονική σειρά διαγραφών και εγγραφών επιχειρήσεων για τα έτη 2005, 2010 και 2015

Η χωρική κατανομή των ενεργών επιχειρήσεων για το 2016 στην πόλη του Ηρακλείου, απεικονίζεται στον χάρτη 4.1.1 α και αφορά σε 8.420 επιχειρήσεις. Από την χωρική κατανομή των επιχειρήσεων προκύπτει ότι :

- 6.200 επιχειρήσεις καταγράφονται εντός της περιοχής ΣΟΑΠ (73,6% επί του συνόλου)
- και εξ' αυτών οι 4.029 εντός της περιοχής ΒΑΑ (47,9% επί του συνόλου)

Στον χάρτη 4.1.1 β, απεικονίζεται η χωρική κατανομή των επιχειρήσεων της πόλης του Ηρακλείου που έχουν εγγραφεί και διαγραφεί για τα έτη 2005, 2010 και 2015. Όπως φαίνεται από τα στοιχεία του πίνακα που ενσωματώνεται στον χάρτη, τόσο στο σύνολο της πόλης του Ηρακλείου όσο και στις περιοχές ΣΟΑΠ/ΒΑΑ :

- για τα έτη 2005 και 2015 οι εγγραφές, υπερτερούν των διαγραφών
- σε αντίθεση με το 2010 που οι εγγραφές υπολείπονται των διαγραφών

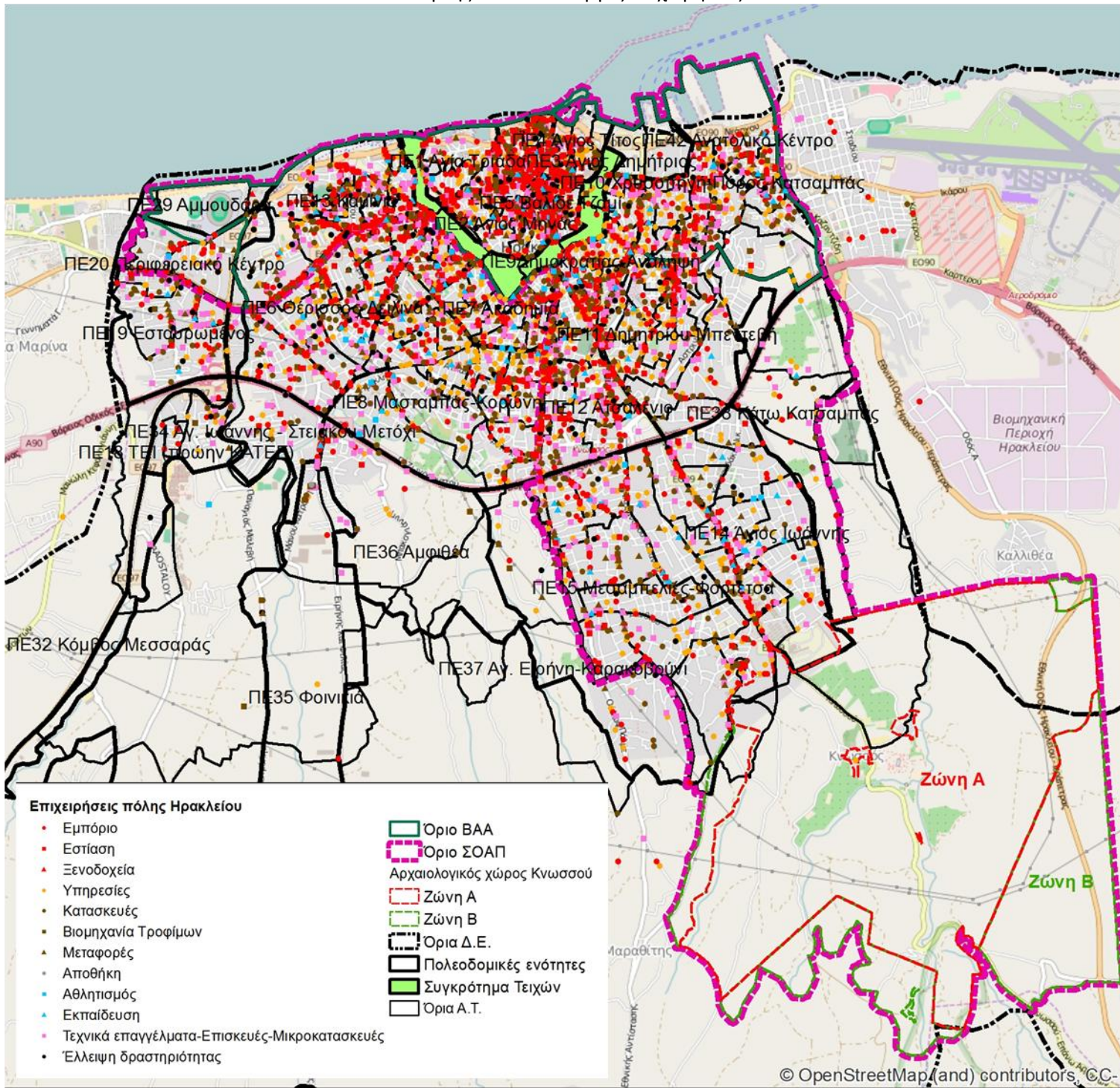
Η προαναφερόμενη τάση «κλειστών επιχειρήσεων», έχει ως άμεση συνέπεια την ύπαρξη «κλειστών καταστημάτων» σε κενά κελύφη κατά κανόνα των ισογείων.

Η ύπαρξη κενών επαγγελματικών κελυφών, επιβεβαιώνεται και με βάση τα στοιχεία της ΔΕΗ, για διακοπές ρευματοδότησης τόσο σε επαγγελματικά κτίρια όσο και σε κτίρια κατοικιών, που απεικονίζονται στον χάρτη 4.1.2. Με βάση τα προαναφερόμενα στοιχεία, για το σύνολο της πόλης του Ηρακλείου καταγράφονται 8.745 διακοπές ρευματοδότησης. Από την χωρική κατανομή τους προκύπτει ότι :

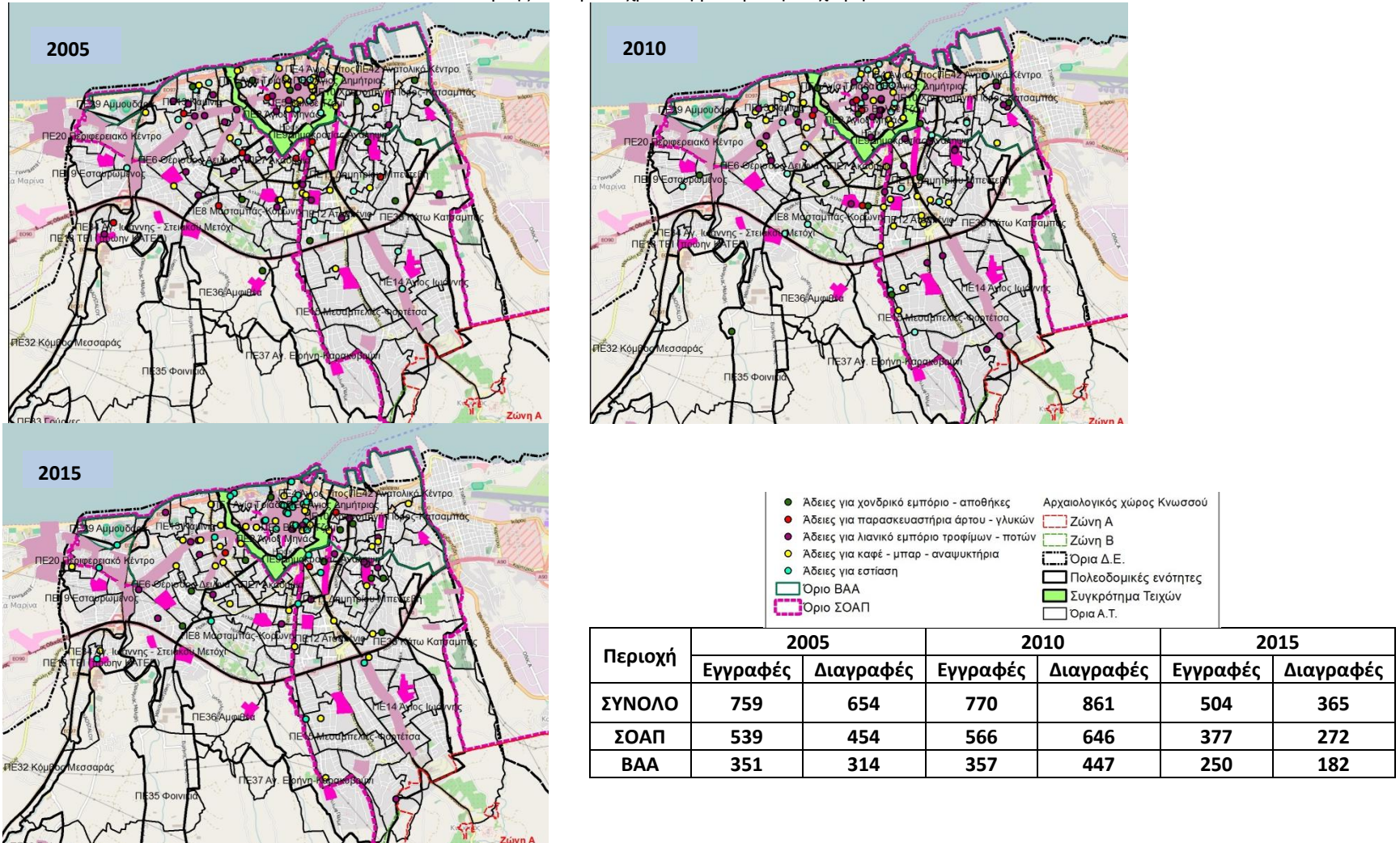
- 5.859 διακοπές ρευματοδότησης καταγράφονται εντός της περιοχής ΣΟΑΠ (67% επί του συνόλου)
- και εξ' αυτών οι 3.944 εντός της περιοχής ΒΑΑ (45,1% επί του συνόλου)

Με βάση τα προαναφερόμενα, προκύπτει ότι τα κενά επαγγελματικά κελύφη αλλά και τα κενά κτίρια κατοικιών εμφανίζουν ιδιαίτερα υψηλή συγκέντρωση (συγκριτικά με το σύνολο της πόλης του Ηρακλείου) στην περιοχή του ΣΟΑΠ και ιδιαίτερα στην περιοχή εφαρμογής ΒΑΑ.

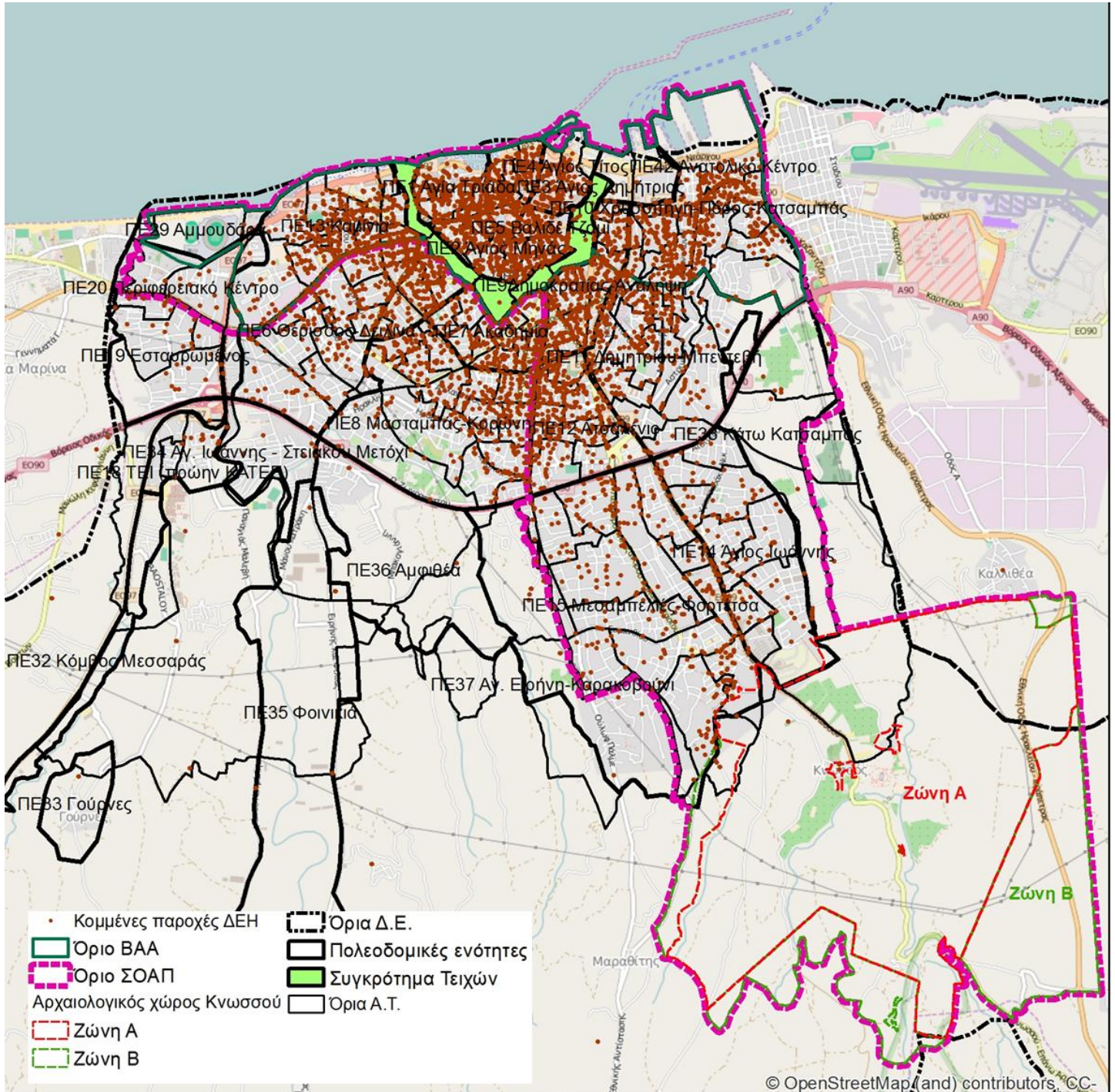
Χάρτης 4.1.1 α : Ενεργές επιχειρήσεις 2016

Χάρτης 4.1.1β Διαχρονική μεταβολή επιχειρήσεων

Πίνακας 4.1.2 : Διακοπές ρεύματος σε επαγγελματικού χώρους και κατοικίες

5. ΧΩΡΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

5.1. ΕΙΔΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΠΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΧΩΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

5.1.1. Χωροταξικά Πλαίσια

Στον χάρτη 5.1.1, απεικονίζονται οι ειδικές κατευθύνσεις και ζώνες ανάπτυξης από το ισχύον Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) (ΦΕΚ 1486 Β/10.10.2003) και το αναθεωρούμενο καθώς και το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό (ΦΕΚ 1138 Β/11.06.2009)

Βασική κατεύθυνση του ΠΠΧΣΑΑ αλλά και του Τομεακού Χωροταξικού για τον τουρισμό, για την περιοχή του Ηρακλείου είναι η ανάδειξη της σε μητροπολιτικό κέντρο διαπεριφερειακής εμβέλειας για τον Μινωικό Πολιτισμό με άξονα την έρευνα – τεχνολογία και τον πολιτισμό, καθώς και ισχυρό κέντρο κρουαζιέρας στην περιοχή της Μεσογείου.

Για την ενίσχυση αυτού του ρόλου, σημαντική είναι η πρόκληση :

- για αναβάθμιση και ανάπτυξη του κεντρικού αστικού πυρήνα, όπως αυτός προσδιορίζεται από το παράκτιο μέτωπο της πόλης του Ηρακλείου και την παλιά πόλη στην περιοχή εφαρμογής της ΒΑΑ.
- η ενίσχυση της λειτουργικής σύνδεσης του παράκτιου μετώπου και της παλιάς πόλης με την περιοχή της Κνωσού στην περιοχή του ΣΟΑΠ

Από το ΠΠΧΣΑΑ, επισημαίνεται η προτεραιότητα για λειτουργική και μορφολογική αναβάθμιση του παράκτιου μετώπου και βελτίωση της σύνδεσής του με την πόλη και ειδικότερα με την Παλιά Πόλη και την Κνωσό, έτσι ώστε να αναδειχθεί η κεντρική περιοχή ως ένα ισχυρό κέντρο της μητροπολιτικής περιοχής - εμπορικό, διοικητικό, μεταφορικό κέντρο, κέντρο υπηρεσιών και ποιοτικό κέντρο αστικού και πολιτιστικού τουρισμού.

Σε αυτή την κατεύθυνση ενίσχυσης του μητροπολιτικού ρόλου της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, συνηγορεί και το γεγονός της άμεσης γειτνίασης του παράκτιου μετώπου και της παλιάς πόλης με το λιμάνι, το οποίο αναδεικνύεται σε ισχυρό κέντρο κρουαζιέρας στην περιοχή της Μεσογείου. Ειδικότερα δίνεται ως κατεύθυνση ο εκσυγχρονισμός και βελτίωση των υποδομών των λιμανιών με έλεγχο των τάσεων εντατικοποίησης της χρήσης και με μέριμνα για να μην υποθηκεύονται οι στόχοι για τις περιβάλλουσες αστικές περιοχές.

Στη λογική αυτή εντάσσεται και η κατεύθυνση του ΠΠΧΣΑΑ για την εκπόνηση ΣΟΑΠ στην αστική περιοχή του Ηρακλείου, ως ενός ολοκληρωμένου πολυτομεακού προγράμματος για την επίτευξη μιας ισόρροπης, κοινωνικά δίκαιης και περιβαλλοντικά βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης και σε συνθήκες κλιματικής αλλαγής με σημαντικές επιπτώσεις.

Επισημαίνεται επίσης και η ανάγκη στοχευμένων παρεμβάσεων τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα, στο πλαίσιο των έργων ανάπλασης. Χαρακτηριστική είναι η αναφορά που υπάρχει στο εγκεκριμένο ΠΠΧΣΑΑ (ΦΕΚ 1486 Β/10.10.2003): «...Όσον αφορά στον αστικό χώρο των μεγάλων κέντρων, παρ' όλες τις ενέργειες που έχουν αναληφθεί τα τελευταία χρόνια, ειδικά στους πυρήνες των ιστορικών κέντρων τους, εξακολουθεί στο σύνολό του να παραμένει άμορφος και άξενος... οι πόροι που κατευθύνονται σήμερα δεν είναι επαρκείς, ενώ παράλληλα χαρακτηρίζονται από μεγάλη διασπορά, με αποτέλεσμα να μην είναι συνεκτικά ορατές οι όποιες ευεργετικές παρεμβάσεις. Και επειδή οι δημόσιοι

πόροι δεν επαρκούν για τόσο μεγάλες παρεμβάσεις απαιτείται η κινητοποίηση ιδιωτικών πόρων μέσα από κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο».

Παράλληλα, για την περιοχή του δικτύου φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, που απεικονίζεται στον χάρτη 5.1.1 και εμπίπτει εντός της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, υπάρχει ειδική πρόβλεψη από το αναθεωρούμενο ΠΠΧΣΑΑ, ως ζώνης Τοπίου Ιδιαίτερης Σημασίας Ηράκλειο, Δίας, Κνωσός, Γιούχτας.

Ειδικότερα στο τεύχος Τοπίου του ΠΠΧΣΑΑ, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση του Τοπίου (Ν. 3827/2010), αναγνωρίζεται και εισάγεται θεσμικά στην Ελλάδα για πρώτη φορά η ταυτόχρονη προσέγγιση των φυσικών διεργασιών με τις ανθρώπινες διαδικασίες και δραστηριότητες, μέσα στο χώρο και τον χρόνο, η οποία στοχεύει στην ανάδειξη και συντονισμένη διαχείριση ευρύτερων χωρικών συνόλων, η συνολική κατάσταση των οποίων έχει και αποκτά ιδιαίτερη σημασία. Σε αυτά τα χωρικά σύνολα κατά κανόνα περιλαμβάνονται μία ή περισσότερες περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, η ταυτόχρονη προσέγγιση όμως εστιάζει στη σύνδεση των περιοχών ενδιαφέροντος τόσο μεταξύ τους, όσο και με τον συνολικό χώρο που τις περιβάλλει

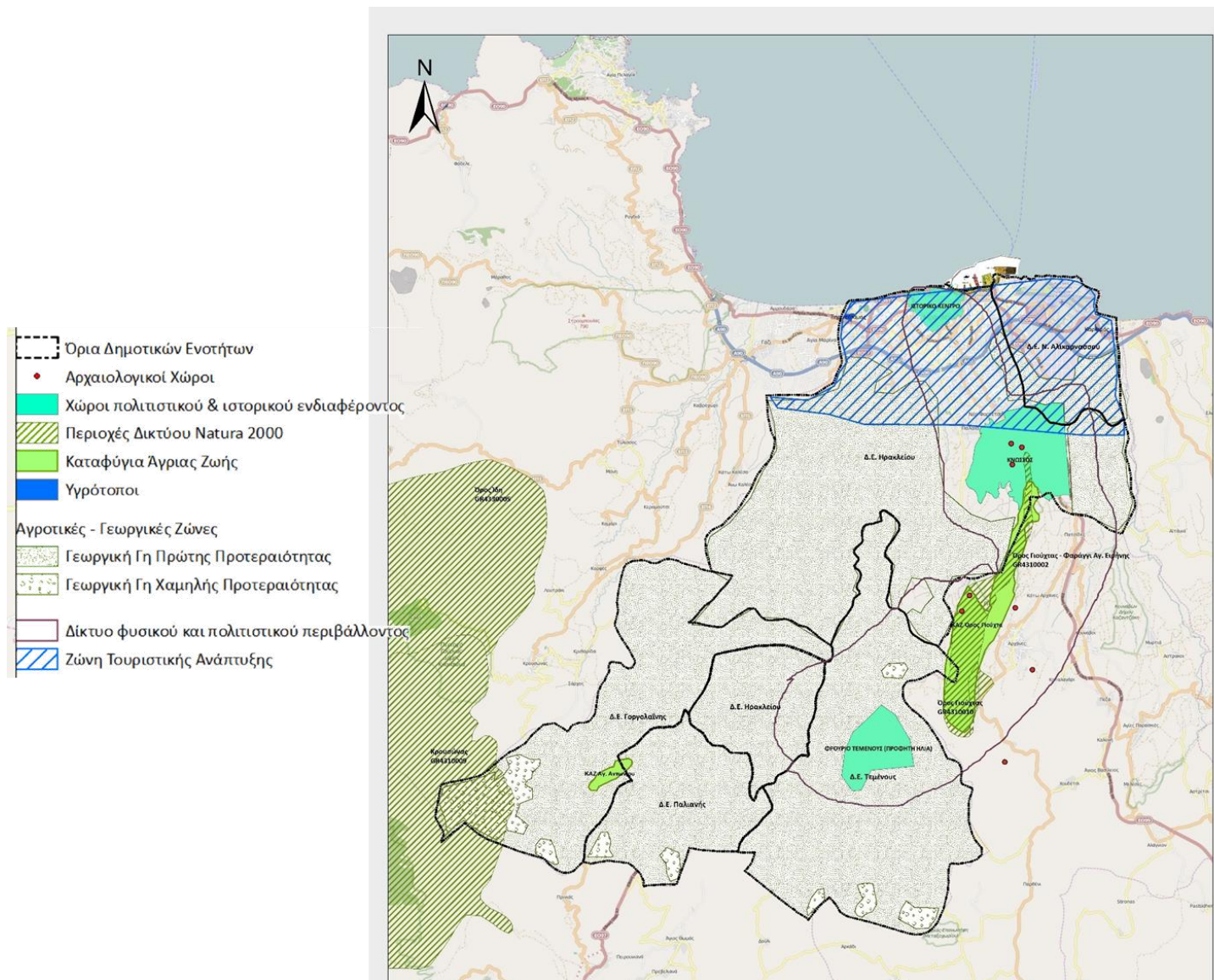
Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και οι κατευθύνσεις ανάπτυξης για την ζώνη Τοπίου Ιδιαίτερης Σημασίας Ηράκλειο, Δίας, Κνωσός, Γιούχτας, όπως αυτά προβλέπονται από το αναθεωρούμενο ΠΠΧΣΑΑ, αποτυπώνονται στο σχήμα 5.1.1.

Όπως προαναφέρθηκε ο ειδικός μητροπολιτικός ρόλος του Ηρακλείου, συναρτάται άμεσα με την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού. Με δεδομένη αυτή την κατεύθυνση στον πίνακα 5.1.1 αντιστοιχίζονται οι εξειδικευμένες κατευθύνσεις του ΠΠΧΣΑΑ με τις κωδικοποιημένες κατευθύνσεις του Τομεακού Χωροταξικού για τον Τουρισμό σε ότι αφορά ειδικές μορφές τουρισμού που είναι :

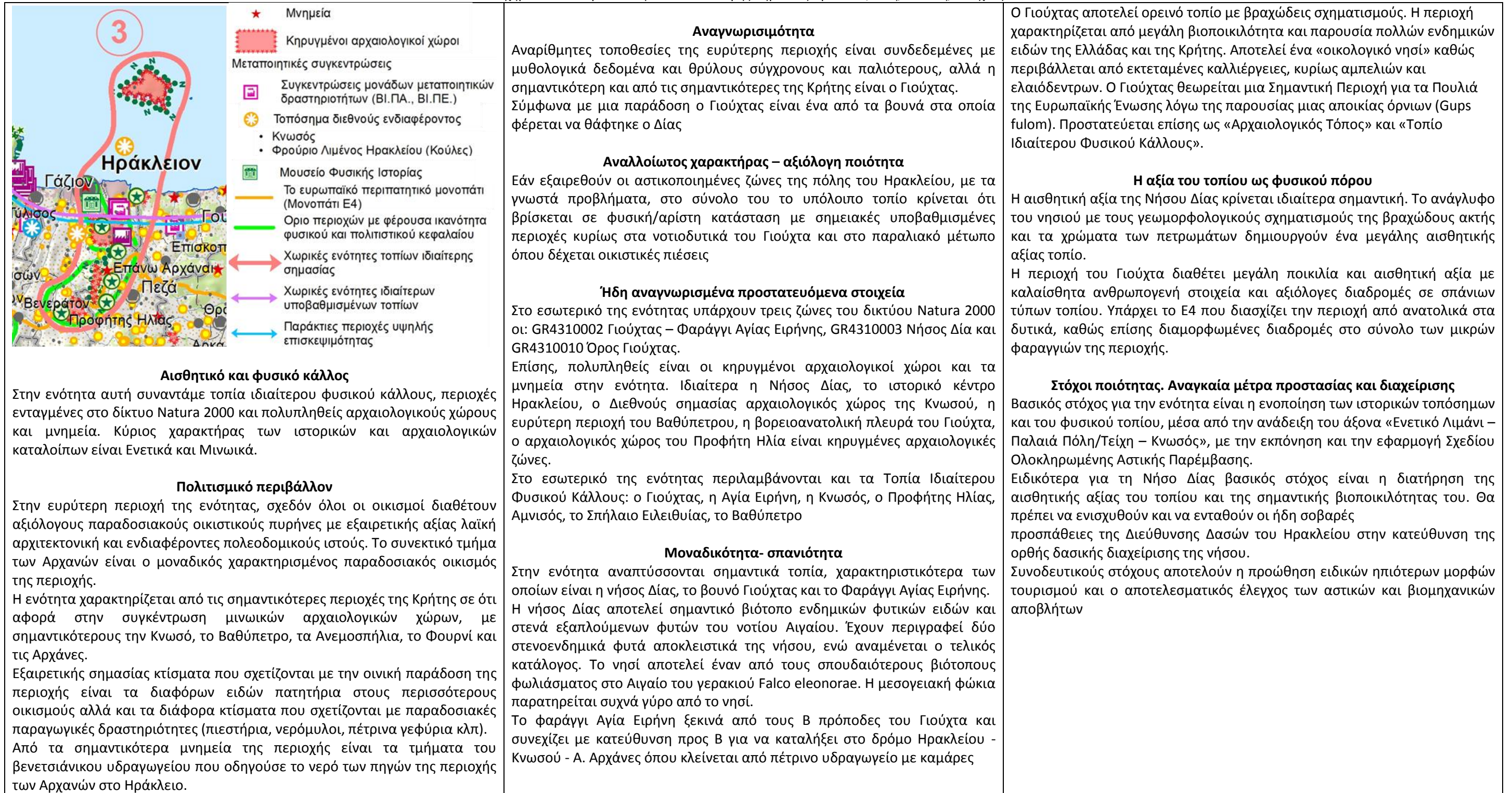
- αστικός (το Ηράκλειο αναφέρεται στις περιοχές προτεραιότητας για την ανάπτυξη αστικού τουρισμού)
- συνεδριακός (στο Ηράκλειο προβλέπεται η ανάπτυξη συνεδριακού – εκθεσιακού τουρισμού γιατί εντάσσεται στις αναπτυγμένες τουριστικά περιοχές με επαρκή συγκοινωνιακή σύνδεση και ευκαιρίες για απόλαυση εκδηλώσεων σύγχρονου πολιτισμού όπως μουσεία, φεστιβάλ, εκθέσεις, γαστρονομία)
- πολιτιστικός (το Ηράκλειο πλήρη τις προϋποθέσεις για ανάπτυξη πολιτιστικού τουρισμού, λόγω της ύπαρξης του ιστορικού κέντρου, του αρχαιολογικού χώρου της Κνωσού, του αρχαιολογικού μουσείου και της δυνατότητας ανάπτυξης γαστρονομικού τουρισμού με αναγνωρισμένη την αξία της Κρητικής διατροφής)
- αθλητικός τουρισμός (το Ηράκλειο αναφέρεται στις περιοχές προτεραιότητας για την ανάπτυξη αθλητικού τουρισμού, για την διοργάνωση τακτικών διεθνών αθλητικών εκδηλώσεων)
- θαλάσσιος τουρισμός (το Ηράκλειο, σε συνδυασμό με τα Χανιά, με ακτίνα επιρροής κυρίως τις βόρειες ακτές της Κρήτης, περιλαμβάνεται στις 11 ενότητες θαλάσσιου τουρισμού)
- τουρισμός κρουαζιέρας (το Ηράκλειο περιλαμβάνεται στους σταθμούς κρουαζιέρας Εθνικού επιπέδου).

Εκπόνηση Σχεδίου Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων στο Δήμο Ηρακλείου

Χάρτης 5.1.1 : Κατευθύνσεις ανάπτυξης και ειδικές ζώνες τουρισμού από το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

Σχήμα 5.1.1 : Παρουσίαση τοπίου ιδιαίτερης σημασίας Ηράκλειο, Δίας, Κνωσός, Γιούχτας¹

¹ Αναθεώρηση και εξειδίκευση του ΠΠΧΣΑΑ Κρήτης. Στάδιο Β.1 - Τεύχος 9

Πίνακας 5.1.1: Κωδικοποίηση κατευθύνσεων του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό

Κατευθύνσεις Περιφερειακού Χωροταξικού Σχεδίου	Τουρισμός κρουαζιέρας & Θαλάσσιος Τουρισμός ²	Αστικός τουρισμός	Πολιτιστικός τουρισμός
			Αθλητικός τουρισμός
			Συνεδριακός τουρισμός
<ul style="list-style-type: none"> καταγραφή, κήρυξη και ανάδειξη κτηρίων, χώρων ή εγκαταστάσεων, που αποτελούν σημαντικά στοιχεία αναφοράς από άποψη ιστορίας, τοπίου ή αρχιτεκτονικής συγκρότησης ανάδειξη του Μινωικού Πολιτισμού με άξονα την έρευνα, τεχνολογία και τον πολιτισμό 		<ul style="list-style-type: none"> Ανάδειξη και αναβάθμιση των ιστορικών κέντρων, μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και λοιπών αξιόλογων στοιχείων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος . 	<ul style="list-style-type: none"> Διατήρηση και ανάδειξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και ειδικότερα των ιστορικών κέντρων των πόλεων αλλά και μεμονωμένων κτιρίων
<ul style="list-style-type: none"> ενοποίηση των ιστορικών τοπόσημων και του φυσικού τοπίου μέσα από την ανάπτυξη του άξονα «Ενετικό Λιμάνι – Παλιά Πόλη – Τείχη – Κνωσός» αξιοποίηση νέων τεχνολογιών για σχεδιασμό ειδικών διαδρομών και διαχείριση επισκεπτών σύνδεση του τουρισμού – πολιτισμού με τον αγροδιατροφικό τομέα προώθηση προγραμμάτων για την οργάνωση πολιτιστικών περιπάτων, σε συνδυασμό με ιστορικούς, πολιτιστικούς χώρους και εγκαταστάσεις. 	<ul style="list-style-type: none"> Διασύνδεση των σταθμών κρουαζιέρας με θεματικά δίκτυα των ευρύτερων περιοχών (πολιτιστικά, θρησκευτικά, φυσιολατρικά κ.α.). 	<ul style="list-style-type: none"> Κατάλληλη σήμανση και ενημέρωση των επισκεπτών για τη θέση και το περιεχόμενο των τουριστικών πόρων και εξασφάλιση εύκολης πρόσβασης σε αυτούς. 	<ul style="list-style-type: none"> Η ενίσχυση δράσεων τύπου RI-SE (μεταξύ άλλων προωθείται η σύνδεση καινοτομίας – πολιτισμού) για τη δημιουργία πολυχώρων ψηφιακής αναπαράστασης ιστορικών, μυθολογικών και άλλων πολιτιστικών σεναρίων.
<ul style="list-style-type: none"> νέες μόνιμες εγκαταστάσεις που χωροθετούνται κατά προτεραιότητα σε περιοχές συνδεδεμένες με τους πολιτιστικούς πόλους, σε κελύφη με ιδιαίτερα ιστορικά, μορφολογικά ή κατασκευαστικά χαρακτηριστικά προώθηση νέων μορφών θεματικού τουρισμού με συνδυασμό υποδομών, εγκαταστάσεων και δράσεων τουρισμού, αναψυχής και πολιτισμού, ανάδειξης της κρητικής διατροφής και εξασφάλιση κατασκευών και εγκαταστάσεων υψηλής ποιότητας και αισθητικής με ένταξη στον περιβάλλοντα χώρο και το τοπίο και με ειδική μέριμνα για την ανάδειξη, προβολή και διατήρηση του υπάρχοντος φυσικού και πολιτιστικού κεφαλαίου 	<ul style="list-style-type: none"> Ανάπτυξη στις παρυφές των σταθμών κρουαζιέρας χώρων εμπορικών χρήσεων, ψυχαγωγίας και προώθησης τοπικών προϊόντων. 	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη του ρόλου των πόλεων ως αυτόνομων προορισμών τουρισμού σύντομης διάρκειας (city break). Ένταξη των αστικών κέντρων σε εθνικά και διεθνή δίκτυα βάσει θεματικών ενοτήτων (π.χ. κοινή ιστορία, αρχιτεκτονική, τοπική παραγωγή, κ.α.). 	<ul style="list-style-type: none"> Δημιουργία μουσείων και θεματικών πάρκων συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογικών για την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων και ιδιαιτεροτήτων κάθε περιοχής. Ανάπτυξη του γαστρονομικού τουρισμού και ένταξη του στο τουριστικό προϊόν Ανάπτυξη προπονητικών κέντρων σε παραθαλάσσιες περιοχές για τις δραστηριότητες του θαλάσσιου σκι, ιστιοδρομίες, κ.λπ. Δημιουργία υποδομών αθλητισμού για άτομα με ειδικές ανάγκες. Προώθηση δράσεων εκσυγχρονισμού υφιστάμενων υποδομών. Δημιουργία συνεδριακού πόλου & αξιοποίηση πανεπιστημιακών ερευνητικών ιδρυμάτων καθώς και αξιόλογων στοιχείων της ιστορίας και του πολιτισμού.
<ul style="list-style-type: none"> βελτίωση της προσβασιμότητας με Μέσα Μαζικής Μεταφοράς (ΜΜΜ) ανάδειξη του θαλάσσιου μετώπου του Ηρακλείου και η διασύνδεσή του σε όρους βιώσιμης κινητικότητας με την αστική περιοχή και την Παλιά Πόλη . δημιουργία εκτεταμένου δικτύου πεζοδρόμων και ποδηλατικών διαδρομών εκσυγχρονισμός και βελτίωση των υποδομών των λιμανιών με έλεγχο των τάσεων εντατικοποίησης της χρήσης και με μέριμνα για να μην υποθηκεύονται οι στόχοι για τις περιβάλλουσες αστικές περιοχές. 	<ul style="list-style-type: none"> Αναβάθμιση & λειτουργική αναδιοργάνωση των υποδομών στις λιμενικές ζώνες με αντίστοιχες λιμενικές και χερσαίες εγκαταστάσεις. Βελτίωση συγκοινωνιακών συνδέσεων των σταθμών κρουαζιέρας με τις αστικές περιοχές και περιοχές με αξιόλογους τουριστικούς – πολιτιστικούς πόρους. 	<ul style="list-style-type: none"> Αναβάθμιση του ρόλου των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, βελτίωση της κυκλοφορίας και της ασφάλειας των πεζών καθώς και της προσβασιμότητας των εμποδιζόμενων ατόμων. 	<ul style="list-style-type: none"> Εξασφάλιση της προσβασιμότητας, της επισκεψιμότητας και οργάνωσης των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων και υποστήριξη τους με κατάλληλα έργα υποδομών/Ένταξη τους σε τουριστικά δίκτυα.
<ul style="list-style-type: none"> πολιτιστικές εκδηλώσεις κλίμακας πόλης και γειτονιάς. οργάνωση μόνιμων εκδηλώσεων εντός ή πλησίον αρχαιολογικών χώρων και μνημείων, με προϋπόθεση την ασφάλειά τους. 	<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση της λειτουργίας πολιτιστικών και ιστορικών χώρων και επέκταση των προσφερόμενων υπηρεσιών. 	<ul style="list-style-type: none"> Αναβάθμιση και επέκταση των παρεχόμενων υπηρεσιών και δραστηριοτήτων σε μουσεία, εκθετήρια, σύγχρονες εγκαταστάσεις πληροφόρησης, φεστιβάλ και άλλες θεματικές ή πολιτιστικές εκδηλώσεις. 	<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση, προβολή και καθιέρωση φεστιβάλ, πολιτισμικών θεσμών και άλλων σχετικών εκδηλώσεων. Ενίσχυση δυνατοτήτων εξειδικεύσεων αθλητικών εκδηλώσεων θέασης (αγώνες ταχύπλων σκαφών, κωπηλατικοί αγώνες, κ.λπ.)

² Στο ισχύον Τομεακό Πλαίσιο για τον Τουρισμό (ΦΕΚ 1138Β/11.06.2009), το λιμάνι του Ηρακλείου σε συνδυασμό με τα Χανιά, καθορίζονται ως μια από τις 11 ενότητες της Χώρας για την ανάπτυξη θαλάσσιου τουρισμού και τουρισμού κρουαζιέρας, με γενικές κατευθύνσεις δράσεων. Οι αναλυτικές δράσεις που παρουσιάζονται στον πίνακα εξειδικεύτηκαν στο πλαίσιο της αναθεώρησης του (ΦΕΚ 3155Β/12.12.2013) που ακυρώθηκε. Η εξειδίκευση των δράσεων είναι απόλυτα συμβατή με τις γενικές κατευθύνσεις του ισχύοντος «βελτίωση υποδομών, ανάπτυξη πράσινων υποδομών, συστήματα ηλεκτρονικής ενημέρωσης, βελτίωση της εικόνας και της λειτουργικότητας του προορισμού, διαχείριση ροών επισκεπτών, εξωραϊσμός σημείων πρόσβασης και περιοχών ενδιαφέροντος»

Κατευθύνσεις Περιφερειακού Χωροταξικού Σχεδίου	Τουρισμός κρουαζιέρας & Θαλάσσιος Τουρισμός ²	Αστικός τουρισμός	Πολιτιστικός τουρισμός
			Αθλητικός τουρισμός
			Συνεδριακός τουρισμός
<ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση δράσεων αναβάθμισης του δομημένου χώρου, με πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων με αύξηση των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου και παροχή κινήτρων για αναπλάσεις ιδιωτικών χώρων σε συνδυασμό με τη βελτίωση των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων. • ανάληψη δράσεων αποφόρτισης των υψηλών πιέσεων και αναβάθμιση του δομημένου χώρου με εργαλεία τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού και ειδικές ρυθμίσεις για την εξυγίανση, την περιβαλλοντική και ποιοτική αναβάθμιση 		<ul style="list-style-type: none"> • Δράσεις αναβάθμισης του δομημένου χώρου με πολεοδομικές παρεμβάσεις ανάπλασης 	
<ul style="list-style-type: none"> • Παροχή κινήτρων για εκσυγχρονισμό υφιστάμενων τουριστικών μονάδων με παράλληλη αναβάθμιση σε τύπους και κατηγορίες καταλυμάτων (4 και 5 αστέρια) ή επέκταση αυτών και συμπληρώσεις με ειδικές τουριστικές υποδομές. • Δράσεις εξυγίανσης περιοχών μέσω επανάχρησης αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων, καθώς και μέσω παροχής κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες, για μερική ή ολική απόσυρση μη αξιόλογων, απαξιωμένων ή εγκαταλελειμμένων κτιρίων και εγκαταστάσεων χρήσης τουρισμού, και για κατεδάφιση μη αξιόλογων ή μη απαραίτητων ή εγκαταλελειμμένων κτιρίων που προσβάλλουν το τοπίο. • ανάπλαση, εξυγίανση, αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός και συμπλήρωση υφιστάμενων τουριστικών εγκαταστάσεων και υποδομών με στόχο την προσέλκυση τουρισμού υψηλού επιπέδου και τη δημιουργία θυλάκων τουριστικής καινοτομίας και πρότυπης αναψυχής • καταγραφή, κήρυξη και ανάδειξη κτηρίων, χώρων ή εγκαταστάσεων, που αποτελούν σημαντικά στοιχεία αναφοράς από άποψη ιστορίας, τοπίου ή αρχιτεκτονικής συγκρότησης και χωροθετούνται σε αυτά οι επιθυμητές χρήσεις και δραστηριότητες τουρισμού - πολιτισμού. • θέσπιση κινήτρων για την ενεργοποίηση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας 		<ul style="list-style-type: none"> • Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ποιότητας του ξενοδοχειακού δυναμικού των αστικών περιοχών με κατασκευή νέων καταλυμάτων υψηλών προδιαγραφών, παράλληλη απόσυρση απαξιωμένων μονάδων κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, επανάχρηση του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος οποιασδήποτε χρήσης με τη μετατροπή του σε τουριστικά καταλύματα και υποστηρικτικές χρήσεις καθώς και ανάπτυξη οργανωμένων χωρικών υποδοχέων στις ευρύτερες περιοχές των πόλεων. 	<ul style="list-style-type: none"> • Επανάχρηση αξιόλογων παλαιών κελυφών για δράσεις συνεδριακού τουρισμού.

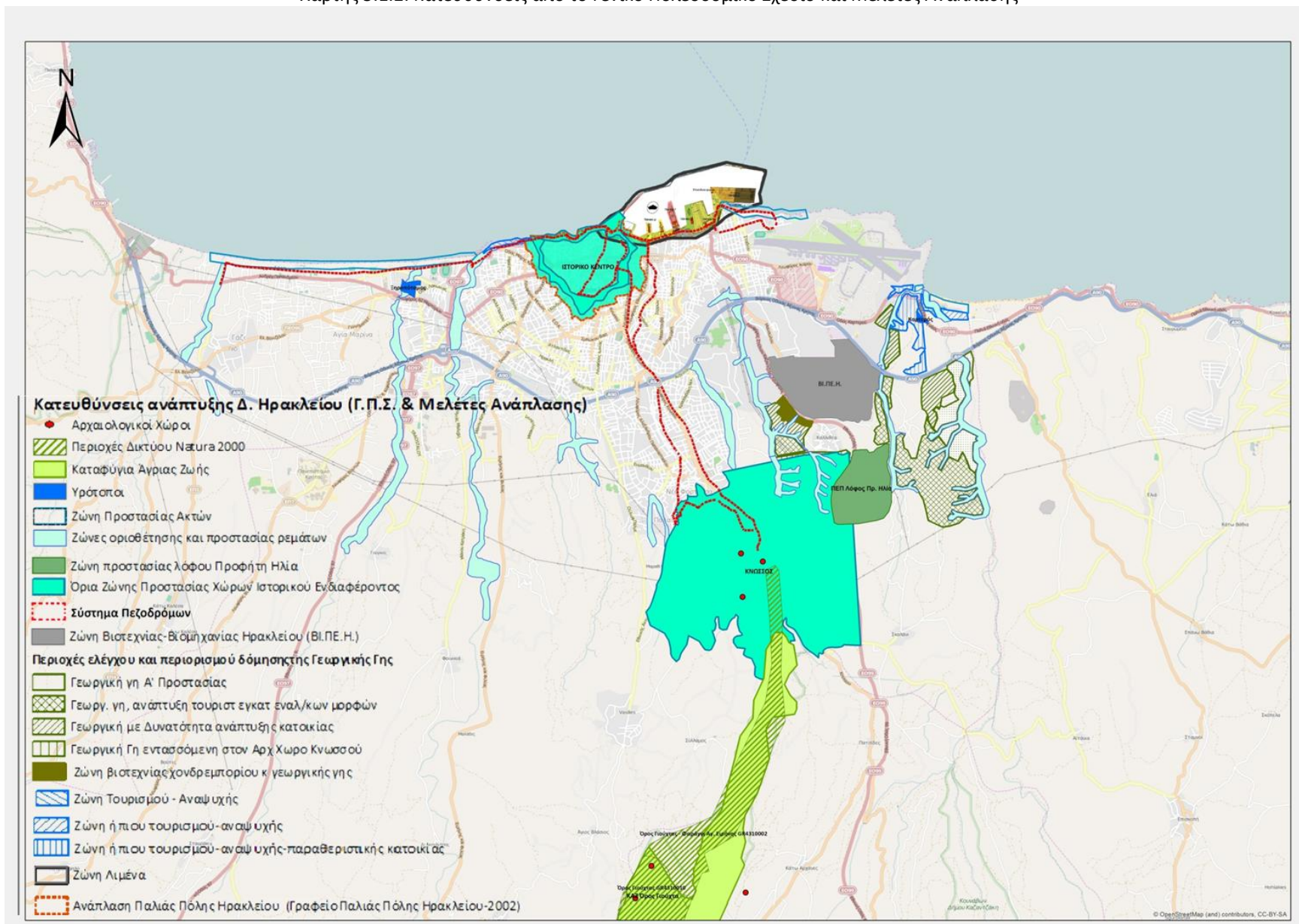
5.1.2. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο

Το 1988 δημοσιεύτηκε με το ΦΕΚ 458 Δ/1988 το πρώτο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) της πόλης του Ηρακλείου σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 1337/1983 (ΦΕΚ 458 Δ/1988: «Έγκριση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του οικισμού Ηρακλείου του Δήμου Ηρακλείου του οικισμού Νέας Αλικαρνασσοῦ κοινότητας Νέας Αλικαρνασσοῦ και των οικισμῶν Γαζίου και Αγίας Μαρίνας της κοινότητας Γαζίου (Ν. Ηρακλείου)», που επαναδημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 818 Δ/1992. Το ΓΠΣ τροποποιήθηκε το 2003 (ΦΕΚ 696Δ/08.07.2003) και το 2005 επαναδημοσιεύεται με το ΦΕΚ 118 Δ/02.02 2005. Τροποποίηση χρήσεων γης του εγκεκριμένου ΓΠΣ έγινε και το 2007 (ΦΕΚ 444 Δ/14.09.2007). Η τελευταία τροποποίηση του ΓΠΣ γίνεται το 2014 (ΦΕΚ 276 ΑΑΠ/28/08/2014) με διόρθωση το 2015 (ΦΕΚ 46 ΑΑΠ/13.03.2015)

Στο χάρτη 5.1.2, απεικονίζονται διαφοροποιημένες περιοχές του Δήμου Ηρακλείου, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις – προτάσεις αστικής ανάπτυξης του εγκεκριμένου Γ.Π.Σ., που αφορούν :

- ζώνες προστασίας και ανάδειξης παράκτιων χώρων με :
 - ✓ καθορισμό ζώνης στην παραλιακή ζώνη δυτικά του χειμάρρου Γιόφυρου μέχρι τον Αλμυρό ποταμό
 - ✓ καθορισμό ζώνης στην παραλιακή ζώνη της Νέας Αλικαρνασσοῦ από τα όρια του Λιμένα μέχρι τα όρια του Αεροδρομίου
 - ✓ ζώνη προστασίας παραλίας Καρτερού (Ν. Αλικαρνασσός) (καθορίζεται ζώνη για την προστασία της παράκτιας περιοχής και την απόλυτη προστασία των αμμοθινών)
- καθορισμός συστήματος πεζοδρόμων με βασικούς άξονες :
 - ✓ τον προβλεπόμενο παραλιακό πεζόδρομο κατά μήκος της δυτικής παραθαλάσσιας ζώνης από τις εκβολές του Αλμυρού μέχρι τις εκβολές του Γιόφυρου που συνεχίζεται προς ανατολάς μέχρι το παλιό λιμάνι
 - ✓ τον κάθετο σε αυτόν άξονα, σε όλο το μήκος του οδικού άξονα Δημοκρατίας – Κνωσού, που συνδέει το ιστορικό κέντρο με την Κνωσό.
- διαδρομές κίνησης πεζών, κατά μήκος και εκατέρωθεν των ρεμάτων
- περιοχές ανάπτυξης τουρισμού με :
 - ✓ ζώνη ανάπτυξης τουρισμού – αναψυχής, στην βόρεια παράκτια ζώνη, στην περιοχή Καμίνια από το Γιόφυρο έως τα Ενετικά Τείχη
 - ✓ ζώνη ανάπτυξης ήπιου τουρισμού-αναψυχής, στο παραλιακό μέτωπο Νέας Αλικαρνασσοῦ
 - ✓ ζώνη ανάπτυξης ήπιου τουρισμού-αναψυχής και παραθεριστικής κατοικίας, στο παραλιακό μέτωπο Νέας Αλικαρνασσοῦ
- καθορισμός ζωνών ανάπλασης
 - ✓ Παλιάς Πόλης Ηρακλείου με :
 - δίκτυο πεζοδρόμων σε όλη την παλιά πόλη
 - καθορισμό κεντρικών λειτουργιών πόλης
 - καθορισμό χρήσης ελεύθερων χώρων - αστικού πρασίνου στην περιοχή του συγκροτήματος των ενετικών τειχών
 - ✓ ζώνη βιοτεχνίας, χονδρεμπορίου και γεωργικής γης δυτικά της ΒΙ.ΠΕ.Η.

Χάρτης 5.1.2: Κατευθύνσεις από το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο και Μελέτες Ανάπλασης

5.1.3. Ειδικές μελέτες και ειδικά πλαίσια προστασίας

5.1.3.1. Λιμενική ζώνη

Ο ρόλος του λιμένα Ηρακλείου και η λειτουργία του, καθορίζει την δυναμική ανάπτυξης των επιμέρους ζωνών, του παραλιακού μετώπου της πόλης του Ηρακλείου, αλλά και την εξέλιξη του Τουρισμού στον τομέα της Κρουαζιέρας.

Σύμφωνα με την «Στρατηγική Ανάπτυξης Εθνικού Λιμενικού Συστήματος», ο Οργανισμός Λιμένος Ηρακλείου (ΟΛΗ Α.Ε.), αποτελεί ένα από τα 4 κεντρικά λιμενικά δίκτυα της χώρας, για τα οποία προβλέπεται η ενίσχυση της λιμενικής λειτουργίας με τη συμμετοχή και ιδιωτών επενδυτών. Η προοπτική αυτή καθιστά επιτακτική την επαναπροσέγγιση, των χρήσεων και της λειτουργίας των επιμέρους ζωνών του παραλιακού μετώπου, κατά τρόπο ώστε να αντιμετωπιστεί, πιθανός ανταγωνισμός από το νέο τρόπο ανάπτυξης της λιμενικής ζώνης.

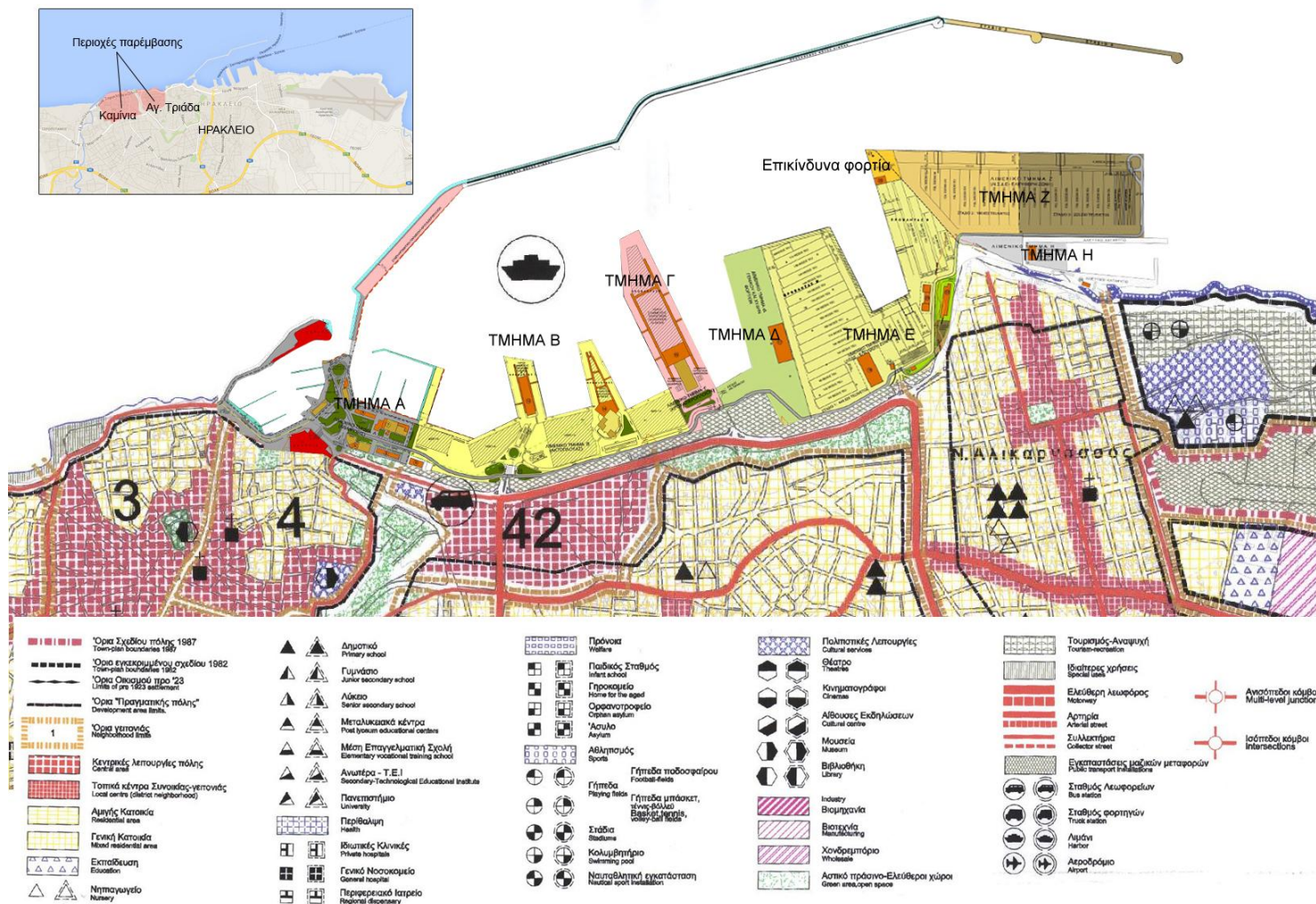
Σύμφωνα με το Master Plan του λιμένα Ηρακλείου (που έχει ακυρωθεί και θα αναθεωρηθεί και εγκριθεί εκ νέου με Προεδρικό Διάταγμα), προβλέπεται η δημιουργία επτά (7) Λιμενικών Τμημάτων, που απεικονίζονται στον χάρτη 5.1.3.1 :

- i) Λιμενικό Τμήμα Α αναψυχής
- ii) Λιμενικό Τμήμα Β ακτοπλοΐας
- iii) Λιμενικό Τμήμα Γ κρουαζιερόπλοιου
- iv) Λιμενικό Τμήμα Δ φορτοεκφόρτωση γενικού και χύδην φορτίων
- v) Λιμενικό Τμήμα Ε Ελεύθερη Ζώνη – Διακινήσεως Εμπορευματοκιβωτίων
- vi) Λιμενικό Τμήμα Ζ μελλοντικές επεκτάσεις Ελεύθερης Ζώνης - Διακινήσεις Εμπορευματοκιβωτίων
- vii) Λιμενικό Τμήμα Η αλιευτικών σκαφών και επισκευαστικής μονάδας μικρών σκαφών
- viii) Λιμενικό Τμήμα Θ Διοικήσεως Οργανισμού Λιμένα Ηρακλείου
- ix) Λιμενικό Τμήμα Ι περιοχής Λινοπεραμάτων

Πέραν των λιμενικών τμημάτων του Λιμένα Ηρακλείου χωρίζεται η χερσαία λιμενική ζώνη σε οικοδομικά τετράγωνα και συγκεκριμένα:

- i) Το Ο.Τ. 1 περιλαμβάνει περιοχή από το «Μπεντενάκι» μέχρι την δυτική πλευρά του τμήματος Α όπου περιλαμβάνει **λειτουργίες εστίασεως, αναψυχής και υπαίθριες δραστηριότητες αναψυχής**
- ii) Το Ο.Τ. 2 περιλαμβάνει την περιοχή από το δυτικό άκρο του τμήματος Α μέχρι το λιμενικό περίπτερο και περιλαμβάνει **την περιοχή Κουλέ, του λιμενικού περιπτέρου, με λειτουργίες εστίασεως και αναψυχής**
- iii) Το Ο.Τ. 3 περιλαμβάνει την περιοχή από το λιμενικό περίπτερο έως την δυτική πλευρά του απεντομωτηρίου, **με λειτουργίες εστίασης, αναψυχής, ναυταθλητισμού, εμπορίου**
- iv) Το Ο.Τ. 4 εκτείνεται από το απεντομωτήριο μέχρι την δυτική πλευρά του προβλήτα ΙΙΙ και περιλαμβάνει **νέο πυροσβεστικό σταθμό, σταθμούς επιβατών ακτοπλοΐας, γεφυροπλάστιγγα, υποσταθμούς και χώρους σταθμεύσεως αυτοκινήτων**
- v) Το Ο.Τ. 5 εκτείνεται από τη δυτική πλευρά του προβλήτα ΙΙΙ μέχρι το κτηνιατρείο και περιλαμβάνει τον **Σταθμό Επιβατών Κρουαζιερόπλοιων**

Χάρτης 5.1.3.1: Γενικό Προγραμματικό Σχέδιο (Master Plan) Λιμένα Ηρακλείου

- vi) Το Ο.Τ. 5Α περιλαμβάνει **το κτηνιατρείο**
- vii) Το Ο.Τ. 6 περιλαμβάνει **λιμενική αποθήκη και την περιοχή γενικού και χύδην φορτίου**
- viii) Το Ο.Τ. 6Α περιλαμβάνει **το Τελωνείο**
- ix) Το Ο.Τ. 7 περιλαμβάνει **το ΛΙΣΔΕ και την Ελεύθερη Ζώνη, Αποθήκη Ελεύθερης Ζώνης, κτίριο C.F.S., διοίκηση ΛΙΣΔΕ, συνεργεία επισκευής μηχανημάτων και εκτείνεται μέχρι τον υπήνεμο μώλο του λιμένα**
- x) Το Ο.Τ. 8 περιλαμβάνει **την Διοίκηση ΟΛΗ, Λιμεναρχεία και Στέγη Λιμενεργατών**
- xi) Το Ο.Τ. 9 περιλαμβάνει **την επισκευαστική μονάδα, την ζώνη επισκευών μικρών πλοίων, κτίριο βοηθητικών χρήσεων και αναψυκτήριο αλιευτικού καταφυγίου**
- xii) Το Ο.Τ. 10 καταλαμβάνει την περιοχή του **1ου Σταδίου επεκτάσεως ανατολικά της ελεύθερης ζώνης**
- xiii) Το Ο.Τ. 11 καταλαμβάνει την περιοχή του **2ου Σταδίου επεκτάσεως ανατολικά της ελεύθερης ζώνης**
- xiv) Το Ο.Τ. 12 περιλαμβάνει **τα Νεώρεια, την περιοχή των Νεωρείων**
- xv) Το Ο.Τ. 13 περιλαμβάνει τα κτίρια παλαιών αποθηκών με **χρήσεις εμπορίου, εστίασεως αναψυχής**
- xvi) Το Ο.Τ. 14 περιλαμβάνει **ξενοδοχειακό συγκρότημα με συνεδριακό κέντρο ή χώρους εστίασεως, αναψυχής, εμπορίου**
- xvii) Το Ο.Τ. 15 περιλαμβάνει **Αντλιοστάσιο και χώρους πρασίνου**
- xviii) Το Ο.Τ. 16 περιλαμβάνει **υδατοδεξαμενές και χώρους πρασίνου**
- xix) Το Ο.Τ. 17 περιλαμβάνει **χώρους πρασίνου και πρατηρίου καυσίμων**
- xx) Το Ο.Τ. 18 περιλαμβάνει **χώρους πρασίνου, αναψυχής, εστίασεως, εμπορίου**
- xxi) Το Ο.Τ. 19 περιλαμβάνει **χώρους εστίασεως, αναψυχής, εμπορίου**
- xxii) Το Ο.Τ. 20 περιλαμβάνει **χώρους εστίασεως, αναψυχής, εμπορίου**
- xxiii) Τα Ο.Τ. 21 και 22 αφορούν στην περιοχή Λινοπεραμάτων , όπου και στα δύο προτείνεται η χωροθέτηση **χρήσεων εστίασεως, αναψυχής και εμπορίου**

Τέλος ειδικά για το τμήμα Α Αναψυχής προβλέπονται:

1. Έργα διανοίξεως νέας εισόδου για μικρά σκάφη και επαναφορά του Κουλέ στην φυσική του κατάσταση ως προσήνεμο μώλο του Ενετικού Λιμένα.
2. Έργα αναβαθμίσεως του Ενετικού λιμένα σε λιμένα μικτής χρήσεως, σε πρώτη φάση (αλιευτικών και μικρών σκαφών).

Από τις προαναφερθείσες χρήσεις του αναθεωρούμενου Master Plan για τη Λιμενική Ζώνη, γίνεται αντιληπτό ότι παράλληλα με την ενίσχυση της λειτουργίας του λιμανιού, προβλέπεται και η δημιουργία, ενός συμπλέγματος δραστηριοτήτων φιλοξενίας, αναψυχής, εστίασης και εμπορίου. Το νέο αυτό σύμπλεγμα, μέσα στην λιμενική ζώνη, θα πρέπει να λειτουργήσει συμπληρωματικά και ενισχυτικά με τις ήδη ανεπτυγμένες δραστηριότητες στο παραλιακό μέτωπο της πόλης του Ηρακλείου.

Στη λογική αυτή ο Δήμος Ηρακλείου θα πρέπει να προσαρμόσει τον Πολεοδομικό του σχεδιασμό έτσι ώστε στις ήδη υφιστάμενες ή αναπτυσσόμενες παραλιακές ζώνες της πόλης του Ηρακλείου να αξιοποιηθούν τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα. Παράλληλα ο Δήμος θα πρέπει να αναπτύξει κοινές δραστηριότητες σε συνεργασία με τον Οργανισμό Λιμένος Ηρακλείου έτσι ώστε τα παράλια αστικά μέτωπο και το λιμάνι να ενισχύσουν την ελκυστικότητά τους και να συνεισφέρουν στην ενίσχυση του Brand Name της πόλης.

5.1.3.2. Ανάπλαση παλιάς πόλης

Στα πλαίσια της έγκρισης της προκαταρκτικής μελέτης ανάπλασης εντός της παλιάς πόλης, σύμφωνα με το ΦΕΚ 89/Δ/2002, η προκαταρκτική πρόταση ανάπλασης της παλιάς πόλης Ηρακλείου περιλαμβάνει:

A. Το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπλασης με τις κατευθύνσεις και τα κύρια μέτρα όπως κατωτέρω περιγράφονται:

1. Ανάδειξη της Παλαιάς Πόλης του δήμου Ηρακλείου σε εστία καλλιέργειας γραμμάτων, πολιτισμού ελεύθερης σκέψης και διεθνούς συνεργασίας με:

α. Συμμετοχή των φορέων της Παλαιάς Πόλης του δήμου Ηρακλείου στη σύγχρονη πολιτισμική δράση.

β. Ένταξη πολιτιστικών δραστηριοτήτων διεθνούς εμβέλειας σε συγκεκριμένους ιστορικούς χώρους και αξιόλογα κτίρια της Παλαιάς Πόλης του δήμου Ηρακλείου (π.χ. ίδρυση κέντρου σχετικού με την εξέλιξη των θαλάσσιων μεταφορών, Ναυτικού Μουσείου που θα στεγαστεί στον "Κούλε" κ.ά.).

γ. Αναβίωση πολιτιστικών δραστηριοτήτων (το θέατρο, η μουσική, η ζωγραφική)

δ. Δημιουργία πολιτιστικών δραστηριοτήτων, οι οποίες θα συνδέσουν τους πόλους πολιτιστικού και ιστορικού ενδιαφέροντος της Παλαιάς Πόλης του δήμου Ηρακλείου.

ε. Αποκάλυψη αρχαιολογικών χώρων, εκκλησιών, δεξαμενών, κρηνών κλπ που βρίσκονται "θαμμένοι" ή "κρυμμένοι" από νεότερες κατασκευές.

2. Προστασία και ανάδειξη των κύριων ιστορικών, λειτουργικών, κοινωνικών, πολεοδομικών και μορφολογικών χαρακτηριστικών της Παλαιάς Πόλης του δήμου Ηρακλείου με λήψη μέτρων:

α. Για την προστασία και ανάδειξη των Ενετικών Τειχών.

β. Για την προστασία και ανάδειξη του ιστορικού και ταυτόχρονα κοινωνικού - πολιτιστικού - επιχειρηματικού κέντρου που έχει ως πυρήνα την πλατεία των Λιονταριών, την Λότζια, τον Αγ. Μάρκο και τον Αγ. Τίτο και ραχοκοκαλιά τον πιο ιστορικό και παλιότερο δρόμο, την οδό Μαρτύρων 25ης Αυγούστου.

γ. Για την ανάδειξη του ιστορικού ιστού.

δ. Για την ανάδειξη των ιστορικών "ενοριών" - γειτονιών της παλιάς πόλης.

ε. Για την ανάδειξη και προστασία των σημαντικότερων μνημείων.

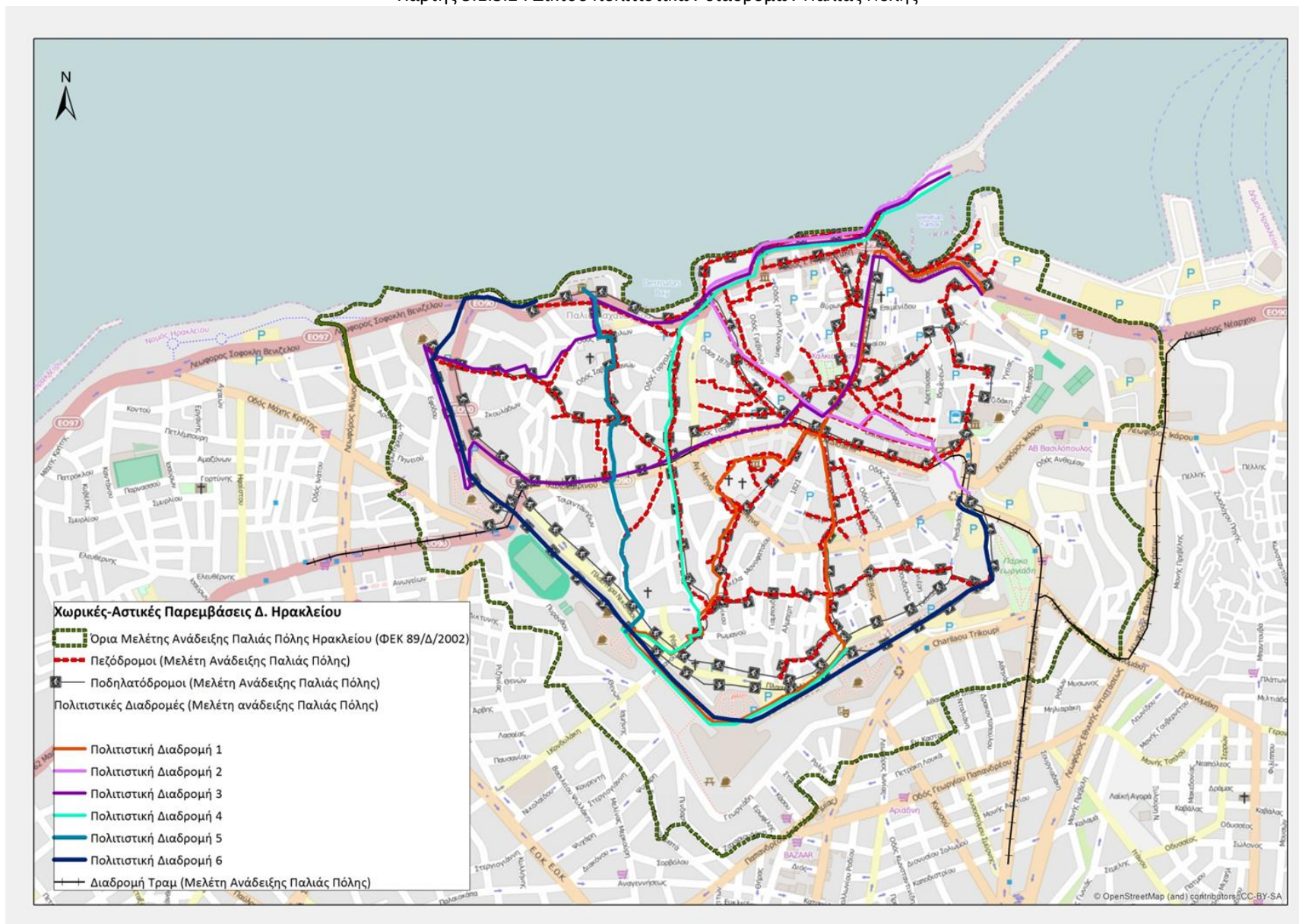
στ. Για το "Άνοιγμα" της Παλιάς Πόλης προς την παραλία και την θάλασσα.

ζ. Για την ανάδειξη και προστασία του ανθρώπινου δυναμικού.

Στο πλαίσιο της ανάδειξης του Ιστορικού Κέντρου, προτείνεται δίκτυο πολιτιστικών διαδρομών (χάρτης 5.1.3.2), που προσαρμόζεται και εξειδικεύεται, στο πλαίσιο ειδικής μελέτης για «Δημιουργία υποδομών για χάραξη διαδρομών ενδιαφέροντος στην παλιά πόλη». Σκοπός της μελέτης είναι:

- Η ανάδειξη της ταυτότητας της περιοχής της Παλιάς Πόλης του Ηρακλείου,
- Η προβολή των ιδιαίτερων ιστορικών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών της,
- Η αναγνωρισιμότητά της παλιάς πόλης σαν τουριστικός προορισμός και
- Η προβολή του ενιαίου χαρακτήρα της παλιάς πόλης, μέσω της δημιουργίας ενός ενιαίου συστήματος σήμανσης και πληροφόρησης το οποίο θα διαρθρώνεται σε θεματικά επίπεδα, θα περιέχει τις απαραίτητες πληροφορίες ώστε να είναι αποτελεσματικό στη χρήση του από τον επισκέπτη της πόλης, θα έχει τα τεχνικά στοιχεία που θα συνάδουν με τον χαρακτήρα της πόλης και θα συμβάλουν στην ανάδειξη της ταυτότητας του χώρου

Χάρτης 5.1.3.2 : Δίκτυο πολιτιστικών διαδρομών Παλιάς Πόλης

3. Διατήρηση της χρήσης της κατοικίας, της "γειτονιάς" και ποιοτική αναβάθμιση των εξυπηρετήσεων της με:

α. Καθιέρωση της χρήσης "γενικής κατοικίας" με συγκεκριμένους περιορισμούς ανεπιθύμητων χρήσεων στην περιοχή της Αγίας Τριάδας και σε συγκεκριμένους θύλακες στην υπόλοιπη έκταση της παλιάς πόλης.

β. Αναβάθμιση του δημόσιου χώρου.

γ. Αναβάθμιση και εμπλουτισμός του κοινωνικού και τεχνικού εξοπλισμού των περιοχών κατοικίας με την δημιουργία των απαραίτητων σχολείων, παιδικών σταθμών, χώρων αθλητισμού και παιχνιδιού, "κοινωνικών στεκιών", "στεκιών γειτονιάς".

4. Απόδοση της Παλιάς Πόλης στον πεζό, στον κάτοικο στον χρήστη, στον επισκέπτη, με την δραστική μείωση της όχλησης από το Ι.Χ. με:

α. Δημιουργία δικτύου κίνησης οχημάτων Ι .Χ. με τον αποκλεισμό της διαμπερούς διέλευσης και την δημιουργία βρόγχων προσπέλασης στον οικιστικό ιστό.

β. Δημιουργία δικτύου κίνησης μίνι λεωφορείων.

γ. Διερεύνηση της δημιουργίας τραμ.

δ. Δραστική μείωση της κίνησης Ι.Χ. στο τμήμα της παραλιακής λεωφόρου στο μέτωπο της Παλιάς Πόλης στη θάλασσα και "άνοιγμα" της λειτουργίας της παλιάς Πόλης προς την παραλία για κίνηση κατοίκων τουριστών, επισκεπτών.

ε. Δραστική μείωση της κίνησης Ι.Χ. στην εσωτερική περιμετρική των τειχών και σε άλλους δρόμους της Παλαιάς Πόλης του δήμου Ηρακλείου που χαρακτηρίζονται από την συγκέντρωση μνημείων και διατηρητέων κτιρίων.

στ. Δημιουργία οργανωμένων χώρων στάθμευσης εντός των τειχών και εκτός των τειχών, πλησίον των πυλών εισόδου στην Παλιά Πόλη, με βάση τα νέα πολεοδομικά και κυκλοφοριακά δεδομένα όπως αυτά διαμορφώνονται με την παρούσα μελέτη. Τυχόν ειδικές προτάσεις άλλων προγενεστερών μελετών, τροποποιούνται και χωροθετούνται εκ νέου, τόσο σε ότι αφορά δημόσιους χώρους στάθμευσης, όσο και ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης και προδιαγράφονται οι σχετικοί όροι ίδρυσης και λειτουργίας τους.

5. Περιβαλλοντική Ανασυγκρότηση της Παλαιάς Πόλης του δήμου Ηρακλείου και ειδικότερα:

α. Δραστικός εμπλουτισμός της Παλαιάς Πόλης του δήμου Ηρακλείου με χώρους πρασίνου (και κυρίως με ανάλογη αξιοποίηση της τάφρου και των τειχών).

β. Διαμόρφωση ειδικού προγράμματος και καμπάνιας από τον Δήμο για μείωση και καλύτερη διαχείριση των στερεών αποβλήτων και ειδικό πρόγραμμα ανακύκλωσης τους (χαρτιών, γυαλιού, αλουμινίου και άλλων οργανικών αποβλήτων).

γ. Εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια στις τουριστικές, βιοτεχνικές και εμπορικές εγκαταστάσεις με τη χρήση ειδικού χαμηλού φωτισμού, συστήματος αυτόματης διακοπής ρεύματος, ειδικές μονώσεις, υιοθέτηση ήπιων μορφών ενέργειας.

δ. Εξοικονόμηση νερού στα κτίρια και αύξηση των διαθέσιμων αποθεμάτων με την υιοθέτηση μέτρων όπως: η αξιοποίηση παλαιών δεξαμενών, η χρήση εξαρτημάτων μείωσης

της κατανάλωσης σε βρύσες, ντους, η ανακύκλωση του νερού με την ένταξη του σε δευτερεύοντα δίκτυα ύδρευσης κ.ά.

ε. Ειδικές δράσεις για την αγωγή, συνειδητοποίηση, εξειδίκευση και εκπαίδευση των κατοίκων.

στ. Δραστική μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου με την μείωση της κίνησης και χρήσης του Ι.Χ., λειτουργία δικτύου γραμμών τραμ και συστηματικού ελέγχου καυστήρων κεντρικής θέρμανσης.

6. Απομάκρυνση από την εντός των τειχών περιοχή των οχλουσών και ανεπιθύμητων χρήσεων και αποσυμφόρηση της από ασφυκτιούσες δραστηριότητες που την υποβαθμίζουν και συμβάλλουν στον υδροκεφαλισμό της και ειδικότερα:

α. Λειτουργική οργάνωση των χρήσεων.

β. Απαγόρευση ορισμένων χρήσεων εργαστηρίων από την παλιά πόλη που δεν είναι συμβατές με την κατοικία και με τον εν γένει χαρακτήρα της Παλαιάς Πόλης του δήμου Ηρακλείου που θα προκύψει από την ανάπλαση.

γ. Αποκέντρωση διοικητικών λειτουργιών επιπέδου περιφέρειας σε περιοχές του Ηρακλείου εκτός των Τειχών.

7. Ποιοτική αναβάθμιση του ιστορικού, εμπορικού, επιχειρησιακού και κοινωνικού ρόλου της Παλαιάς Πόλης του δήμου Ηρακλείου με:

α. Την ανάπτυξη πολιτιστικών ιδρυμάτων υπερτοπικού χαρακτήρα (όπως π.χ. Διεθνές κέντρο Αγιογραφίας, Ακαδημία Θεάτρου, Μουσικής κ.ά.) που θα τονίσουν το αναπτυξιακό προφίλ της περιοχής.

β. Την προώθηση δημιουργίας εργαστηρίων χαμηλής όχλησης κυρίως στους τομείς παραγωγής παραδοσιακών βιοτεχνικών προϊόντων, χειροτεχνημάτων, προϊόντων "εικαστικής βιοτεχνίας".

γ. Την προσέλκυση εξειδικευμένων επιχειρήσεων σε το-μείς νέων τεχνολογιών (έχει παρατηρηθεί διεθνώς ότι οι επιχειρήσεις αυτές προσελκύονται από την υψηλή ποιότητα του ιστορικού περιβάλλοντος μετά την ανάπλαση).

δ. Τη δημιουργία σχετικών υποδομών για την ενίσχυση του τουρισμού (π.χ. ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, πολιτιστικού, συνεδριακού, πόλεως κ.ά.).

ε. Τη λήψη μέτρων που αφορούν την κυκλοφοριακή, πολεοδομική και αισθητική αναβάθμιση του περιβάλλοντος που θα συμβάλλουν στην ποιότητα αναβάθμισης του αναπτυξιακού ρόλου της Παλαιάς Πόλης του δήμου Ηρακλείου

στ. Την εξεύρεση πόρων και ενίσχυση παραγωγικών τομέων της Παλαιάς Πόλης του δήμου Ηρακλείου και κυρίως αυτών που συμβάλλουν άμεσα στην ανάδειξη του ιστορικού και πολιτισμικού της ρόλου.

B. Την Προκαταρκτική Πρόταση Πολεοδομικού Κανονισμού και ειδικότερα:

1. Τον καθορισμό χρήσεων γης στην περιοχή ανάπλασης πολεοδομικού κέντρου, χρήσεων τοπικών πολεοδομικών κέντρων και χρήσεων γενικής κατοικίας με περιορισμούς, καθώς επίσης και την προστασία μνημείων και διατηρητέων κτιρίων, όπως τα παραπάνω θα εξειδικευτούν κατά ζώνη στην πολεοδομική μελέτη ανάπλασης.

2. Την πρόταση αναθεώρησης των ισχυόντων όρων και περιορισμών δόμησης στην περιοχή ανάπλασης προς την κατεύθυνση της μείωσης των κτιριακών πυκνοτήτων.

3. Την πρόταση αναθεώρησης του ρυμοτομικού σχεδίου, με σημειακές ή συνολικότερες τροποποιήσεις, με στόχο τη διαφύλαξη του ιστορικού πολεοδομικού ιστού και των αξιόλογων κτιρίων και των μνημείων, με ταυτόχρονη εξασφάλιση της λειτουργικότητας του.

Γ. Τον κατάλογο των προτεινομένων παρεμβάσεων ανά Χωρική Ενότητα της περιοχής ανάπλασης, όπως αυτές θα εξειδικευτούν κατά το στάδιο της πολεοδομικής μελέτης:

1. Περιοχή των Τειχών - Προτείνονται παρεμβάσεις στα παρακάτω σημεία: Προμαχώνας Αγ. Ανδρέα, Παραλία Καράβολα, Χανιόπορτα, Χαμηλές πλατείες, Πύλη Παντοκράτορα, οδός Πεδιάδος, Τάφρος, Προμαχώνας Martinego, Βίγλα, Πύλης Siabonera και στις συνδέσεις των Τειχών με την πόλη.

2. Παραλιακό Μέτωπο - Προτείνονται παρεμβάσεις στα παρακάτω σημεία: Ενετικό λιμάνι, κτίριο Τελωνείου, Δυτικό και Ανατολικό Νεώριο, περιοχή Αγ. Πέτρος, περιοχή Λαχαναγοράς, Πύλη Δέρματα, παραλιακό μέτωπο της Αγ. Τριάδας.

3. Κεντρική περιοχή της Παλιάς Πόλης: Προτείνονται παρεμβάσεις στις περιοχές Α και Β βαθμού προστασίας.

4. Γειτονιές - οικιστικές ενότητες - Προτείνονται παρεμβάσεις στις περιοχές: Βαλιδέ Τζαμί, Ανάληψη, Εφόδου, Αγ. Τριάδα, Αγ. Μηνάς, Λαβύρινθος.

Ήδη σε εφαρμογή των κατευθύνσεων της μελέτης ανάπλασης της παλιάς πόλης, προχώρησε η «Έγκριση Πολεοδομικής Μελέτης αναθεώρησης του Ρυμοτομικού Σχεδίου της περιοχής της Αγίας Τριάδας» στο πλαίσιο της οποίας αναθεωρούνται και εξειδικεύονται το Ρυμοτομικό Σχέδιο, οι χρήσεις γης και η οργάνωση των Πολεοδομικών Κέντρων καθώς και οι γενικές διατάξεις, για την παραγωγή του δομημένου περιβάλλοντος.

5.1.3.3. Master plan χρήσεων της ζώνης της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου

Σε εφαρμογή των προβλέψεων της «Μελέτης Ανάπλασης της Παλιάς Πόλης», έχει ολοκληρωθεί και προωθείται προς έγκριση μελέτη ορισμού χρήσεων στη ζώνη των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου με σκοπό την :

- ανάδειξη - αξιοποίηση αυτής με την διαμόρφωση ενός ιστορικού – αρχαιολογικού περιπάτου γνωριμίας με το μνημείο,
- εξασφάλιση της καλής κατάστασης διατήρησης του μνημείου με την συμβολή των πόρων που θα προέρχονται από χρήσεις που εντάσσονται σ' αυτή,
- ανάδειξη των επιμέρους στοιχείων (ιστορικών, κατασκευαστικών, αρχιτεκτονικών, μορφολογικών)
- δημιουργία ενός περιηγητικού - φυσιολατρικού περιπάτου γνωριμίας με την παλαιά πόλη, την οικιστική της ανάπτυξη, με τις θέες προς την θάλασσα και την ενδοχώρα σε διάφορες χρονικές περιόδους της και τέλος
- κάλυψη απλής φυσιολατρικής ανάγκης (περίπατο, τρέξιμο, φυσική άσκηση).

Η Χερσαία Ζώνη Λιμένα Ηρακλείου, η οποία έχει καθοριστεί με την με αρ. 3413/17-1-2001 απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, στα όρια που είχε καθοριστεί και το έτος 1948, **έχει καθοριστεί εσφαλμένα** καθώς επεκτείνεται:

1. Σε οικοδομικά τετράγωνα **ιδιοκτησίας πολιτών και σε κοινόχρηστους χώρους** ιδιοκτησίας Δήμου Ηρακλείου, με βάση το εγκεκριμένο από το 1936 Σχέδιο Πόλης.
2. Σε περιοχές οι οποίες **ανήκουν στο Δήμο Ηρακλείου** (χωρίς προηγουμένως να έχει προηγηθεί απαλλοτρίωση τους),
3. Σε **μνημεία της Πόλης του Ηρακλείου** (Νεώρια, Λαβύρινθος), τα οποία προστατεύονται από τον Αρχαιολογικό Νόμο και το ΥΠΠΟ διαφωνεί κάθετα με την ένταξη τους στη Χερσαία Ζώνη.
4. Σε περιοχές που **δεν έχουν σχέση με λιμενικές δραστηριότητες**, όπως οι δραστηριότητες αυτές ορίζονται στο σχετικό άρθρο 18 του ν. 2971/2001, ενώ αντίθετα συνδέονται άμεσα με τη λειτουργία και την εικόνα της πόλης.

Οι περιοχές αυτές αποτελούν σημαντικά λειτουργικά τμήματα του Ηρακλείου όπως π.χ. ο παραλιακός δρόμος της πόλης, το θαλάσσιο εκτός περιφραξης λιμένα μέτωπο, ένα τμήμα της Παλιάς Πόλης στο Μπεντενάκι, η πλατεία 18 Άγγλων, η συνοικία Λαβύρινθος καθώς και χώροι με σημαντικά Ενετικά Μνημεία για τα οποία ο Δήμος Ηρακλείου έχει αναλάβει από το ΥΠΠΟ, την αρμοδιότητα ανάπλασης και διαχείρισης.

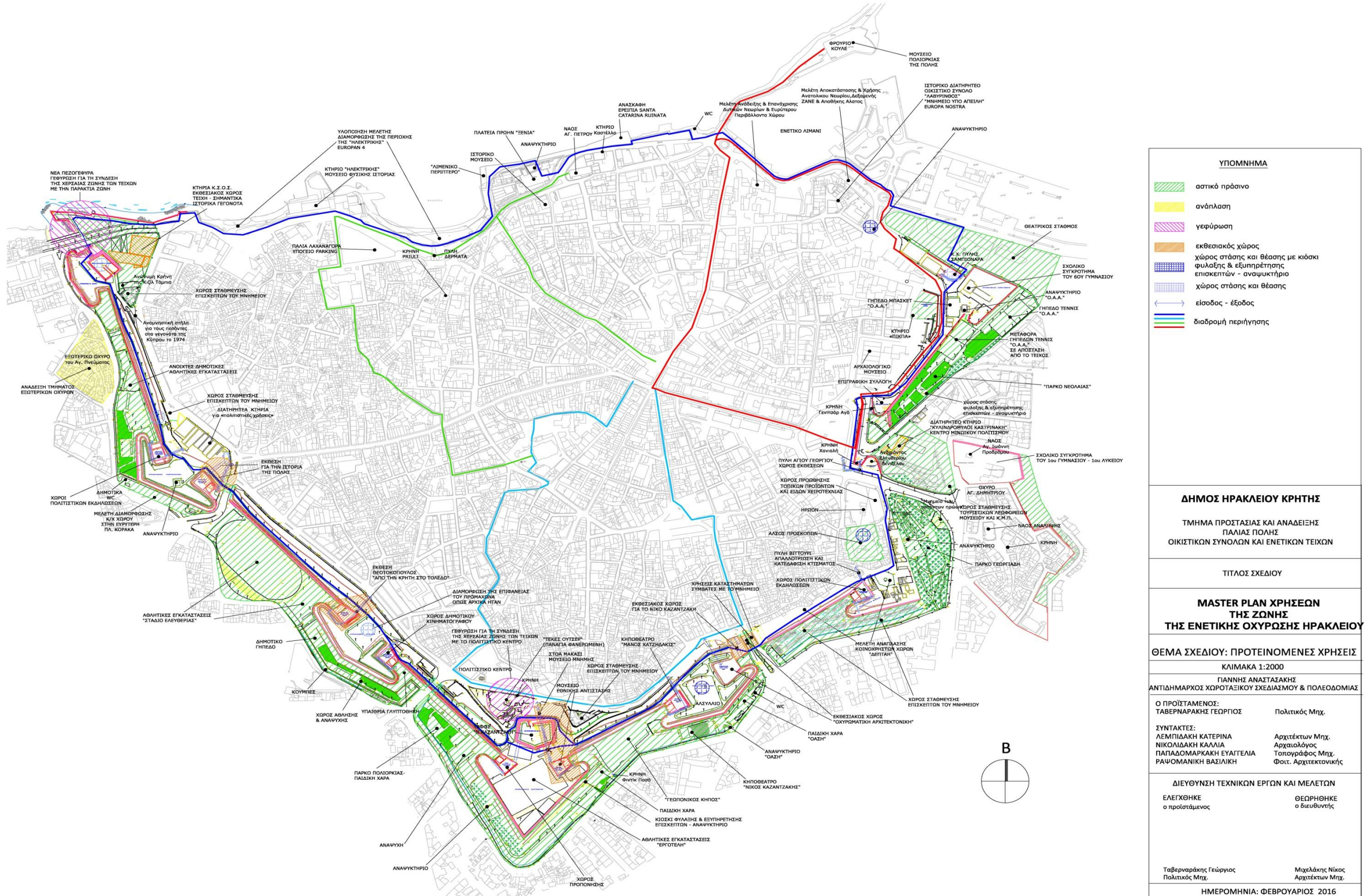
Εξάλλου, στην παρ. 1 του άρθρου 19 του Ν. 2971/2001 αναφέρεται σαφώς ότι: «*Όπου υπάρχει εγκεκριμένο σχέδιο πόλεως το όριο της χερσαίας ζώνης δε μπορεί να επεκταθεί πέρα από την πλησιέστερη ρυμοτομική γραμμή του εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως.*»

Επομένως, η Χερσαία Ζώνη επεκτείνεται σε χώρους που δεν θα έπρεπε και κατά συνέπεια, σε περίπτωση ιδιωτικοποίησης της Χερσαίας Ζώνης με τη μορφή που έχει σήμερα, μεγάλα τμήματα της Ζώνης τα οποία ανήκουν Δήμο Ηρακλείου, θα περιέλθουν σε τρίτους.

Απαιτείται η τροποποίηση της Χερσαίας Ζώνης, ώστε η παραλιακή οδός να αποτελεί το όριο μεταξύ του Λιμένα και της πόλης του Ηρακλείου.

Στο πλαίσιο του καθορισμού των χρήσεων γης, προτείνονται επιμέρους έργα και δράσεις, που απεικονίζονται στον χάρτη 5.1.3.3 και παρουσιάζονται αναλυτικά στη συνέχεια ανά τμήμα της Ενετικής Οχύρωσης.

Χάρτης 5.1.3.3 : Προτεινόμενες χρήσεις για την ζώνη της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου

ΥΠΟΜΝΗΜΑ	
	αστικό πράσινο
	ανάπλαση
	γεφύρωση
	εκθεσιακός χώρος
	χώρος στάσης και θέασης με κιάσι φυλάξης & εμνηρρησης επισκεπτών - αναμνηρτήριο
	χώρος στάσης και θέασης
	εισόδος - έξοδος
	διαδρομή περιήγησης
ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ	
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΠΟΛΗΣ ΟΙΚΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΝΟΛΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΤΙΚΩΝ ΤΕΙΧΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ	
MASTER PLAN ΧΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ ΤΗΣ ΕΝΕΤΙΚΗΣ ΟΧΥΡΩΣΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ	
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:2000	
ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ	
ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ	
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ: ΤΑΒΕΡΝΑΡΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Πολιτικός Μηχ.
ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ: ΛΕΜΠΙΔΑΚΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΝΙΚΟΛΙΔΑΚΗ ΚΑΛΛΙΑ ΠΑΠΑΔΟΜΑΡΚΑΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΡΑΦΟΜΑΝΙΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	Αρχιτέκτων Μηχ. Αρχαιολόγος Τοπογράφος Μηχ. Φοιτ. Αρχιτεκτονικής
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ	
ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ ο προϊστάμενος	ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ ο διευθυντής
Ταβερναράκης Γεώργιος Πολιτικός Μηχ.	Μιχαλάκης Νίκος Αρχιτέκτων Μηχ.
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2016	

Ευθύγραμμο τμήμα Προμαχώνα Σαμπιονάρα – Πύλη Αγ. Γεωργίου

Στον προμαχώνα Σαμπιονάρα, βρίσκεται ο πρόσφατα διαμορφωμένος κοινόχρηστος χώρος πάνω από την ομώνυμη πύλη η οποία συνδέει μέσω της στοάς, το λιμάνι της πόλης με την πλατεία Ελευθερίας και το Αρχαιολογικό Μουσείο.

Στο επίπεδο άνω τμήμα του προμαχώνα, το σχολικό συγκρότημα του βου Γυμνασίου πρώην “Εμπορική Σχολή” προτείνεται να διατηρηθεί.

Σε άμεση επαφή με το χώρο του σχολικού συγκροτήματος βρίσκονται οι αθλητικές εγκαταστάσεις του Ομίλου Αντισφαίρισης Ηρακλείου (Ο.Α.Η.), που καταλαμβάνουν το νοτιοανατολικό μέρος του προμαχώνα και τη μοναδική χαμηλή πλατεία, με τα γήπεδα τένις να καλύπτουν μέρος της τάφρου. Προτείνεται η κατεδάφιση ορισμένων βοηθητικών κατασκευών που δε συνάδουν με το χώρο, ενώ διατηρούνται τα τέσσερα γήπεδα τένις μέσα στην τάφρο επί της λεωφόρου Ικάρου. Τα δύο από αυτά, τα οποία βρίσκονται κατά μήκος του ευθύγραμμου τμήματος του τείχους, μεταφέρονται σε απόσταση περίπου 5 μέτρων από αυτό έτσι ώστε να διαμορφωθεί ένας ελεύθερος χώρος διέλευσης παράλληλα με τον πόδα του τείχους.

Δυτικά από τις παραπάνω εγκαταστάσεις βρίσκεται ο Επιπρομαχώνας Τζάνε στο σημερινό επίπεδο του οποίου υπάρχει κτίσμα ιδιοκτησίας του Δημοσίου (λειτουργούσε το ΠΙΚΠΑ) και χώρος αναψυχής – παιδική χαρά. Προτείνεται η αξιοποίηση του κτηρίου σε συνδυασμό και με τον κοινόχρηστο χώρο.

Στον υπόλοιπο ελεύθερο χώρο της τάφρου που βρίσκεται επί της λεωφόρου Ικάρου, προτείνεται η συντήρηση του «πάρκου Νεολαίας», η υπογειοποίηση των εγκαταστάσεων του υπάρχοντος μηχανοστασίου και η λειτουργία σ’ αυτό ενός αναψυκτηρίου για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών του πάρκου, την φύλαξη και συντήρηση του χώρου.

Στο τμήμα της τάφρου έναντι του «Πάρκου Νεολαίας» βρίσκεται το διατηρητέο κτήριο των «Κυλινδρόμυλων Καστρινάκη» και προτείνεται σ’ αυτό να στεγαστεί το «Κέντρο Μινωικού Πολιτισμού» (Κ.Μ.Π.), ενώ διατηρείται ο ήδη διαμορφωμένος χώρος στάθμευσης για τουριστικά λεωφορεία και Ι.Χ. με σκοπό την εξυπηρέτηση του επισκεπτών Αρχαιολογικού Μουσείου και του Κ.Μ.Π.

Στο άνω επίπεδο, δηλαδή στο ευθύγραμμο τμήμα Σαμπιονάρα - Piattaforma Rovescia, πρέπει να αναδειχθεί η Επιγραφική Συλλογή που βρίσκεται στον ημιπρομαχώνα του Αγ. Φραγκίσκου απέναντι από το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου.

Στο νεώτερο τμήμα της πύλης του Αγίου Γεωργίου, προτείνεται Μόνιμη Έκθεση – Παρουσίαση της βενετσιάνικης μνημειακής Πύλης του Αγ. Γεωργίου (περίληψη σε παλαιότερες χρονικές περιόδους πριν την κατεδάφιση της το 1917 σε σχέση με την πλατεία Ελευθερίας). Η κυκλική αίθουσα στη χαμηλότερη στάθμη της πύλης παραμένει ως χώρος καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Το Ηρώο προτείνεται να αναδειχθεί ως Εθνολογικό Μουσείο της Κρήτης, όπως προκύπτει από την απόφαση κατασκευής του περί το 1930.

Ανατολικά του Ηρώου ο δημοτικός χώρος που υπάρχει, και μέχρι πρότινος λειτουργούσε ως χώρος στάθμευσης Ι.Χ., προτείνεται να διαμορφωθεί ως υπαίθριος χώρος προώθησης τοπικών προϊόντων και ειδών χειροτεχνίας. Κάτω από το δημοτικό αυτό χώρο και από το χώρο ιδιοκτησίας Βολιτάκη κ.λπ., όπου σήμερα λειτουργεί υπαίθριος χώρος στάθμευσης,

προτείνεται να διαμορφωθεί υπόγειος χώρος στάθμευσης, με κοινόχρηστο χώρο τον χώρο πάνω από αυτόν, με την προϋπόθεση της διατήρησης του Ηρώου.

Στο άνω επίπεδο του προμαχώνα Βιττούρι όπου βρίσκεται η συνοικία της Βίγλας προτείνεται η διατήρηση και ανάπλαση της.

Ο χώρος της πύλης, της χαμηλής πλατείας Βιττούρι και της στοάς εξόδου προς την τάφρο προτείνεται ως χώρος πολιτιστικών εκδηλώσεων ενώ απαραίτητη θεωρείται η απαλλοτρίωση και κατεδάφιση του κτίσματος που βρίσκεται πάνω από την πύλη.

Ο χώρος του επιπρομαχώνα Βιττούρι, όπου βρίσκεται το μικρό άλσος των προσκόπων, προτείνεται να διατηρηθεί ως Άλσος με ελεύθερη διάβαση από τους επισκέπτες του μνημείου.

Όσον αφορά στο πάρκο Γεωργιάδη παραμένει η χρήση του αναψυκτηρίου μέσα σ' αυτό και προτείνεται η δημιουργία ενός δεύτερου. Για τη διέλευση από το πάρκο στην τάφρο, όπου προτείνεται να διατηρηθεί ως χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων για τους επισκέπτες του μνημείου, θεωρούμε ότι απαιτείται νέα διαμόρφωση για την πιο ομαλή μετάβαση σ' αυτήν με την ανάδειξη συγχρόνως του οικοσυστήματος Βιττούρι το οποίο βρίσκεται στην αιχμή του ομώνυμου προμαχώνα.

Ευθύγραμμο τμήμα Προμαχώνα Βιττούρι – Προμαχώνα Ιησού

Από τη Βίγλα για το πάνω στο ευθύγραμμο τμήμα, μεταξύ του προμαχώνα Βιττούρι και της Ιησού, εκπονείται μελέτη διαμόρφωσής του ως χώρος περιπάτου και αναψυχής.

Στο τμήμα πάνω από τη γεφύρωση του ρήγματος ανατολικά της Πύλης Ιησού, προτείνεται η οργάνωση ενός εκθεσιακού χώρου με θέμα την οχυρωματική αρχιτεκτονική με τη χρήση ΤΠΕ σε συνδυασμό με την ανάδειξη και χρήση για τον ίδιο σκοπό και της βορειοανατολικής χαμηλής πλατείας του ομώνυμου προμαχώνα.

Στο επίπεδο του δρόμου επί της οδού Έβανς, στη γεφύρωση του ρήγματος της «Καινούργιας Πόρτας», δίπλα στο διαμορφωμένο εκθεσιακό χώρο για τον Νίκο Καζαντζάκη στην Πύλη Ιησού, προτείνονται χρήσεις καταστημάτων που αρμόζουν στο χαρακτήρα του μνημείου.

Στο αλσύλλιο επί του προμαχώνα Ιησού τοποθετείται κiosk για τη φύλαξη – συντήρηση του χώρου και για αναψυχή για την ενημέρωση - εξυπηρέτηση των επισκεπτών.

Στη νοτιοδυτική χαμηλή πλατεία, παραμένει το Μικρό Κηποθέατρο «Μάνος Χατζιδάκις» ως χώρος πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Στο επίπεδο της τάφρου, διατηρούνται η παιδική χαρά «Όαση», το αναψυκτήριο και το Μεγάλο Κηποθέατρο «Νίκος Καζαντζάκης» επίσης ως χώρος πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Ευθύγραμμο τμήμα Προμαχώνα Ιησού – Προμαχώνα Μαρτινέγκο

Από τον προμαχώνα Ιησού μέχρι το επόμενο πλάτωμα, όπου βρίσκεται ο προμαχώνας και ο επιπρομαχώνας Μαρτινέγκο η διαδρομή πάνω στο τείχος είναι χαραγμένη και απαιτείται διαμόρφωση διαδρόμου περιπάτου και ποδηλατοδρόμου. Στον προμαχώνα, προτείνεται η διατήρηση των γηπέδων, μετά από αναδιάταξή τους, ώστε ο χώρος να χρησιμοποιείται περιστασιακά και για πολιτιστικές εκδηλώσεις. Προβλέπεται επίσης η απομάκρυνση των πυλώνων φωτισμού και των πρόχειρων βοηθητικών κατασκευών.

Στον επιπρομαχώνα αναδεικνύεται ο τάφος του Ν. Καζαντζάκη και της συζύγου του Ελένης.

Για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών των χώρων αυτών προτείνεται η διατήρηση του χώρου στάθμευσης επί της Λεωφ. Πλαστήρα για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών του μνημείου με προσθήκη αναβατορίου για ΑΜΕΑ.

Κάτω από τον προμαχώνα Μαρτινέγκο στη Λεωφ. Ν. Πλαστήρα στη στοά Μακάσι το πρώτο τμήμα της (μήκους 40μ.) έχει διαμορφωθεί ο «Χώρος Μνήμης της πόλης του Ηρακλείου», ενώ το υπόλοιπο τμήμα της στοάς, η χαμηλή πλατεία και η στοά εξόδου προς την τάφρο (συγκεκριμένα στο «Γεωπονικό Κήπο» και στην παιδική χαρά) προορίζονται για να φιλοξενήσουν το Μουσείο Εθνικής Αντίστασης της πόλης.

Στην τάφρο νοτιοδυτικά του προμαχώνα Ιησού στο «Γεωπονικό Κήπο» προτείνεται η απομάκρυνση της υπηρεσίας Πρασίνου του Δήμου Ηρακλείου και η αποκατάστασή και επαναλειτουργία του σε συνδυασμό με την ανάδειξη της Κρήνης του Φιντίκ Πασά.

Στην παιδική χαρά, το υπάρχον κτίσμα διαμορφώνεται σε κίосκι φύλαξης – συντήρησης του χώρου – αναψυχής και εξυπηρέτησης των επισκεπτών.

Ευθύγραμμο τμήμα Προμαχώνα Μαρτινέγκο – Προμαχώνα Βηθλεέμ

Στο τμήμα, πάνω στο τείχος, από τον προμαχώνα Μαρτινέγκο έως τον προμαχώνα Βηθλεέμ η διαδρομή είναι χαραγμένη και απαιτείται διαμόρφωση διαδρόμου περιπάτου και ποδηλατοδρόμου. Στον προμαχώνα Βηθλεέμ προτείνεται ένα επιπλέον κίосκι φύλαξης - συντήρησης του χώρου -αναψυχής και εξυπηρέτησης των επισκεπτών. Το άνω επίπεδο του προμαχώνα διαμορφώνεται στην αρχική μορφή που είχε.

Αντίστοιχα, στο επίπεδο της τάφρου, μετά το Γεωπονικό Κήπο, εκεί που υπήρχε παλαιότερα το κτηνιατρείο προτείνεται να λειτουργεί το ήδη διαμορφωμένο αναψυκτήριο κάτω από τη συστάδα των ευκαλύπτων.

Ο χώρος της τάφρου, παράλληλα με το ευθύγραμμο τμήμα προμαχώνα Μαρτινέγκο - προμαχώνα Βηθλεέμ προτείνεται να διαμορφωθεί ως εκπαιδευτικό πάρκο πολιορκίας. Ο χώρος της δυτικής χαμηλής πλατείας του Μαρτινέγκο, η οποία δε διαθέτει πρόσβαση από την πόλη αλλά μόνο από την τάφρο, προτείνεται να χρησιμοποιηθεί ως χώρος άσκησης αθλημάτων που συνδέονται με την εποχή κατασκευής του μνημείου (ενδεικτικά ξιφασκία – τοξοβολία).

Κάτω από τον προμαχώνα Βηθλεέμ προτείνεται η διαμόρφωση της μεγάλης πλατιάς κρηπίδας, ως υπαίθριας γλυπτοθήκης. Η τάφρος κάτω από τον προμαχώνα Βηθλεέμ προτείνεται να διαμορφωθεί ως χώρος αναψυχής και αθλητισμού (με την εγκατάσταση οργάνων γυμναστικής), σε συνδυασμό με το ανοικτό γήπεδο προς τα βόρεια. Προτείνεται επίσης η ανάδειξη και αξιοποίηση του «κουμπέ».

Στη νοτιοανατολική χαμηλή πλατεία του προμαχώνα Βηθλεέμ, διατηρείται ο Θερινός Δημοτικός Κινηματογράφος που μπορεί να φιλοξενεί και πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Η βορειοδυτική πλατεία με τη στοά εισόδου από την πόλη προτείνεται να στεγάσει νέα έκθεση αφιερωμένη στον Δομίνικο Θεοτοκόπουλο με τίτλο «Από την Κρήτη στο Τολέδο» (συνεργασία Ελλάδος –Ισπανίας).

Για το «Στάδιο Ελευθερίας» (εγκαταστάθηκε στο χώρο της τάφρου το 1935), όπου υπάρχουν διαμορφωμένος χώρος στίβου και άλλες αθλητικές εγκαταστάσεις, προτείνεται η

αναβάθμιση και αναδιάταξη – αξιολόγηση των κατασκευών του, ώστε να συνεχίσει να φιλοξενεί και πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Ευθύγραμμα τμήμα Προμαχώνα Βηθλεέμ – Προμαχώνα Παντοκράτορα

Στην Πύλη Παντοκράτορα, όπου έγιναν πρόσφατα εργασίες ενίσχυσης και αποκατάστασης στο σύνολό της μαζί με την νοτιοανατολική χαμηλή πλατεία του ομώνυμου προμαχώνα, προτείνεται η δημιουργία εκθεσιακού χώρου σχετικά με την ιστορία της πόλης, ενώ η βορειοδυτική βοηθητική πύλη και πλατεία προορίζεται για τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Επί της Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου και σε επαφή με τη βοηθητική πύλη προτείνεται η διατήρηση του χώρου στάθμευσης για τους επισκέπτες του μνημείου, με πρόβλεψη αναβατορίου για ΑΜΕΑ.

Εξωτερικά του προμαχώνα η τάφρος δεν διαχωρίζεται από το επίπεδο του οδοστρώματος. Στο νοτιοδυτικό μέτωπο του προμαχώνα Παντοκράτορα, εκεί που λειτουργεί ο Σταθμός Υπεραστικών Λεωφορείων και ταξί, ο Δήμος Ηρακλείου έχει εκπονήσει μελέτη διαμόρφωσης του χώρου σε πράσινο, σε συνέχεια των διαμορφώσεων που έχουν πραγματοποιηθεί παλαιότερα, στο χώρο της τάφρου από τον προμαχώνα Παντοκράτορα μέχρι τον προμαχώνα του Αγ. Ανδρέα.

Ευθύγραμμα τμήμα Προμαχώνα Παντοκράτορα – Προμαχώνα Αγ. Ανδρέα

Εσωτερικά του προμαχώνα Παντοκράτορα και σε επαφή με τις επιχωματώσεις βρίσκονται τα χαρακτηρισμένα από το ΥΠΕΚΑ ως διατηρητέα κτήρια της Λ. Αρχ. Μακαρίου αρ. 7, 9, 13, 15 καθώς και άλλα δυο τα οποία βρίσκονται στην ίδια λεωφόρο (ΦΕΚ 174 ΑΑΠ/ 27- 6- 2011). Στην Πολεοδομική μελέτη Αναθεώρησης του ρυμοτομικού σχεδίου της Αγ. Τριάδας τα βιομηχανικά αυτά κτήρια προτείνεται να έχουν «πολιτιστικές χρήσεις» και χρήσεις συνάθροισης κοινού πλην χώρων διασκέδασης, για δε το βιομηχανικό κτήριο ιδιοκτησίας του Δ. Ηρακλείου προτείνεται να έχει Κοινωνικές Λειτουργίες. Με την ανάπλαση της Λ. Αρχ. Μακαρίου το κτηριακό αυτό σύνολο θα αναβαθμιστεί.

Στην τάφρο στο τμήμα προς τον προμαχώνα Παντοκράτορα (παράλληλα με το ευθύγραμμο τμήμα) υπάρχουν ελεύθερες – ανοικτές αθλητικές εγκαταστάσεις και παιδική χαρά η οποία προτείνεται να αναβαθμιστεί και να πιστοποιηθεί.

Στο τμήμα της τάφρου προς τον προμαχώνα του Αγ. Ανδρέα βρίσκονται οι εγκαταστάσεις της Ακαδημίας καλαθοσφαίρισης Ο.Φ.Η.. Είναι αναγκαία η αναδιάταξη και η αισθητική αναβάθμιση των εγκαταστάσεων, ώστε να εξασφαλίζεται η ελεύθερη ζώνη σε επαφή με το τείχος, όπως στο υπόλοιπο τμήμα.

Δυτικά της τάφρου μεταξύ του προμαχώνα Παντοκράτορα και Αγ. Ανδρέα διακρίνεται το τμήμα του εξωτερικού οχυρού (Rivellino di S. Spirito) το οποίο προτείνεται να αναδειχθεί.

Στον επιπρομαχώνα προτείνεται η τοποθέτηση ενός κίосκι φύλαξης - συντήρησης του χώρου - αναψυχής και εξυπηρέτησης των επισκεπτών και επιπλέον μιας νέας πεζογέφυρας έτσι ώστε να επιτευχθεί η σύνδεση της χερσαίας ζώνης των τειχών με την παραθαλάσσια ζώνη.

Διατηρείται ο χώρος στάθμευσης για τους επισκέπτες του μνημείου και δίπλα σε αυτόν το αρχικό κτίσμα της Κ.Σ.Ο.Σ. προτείνεται να διαμορφωθεί ως εκθεσιακός χώρος για την προβολή των σημαντικών γεγονότων που συνδέονται με την ιστορία της πόλης.

Η περιοχή της Εφόδου - εξωτερικά οχυρωματικά έργα (μεταξύ του Προμαχώνα Αγ. Ανδρέα και Προμαχώνα Παντοκράτορα)

Πρόκειται για οικιστικό σύνολο πάνω στο εξωτερικό οχυρωματικό έργο του Αγ. Πνεύματος δυτικά της τάφρου, μεταξύ των προμαχώνων Παντοκράτορα και Αγ. Ανδρέα. Το σύνολο αποτελείται κυρίως από μικρά λαϊκά ανώνυμα κτίσματα που δημιουργούν ένα τρίγωνο που περικλείεται από τις οδούς Εφόδου, Πανάρου και Αρσινόης. Στο κεντρικό ύψωμα διακρίνονται ίχνη της διαμόρφωσης των εξωτερικών οχυρωματικών έργων. Προτείνεται να διατηρηθεί το σύνολο με ανάδειξη του ίχνους των εξωτερικών οχυρωματικών διαμορφώσεων.

Ο εξωτερικός Προμαχώνας Αγ. Δημητρίου.

Ο εξωτερικός προμαχώνας Αγ. Δημητρίου, προτείνεται να αναδειχθεί ως τμήμα του οχυρωματικού περιβάλλοντος.

Το παραθαλάσσιο τμήμα

Από την πλευρά της θάλασσας σώζεται σε μεγάλο τμήμα το παράκτιο τείχος, μέρος του οποίου έχει εντοπιστεί και κάτω από την παραλιακή λεωφόρο. Για την προστασία του μνημείου από τα ακραία καιρικά φαινόμενα, ο Δήμος έχει υπογράψει Προγραμματική Σύμβαση με το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας με αντικείμενο: «ΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΑΚΡΑΙΩΝ ΚΑΙΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΑ ΕΝΕΤΙΚΑ ΤΕΙΧΗ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΥΤΙΚΟ ΠΑΡΑΛΙΑΚΟ ΜΕΤΩΠΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ». Με το ερευνητικό αυτό έργο θα γίνει διερεύνηση των αιτιών που προκαλούν τα φαινόμενα διάβρωσης και θα γίνουν προτάσεις για τεχνικές παρεμβάσεις/ λύσεις, συνολικά και εστιασμένα, για την προστασία του δυτικού παραλιακού μετώπου της πόλης και των ενετικών τειχών από τις επιπτώσεις των θαλάσσιων φυσικών φαινομένων και της κλιματικής αλλαγής. Πέραν του ερευνητικού αυτού έργου, ο Δήμος Ηρακλείου έχει ήδη εκπονήσει σχετική μελέτη για τη στατική και αρχιτεκτονική αποκατάσταση του παράκτιου τείχους.

Ειδικότερα για την ευρύτερη περιοχή του κόλπου Δερματά εκατέρωθεν του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας που διατηρείται, προτείνεται η εφαρμογή της μελέτης «Διαμόρφωση της περιοχής της Ηλεκτρικής/ Συνοικία Αγίας Τριάδας (Περιοχή Euroran 4)». Το «Λιμενικό Περίπτερο» που βρίσκεται επί του παράκτιου τείχους προτείνεται να επαναλειτουργήσει ως χώρος αναψυχής.

Στο ενετικό λιμάνι και στις λιμενικές εγκαταστάσεις (νεώρια, δεξαμενή ZANE, αποθήκη άλατος) προτείνεται η αξιοποίηση των χώρων με βάση τους δύο αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς που προκηρύχθηκαν από το Δήμο Ηρακλείου. Βασικός στόχος των μελετών είναι η ανάδειξη του συνόλου των νεωρίων και του περιβάλλοντος χώρου και η χρήση τους για δράσεις πολιτισμού όπως προβολές, θέατρο, ομιλίες, παρουσιάσεις, εκθέσεις κ.α. Ανατολικά της δεξαμενής ZANE (ημιπρομαχώνας νεωρίων) ο Κ.Χ. εμβαδού περίπου 800 τμ, με το παλαιό λυόμενο κτίσμα, σε μια συστάδα πεύκων, προτείνεται να λειτουργήσει ως χώρος αναψυχής, θέασης με αναψυκτήριο.

Στον παραλιακό δρόμο του λιμανιού διατηρείται η πετρόκτιστη αποθήκη εμβαδού 680 τ.μ. ως Θεατρικός Σταθμός.

5.1.4. Ειδικά στρατηγικά πλαίσια στο επίπεδο του Δήμου

5.1.4.1. Στρατηγικό – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ηρακλείου

Το Στρατηγικό Πρόγραμμα του Δήμου Ηρακλείου 2015 – 2019 εγκρίθηκε με την ΑΔΣ 106/02.03.2015, ενώ το σύνολο του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου, αναμένεται να εγκριθεί το προσεχές χρονικό διάστημα

Σύμφωνα με το πρόγραμμα της Δημοτικής Αρχής, το όραμα για το Δήμο Ηρακλείου είναι να καταστεί ως **«Μητροπολιτικό Κέντρο της Μεσογείου με εξωστρέφεια, καινοτομία, ανταγωνιστική τοπική επιχειρηματικότητα με γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης».**

Σε προτεραιότητα τίθεται η κοινωνική φροντίδα η έξοδος από την κρίση, η οικοδόμηση σχέσης εμπιστοσύνης με τον δημότη, η προαγωγή της ισονομίας, της διαφάνειας, της δημοκρατικής συμμετοχής των πολιτών στη λήψη αποφάσεων καθώς και της ενδυνάμωσης της κοινωνικής συνοχής. Όλα αυτά πλαισιώνονται από την βασική προτεραιότητα της **ισόρροπης ανάπτυξης και αλληλεπίδραση μεταξύ των Δημοτικών Ενοτήτων και του αστικού ιστού της πόλης.**

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Ηρακλείου στηρίζεται σε βασικές παραμέτρους που είναι:

1. Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες της Δημοτικής Αρχής
2. Οι διαπιστώσεις και εκτιμήσεις των υπηρεσιών του Δήμου για τα δυνατά και αδύνατα σημεία αλλά και τους κινδύνους και περιορισμούς που χαρακτηρίζουν το Δήμο, ως διοικητικό οργανισμό και χωρική ενότητα
3. Οι ευκαιρίες και τις δυνατότητες που θα προκύψουν από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του νέου ΕΣΠΑ (ΣΕΣ - Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης) 2014-2020
4. Η αντιμετώπιση των κρίσιμων ζητημάτων για βιώσιμη τοπική ανάπτυξη, που ετέθησαν από τις Δημοτικές και Τοπικές Κοινότητες του Δήμου
5. **Η καινοτομία και η έξυπνη εξειδίκευση**, ως βασικές συνιστώσες, τόσο ως προς το περιεχόμενο του προγράμματος (στόχοι και δράσεις) όσο και ως προς τον τρόπο υλοποίησης του Προγράμματος
6. **Ο ρεαλισμός & οι ολοκληρωμένες προσεγγίσεις**, ως κυρίαρχα χαρακτηριστικά του σχεδιασμού όσον αφορά στον τεχνικό, οικονομικό και χρονικό προγραμματισμό των δράσεων και παρεμβάσεων
7. Τις κατανομές των χρηματικών ποσών των προτεινόμενων δράσεων του πενταετή οικονομικού προγραμματισμού, θα πρέπει να αναδεικνύονται κατ' έτος οι αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου.

Στο πλαίσιο του Στρατηγικού – Επιχειρησιακού Προγράμματος καθορίζονται οι βασικές προτεραιότητες της Δημοτικής Αρχής για την προσεχή πενταετία, που στοχεύουν στον καθορισμό και στην ανάδειξη επιμέρους «ταυτοτήτων» (διεθνώς αναγνωρισμένων) υπερκείμενων των Αξόνων Προτεραιότητας όπως αναλυτικά παρουσιάζονται παρακάτω και άρρηκτα διασυνδεδεμένων με αυτούς, που είναι:

- **Ανθεκτικός-Συνεκτικός Δήμος**, τόπος με αποτελεσματικές υποδομές και δομημένη κοινωνική πολιτική, με οργανωμένες δομές πολιτικής προστασίας, συμμετοχικά δίκτυα αλληλεγγύης, προστασία της απασχόλησης και της ασφάλειας των πολιτών

- **Δήμος με ισχυρή Πολιτιστική και Τουριστική Ταυτότητα**, Δήμος πόλη φάρο πολιτισμού , με ισχυρή δημιουργική βιομηχανία, ελκυστικές τουριστικές υπηρεσίες και προϊόντα , με ισχυρή συνεισφορά στην τοπική οικονομία
- **Έξυπνος Δήμος**, τόπος καινοτομίας, ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας, βελτιωμένης ποιότητας ζωής, ηλεκτρονικής και συμμετοχικής διακυβέρνησης, ενεργειακά αποδοτική, με ισχυρή προστασία του περιβάλλοντος και βιώσιμη αστική κινητικότητα.

Πρωθείται επίσης ένα νέο συμβόλαιο της Δημοτικής αρχής με φορείς & πολίτες, που στηρίζεται στη συμμετοχικότητα, διαφάνεια, τη νομιμότητα και την αξιοκρατία. Μαζί με την ενθάρρυνση των πολιτών να συμβάλλουν με τις προτάσεις, τις ιδέες τους και την ενεργό συμμετοχή τους στη διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού συμμετοχικού μοντέλου τοπικής δημοκρατίας.

Τέλος αποκαθίσταται η εταιρική και ισόρροπη σχέση αστικού-αγροτικού χώρου, για την άρση των χωρικών ανισοτήτων και της ανισοβαρούς ανάπτυξης του παραθαλάσσιου άξονα και της ενδοχώρας, με πλήθος δράσεων & παρεμβάσεων, καθώς & πλήθους εκδηλώσεων προώθησης της τοπικής επιχειρηματικότητας και γαστρονομίας. Ενισχύεται & τονίζεται με λίγα λόγια η σημασία της «Αγροφιλίας».

Με τις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται θα πρέπει να αναζητηθεί & να διαμορφωθεί ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης, στο οποίο ο αγροτοδιατροφικός τομέας, συνδυασμένος με τον τουρισμό & τον πολιτισμό, θα έχει κυρίαρχο ρόλο έτσι ώστε η ύπαιθρος του Ηρακλείου να ξαναβρεί την πραγματική της ταυτότητα, να αναδειχθεί ως ο χώρος που παράγει προϊόντα υψηλής διατροφικής αξίας, διαθέτει έμπειρο ανθρώπινο δυναμικό, σπουδαία πολιτισμική κληρονομιά, αλλά και τοπία απaráμιλλης ομορφιάς, με σημαντικούς φυσικούς πόρους.

Για την επίτευξη των βασικών επιδιώξεων, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα δομείται σε τέσσερις (4) Άξονες Προτεραιότητας, ο κάθε ένας από τους οποίους εξειδικεύεται σε μια σειρά από Μέτρα και Γενικούς Στόχους, που αντιστοιχούνται πλήρως με τις κατευθύνσεις που θέτει το ΣΕΣ 2014-2020.

Οι Άξονες Προτεραιότητας αντιμετωπίζουν τις αδυναμίες του Δήμου και αξιοποιούν τις δυνατότητές του για την αντιμετώπιση των διαπιστωμένων αναπτυξιακών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών αναγκών.

Συνοπτική παρουσίαση των Αξόνων Προτεραιότητας, Μέτρων και κατηγοριών δράσεων γίνεται στον πίνακα 5.1.4.1

Πίνακας 5.1.4.1 Άξονες και Μέτρα Επιχειρησιακού Προγράμματος

ΑΞΟΝΑΣ 1:	
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	
Μέτρο 1.1 Ενεργειακή διαχείριση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	1.1.1: Ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών κτιρίων και εγκαταστάσεων 1.1.2: Αξιοποίηση ΑΠΕ και ορθής διαχείρισης των υδάτινων πόρων 1.1.3: Ολοκληρωμένες πολεοδομικές παρεμβάσεις με βιώσιμο και αειφορικό τρόπο 1.1.4: Ανάπτυξη συνεργιών με εθελοντικές ομάδες και φορείς για την προστασία του περιβάλλοντος και αύξησης του αστικού πρασίνου
Μέτρο 1.2. Βιώσιμη Κινητικότητα	1.2.1: Βελτίωση αγροτικού και δημοτικού δικτύου 1.2.2: Βελτίωση συγκοινωνιακών συνδέσεων και υποδομών 1.2.3: Αντιμετώπιση προβλημάτων κυκλοφορίας, οδικής ασφάλειας και στάθμευσης 1.2.4: Προώθηση βιώσιμων μεταφορών
Μέτρο 1.3 Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων	1.3.1: Αποκατάσταση ΧΑΔΑ και του φυσικού τοπίου 1.3.2: Ολοκληρωμένη και ασφαλής διαχείριση στερεών & υγρών αποβλήτων και τριτοβάθμια επεξεργασία λυμάτων 1.3.3: Δράσεις ενημέρωσης- ευαισθητοποίησης για απόκτηση περιβαλλοντικής συνείδησης και κουλτούρας
Μέτρο 1.4 Διαχείριση και εξοικονόμηση φυσικών πόρων	1.4.1: Προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των ακτών από τη διάβρωση 1.4.2: Δράσεις προστασίας των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας 1.4.3: Ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων και γεωργικής δραστηριότητας με περιβαλλοντικούς όρους
Μέτρο 1.5 Ασφάλεια και Πολιτική προστασία	1.5.1: Βελτίωση ικανότητας πρόληψης και αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων 1.5.2: Ανάπτυξη δομών & υποδομών πολιτικής προστασίας
Μέτρο 1.6 Οικιστικό Περιβάλλον – Χωροταξικός Σχεδιασμός	1.6.1: Εφαρμογή ΓΠΣ 1.6.2: Αποκατάσταση – Ανάδειξη υποβαθμισμένων περιοχών 1.6.3: Συντηρήσεις – Επεκτάσεις κοινόχρηστων & κοινωφελών χώρων 1.6.4: Συντήρηση & επέκταση αστικού πρασίνου 1.6.5: Αναπλάσεις
ΑΞΟΝΑΣ 2 :	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	
Μέτρο 2.1. Κοινωνική Συνοχή, Μέριμνα και Φροντίδα	2.1.1: Πρωτοβουλίες εξάλειψης των κοινωνικών διακρίσεων και προώθησης ίσων ευκαιριών και ίσης μεταχείρισης των πολιτών 2.1.2: Δράσεις για την ισότητα των φύλων και τη βία κατά των γυναικών 2.1.3: Δράσεις προαγωγής ίσης μεταχείρισης μεταναστών και ευπαθών κοινωνικών ομάδων 2.1.4: Βελτίωση υφιστάμενων και δημιουργία νέων δομών κοινωνικής φροντίδας και μέριμνας 2.1.5: Πρωτοβουλίες και δράσεις προαγωγής της δημόσιας υγείας 2.1.6: Δράσεις συμβουλευτικής και ψυχοκοινωνικής στήριξης των πολιτών 2.1.7: Πρωτοβουλίες και δράσεις για τα αδέσποτα ζώα και τη φιλοζωία
Μέτρο 2.2 Τουρισμός, Πολιτισμός, Αθλητισμός, Εθελοντισμός	2.2.1: Ανάδειξη μνημείων, αναβάθμιση χώρων ιστορικού ενδιαφέροντος, δημιουργία δομών & υποδομών σύγχρονου πολιτισμού 2.2.2: Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού 2.2.3: Λειτουργία και δράσεις των δημοτικών αθλητικών κέντρων και δομών 2.2.4: Βελτίωση-αναβάθμιση αθλητικών υποδομών 2.2.5: Εθελοντικές δράσεις σε ζητήματα καθημερινότητας 2.2.6: Δράσεις ανάδειξης και προβολής του Ηρακλείου ως Τουριστικού και Πολιτιστικού Προορισμού 2.2.7: Παραγωγή υπηρεσιών και προϊόντων Τουριστικής και Πολιτιστικής Ταυτότητας του Ηρακλείου 2.2.8: Οργάνωση εκδηλώσεων ενίσχυσης της Τουριστικής και Πολιτιστικής Ταυτότητας 2.2.9: Ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών για τους Δημότες και τους επισκέπτες
Μέτρο 2.3 Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	2.3.1: Ανέγερση και συντήρηση σχολικών μονάδων 2.3.2: Προγράμματα δια βίου μάθησης Ενηλίκων
ΑΞΟΝΑΣ 3:	
ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	
Μέτρο 3.1 Ενίσχυση Τοπικής Ανάπτυξης	3.1.1: Δημιουργία δομών και υποδομών προβολής των τοπικών προϊόντων 3.1.2: Καθιέρωση εκδηλώσεων για την προβολή των τοπικών προϊόντων
Μέτρο 3.2 Απασχόληση και Ανθρώπινοι Πόροι	3.2.1: Δράσεις και συνέργιες με άλλους φορείς για τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης και μείωσης της ανεργίας
Μέτρο 3.3 Τοπική Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	3.3.1: Προώθηση δράσεων και συνεργασιών με Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις 3.3.2: Προώθηση νέων τεχνολογιών και καινοτόμων δράσεων για τη στήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας
ΑΞΟΝΑΣ 4:	
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	
Μέτρο 4.1 Οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων	4.1.1: Δράσεις βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας και αποτελεσματικότητας 4.1.2 : Δράσεις βελτίωσης της Διαφάνειας και αύξησης της συμμετοχής των πολιτών στη ζωή της πόλης
Μέτρο 4.2 Ανθρώπινο Δυναμικό και Υλικοτεχνική Υποδομή	4.2.1: Κατάρτιση και επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού 4.2.2: Συντήρηση & αναβάθμιση δημοτικών κτιριακών εγκαταστάσεων, λοιπών υποδομών και μηχανολογικού εξοπλισμού και λοιπές προμήθειες
Μέτρο 4.3 Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών	4.3.1: Ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών και ψηφιακού περιεχομένου για τη συνεχή ενσωμάτωση των ΤΠΕ 4.3.2 : Ανάπτυξη υποδομών Τεχνολογιών Πληροφορικής και επικοινωνιών 4.3.3 : Δράσεις ενίσχυσης της χρήσης των ανοικτών προτύπων και του ελεύθερου ανοικτού λογισμικού, λογισμικού ανοικτού κώδικα
Μέτρο 4.4 Οικονομική Λειτουργία και Διαχείριση	4.4.1: Χρηστή διαχείριση και βελτίωση των οικονομικών 4.4.2: Διαχείριση & αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας
Μέτρο 4.5 Ενίσχυση Εξωστρέφειας	4.5.1: Ανάπτυξη συνεργασιών με φορείς σε τοπικό και υπερτοπικό επίπεδο

5.1.4.2. Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας ΣΔΑΕ έως το 2020 για τον Δήμο Ηρακλείου

Ο Δήμος Ηρακλείου υπέγραψε το 2011 το σύμφωνο των Δημάρχων που αποτελεί πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αντικείμενο τη μείωση του ποσοστού εκπομπής CO₂ κατά τουλάχιστον 20% έως το 2020, μέσα από ένα ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας (Σ.Δ.Α.Ε.).

Έχοντας σαν βάση τα αποτελέσματα της Απογραφής Εκπομπών (Baseline Emission Inventory) σε ένα έτος αναφοράς που για το Δήμο Ηρακλείου είναι το 2008.

Πίνακας 5.1.4.2.1 : Συνολική εκπομπή ρύπων στον Δήμο Ηρακλείου

ΕΙΔΟΣ ΚΤΙΡΙΟΥ	ΚΑΤ/ΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ [kWh / ΕΤΟΣ]	ΕΚΠΟΜΠΕΣ CO ₂ [tn]
ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ	ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ	4.135.235	4.750,5
	ΘΕΡΜΙΚΗ	3.653.100	975,3
ΟΙΚΙΑΚΟΣ- ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ	ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ	277.520	318.870
	ΘΕΡΜΙΚΗ	416.280	111.146
ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ	ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ	8.500.000	9.767
ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (Δ.Ε.Υ.Α.Η)			
- ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΑ	ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ	24.785.836	28.479
- ΒΙ.ΚΑ	ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ	4.123.500	4.738
- ΟΧΗΜΑΤΑ	ΘΕΡΜΙΚΗ		325
ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	ΘΕΡΜΙΚΗ		208.115
ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΟΧΗΜΑΤΑ	ΘΕΡΜΙΚΗ		1.671,87
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΡΥΠΩΝ tnCO₂: 688.837			

Στο πλαίσιο του Σ.Δ.Α.Ε. προσδιορίζονται στοχευμένες δράσεις που θα οδηγήσουν στην μείωση των εκπομπών CO₂ όπως παρουσιάζεται στον πίνακα 5.1.4.1.2.

Πίνακας 5.1.4.2.2 : Προσδοκώμενη μείωση εκπομπών ρύπων, έως το 2020, στον Δήμο Ηρακλείου

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΗΣ ΜΕΙΩΣΗΣ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΡΥΠΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	
ΕΙΔΟΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ (tn)
ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ	1.266,45
ΟΙΚΙΑΚΟΣ- ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	48.786
ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ- ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	38.352,24
ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ	1.923
ΕΡΓΑ ΠΡΑΣΙΝΟΥ- ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ	198
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ (ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ)	125.209
ΥΔΡΕΥΣΗ- ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΛΥΜΑΤΩΝ	7.365
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	195
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΙΩΣΗΣ ΡΥΠΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (tnCO₂) : 223.294,5 tnCO₂	

Οι αναμενόμενες μειώσεις εκπομπών CO₂, από την εφαρμογή του ΣΔΑΕ έως το 2020, παρουσιάζονται αναλυτικά στον πίνακα 5.1.4.2.3 ανά τομέα παρέμβασης. Οι επιμέρους δράσεις που αναφέρονται στον πίνακα 5.1.4.2.3, προσαρμόζονται και αναθεωρούνται διαχρονικά με βάση τις διαδικασίες ωρίμανσης αλλά και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης, διασφαλίζοντας πάντα την εκπλήρωση των ποσοτικών στόχων του ΣΔΑΕ.

Επισημαίνεται ότι για την ενημέρωση ευαισθητοποίηση των πολιτών προβλέπονται 13 συνολικά δράσεις. Οι 10 από αυτές παρουσιάζονται στον πίνακα 5.1.4.2.3 με αναλυτικούς προϋπολογισμούς, συμμετέχοντες και αναμενόμενα οφέλη. Ο υπολογισμός των αναμενόμενων ωφελειών ανά δράση γίνεται σε επίπεδο Ενεργειακό (kWh/year), Οικονομικό (Πράσινη ενέργεια €/year) και Περιβαλλοντικό (kg CO₂-eq/year). Η προσέγγιση γίνεται με την «Σχέση: $ES=v*\epsilon*n*\nu\delta*ESPP$ » όπου :

- ES: Εξοικονόμηση ενέργειας (kWh)
- ν: αριθμός συμμετοχών

- ε: έτη εφαρμογής
- n: Ποσοστό ευαισθητοποίησης (0-100%)
- νδ: αριθμός διάχυτου επηρεασμού
- ESPP: Πράσινη ενέργεια ανά άτομο (kWh)

Πέραν των 10 δράσεων του πίνακα 5.1.4.2.3 προβλέπονται και άλλες 3 δράσεις χωρίς προϋπολογισμό που περιγράφονται στην συνέχεια

2.8.11. Προτείνεται η καθιέρωση Βραβείου Περιβαλλοντικής Ευαισθησίας με στόχο τη δημιουργία συνθηκών ευγενούς άμιλλας σε: Οργανισμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Επιχειρήσεις, Επιστημονικά και Ερευνητικά Ιδρύματα, Σχολεία, Μέσα Ενημέρωσης κ.λ.π.

2.8.12. Ενεργειακό Πάρκο Κλιματικής Αλλαγής Δήμου Ηρακλείου Ε.Π.Κ.Α.Δ.Η., που περιλαμβάνει Περιοχές Ενημέρωσης – Ευαισθητοποίησης:

- H1 "Η πνοή του Ανέμου" Η εκπαιδευτική περιοχή θα είναι αφιερωμένη στην Αιολική Ενέργεια και στις τεχνολογίες αξιοποίησής της.
- H2 "Η φλόγα του Ήλιου" Μια εκπαιδευτική περιοχή με θέμα την πλέον γνωστή ΑΠΕ στη χώρα μας, την Ηλιακή Ενέργεια. Εδώ θα παρουσιάζονται οι νέες τεχνολογίες αξιοποίησής της, όπως η παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος, ο κλιματισμός χώρων, η αφαλάτωση του θαλασσινού νερού κ.λ.π
- H3 "Το κινησιογόνο Υδρογόνο" Οι νέες και καινοτόμες τεχνολογίες για την παραγωγή, την αποθήκευση και τη χρήση του υδρογόνου, σε συνδυασμό με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα παρουσιάζονται σ' αυτήν την περιοχή. Η περιοχή αυτή θα παράγει το καύσιμο για τα μικρά ηλεκτρικά "πράσινα" υδρογονοκίνητα οχήματα που θα υποστηρίζουν τις δραστηριότητες της κυκλοφοριακής αγωγής.
- H4 "Η Ροή του Νερού" Ένα μικρό επιδεικτικό σύστημα υδατόπτωσης θα εγκατασταθεί σ' αυτήν την περιοχή, προκειμένου να γνωρίσουμε την Υδροηλεκτρική Ενέργεια και τα συστήματα παραγωγής και εκμετάλλευσής της.
- H5 "Η αειφόρος γη" Εδώ μαθαίνουμε σε ποιες μορφές συναντάμε τη Γεωθερμική Ενέργεια και με ποιους τρόπους την αξιοποιούμε.

Στο πάρκο θα περιλαμβάνονται οι παρακάτω εκπαιδευτικές- επιδεικτικές μονάδες εγκαταστημένες στις περιοχές ανάλογα με την ανανεώσιμη πηγή ενέργειας που χρησιμοποιούν για τη λειτουργία τους.

- Μονάδα Βιομάζας για θέρμανση και ζεστό νερό χρήσης
- Επιδεικτική Γεωθερμική αντλία θερμότητας για κλιματισμό χώρου
- Αντλητική Μονάδα με Φωτοβολταϊκό Σύστημα
- Μονάδα Παραγωγής, Εμφιάλωσης & Αποθήκευσης Υδρογόνου με χρήση Ηλιακής και Αιολικής Ενέργειας
- Μονάδα Ηλιακού Κλιματισμού με τη τεχνολογία αφύγρανσης –εξάτμισης
- Μικρό Επιδεικτικό Σύστημα Υδατόπτωσης
- Φωτοβολταϊκό Διαξονικό Σύστημα Παρακολούθησης του Ήλιου
- Αυτόνομη Υβριδική Μονάδα Αφαλάτωσης Θαλασσινού Νερού

2.8.13. Πρόγραμμα "Αειφόρο Ανταποδοτικό Σχολείο" Στόχος του προγράμματος είναι η εξοικονόμηση ενέργειας στις σχολικές μονάδες, από την αλλαγή της στάσης και της συμπεριφοράς των μαθητών, για την ανάληψη ενός σημαντικού ρόλου στην εφαρμογή ιδεών και μέτρων για την εξοικονόμηση ενέργειας στο σχολείο τους θα επιφέρει ένα σημαντικό οικονομικό όφελος το οποίο θα επιστρέφει ανταποδοτικά στη σχολική μονάδα.

Πίνακας 5.1.4.2.3 : Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας³

1 : Εκπομπή ρύπων από δημοτικά κτίρια στον Δήμο Ηρακλείου

ΚΤΙΡΙΟ ή ΟΜΑΔΑ ΚΤΙΡΙΩΝ	ΚΑΤ/ΣΕΙΣ ΡΕΥΜΑ (KWH)	ΚΑΤ/ΣΕΙΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ (Lt)	KWH ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	ΕΚΠΟΜΠΕΣ CO ₂ ΑΠΟ ΚΑΤ/ΣΗ ΗΛ. ΡΕΥΜΑΤΟΣ (tn)	ΕΚΠΟΜΠΕΣ CO ₂ ΑΠΟ ΚΑΤ/ΣΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ (tn)
ΑΝΔΡΟΓΕΩ	119523	2800	27368	137,3	7,3
ΚΤΙΡΙΟ LOGGIA (ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ)	88720	1362	13620	101,9	3,6
ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΝΕΑΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΥ	97058			111,5	
ΣΧΟΛΕΙΑ Α' ΒΑΘΜΙΑΣ	860012	138014,55	1380145,5	988	368,5
ΣΧΟΛΕΙΑ Β' ΒΑΘΜΙΑΣ	837180	100196,57	1001965,7	962	267,5
ΠΑΓΚΡΗΤΙΟ ΣΤΑΔΙΟ	1770000	115000	1150000	2033	307
Δ.Α.Π.Κ.Η.	188600	4000	40000	216,7	10,7
ΚΛΕΙΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ ΔΥΟ ΑΟΡΑΚΙΑ	271700	4000	40000	311,6	10,7
ΣΥΝΟΛΑ				4865	975,3
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO₂ (tn) : 5840					
2.1: Προτεινόμενες δράσεις για τα δημοτικά κτίρια					
ΕΙΔΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΞ/ΜΕΝΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ [KWH]	ΕΞ/ΜΕΝΗ ΘΕΡΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ [Kg]
2.1.1 Κτίριο της οδού Ανδρογέω					
ΑΝΤΙΚ/ΣΗ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΑΡΑΘΥΡΩΝ ΜΕ ΝΕΑ	73800	ΕΣΠΑ 2014-2020	Η αντίστοιχη ηλεκτρ. Ενέργεια που αντιστοιχεί σε 2737 kWh θερμικής δηλ. 2737/5= 517 kWh	10% της θερμικής δηλ. 2737 kWh	628
ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΜΟΝΩΣΗ ΤΟΙΧΩΝ Κ' ΜΟΝΩΣΗ ΟΡΟΦΗΣ	117090	ΕΣΠΑ 2014-2020	Η αντίστοιχη ηλεκτρ. Ενέργεια σε 6842/5 = 1368,4 kWh όπου COP =5	25% της θερμικής δηλ. 6842 kWh	1571
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΗΛΙΑΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ-ΥΔΡΟΨΥΚΤΗΣ ΑΝΤΛΙΑΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΨΥΚΤΗ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	185000	ΕΣΠΑ ΚΑΙ ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	119523 x 30% x 50%= 17930	27368 kWh	7300 + 20601= 27901
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ Φ/Β ΣΥΛΛΕΚΤΩΝ ΣΤΗ ΣΤΕΓΗ	20000	ΕΣΠΑ ΚΑΙ ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	14000		16086
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡ/ΩΝ Ballast ΣΤΑ ΦΩΤΙΣΤΙΚΑ	15000	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	7171		8239
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΡΥΠΩΝ : 54925 kgCO₂ ή 54,9 tnCO₂					
2.1.2 Δημαρχείο (κτίριο LOGGIA)					
ΑΝΤ/ΣΗ ΜΑΓΝΗΤΙΚΩΝ BALLASTSΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ			80% x 15% x 88720= 10646		12200
ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΣΥΣΤ/ΤΟΣ ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΘΕΡΜΟΣΤΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΚΟΠΤΩΝ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ	8000	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ		11%x 13620= 1634,4	436
ΑΝΤ/ΣΗ ΕΝΕΡΓΟΒΟΡΩΝ ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΚΛΑΣΗΣ Α'	6000		20% x 30% x 88720= 5323		6116
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Φ/Β ΙΣΧΥΟΣ 10^p ΣΕ ΣΤΕΓΗ	20000	ΕΣΠΑ	14000		16044
ΣΥΝΟΛΟ: 34796 kg ή 34,7 tn					
2.1.3 πρώην Δημαρχείο Ν. Αλικαρνασσού					
ΑΝΤΙΚ/ΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΜΕ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΣ ΔΙΑΙΡΕΜΕΝΟΥ ΤΥΠΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΚΛΑΣΗΣ Α	25000	ΕΣΠΑ ΚΑΙ ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	30% x 58235 = 17470		20073
ΑΝΤ/ΣΗ ΜΑΓΝΗΤΙΚΩΝ BALLAST ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ	10000	ΕΣΠΑ ΚΑΙ ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	15% x 29117= 4367,5		5018
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΡΥΠΩΝ :25033 kg CO₂ ή 25tn CO₂					
2.1.4 Σχολεία Α' ΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β' ΒΑΘΜΙΑΣ εκπαίδευσης					
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΣΧΟΛΙΚΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ					
3 ^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ- ΛΥΚΕΙΟ					
-ΜΟΝΩΣΗ ΤΟΙΧΟΠΟΙΪΑΣ Κ ΟΡΟΦΗΣ	139834	ΕΣΠΑ 2014-2020	23705		6,33
-ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΛΑΙΩΝ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ	54000	ΕΣΠΑ 2014-2020			
-ΤΟΠ/ΣΗ ΣΥΣΤ/ΤΟΣ ΒΕΜΣ	15000	ΕΣΠΑ 2014-2020			
11 ^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ - 13 ^ο ΛΥΚΕΙΟ					
-ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΜΟΝΩΣΗ ΤΟΙΧΟΠΟΙΪΑΣ Κ ΟΡΟΦΗΣ	103900	ΕΣΠΑ 2014-2020	17336		4,62
-ΤΟΠ/ΣΗ ΣΥΣΤ/ΤΟΣ ΒΕΜΣ	15000	ΕΣΠΑ 2014-2020			
ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΛΑΙΩΝ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ	54000	ΕΣΠΑ 2014-2020			
45 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ					
-ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΜΟΝΩΣΗ ΤΟΙΧΟΠΟΙΪΑΣ Κ ΟΡΟΦΗΣ	67305	ΕΣΠΑ 2014-2020	17045		4,55
-ΤΟΠ/ΣΗ ΣΥΣΤ/ΤΟΣ ΒΕΜΣ	15000	ΕΣΠΑ 2014-2020			
32 ^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ					
-ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΜΟΝΩΣΗ ΤΟΙΧΟΠΟΙΪΑΣ Κ ΟΡΟΦΗΣ	64280	ΕΣΠΑ 2014-2020	6182		1,65
-ΤΟΠ/ΣΗ ΣΥΣΤ/ΤΟΣ ΒΕΜΣ	15000	ΕΣΠΑ 2014-2020			
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΡΥΠΩΝ : 17,15 tn CO₂					
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ 4Ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ- ΛΥΚΕΙΟ (ΥΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ)					
4 ^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ- ΛΥΚΕΙΟ					
-ΘΕΡΜΟΜΟΜΩΣΗ ΤΟΙΧΟΠ. ΟΡΟΦΗΣ	364135	-ΕΣΠΑ- ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ-Ε.Κ.Τ.	48567		13

³ Το Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας (Σ.Δ.Α.Ε.) του Δήμου χρήζει επικαιροποίησης, τόσο στους άξονες – τομείς όπου προγραμματίζονται παρεμβάσεις, όσο και στις οργανωτικές που δομές που απαιτούνται για την υλοποίησή του.

-ΕΓΚ/ΣΗ ΘΕΡΜΙΚΟΥ ΗΛΙΑΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ	120000	-ΕΣΠΑ- ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ- Ε.Κ.Τ.	183000	48
-ΕΓΚ/ΣΗ Φ/Β ΣΥΣΤ/ΤΟΣ 10 ΚWP	140000	-ΕΣΠΑ- ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ- Ε.Κ.Τ.	28000	32
-ΕΓΚ/ΣΗ ΒΕΜΣ	21000	-ΕΣΠΑ- ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ- Ε.Κ.Τ.	23200	6,2
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΡΥΠΩΝ : 99,2 tn CO2				
9 ^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ – 10 ^ο ΛΥΚΕΙΟ				
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΡΥΠΩΝ : 50 tn CO2				
ΛΟΙΠΑ ΣΧΟΛΕΙΑ				
ΜΟΝΩΣΗ ΤΟΙΧΟΠΟΙΑΣ Κ' ΟΡΟΦΗΣ	75000	ΕΣΠΑ	(1380145,5+1001965)* 25% = 595500	159
ΕΓΚ/ΣΗ ΣΥΣΤ/ΤΟΣ ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΗΣ ΣΤΗ ΘΕΡΜΑΝΣΗ	10000	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	(1380145,5+1001965)* 10% = 238000	63,5
ΕΓΚ/ΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ BALLASTΣΤΑ ΦΩΤΙΣΤΙΚΑ	5000	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	(860012+837180)*10% = 169719	195
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 10 Φ/Β ΙΣΧΥΟΣ 10Kwp ΕΚΑΣΤΟ ΣΕ ΙΣΑΡΙΘΜΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	350000	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	140000	160
ΣΥΝΟΛΟ: 537700 kg ή 537,7tnCO2				
2.1.5 Παγκρήτιο Στάδιο				
ΘΕΡΜΑΝΣΗ- ΨΥΞΗ – ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΖΕΣΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΜΕ ΑΒΑΘΗ ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ	185000	ΕΣΠΑ	1.150.000	307
ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ BALLAST	25000		17000	19,5
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ Φ/Β 10 KW	35000	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	14000	16
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΡΥΠΩΝ: 342 tnCO2				
2.1.6 Κλειστό γυμναστήριο δυο Αοράκια				
ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ Η ΕΠΑΝΑΔΙΑΣΤΑΣΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ ΜΕ ΜΙΚΡΟΤΕΡΕΣ ΑΝΤΛΙΕΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ BUFFER ΓΛΥΚΟΛΗΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΟΥ ΛΑΝΘΑΝΟΝΤΟΣ ΦΟΡΤΙΟΥ, ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΖΕΣΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟ.				
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΡΥΠΩΝ: 35 tnCO2				
2.1.7 Δημοτικό αθλητικό πολιτιστικό κέντρο Ηρακλείου (Δ.Α.Π.Κ.Η)				
-ΕΠΑΝΑΔΙΑΣΤΑΣΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ ΜΕ ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΔΟΧΕΙΩΝ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ, ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΤΩΝ INVERTERS ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ (Heat - recovery) ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΖΕΣΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΧΡΗΣΗΣ				
-ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ALLAST ΣΤΑ ΦΩΤΙΣΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΩΝ				
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΡΥΠΩΝ: 31 tnCO2				
2.2: Προτεινόμενες δράσεις για τον οικιακό και τριτογενή τομέα				
ΤΟΜΕΑΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ		ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO2 [tn]	
2.2.1 ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΕΓΚ/ΣΗ ΗΛΙΑΚΩΝ Θ/ΣΙΦΩΝΩΝ , ΑΛΛΑΓΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗΣ ΓΙΑ STANDBY ΚΑΤ/ΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤ/ΣΗ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΟΒΟΡΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΛΑΜΠΤΗΡΩΝ				21893
2.2.2 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ -ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ -ΧΤΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ -ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ				2763
2.2.3 ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΝΕΩΝ Φ/Β ΣΥΣΤ/ΤΩΝ ΣΕ ΣΤΕΓΕΣ				24130
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΡΥΠΩΝ ΣΕ ΚΤΙΡΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ - ΤΡΙΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ : 48786 CO2 [tn]				
2.3 : Προτεινόμενες δράσεις για τον δημοτικό φωτισμό				
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΟΙΚ/ΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ [KWH]	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΡΥΠΩΝ CO2 [tn]
2.3.1 ΑΝΤ/ΣΗ ΛΑΜΠΤΗΡΩΝ ΝΑΤΡΙΟΥ ΥΨΗΛΗΣ ΠΙΕΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΤΑΛΟΕΙΔΗ ΛΕΩΦΟΡΟ				
2.3.2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΣΤ/ΤΟΣ ΤΗΛΕΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗΣ	350133	ΕΧΕΙ ΕΝΤΑΧΘΕΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ Ι	210912	241,7
2.3.3 ΑΝΤΙΚ/ΣΗ ΛΑΜΠΤΗΡΩΝ ΝΑΤΡΙΟΥ ΥΨΗΛΗΣ ΠΙΕΣΗΣ ΜΕ LED ΣΕ ΛΟΙΠΟΥΣ ΚΥΡΙΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΚΑΙ ΠΛΑΤΕΙΕΣ	274140	ΕΣΠΑ 2014-2020	594816	681,6
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΡΥΠΩΝ tnCO2 : 923,3 tnCO2				
2.4 : Προτεινόμενες δράσεις πρασίνου				
ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΝΕΑ ΔΕΝΔΡΑ		ΣΤΑΔΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
2.4.1 ΦΥΤΕΥΣΗ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΠΑΡΑΛΙΑΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ ΕΚΤΑΣΗΣ 20.000 Τ.Μ.		515		
2.4.2 ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΟΔΟΥ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ		400		
2.4.3 ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΟΔΟΥ ΟΥΛΑΦ ΠΑΛΜΕ		500		
2.4.4 ΦΥΤΕΥΣΗ ΠΕΝΤΕ (5) ΣΤΡΕΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΝΕΤΙΚΗ ΤΑΦΡΟ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΕΦΟΔΟΥ				
2.4.5 ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΟΔΩΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΧΩΡΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ – ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ				
2.4.6 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΩΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ -ΙΔΗΣ- ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΥ				
Συνολική πρόβλεψη έως το 2020 είναι 9.000 νέα δέντρα με απορρόφηση εκπομπών CO2 9.000 x 22 =198000 kgCO2 ή 198 tnCO2 ανά έτος				

2.5 : Προτεινόμενες δράσεις για την βιώσιμη κινητικότητα							
Δράση	Κόστος	Εκπομπές CO2 πριν	Εκπομπές CO2 μετά	Μείωση εκπομπών CO2			
2.5.1. Παρεμβάσεις στα οχήματα του δημοτικού στόλου							
2.5.1.1. ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥ 40% ΤΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ EUROIII ΚΑΙ ΑΝΩ ΣΕ ΟΧΗΜΑΤΑ ΥΨΗΛΩΝ ΜΙΓΜΑΤΩΝ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΟΥ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 7% ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ DIESELPARTICLEFILTER	εγκατάσταση DPF 10.000 € ανά όχημα.	2050 ton CO2/έτος	973,52 ton CO2/έτος	936,5 ton CO2/έτος			
2.5.1.2. ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ 50% ΤΩΝ ΒΕΝΖΙΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ EUROII ΚΑΙ EUROIII ΣΕ ΟΧΗΜΑΤΑ ΜΕ ΥΓΡΑΕΡΙΟ	2.500 € ανά όχημα		140,04 ton CO2/έτος				
2.5.1.3. ΑΓΟΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΑΠΟΔΟΤΙΚΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΛΑΙΩΝ (ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ Η SCOOTER)	15.000 € ανά όχημα						
2.5.1.4. ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ (ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ , ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΑΥΣΙΜΟΥ ΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ).							
2.5.2. Παρεμβάσεις στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς							
2.5.2.1. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕ ΑΝΕΠΑΡΚΗ Η ΚΑΘΟΛΟΥ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ		Από MMM 233 ton CO2/έτος Από ΙΧ 207.882 ton CO2/έτος	Από MMM 689 ton CO2/έτος Από ΙΧ 83.153 ton CO2/έτος	Από MMM -456 ton CO2/έτος Από ΙΧ 124.729 ton CO2/έτος			
2.5.2.2. ΣΥΝΔΕΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΔΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ							
2.5.2.3. ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ, ΜΕ ΚΕΝΤΡΑ ΜΕΤΕΠΙΒΙΒΑΣΗΣ							
2.5.2.4. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ (ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΣΤΑΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΗ ΩΡΑ ΑΦΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ)							
2.5.2.5. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΜΙΝΙΒΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΟΣΟ ΤΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ PARKING ΣΤΗΝ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗ, ΟΣΟ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ – ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ-ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ							
2.5.2.6. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΚΠΤΩΤΙΚΩΝ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΑΚΤΙΚΟΥΣ ΧΡΗΣΤΕΣ ΤΩΝ ΜΜΜ							
2.5.2.7. ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ‘MONEYBACK’ ΑΠΟ ΟΣΟ ΤΟ ΔΥΝΑΤΟΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ							
Σύνολο μείωσης εκπομπών ρύπων από μεταφορές 125209 ton CO2							
2.6 : Προτεινόμενες δράσεις για την ύδρευση – διαχείριση λυμάτων							
ΕΙΔΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΕΞΟΙΚ/ΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ [KWH]	ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΡΥΠΩΝ CO2 [tn]			
2.6.1 ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΒΙΟΑΕΡΙΟΥ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	600000	ΕΣΠΑ	1000	1150			
2.6.2 ΕΓΚ/ΣΗ ΕΚΚΙΝΗΤΩΝ (SOFT- STARTERS) ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ	60000	ΕΣΠΑ	373	428,5			
2.6.3 ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΣΤ/ΤΟΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΜΕΣΩ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΤΗΛΕΧΕΙΡΙΣΜΟΥ	1.400.000	ΕΠΠΕΡΑΑ	1200	1379			
2.6.4 ΑΝΤ/ΣΗ 30.000 ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΥΔΡΟΜΕΤΡΗΤΩΝ	1.000.000	ΕΠΠΕΡΑΑ	2400	2758			
2.6.5 ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΥΓΡΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΔΙΟΧΕΤΕΥΣΗ ΣΤΟ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ	ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΕ ΕΡΓΟ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΔΗΜΟΥ ΓΑΖΙΟΥ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΟΥ :10.000.000	ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ 2014-2020	1440	1650			
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΙΩΣΗΣ ΡΥΠΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ Δ.Ε.Υ.Α.Η. : 7365,5 tnCO2 ΠΟΣΟΣΤΟ 26,7%							
2.7 : Προτεινόμενες δράσεις για την διαχείριση στερεών αποβλήτων							
ΔΡΑΣΗ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΕΞΟΙΚ/ΣΗ ΘΕΡΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ [MWH]	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΡΥΠΩΝ CO2 [tn]				
2.7.1 ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΟΥ ΑΠΟ ΞΗΡΑΝΣΗ ΛΥΜΑΤΟΛΑΣΠΗΣ	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	730	195				
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΙΩΣΗΣ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΡΥΠΩΝ tnCO2 ΑΝΑ ΕΤΟΣ : 195							
2.8 : Προτεινόμενες δράσεις ενημέρωσης –ευαισθητοποίησης πολιτών							
ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ	ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ / ΔΙΑΧΥΤΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΣ	ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΝΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ	ΚΟΣΤΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΟΦΕΛΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ	ΟΦΕΛΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ	ΜΟΝΑΔΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ
2.8.1. ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΤΗΣΙΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΕ (5 ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΕΝΑ ΑΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΕ ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΓΙΑ 3 ΧΡΟΝΙΑΣ)	120 άτομα *5 σεμινάρια *3 έτη = 1800 άτομα	30%/3	1000kWh/year	4200 €	1.620.000 kWh/year	1.861.000 kgCO2/year	0,002 €/kgCO2 annualsavin g
2.8.2. ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΤΗΣΙΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (5 ΕΝΑ ΑΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΕ ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΓΙΑ 3 ΧΡΟΝΙΑΣ)	80 άτομα *5 σεμινάρια *3 έτη = 1200 άτομα	30%/3	1000kWh/year	5250 €	1.080.000 kWh/year	1.237.680 kgCO2/year	0,0042 €/kgCO2 annualsavin g
2.8.3. ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΜΕΡΑΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ (ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΣΤΙΣ 12 ΜΑΡΤΙΟΥ ΓΙΑ ΠΕΡΙΟΔΟ 8 ΧΡΟΝΩΝ ΜΕ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟ 2012)	800 άτομα *8 έτη = 6400 άτομα	30%/3	1000kWh/year	4800 €	5.760.000 kWh/year	6.618.240 kgCO2/year	0,0007 €/kgCO2 annualsavin g
2.8.4. ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΙΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ. (5 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΓΙΑ ΠΕΡΙΟΔΟ 8 ΧΡΟΝΩΝ ΜΕ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟ 2012)	150 άτομα *5 παρουσιάσεις * 8 έτη = 6000 άτομα	30%/3	1000kWh/year	10.000 €	5.400.000 kWh/year	6.188.140 kgCO2/year	0,0018 €/kgCO2 annualsavin g

ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ	ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ / ΔΙΑΧΥΤΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΣ	ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΝΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ	ΚΟΣΤΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΟΦΕΛΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ	ΟΦΕΛΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ	ΜΟΝΑΔΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ
2.8.5. ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΜΕΡΑΣ ΧΩΡΙΣ ΦΩΤΙΣΜΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ. (ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΣΤΙΣ 30 ΜΑΡΤΙΟΥ ΓΙΑ ΠΕΡΙΟΔΟ 8 ΧΡΟΝΩΝ ΜΕ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟ 2013)	10000 άτομα *8 έτη = 80000 άτομα	30%/3	120kWh/year	5000 €	8.640.000 kWh/year	9.927.360 kgCO2/year	0,0005 €/ kgCO2 annualsaving
2.8.6. ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΕ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ. (ΠΕΡΙΟΔΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ 9 ΧΡΟΝΩΝ ΜΕ ΕΝΑΡΞΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ 2012)	2000 άτομα *9 έτη = 18000 άτομα	30%/3	450kWh/year	0 €	7.290.000 kWh/year	8.376.210 kgCO2/year	0,0€/ kgCO2 annualsaving
2.8.7. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΩΝ ΜΕ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟ ΥΠΑΛΛΗΛΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ. (ΠΕΡΙΟΔΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ 3 ΧΡΟΝΩΝ. ΜΕ ΕΝΑΡΞΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ 2012)	500 άτομα *3 έτη = 1500 άτομα	30%/3	1000kWh/year	15000 €	1.350.000 kWh/year	1.551.150 kgCO2/year	0,009€/ kgCO2 annualsaving
2.8.8. ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΜΕΡΑΣ ΠΟΔΗΛΑΤΟΚΙΝΗΣΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ. (ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΤΟΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ ΓΙΑ ΠΕΡΙΟΔΟ 10 ΧΡΟΝΩΝ ΜΕ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟ 2012)	250 άτομα *10 έτη = 2500 άτομα	20%/3	800kWh/year	1000 €	1.200.000 kWh/year	320.400 kgCO2/year	0,0€/ kgCO2 annualsaving
2.8.9. ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΗΜΕΡΑΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ. (ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΤΟΝ ΙΟΥΝΙΟ ΓΙΑ ΠΕΡΙΟΔΟ 9 ΧΡΟΝΩΝ ΜΕ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟ 2012)	250 άτομα *9 έτη = 2250 άτομα	5%/3	8000kWh/year	5000 €	2.700.000 kWh/year	720.900 kgCO2/year	0,007€/ kgCO2 annualsaving
2.8.10. ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΘΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΔΑΕ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ, ΓΙΑ ΤΟΥΣ 3 ΤΟΜΕΙΣ ΑΠΕ, ΕΞΕ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, (ΦΥΛΛΑΔΙΑ, ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΑ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΑ ΣΠΟΤ Κ.Λ.Π)	500 *3 τομείς = 1500	30%/3	1000kWh/year	25.000 €	1.350.000 kWh/year	1.551.150 kgCO2/year	0,016€/ kgCO2 annualsaving
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΗ ΜΕΙΩΣΗ ΡΥΠΩΝ ΑΠΟ ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ : 38.362 tnCO2 / ΕΤΟΣ							

5.1.4.3. Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων Δήμου Ηρακλείου

Το Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων Δήμου Ηρακλείου, εγκρίθηκε τον Φεβρουάριο 2016 (ΑΔΣ 76/29.02.2016), με βάση το άρθρο 67 του Ν. 3852/2010.

Οι στόχοι του τοπικού σχεδίου του Δήμου Ηρακλείου είναι σε συμφωνία με τους στόχους που έχουν τεθεί τόσο από τον ΕΣΔΑ όσο και από τον ΠΕΣΔΑ καθώς καλύπτει τους στόχους και των δύο σχεδιασμών. Για την ποσοτικοποίηση των στόχων έχει θεωρηθεί ότι η παραγωγή ΑΣΑ το διάστημα 2016-2020 θα είναι της τάξης των 95.000 τόνων ετησίως και ότι ο πληθυσμός θα είναι περί τους 176.268 κατοίκους, επομένως οι ποσότητες ανά κάτοικο και έτος 538,95 kg.

Επιπρόσθετα για την εξαγωγή των ποσοτήτων ανά ρεύμα αποβλήτων, υιοθετήθηκε η ποσοστιαία ανάλυση της σύστασης των ΑΣΑ που παρουσιάζεται στον ΠΕΣΔΑ Κρήτης και επομένως η εκτιμώμενη ποσότητα απορριμμάτων ανά ρεύμα το 2020 στο Δ. Ηρακλείου έχει ως εξής:

Ποσοστιαία και ποσοτική σύνθεση των ΑΣΑ		
ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ (t)
Οργανικά	39,15	37.192,5
Χαρτί - Χαρτόνι	19,94	18.943,0
Πλαστικά	16,85	16.007,5
Μέταλλα	4,95	4.702,5
Γυαλί	5,33	5.063,5
Ξύλο	1,60	1.520,0
Λοιπά	12,18	11.571,0
ΣΥΝΟΛΟ	100	95.000,0

Οι ποσοτικοί στόχοι ανά ρεύμα αποβλήτων παρουσιάζονται στον πίνακα 5.1.4.3

Για την επίτευξη των προαναφερόμενων ποσοτικών στόχων, επισημαίνονται ως ιδιαίτερα σημαντικές δράσεις :

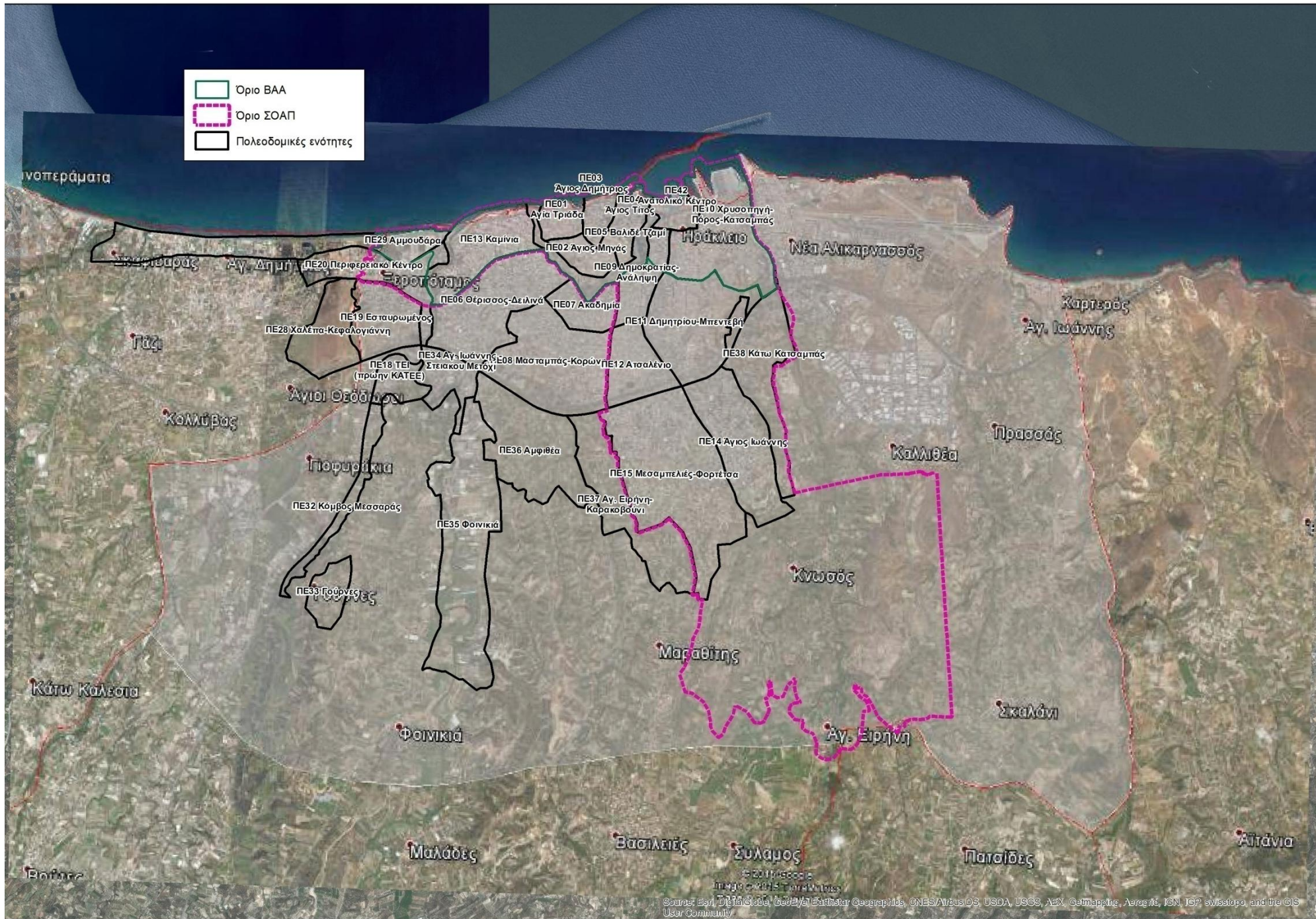
- Για τα βιοαπόβλητα, οι ειδικοί καφέ κάδοι συλλογής, σε περιοχές αστικού χαρακτήρα (όπως απεικονίζεται στον χάρτη 5.1.4.3 α, η περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, συμπεριλαμβάνεται στο σύνολό της στην περιοχή εφαρμογής ΔσΠ βιοαποβλήτων)
- Για τα Βιοαποδομήσιμα Αστικά Απόβλητα :
 - ✓ η οικιακή κομποστοποίηση και διαλογή στην πηγή
 - ✓ το δίκτυο συλλογής χαρτιού (έντυπου και συσκευασίας)
 - ✓ η εκτροφή βιοαπόβλητων και χαρτιού από την μονάδα επεξεργασίας σύμμεικτων αποβλήτων
- Για τα ανακυκλώσιμα υλικά
 - ✓ ενημέρωση των πολιτών
 - ✓ αποτροπή κλοπής από τους μπλε κάδους
 - ✓ τοποθέτηση ειδικών κάδων συλλογής γυαλιού σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος
 - ✓ δίκτυο συλλογής έντυπου χαρτιού από σχολεία και υπηρεσίες
- Τα Πράσινα Σημεία, όπου προτείνεται σταδιακή κατασκευή 7 πράσινων σημείων (όπως απεικονίζεται στον χάρτη 5.1.4.3 β, η περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, καλύπτεται από 2 Πράσινα Σημεία, με βάση τις ενδεικτικές ακτίνες κάλυψης)
- Οι Πράσινες Νησίδες (μικρά πράσινα σημεία συλλογής) και βυθιζόμενοι κάδοι.

Εκπόνηση Σχεδίου Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων στο Δήμο Ηρακλείου

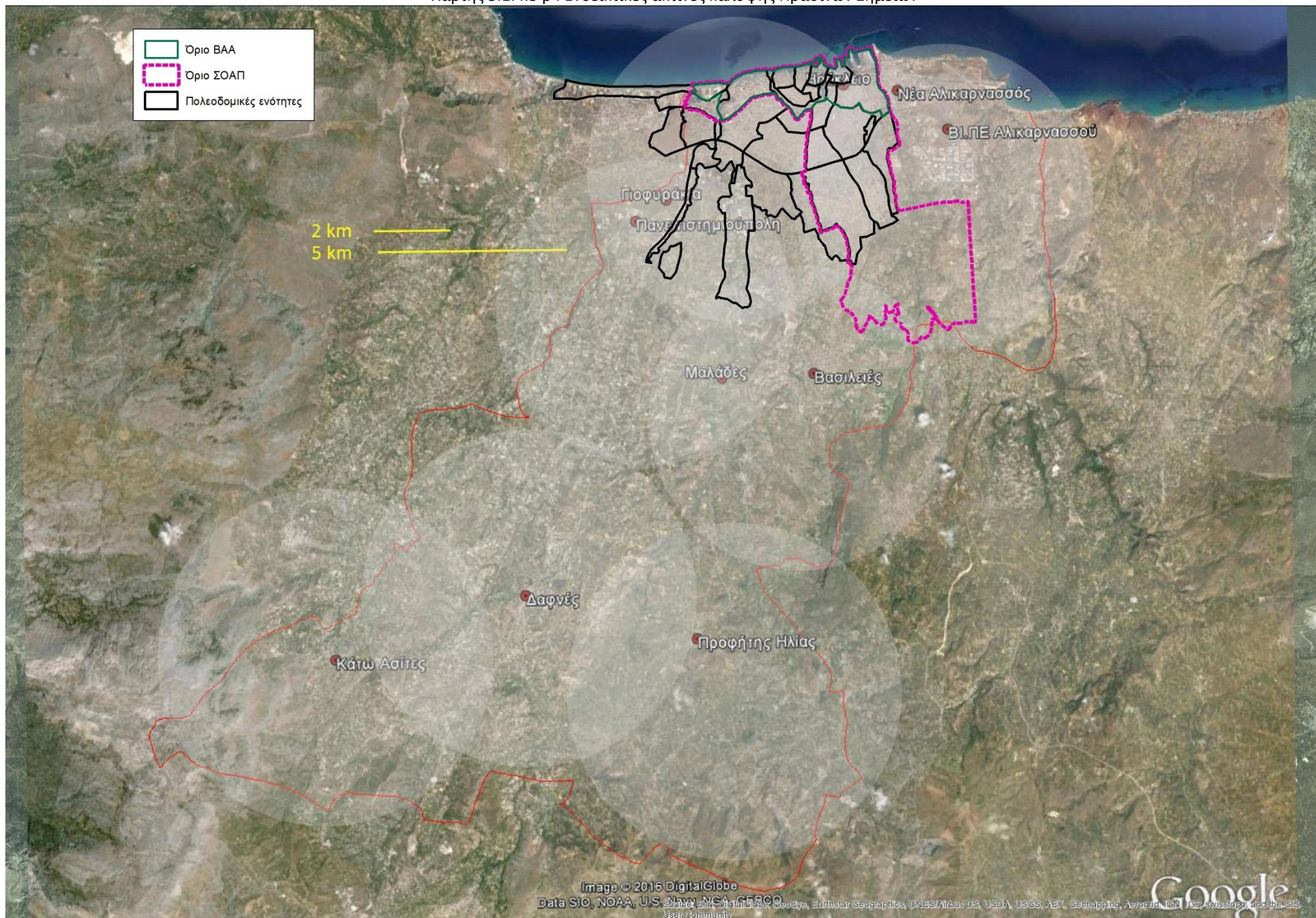
Πίνακας 5.1.4.3. Ποσοτικοί στόχοι ανά ρεύμα αποβλήτων

Ποσοτικοί στόχοι διαχείρισης βιοαποβλήτων								
Χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων (t)								
Παραγωγή βιοαποβλήτων 2020 (t)							37.192,5	
Συλλογή χωριστή βιοαποβλήτων		40%					14.877,0	
> Οικιακή κομποστοποίηση		3%					1.115,8	
> Διαλογή στην πηγή (καφέ κάδοι, κλαδέματα)		37%					13.761,2	
Εκτροπή ΒΑΑ								
Ποσοτικοποίηση στόχων εκτροπής ΒΑΑ από την ταφή								
			Ποσοστό (%)				Ποσότητα (t)	
Συνολικός στόχος εκτροπής ΒΑΑ (t)							44.435,5	
Μέσω δικτύων χωριστής συλλογής		63,32%					28.137,1	
> Εκτροπή από δίκτυο βιοαποβλήτων							14.877,0	
> Εκτροπή από δίκτυο συλλογής χαρτιού							13.260,1	
Μέσω επεξεργασίας σύμμεικτων ΑΣΑ		36,68%						
> Εκτροπή ΒΑΑ από επεξεργασία σύμμεικτων							16.298,4	
Προδιαλογή 4 ρευμάτων ανακυκλώσιμων υλικών								
Στόχοι διαχείρισης ανακυκλώσιμων υλικών 2020								
Υλικό	Παραγωγή ανακυκλώσιμων υλικών (t)		Ποσοστό ανάκτησης με προδιαλογή (%)			Ποσότητα ανάκτησης με προδιαλογή (t)		
Χαρτί-Χαρτόνι	18.943,0		70,0%		31.301,6	13.260,1		
Πλαστικό	16.007,5							
Μέταλλο	4.702,5					18.041,5		
Γυαλί	5.063,5							
Ξύλο	1.520,0		70,0%			1.064		
Ανακύκλωση αποβλήτων συσκευασίας								
ΥΛΙΚΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΣΑ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (t)	ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ					
			ΣΤΟΧΟΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ 2020 (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ 2020 (t)				
ΧΑΡΤΙ – ΧΑΡΤΟΝΙ	4,99	4.740,5	92,00	4.361,26				
ΠΛΑΣΤΙΚΟ	11,8	11.210,0	70,00	7.847,00				
ΜΕΤΑΛΛΟ	3,96	3.762,0	70,00	2.633,40				
ΓΥΑΛΙ	5,06	4.807,0	70,00	3.364,90				
ΞΥΛΟ	1,00	950,0	80,00	760,00				
ΣΥΝΟΛΟ	26,81	25.469,5	74,47	18.966,56				
Προδιαλογή ανακυκλώσιμων και βιοαποβλήτων								
ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ (t)	ΠΡΟΔΙΑΛΟΓΗ (t)					
Οργανικά	39,15	37.192,5	14.877,0					
Χαρτί - Χαρτόνι	19,94	18.943,0	13.260,10					
Πλαστικά	16,85	16.007,5	18.041,45					
Μέταλλα	4,95	4.702,5						
Γυαλί	5,33	5.063,5	1.064,00					
Ξύλο	1,60	1.520,0						
Λοιπά	12,18	11.571,0	1.880,29					
ΣΥΝΟΛΟ	100,00	95.000,0	49.122,84					
			51,71%					
Ποσότητα απορριμμάτων προς ταφή								
ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ (t)		ΠΡΟΔΙΑΛΟΓΗ (t)	ΠΡΟΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΥΜΜΕΙΚΤΩΝ (t)	ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΑΠΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΥΜΜΕΙΚΤΩΝ (t)	ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ (t)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣ ΤΑΦΗ (t)
Οργανικά	39,15	37.192,50	56.135,50	28.137,10	27.998,40	16.298,40	44.435,50	11.700,00
Χαρτί	19,94	18.943,00	25.773,50	18.041,45	7.732,05	1.159,81	19.201,26	6.572,24
Πλαστικά	16,85	16.007,50						
Μέταλλα	4,95	4.702,50						
Γυαλί	5,33	5.063,50						
Ξύλο	1,60	1.520,00	1.520,00	1.064,00	456,00	114,00	1.178,00	342,00
Λοιπά	12,18	11.571,00	11.571,00	1.880,29	9.690,71	121,13	2.001,42	9.569,58
ΣΥΝΟΛΟ	100,00	95.000,00	95.000,00	49.122,84	45.877,16	17.693,34	66.816,18	28.183,82
					ΠΟΣΟΣΤΟ Α.Σ.Α. ΠΡΟΣ ΤΑΦΗ			29,67%

Χάρτης 5.1.4.3 α : Περιοχή εφαρμογής ΔσΠ Βιοαποβλήτων

Χάρτης 5.1.4.3 β : Ενδεικτικές ακτίνες κάλυψης Πράσινων Σημείων

5.1.4.4. Πλαίσια Στρατηγικής για τους υδατικούς πόρους - διάβρωση ακτών

Το ευρύτερο πλαίσιο στρατηγικής για τους υδατικούς πόρους και την διάβρωση ακτών είναι το Σχέδιο διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (GR13) (31.03.2015). Οι στρατηγικές προτεραιότητες που αφορούν στην περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, περιλαμβάνονται στην Ομάδα ΙΙ των Βασικών Μέτρων και είναι :

- Μέτρα για την προώθηση αποδοτικής και αειφόρου χρήσης νερού (ΟΜ02), με :
 - ✓ Δράσεις εκσυγχρονισμού και αποκατάστασης/ ενίσχυσης των δικτύων ύδρευσης των μεγάλων πολεοδομικών συγκροτημάτων του ΥΔ Κρήτης - Έλεγχος διαρροών.
 - ✓ Προδιαγραφές και θέσπιση παροχής κινήτρων για την αειφόρο διαχείριση των ομβρίων υδάτων
- Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση των επιφανειακών υδάτων από υδρομορφολογικές αλλοιώσεις (ΟΜ08), με παρακολούθηση παράκτιας διάβρωσης ακτογραμμής καθώς και του φαινομένου κατάκλυσης παράκτιων περιοχών από θαλάσσια ύδατα και ενίσχυση δράσεων υδρομορφολογικής αποκατάστασης παρόχθιων ζωνών

Στο επίπεδο του Δήμου το Νοέμβριο του 2015, εκπονήθηκε έκθεση επάρκειας και ενίσχυσης των υπό εκμετάλλευση υδατικών πόρων από την Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης, Αποχέτευσης Ηρακλείου (ΔΕΥΑΗ), για την ύδρευση του Δήμου Ηρακλείου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΔΕΥΑΗ, οι τρέχουσες ετήσιες δυνητικές αντλήσεις είναι της τάξης των 18 εκ. κυβ. μέτρων ενώ η τιμολογηθείσα κατανάλωση της τάξης των 8 εκ. κυβ. μέτρων γεγονός που προσδιορίζει τις μέγιστες απώλειες σε 10 εκ. κυβ. μέτρα ή 55% επί του συνόλου των εισροών. Το προαναφερόμενο ποσοστό είναι εξαιρετικά υψηλό και αναφέρεται ως καλή πρακτική, η συνεπής προσπάθεια μείωσης των απωλειών της Λεμεσού στην Κύπρο, πόλη με αντίστοιχο πληθυσμό του Ηρακλείου, που έχει κατορθώσει τα τελευταία χρόνια να περιορίσει περίπου στο μισό τις απώλειες της με τρέχοντα επίπεδα της τάξης του 8 έως 18%.

Από επιτόπιες παρατηρήσεις συμπεραίνεται ότι οι απώλειες κατά κύριο λόγο γίνονται εντός των τομέων κατανάλωσης και όχι στα εξωτερικά δίκτυα υδροδότησης του Ηρακλείου.

Δεδομένων των μεγάλων απωλειών του δικτύου, είναι επιτακτική ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των. Αυτό όμως προϋποθέτει τον ποσοτικό και ποιοτικό προσδιορισμό τους. Για το λόγο αυτό η ΔΕΥΑΗ υλοποιεί την εγκατάσταση και λειτουργία ενός συστήματος SCADA (Supervisory Control and Data Acquisition) συνδεδεμένο με το σύνολο των γεωτρήσεων, εξωτερικών δικτύων και δεξαμενών.

Παράλληλα με την εγκατάσταση του συστήματος SCADA αναφέρονται ως δράσεις προτεραιότητας :

- η ολοκλήρωση της τοποθέτησης υδρομέτρων στις εξόδους των δεξαμενών των πεδίων εκμετάλλευσης αλλά και σε όλες τις εξόδους των δεξαμενών και υδροληψιών διανομής με εξασφάλιση αξιόπιστων μετρήσεων κατανάλωσης.
- η κωδικοποίηση των υδρομέτρων των καταναλωτών βάσει της αντίστοιχης δεξαμενής τροφοδοσίας
- η εξέταση της σκοπιμότητας της τροφοδοσίας της δεξαμενής των Βασιλειών από το πεδίο Αγ. Μύρωνα με αγωγό από τη δεξαμενή του Αγ. Μύρωνα, ώστε να δοθεί η δυνατότητα αναστολής της εκμετάλλευσης των πηγών καθώς και των πεδίων Κέρης -

Τυλίσου, Μαλίων και Θραψανού ενώ παράλληλα να εξασφαλίζεται και η μεσο-μακροπρόθεσμη κάλυψη των αναγκών της υψηλής ζώνης του Ηρακλείου.

- η εξασφάλιση επιπρόσθετων υδατικών πόρων για την υποστήριξη του συστήματος στην περίπτωση αστοχιών των εισροών από το φράγμα Αποσελέμη αλλά και χωρίς τη δυνητική ποιοτική επιβάρυνση από τα πεδία Κέρης - Τυλίσου και Μαλίων. Μια προφανής πηγή των πόρων αυτών είναι το υδροσύστημα της πηγής του Αλμυρού με:
 - ✓ εγκατάσταση μονάδας αφαλάτωσης παρά την πηγή Αλμυρού δυναμικότητας μεγαλύτερης των 2000 κ.μ ανά ημέρα με μέσο κόστος παραγόμενου νερού ανά κυβικό μέτρο μικρότερο η ίσο του μέσου κόστους ανά κυβικό μέτρο των γεωτρήσεων της ΔΕΥΑΗ (0.21 – 0.23 €).
 - ✓ εξέταση σκοπιμότητας για τη μελέτη και κατασκευή υδρομαστευτικής στοάς στην ευρύτερη περιοχή Κέρης – Γωνιανού Φαραγγιού.
 - ✓ ανόρυξη έξι γεωτρήσεων στο υδροσύστημα του Ψηλορείτη – Αλμυρού συνολικού κόστους 390,000 €.

Για την αντιμετώπιση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής προτείνεται στις αναπλάσεις αλλαγή των υλικών επίστρωσης με υδατοαπορροφητικά υλικά και ανακατασκευή του δικτύου ομβρίων.

Αναφορικά με την διάβρωση ακτών, ο Δήμος Ηρακλείου συνεργάζεται με το ΙΤΕ, στο πλαίσιο ερευνητικού έργου «Για τη διερεύνηση των επιπτώσεων των ακραίων καιρικών φαινομένων και της κλιματικής αλλαγής στα Ενετικά Τείχη και στο δυτικό παραλιακό μέτωπο»⁴. Στο πλαίσιο του ερευνητικού έργου προσεγγίζεται η τρωτότητα των ακτών, με βάση μεταβλητές που αφορούν στην γεωμορφολογία, στην διάβρωση – προέλαση ακτογραμμής, στην άνοδο της θαλάσσιας στάθμης, στο κυματικό και υδροδυναμικό καθεστώς καθώς και στα φαινόμενα παλίρροιας.

Στα συμπεράσματα του προαναφερόμενου ερευνητικού έργου αναφέρεται ότι : *«Με βάση την ανάλυση τρωτότητας, οι πιο τρωτές περιοχές είναι όλες οι παραλίες στην ευρύτερη περιοχή μελέτης και οι μικροί κρημνοί που αποτελούνται από χαλαρά ιζήματα και απαντώνται κυρίως στα δυτικά της. Ειδικότερα, εμφανίζονται να έχουν πολύ υψηλές τιμές τρωτότητας στις παραλίες, όπως επίσης και φαινόμενα υποσκαφής στους παράκτιους τοίχους που βρίσκονται στην περιοχή*

Το πιο έντονο πρόβλημα διάβρωσης και παράλληλα υποσκαφής πρανούς και τειχών, εντοπίζεται στο κεντρικό τμήμα της ευρύτερης περιοχής μελέτης και ειδικότερα στην παραλία του Δερματά. Στην παραλία του Δερματά το μήκος έχει μειωθεί αισθητά ενώ το υλικό της παραλίας αλλάζει από αμμώδες σε κροκάλες και χαλίκια. Επίσης υπάρχουν και φαινόμενα υποσκαφής και πτώσεων στα έργα αντιστήριξης του παραλιακού δρόμου της πόλης που αποτελούν ενδείξεις μια μακρόχρονης διεργασίας διάβρωσης της περιοχής.

Σημειώνεται ότι στις περιοχές αυτές υπάρχει πολιτιστική κληρονομιά μεγάλης αξίας και ανάπτυξης τουριστικών δραστηριοτήτων παράλληλα σε ένα χώρο που παράλληλα είναι και κύριος χώρος αναψυχής των πολιτών. Ταυτόχρονα οι περιοχές αυτές είναι εκτεθειμένες ως προς την συχνότητα και την ένταση καιρικών φαινομένων (όπως ο αυξημένος κυματισμός). Συνεπώς, αυτές οι περιοχές καθίστανται περιοχές αυξημένης επικινδυνότητας σε φαινόμενα διάβρωσης, με άμεσες επιπτώσεις στην ασφάλεια και την ομαλή λειτουργία και

⁴ Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας, Γ. Αλεξανδράκης, Δρ. Γεωλόγος – Ωκεανογράφος, Σ. Πετράκης Μ.Sc. Γεωλόγος – Ωκεανογράφος, Νικόλαος Α. Καμπάνης Διευθυντής Ερευνών ΙΥΜ-ΙΤΕ, Ηράκλειο 2015

προσβασιμότητα των υποδομών που βρίσκονται σε πολύ κοντινή απόσταση από την ακτογραμμή και αποδεικνύει την αναγκαιότητα για την μελέτη του φαινομένου και την πρόταση έργων υποστήριξης»

Με την ολοκλήρωση της μελέτης αναμένεται να προσδιορισθεί περιοχή/περιοχές όπου θα μπορούσε να δημιουργηθεί παραλία εντός του αστικού κέντρου.

5.1.4.5. Στρατηγικό Σχέδιο του Δήμου Ηρακλείου για την «Έξυπνη Πόλη»

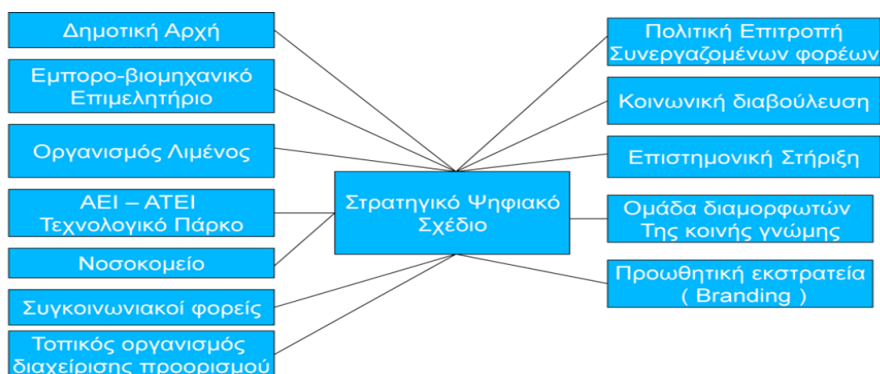
Το 2008, ο Δήμαρχος Ηρακλείου και άλλοι 14 Δήμαρχοι της Κρήτης και των νησιών του Αιγαίου υπέγραψαν τον «Καταστατικό Χάρτη υποχρεώσεων των Δημοτικών αρχών έναντι των πολιτών στην Κοινωνία της γνώσης». Ο χάρτης αυτός περιέχει έξι μεγάλες πολιτικές :

- I: Υποχρέωση για παροχή ελεύθερης πρόσβασης στο διαδίκτυο και ασφάλειας των προσωπικών δεδομένων.
- II: Υποχρέωση παροχής ψηφιακών υπηρεσιών και περιεχομένου.
- III: Υποχρέωση υιοθέτησης ανοικτών προτύπων.
- IV: Υποχρέωση υιοθέτησης πολιτικών πράσινων ΤΠΕ.
- V: Υποχρέωση διευκόλυνσης της , με ψηφιακό τρόπο , συμμετοχής.
- VI: Υποχρέωση για κατάρτιση στη χρήση νέων τεχνολογιών

Στο πλαίσιο των προαναφερόμενων 6 πολιτικών, η πόλη του Ηρακλείου έχει αναπτύξει μια Στρατηγική Έξυπνης Πόλης για να γίνει πιο ανταγωνιστική σε εθνικό, μεσογειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Η στρατηγική αυτή βασίζεται σε κάποιους βασικούς άξονες ανταγωνιστικότητας που περιλαμβάνουν :

- την εξειδίκευση της οικονομίας και του εργατικού δυναμικού,
- τη θέσπιση στρατηγικών στόχων και τη συλλογική διαχείρισή τους,
- τη συνεργασία με τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και το ΙΤΕ
- τη ποιότητα ζωής του αστικού περιβάλλοντος,
- την ύπαρξη ισχυρών υποδομών μεταφορών και τηλεπικοινωνιών.

Τον Ιανουάριο του 2015 το Δημοτικό Συμβούλιο συγκρότησε την επιτροπή για την προώθηση της αστικής ταυτότητας «Ηράκλειο, Έξυπνη πόλη». Το έργο της επιτροπής είναι να συμφωνηθεί ένα όραμα το οποίο είναι ελκυστικό, χωρίς αποκλεισμούς και αρκετά συγκεκριμένο για να οδηγήσει στη δημιουργία ενός οδικού χάρτη επιμέρους έργων και πρωτοβουλιών για να ωθήσουν την πόλη προς το μέλλον.

Οι μέχρι τώρα δραστηριότητες έχουν οδηγήσει το Ηράκλειο στο να δημιουργήσει και να αναπτύξει έναν Οδικό Χάρτη Έργων που περιλαμβάνει πολλά έργα τα οποία έχουν αποδώσει καρπούς ως αποτέλεσμα των στρατηγικών που έχουν τεθεί σε εφαρμογή.

- Για παράδειγμα, τα τελευταία χρόνια, το Ηράκλειο απολαμβάνει μια ταχεία ανάπτυξη των ευρυζωνικών υπηρεσιών και υποδομών που έχουν τεθεί σε αποτελεσματική και καινοτόμα χρήση. Οι Ευρυζωνικές υποδομές πλησιάζουν το 100% της κάλυψης του πληθυσμού αν και τα ποσοστά χρήσης είναι σχετικά χαμηλά σε σύγκριση με το μέσο όρο της ΕΕ, ο αριθμός τους αυξάνει σταθερά. Οι ταχύτητες επίσης αυξάνονται, καθώς και η υιοθέτηση των νεότερων τεχνολογιών όπως VDSL, ασύρματες ευρυζωνικές υπηρεσίες καθώς και δορυφορικές συνδέσεις. Το Ηράκλειο είναι μια από τις πάνω από 70 πόλεις στην Ελλάδα που έχει Μητροπολιτικό δημοτικό δίκτυο οπτικών ινών. Η χρήση αυτού του Δικτύου Οπτικών Ινών έχει αυξήσει δραματικά τις ταχύτητες σύνδεσης από 2 και 8 Mbps σε 100 Mbps ανά συνδρομητή με προοπτική να αυξηθεί ακόμα περισσότερο στο 1Gbps. Το δίκτυο αυτό συνδέει πάνω από 60 σχολεία και πολλές δημόσιες υπηρεσίες που εξυπηρετούν πάνω από 18.000 μαθητές και 5.500 δημόσιους υπάλληλους.
- Το Ηράκλειο διαθέτει το μεγαλύτερο Δημοτικό δίκτυο wi-fi ελεύθερης πρόσβασης της χώρας που είναι σε συνεχή λειτουργία από τις αρχές του 2008 και συνεχώς επεκτείνεται και αναβαθμίζεται.
- Διαθέτει μία δημοφιλή δημόσια διαδικτυακή πύλη (www.heraklion.gr) η οποία προσφέρει 163 διαφορετικές ηλεκτρονικές υπηρεσίες όλων των επιπέδων.
- Διαθέτει σειρά ιστοσελίδων που διαθέτουν πλούσιο ψηφιακό ιστορικό και πολιτιστικό περιεχόμενο.

Ο οδικός χάρτης έργων επικεντρώνεται σε περιοχές της πόλης όπου υπολογίζεται ότι θα υπάρχει η μεγαλύτερη απήχηση στην υλοποίηση των έργων. Οι περιοχές στις οποίες εστιάζει ο οδικός χάρτης έργων είναι το ιστορικό κέντρο της πόλης, η παραλιακή καθώς και η διαδρομή λιμάνι – αρχαιολογικό μουσείο – Κνωσός.

Στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδίου του Δήμου Ηρακλείου για την «Έξυπνη Πόλη» και μέσα από την συνεχή λειτουργία της επιτροπής, σχεδιάζονται και υλοποιούνται δράσεις που οργανώνονται σε 6 Άξονες και 3 τομείς παρέμβασης ανά Άξονα όπως αποτυπώνονται στο σχήμα 5.1.4.5

Σχήμα 5.1.4.5 : Άξονες και τομείς παρέμβασης του Στρατηγικού Σχεδίου του Δήμου Ηρακλείου για την «Έξυπνη Πόλη»

1 : Περιβάλλον	2 : Κινητικότητα	3 : Διακυβέρνηση	4 : Οικονομία	5 : Πολίτες	6 : Διαβίωση
<ul style="list-style-type: none"> • 1.1 : Έξυπνα Κτίρια • 1.2 : Διαχείριση Πόρων • 1.3 : Βιώσιμος Αστικός Σχεδιασμός 	<ul style="list-style-type: none"> • 2.1 : Αποδοτικές Μεταφορές • 2.2 : Πολλαπλοί Τρόποι Πρόσβασης • 2.3 : Τεχνολογική Υποδομή 	<ul style="list-style-type: none"> • 3.1 : Online Υπηρεσίες • 3.2 : Υποδομή • 3.3 : Ανοιχτή Διακυβέρνηση 	<ul style="list-style-type: none"> • 4.1 : Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία • 4.2 : Παραγωγικότητα • 4.3 : Τοπική και Παγκόσμια Σύνδεση 	<ul style="list-style-type: none"> • 5.1 : Κοινωνική Ένταξη και Συμμετοχή • 5.2 : Εκπαίδευση • 5.3 : Δημιουργικότητα 	<ul style="list-style-type: none"> • 6.1 : Πολιτισμός και Ευεξία/ Κοιν. Ισότητα- συνοχή • 6.2 : Ασφάλεια • 6.3 : Υγεία και Πρόνοια

Για κάθε Άξονα και τομέα προβλέπονται οι αντίστοιχοι δείκτες και ο τρόπος μέτρησής τους, που παρουσιάζονται αναλυτικά στον πίνακα 5.1.4.5

Πίνακας 5.1.4.5 : Δείκτες ανά Άξονα και τομέα παρέμβασης του Στρατηγικού Σχεδίου του Δήμου Ηρακλείου για την «Έξυπνη Πόλη»

Άξονας	Τομέας	Δείκτης	Τρόπος Μέτρησης	
Περιβάλλον	Έξυπνα Κτίρια	Κτίρια με Πιστοποιημένη βιωσιμότητα	Αριθμός των LEED ή BREAM πιστοποιημένα κτίρια της πόλης (σημείωση: εάν η πόλη σας χρησιμοποιεί άλλο πρότυπο διευκρινίστε το)	
			% των εμπορικών και βιομηχανικών κτιρίων με έξυπνους μετρητές	
			% των εμπορικών κτιρίων με συστήματα αυτοματισμού	
		Έξυπνες Κατοικίες		% των κατοικιών (πολυκατοικίες και μονοκατοικίες) με έξυπνους μετρητές
	Διαχείριση Πόρων			Ενέργεια
		Συνολική οικιακή χρήση ενέργειας ανά κάτοικο (σε kWh / έτος) (ISO 37120: 7.1)		
		% του δημοτικού δικτύου ηλεκτροδότησης που εκπληρώνει όλες τις παρακάτω απαιτήσεις έξυπνου δικτύου ηλεκτροδότησης 1.) επικοινωνία διπλής κατεύθυνσης 2.) Αυτοματοποιημένα συστήματα ελέγχου για την αντιμετώπιση διακοπών στην λειτουργία του συστήματος 3.) πληροφορίες για τους πελάτες σε πραγματικό χρόνο 4.) Επιτρέπει την κατανεμημένη παραγωγή 5.) Υποστηρίζει το σύστημα netmetering		
		Αποτύπωμα Άνθρακα	Μέτρηση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου σε τόνους ανά κάτοικο (ISO 37120: 8.3)	
		Ποιότητα Ατμόσφαιρας	Μέτρηση ποσοστού λεπτών σωματιδίων με συγκέντρωση 2.5 (μg / m3) (ISO 37120: 8.1)	
		Παραγωγή Αποβλήτων	% των στερεών αποβλήτων της πόλης που ανακυκλώνονται (ISO 37120: 16.2) Σύνολο συλλεγόντων αστικών στερεών αποβλήτων της πόλης ανά κάτοικο (σε κιλά) (ISO 37120: 16,3)	
		Κατανάλωση Νερού	% των εμπορικών κτιρίων με έξυπνους μετρητές νερού Η συνολική κατανάλωση νερού ανά κάτοικο (λίτρα / ημέρα) (ISO 37120: 21,5)	
	Βιώσιμος Αστικός Σχεδιασμός	Σχεδιασμός Περιβαλλοντολογικής Ανθεκτικότητας	Η πόλη σας έχει μια δημόσια στρατηγική ή ένα σχέδιο αύξησης της ανθεκτικότητας απέναντι στο κλίμα; (Ναι / Όχι) Εάν ναι αναφέρατε το σύνδεσμο.	
			Πληθυσμιακή Πυκνότητα	Σταθμισμένη πυκνότητα πληθυσμού (μέση πυκνότητα των ξεχωριστών περιοχών απογραφής που απαρτίζουν την ευρύτερη πόλη)
Πράσινοι Χώροι Ανά Κάτοικο			Πράσινες εκτάσεις ανά 100.000 κατοίκους (σε m2) (37120 ISO: 19.1)	
Κινητικότητα	Αποδοτικές Μεταφορές	Μεταφορές Καθαρής ενέργειας	Ποδηλατοδρόμοι σε χιλιόμετρα και λωρίδες ανά 100.000 κατοίκων (ISO 37120: 18,7)	
			Αριθμός κοινών ποδηλάτων ανά κάτοικο	
			Αριθμός κοινών οχημάτων ανά κάτοικο	
			Αριθμός σταθμών επαναφόρτισης ηλεκτρονικών οχημάτων εντός της πόλης	
	Πολλαπλοί Τρόποι Πρόσβασης	Μέσα Μαζικής Μεταφοράς	Ετήσιος αριθμός ταξιδιών με τα μέσα μαζικής μεταφοράς ανά κάτοικος (ISO 37120: 18,3)	
			% των συνολικών διαδρομών με μη μηχανοκίνητων μέσων μεταφορών	
			Ενοποιημένο σύστημα ναύλων για τις δημόσιες συγκοινωνίες	
Τεχνολογική Υποδομή	Έξυπνες Κάρτες	% των συνολικών εσόδων από τα μέσα μαζικής μεταφοράς που λαμβάνονται μέσω ενοποιημένα συστήματα έξυπνης κάρτας		
		Πρόσβαση σε Πληροφορίες σε Πραγματικό Χρόνο	Εφαρμογή δυναμικής κοστολόγησης σύμφωνα με τη ζήτηση (π.χ. τιμολόγηση κατά ώρες κυκλοφοριακής συμφόρησης, μεταβλητές τιμές σε λωρίδες διοδίων, μεταβλητές τιμές χώρων στάθμευσης). Ναι/Όχι	
			% των φωτεινών σηματοδοτών που συνδέονται με σύστημα διαχείρισης κυκλοφορίας σε πραγματικό χρόνο Αριθμός των υπηρεσιών δημόσιας συγκοινωνίας που προσφέρουν πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο για το κοινό: 1 πόντος για κάθε κατηγορία μεταφορών μέχρι 5 πόντους (λεωφορείο, περιφερειακό τρένο, μετρό, σύστημα ταχείας μεταφοράς (π.χ. BRT, τραμ) και μορφές μεταφορών κοινής χρήσης (π.χ. bikesharing, car-sharing) Διαθεσιμότητα πολυτροπικής εφαρμογής (app) του συστήματος μεταφορών με τουλάχιστον 3 ολοκληρωμένες υπηρεσίες (Ναι / Όχι)	
Διακυβέρνηση	Online Υπηρεσίες	Online Διαδικασίες	% των δημόσιων υπηρεσιών που είναι προσβάσιμες από τους πολίτες μέσω του Διαδικτύου ή του κινητού τηλεφώνου	
		Ηλεκτρονικής Πληρωμές Κοινωνικών Παροχών	Ύπαρξη συστήματος ηλεκτρονικής πληρωμής παροχών (π.χ. κοινωνική ασφάλιση) σε πολίτες (Ναι / Όχι)	
	Υποδομή	Κάλυψη Ασύρματου Δικτύου Wi-Fi	Αριθμός των σημείων πρόσβασης Wi-Fi ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο	
			Κάλυψη Ευρυζωνικών Υπηρεσιών	% Των εμπορικών και οικιακών χρηστών του Διαδικτύου με ταχύτητες λήψης τουλάχιστον 2 Mbit / s % Των εμπορικών και οικιακών χρηστών του Διαδικτύου με ταχύτητες λήψης τουλάχιστον 1 Gbit / s
			Κάλυψη Αισθητήρων	Αριθμός των στοιχείων υποδομής με εγκατεστημένους αισθητήρες. 1 πόντος για κάθε ένα από τα παρακάτω: κίνηση, δημόσια ζήτηση υπηρεσιών μεταφορών, παρκινγκ, ποιότητα του αέρα, απόβλητα, νερό, δημόσιο φωτισμό
			Ενοποιημένες Λειτουργίες Υγείας και Ασφάλειας	Αριθμός των υπηρεσιών που έχουν ενσωματωθεί σε ένα κέντρο ελέγχου αξιοποιώντας τα δεδομένα σε πραγματικό χρόνο. 1 πόντος για κάθε ένα από τα παρακάτω: ασθενοφόρο, ανταπόκριση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης / καταστροφών, πυροσβεστική, αστυνομία, τον καιρό, τις μεταφορές , την ποιότητα του αέρα
	Ανοιχτή Διακυβέρνηση	Ανοιχτά Δεδομένα	Χρήση Ανοιχτών Δεδομένων	
			Ανοιχτές Εφαρμογές Κινητών Συσκευών	Αριθμός διαθέσιμων apps που αξιοποιούν τα ανοιχτά δεδομένα
			Προστασία Προσωπικών Στοιχείων	Ύπαρξη επίσημης πολιτικής σε όλη την πόλη για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των πολιτών

Άξονας	Τομέας	Δείκτης	Τρόπος Μέτρησης
Οικονομία	Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία	Νέες Νεοσύστατες Επιχειρήσεις	Ο αριθμός των νέων νεοσύστατων επιχειρήσεων ανά έτος
		Έρευνα και Ανάπτυξη	% του ΑΕΠ που επενδύεται σε Έρευνα και Ανάπτυξη στον ιδιωτικό τομέα
		Ανεργία	% των απασχολούμενων με πλήρες ωράριο (ISO 37120: 5.4)
		Καινοτομία	Δείκτης καινοτομίας των πόλεων
	Παραγωγικότητα	Ακαθάριστο Περιφερειακό Προϊόν (GRP) ανά κάτοικο	Ακαθάριστο Περιφερειακό Προϊόν ανά κάτοικο (σε Ευρώ)
	Τοπική και Παγκόσμια Σύνδεση	Εξαγωγές	% του Ακαθάριστου Περιφερειακού Προϊόντος που προέρχεται από εξαγωγές τεχνολογίας
Διεθνείς Εκδηλώσεις		Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων σε διεθνείς εκδηλώσεις και συνέδρια που πραγματοποιήθηκαν στην πόλη	
Πολίτες	Κοινωνική Ένταξη και Συμμετοχή	Νοικοκυριά συνδεδεμένα στο Διαδίκτυο	% των νοικοκυριών συνδεδεμένα στο Διαδίκτυο
		Διείσδυση Έξυπνων Κινητών Συσκευών	% των πολιτών με πρόσβαση σε έξυπνη κινητή συσκευή
		Συμμετοχή του Πολίτη	Αριθμός των δραστηριοτήτων συμμετοχής του πολίτη που προσφέρθηκαν από τον Δήμο τον τελευταίο χρόνο Συμμετοχή των ψηφοφόρων στις τελευταίες δημοτικές εκλογές (% των εγγεγραμμένων ψηφοφόρων) (37120 ISO: 11.1)
	Εκπαίδευση	Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	% των μαθητών που ολοκληρώνουν τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (ISO 37120: 6.3)
		Πτυχιούχοι ΑΕΙ	Αριθμός των πτυχίων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ανά 100.000 κατοίκους (ISO 37120: 6.7)
	Δημιουργικά όπλα	Μετανάστευση	% του πληθυσμού που γεννήθηκε σε ξένη χώρα
Αστικό Ζωντανό Εργαστήριο		Αριθμός των επισήμων καταχωρημένων ENOLL ζωντανά εργαστήρια	
Θέσεις Εργασίας στον Δημιουργικό Τομέα		Ποσοστό του εργατικού δυναμικού που ενασχολείται με τον δημιουργικό τομέα	
Διαβίωση	Πολιτισμός και Ευεξία/ Κοιν. Ισότητα- συνοχή	Συνθήκες ζωής	Ποσοστό των κατοίκων με ανεπάρκεια σε βασικές ανάγκες στέγασης σε οποιαδήποτε από τις παρακάτω πέντε κατηγορίες (πόσιμο νερό, εγκαταστάσεις υγιεινής, συνωστισμός, χαμηλή ποιότητα υλικού, έλλειψη ηλεκτροδότησης)
		Δείκτης GiniIndex	Συντελεστής ανισότητας Gini
		Κατάταξη στην Ποιότητα Ζωής	Κατάταξη Mercer στην πιο πρόσφατη έρευνα για την ποιότητα ζωής
		Επένδυση στον Πολιτισμό	% του δημοτικού προϋπολογισμού που διατίθενται για τον πολιτισμό
	Ασφάλεια	Εγκληματικότητα	Ποσοστά βίαιης εγκληματικότητας ανά 100.000 πληθυσμού (ISO 37120: 14.5)
		Έξυπνη Πρόληψη Εγκληματικότητας	Αριθμός τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται στην προσπάθεια πρόληψης του εγκλήματος, 1 πόντο για κάθε ένα από τα ακόλουθα: livestreaming βιντεοκάμερες, εφαρμογές ταξί, τεχνολογίες λογισμικού πρόβλεψης του εγκλήματος
Υγεία και Πρόνοια	Παροχή υπηρεσιών υγείας - πρόνοιας	% των κατοίκων που έρχονται σε επαφή με τις δημοτικές υποδομές υγείας – πρόνοιας	
	Προσδόκιμο Ζωής	Προσδόκιμο μέσος όρος ζωής (ISO 37120: 12.1)	

5.1.4.6. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνικής Πολιτικής

Τον Ιανουάριο του 2015, ο Δήμος Ηρακλείου συνέταξε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνικής Πολιτικής, που οργανώνεται σε 4 Άξονες

Ο πρώτος Άξονας «Καταπολέμηση της Φτώχειας», αφορά στην λήψη πολιτικών για την δημιουργία και αναδιαμόρφωση των υφιστάμενων κοινωνικών υποδομών και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών για την υλοποίηση δράσεων ανάπτυξης κοινωνικής πολιτικής. Σκοπός είναι η εξάλειψη των ανισοτήτων, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού καθώς και η ανάπτυξη της τοπικής οικονομικής δραστηριότητας, με την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και την παροχή υποστηρικτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, συμβάλλοντας στην αντιμετώπιση της ανεργίας και την στήριξη της τοπικής οικονομίας.

Ο δεύτερος Άξονας «Στήριξη Ευπαθών Ομάδων» αφορά σε πλέγμα δράσεων, παρεμβάσεων και σύσταση δομών που σε συνεργασία με τους άμεσα ή έμμεσα εμπλεκόμενους φορείς, ο Δήμος θα μπορεί να απαντά στις ειδικές ανάγκες τους αλλά και να συμβάλει στην πρόληψη φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού.

Ο τρίτος Άξονας «Βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας», αφορά κυρίως στην σύσταση Δομής που θα αποτελέσει το κύριο μέσο άμεσης ανακούφισης των Δημοτών που αντιμετωπίζουν ζητήματα μειωμένης πρόσβασης σε υφιστάμενους φορείς υγείας και παράλληλα αφορά σε συνέχεια δράσεων προληπτικής ιατρικής και προστασίας της υγείας του πληθυσμού.

Ο τέταρτος Άξονας «Πιλοτική ολοκληρωμένη παρέμβαση σε αστική περιοχή του Δήμου», αφορά στην υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος συνολικής και πολυεπίπεδης παρέμβασης σε αστική περιοχή του Δήμου, η οποία μπορεί να εστιάζει είτε σε μια περιοχή, είτε σε διάσπαρτες συνοικίες του αστικού Δήμου, στις οποίες εντοπίζονται σημαντικά κοινωνικοοικονομικά ζητήματα, τα οποία υποβαθμίζουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Οι Άξονες του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινωνικής Πολιτικής, με τα αντίστοιχα μέτρα και τις κατηγορίες δράσεων, παρουσιάζονται στον πίνακα 5.1.4.6

Στο πλαίσιο των προαναφερομένων τεσσάρων Αξόνων προσδιορίζονται 3 βασικές δράσεις άμεσης προτεραιότητας που αφορούν :

- Στη δημιουργία ολοκληρωμένου Δικτύου Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, με παρεμβάσεις για :
 - ✓ Αγωγή-προαγωγή δημόσιας υγείας
 - ✓ Κοινωνική Αλληλεγγύη
 - ✓ Κέντρα Κοινωνικής Στήριξης
 - ✓ Επικοινωνία-προβολή
- Στην ενσωμάτωση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων, με παρεμβάσεις για :
 - ✓ Μελέτες καταγραφής
 - ✓ Δομές καταπολέμησης της φτώχειας

- Αντιμετώπιση του φαινομένου της έλλειψης στέγης, με λειτουργία Ξενώνα Φιλοξενίας Αστέγων, αξιοποίηση παλιών εγκαταλελειμμένων κτιρίων
- Αποκατάσταση – ενεργοποίηση αστέγων
- Υπηρεσίες προς ευπαθείς ομάδες πληθυσμού, Ρομά, Μετανάστες, Γυναίκες, Παιδιά, ΑμεΑ
- Στην κοινωνική οικονομία, με παρεμβάσεις για :
 - ✓ Εντοπισμό των ενδιαφερομένων ανέργων – ατόμων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού
 - ✓ Διερεύνηση των επαγγελματικών και κοινωνικών τους δεξιοτήτων
 - ✓ Μεταφορά καλών πρακτικών από άλλες κοινωνικές επιχειρηματικές δραστηριότητες
 - ✓ Εμπύχωση και ενημέρωση και διασύνδεση των ανέργων με φορείς και προγράμματα καθοδήγησης, συμβουλευτικής ή χρηματοδότησης που θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν
 - ✓ Διάθεση μέρους της περιουσίας του Δήμου (π.χ. διάθεση ελαιοδέντρων του δήμου για την καλλιέργεια, επίβλεψη και συγκομιδή και διάθεση μέρους του ελαιολάδου για την κάλυψη των αναγκών των παιδικών – βρεφονηπιακών σταθμών που λειτουργούν στο Δήμο)

Είναι σημαντικό στο σημείο αυτό να επισημανθεί ότι με βάση πρωτοβουλίες και αποφάσεις αρμόδιων υπουργείων (μεταγενέστερες του χρόνου σύνταξης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου), πρέπει να συμπεριληφθούν προγράμματα και δράσεις που πρόσφατα ανακοινώθηκαν, αλλά έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον Δήμο Ηρακλείου και είναι:

(α) Σύσταση και λειτουργία των Κέντρων Κοινότητας

(β) Λειτουργία των Δομών Αντιμετώπισης της Φτώχειας (Κοινωνικό Παντοπωλείο, Κοινωνικό Συσσίτιο και Κοινωνικό Φαρμακείο) και

(γ) Συνέχεια λειτουργίας του ΚΗΦΗ, το οποίο μέχρι σήμερα ως πρόγραμμα υλοποιείται από τη ΔΗΚΕΗ

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου θα πρέπει να διασφαλιστεί η λειτουργία για :

- τα 12 προγράμματα Βοήθεια στο Σπίτι (2.4 στήριξη ηλικιωμένων) και
- το Κέντρο Στήριξης Ρομά κι Ευπαθών Ομάδων (2.2 Στήριξη Ρομά),

τα οποία είναι χρηματοδοτούμενες δομές από Εθνικούς Πόρους, σε εθνικό επίπεδο και υλοποιούνται, επίσης, από τη ΔΗΚΕΗ.

Πίνακας 5.1.4.6 : Άξονες, Μέτρα και Κατηγορίες Δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινωνικής Πολιτικής

ΜΕΤΡΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ
ΑΞΟΝΑΣ 1. ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ	
1.1. Αναδιοργάνωση υφιστάμενων κοινωνικών δομών - υπηρεσιών του Δήμου	1.1.1. Λειτουργία ενός ΚΕΚΟΙΦ-ΑΠΗ σε 1 ^η , 2 ^η , 3 ^η και 4 ^η Δημοτική Κοινότητα & Δημοτική Ενότητα Ν. Αλικαρνασσού, ως πολυδύναμο συνοικιακά κέντρα συμβουλευτικής - ψυχοκοινωνικής - ψυχολογικής στήριξης, ενημέρωσης και πληροφόρησης πολιτών
	1.1.2. Εφαρμογή επιδοματικής πολιτικής μέσω του Τμήματος Επιδοματικής Πολιτικής & Ελέγχου (προνοιακά επιδόματα, βιβλιάρια ανασφάλιστων)
	1.1.3. Σχεδιασμός, υλοποίηση και αξιολόγηση δράσεων κοινωνικής - κοινοτικής παρέμβασης στο Δήμο Ηρακλείου από το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής Καινοτόμων Δράσεων και Ισότητας των Φύλων
	1.1.4. Συμμετοχή στην υλοποίηση προγραμμάτων ενίσχυσης της απασχόλησης μέσω της συμμετοχής του Δήμου σε εταιρικά σχήματα
	1.1.5. Καθοδήγηση ωφελουμένων και στήριξη για τη σύσταση και λειτουργία κοινωνικών επιχειρήσεων
1.2. Λειτουργία νέων δομών κοινωνικής στήριξης και φροντίδας	1.2.1. Λειτουργία Δημοτικού Κοινωνικού Παντοπωλείου
	1.2.2. Λειτουργία Δημοτικού Κοινωνικού Φροντιστηρίου
	1.2.3. Λειτουργία Δημοτικού Κοινωνικού Συσσιτίου
	1.2.4. Παροχή πρωινού γεύματος σε μαθητές σχολείων του Δήμου Ηρακλείου
	1.2.5. Συνέχιση συνεργασίας με τις Δομές Αντιμετώπισης της Φτώχειας που λειτουργούν στο Δήμο Ηρακλείου
1.3. Ανάπτυξη καινοτόμων πρωτοβουλιών κοινωνικής παρέμβασης για την αντιμετώπιση της φτώχειας	1.3.1. Νομοθετική ρύθμιση για την εξόφληση οφειλών από δημότες στο Δήμο Ηρακλείου (π.χ. τράπεζα χρόνου)
	1.3.2. Πρωτοβουλία έκδοσης κοινωνικού τιμολογίου χρέωσης δημοτικών τελών & ΔΕΥΑΗ για δημότες - κατοίκους που πιστοποιημένα είναι στο όριο της φτώχειας
	1.3.3. Δημιουργία και λειτουργία ενιαίας Βάσης Δεδομένων για την καταγραφή των ωφελουμένων των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου
	1.3.4. Ανάπτυξη του εθελοντισμού και της αλληλεγγύης, μέσα από δράσεις ευαισθητοποίησης και ενεργοποίησης των πολιτών
ΑΞΟΝΑΣ 2: ΣΤΗΡΙΞΗ ΕΥΠΑΘΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	
2.1. Στήριξη Αστέγων	2.1.1. Λειτουργία Ξενώνα Φιλοξενίας Αστέγων
	2.1.2. Street work για τον εντοπισμό και ενεργοποίηση αστέγων, ιδιαίτερα σε περιόδους ακραίων καιρικών φαινομένων
	2.1.3. Φιλοξενία απόρων μη αυτοεξυπηρετούμενων αστέγων ή & χωρίς υποστηρικτικό περιβάλλον σε χώρους προστατευμένης διαβίωσης με την οικονομική συνδρομή του Δήμου
	2.1.4. Αξιοποίηση παλιών εγκαταλελειμμένων κτιρίων που ανήκουν σε ιδιώτες και διάθεση αυτών με συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις σε οικογένειες ή άτομα που διαβιούν στο όριο της φτώχειας σε μη ασφαλείς συνθήκες στέγασης
	2.1.5. Στήριξη (συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη) αστέγων ή ατόμων σε επισφαλείς συνθήκες στέγασης
	2.1.6. Υλοποίηση του εγκεκριμένου προγράμματος "ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ"
2.2. Στήριξη Ρομά	2.2.1. Παρεμβάσεις για τη στήριξη Ρομά που διαμένουν στον καταυλισμό Ηρακλείου
	2.2.2. Συμμετοχή του Δήμου στο Διαδημοτικό Δίκτυο ΡΟΜ
	2.2.3. Συμμετοχή του Δήμου στην Ομάδα Συμβουλίου της Ευρώπης για θέματα Ρομά
2.3. Στήριξη Μετανάστες	2.3.1. Συνέχεια λειτουργίας του Συμβουλίου Ένταξης Μεταναστών
	2.3.2. Δράσεις ενημέρωσης, πληροφόρησης, καταγραφής και στήριξης μεταναστών
2.4. Στήριξη Ηλικιωμένων	2.4.1. Ενεργοποίηση και στήριξη των ηλικιωμένων, μέσα από τις παρεχόμενες υπηρεσίες των ΚΕΚΟΙΦ-ΑΠΗ
	2.4.2. Ενίσχυση των υπηρεσιών ειδικής φροντίδας ηλικιωμένων και μοναχικών πολιτών μέσα από τη σύσταση και λειτουργία ΚΕΝΤΡΟΥ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ
2.5. Στήριξη Γυναικών	2.5.1. Συνέχεια λειτουργίας της Δομής Φιλοξενίας θυμάτων Οικογενειακής Βίας
	2.5.2. Ανάπτυξη δράσεων ενημέρωσης και ενεργοποίησης γυναικών με χαμηλά προσόντα για την συμμετοχή τους σε προγράμματα εκπαίδευσης και ανάπτυξης νέων επαγγελματικών δεξιοτήτων
	2.5.3. Σύσταση και λειτουργία Κέντρου Συμβουλευτικής και Στήριξης Οικογένειας (αξιοποίηση δωρεάς υπάρχουσας κτιριακής υποδομής)
2.6. Στήριξη Παιδιών	2.6.1. Ανάπτυξη συνεργασιών και υλοποίηση στοχευμένων παρεμβάσεων στα σχολεία του Δήμου
	2.6.2. Καταγραφή των παιδιών που βρίσκονται στους δρόμους, με ελλιπή γονεϊκή επίβλεψη και ανάπτυξη συντονισμένης παρέμβασης αντιμετώπισης του φαινομένου, σε συνεργασία με τοπικούς αρμόδιους φορείς
	2.6.3. Σύσταση και λειτουργία Δομής Προσωρινής Φιλοξενίας Παιδιών που βρίσκονται σε κίνδυνο
2.7. Στήριξη ΑμεΑ	2.7.1. Σύσταση και λειτουργία ΚΔΑΠμεΑ
2.8. Πρόληψη χρήσης ουσιών	2.8.1. Ανάπτυξη συντονισμένης συνεργασίας με το ΚΕΝΤΡΟ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΝΕΩΝ (ΚΕΣΑΝ) για την υλοποίηση δράσεων πρόληψης
2.9 Δικτύωση	2.9.1. Ανάπτυξη συνεργασιών με τα νομικά πρόσωπα του Δήμου και το σύνολο των τοπικών φορέων και υπηρεσιών για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού του Δήμου μας.
ΑΞΟΝΑΣ 3: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	
3.1. Οργάνωση και λειτουργία Μονάδας παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας	3.1.1. Σύσταση και λειτουργία Δημοτικού Κοινωνικού Ιατρείου ως θεσμοθετημένη Μονάδα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
	3.1.2. Λειτουργία Δημοτικού Κοινωνικού Φαρμακείου
3.2. Ανάπτυξη προγραμμάτων προστασίας της υγείας του πληθυσμού	3.2.1. Ανάπτυξη και υλοποίηση δράσεων πρόληψης και προαγωγής υγείας, σε συνεργασία με φορείς και υπηρεσίες και φορείς
	3.2.2. Καταγραφή και εμβολιασμός ανεμβολίαστων - ανασφάλιστων παιδιών
	3.2.3. Καταγραφή και εμβολιασμός ανεμβολίαστων - ανασφάλιστων παιδιών
ΑΞΟΝΑΣ 4: ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΕ ΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	
4.1. Υλοποίηση Ολοκληρωμένου Σχεδίου Τοπικής Ανάπτυξης	4.1.1. Σχεδιασμός και υλοποίηση ολοκληρωμένης παρέμβασης σε περιοχή του αστικού κέντρου του Ηρακλείου, η οποία μπορεί να εστιάζει είτε σε μια περιοχή, είτε σε διάσπαρτες συνοικίες του αστικού Δήμου, με πολλά κοινωνικοοικονομικά ζητήματα, όπου επιπλέον πιθανά να χωροθετούνται και σημαντικοί πόλοι έλξης επισκεπτών με ιδιαίτερη πολιτιστική ταυτότητα διαχρονικής αξίας (μνημεία, παραδοσιακά κτίρια)

5.2. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ

5.2.1. Κοινωνικές υποδομές – υποδομές παιδείας και άθλησης

Οι ειδικές δράσεις και δομές του Δήμου για φροντίδα ευάλωτων ομάδων πληθυσμού και αντιμετώπιση της φτώχειας, παρουσιάζονται αναλυτικά στην ενότητα 2, ως προς τα εξυπηρετούμενα άτομα. Η χωρική κατανομή και τα χαρακτηριστικά των υποδομών για αμιγείς κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου Ηρακλείου, παρουσιάζονται στην συνέχεια.

Στο Δήμο Ηρακλείου λειτουργούν 10 Κέντρα Κοινωνικής Φροντίδας – Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων, από το 2012, αποκεντρωμένα στις Δημοτικές Κοινότητες του Δήμου, τα οποία παρέχουν αποκεντρωμένα μεταξύ άλλων και υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, μέριμνας, φροντίδας, ενημέρωσης και πληροφόρησης των πολιτών που βρίσκονται σε ένδεια, καθώς και των πολιτών που είτε είναι ήδη άστεγοι, είτε οι συνθήκες στέγασής τους βρίσκονται σε απόλυτη επισφάλεια. Μέσα από τα κέντρα, γίνεται προσέγγιση και καταγραφή των ατόμων αυτών, παρέχεται συμβουλευτική στήριξη, ενημέρωση και γίνονται προσπάθειες ενεργοποίησή τους για την αξιοποίηση των τοπικών ή άλλων υπηρεσιών και δομών. Επιπλέον παρέχονται υπηρεσίες υγείας, ως εξής: Εργοθεραπεία, Φυσικοθεραπεία και Ιατρονοσηλευτικές και Μαιευτικές Υπηρεσίες. Επίσης, λαμβάνεται μέριμνα για την διασύνδεσή τους με τοπικούς ή άλλους φορείς, για την κάλυψη άμεσων βασικών αναγκών. Επισημαίνεται ότι εντός των εγκαταστάσεων των Κέντρων, στεγάζονται και τα προγράμματα Βοήθεια στο Σπίτι των αντίστοιχων περιοχών παρέμβασης, το προσωπικό των οποίων σε συνεργασία με το υπόλοιπο προσωπικό, καλύπτει τις ανάγκες των δημοτών. Στους χώρους των κέντρων στεγάζονται συνολικά:

- 10 Κοινωνικές υπηρεσίες και
- 28 Υπηρεσίες υγείας, ως εξής: 7 Εργοθεραπευτήρια, 10 Φυσικοθεραπευτήρια, 10 Ιατρονοσηλευτικές υπηρεσίες και 1 Μαιευτική Υπηρεσία

Η κατανομή των ΚΕΚΟΙΦ γεωγραφικά παρουσιάζεται στον πίνακα 5.2.1.1

Πίνακας 5.2.1.1 : Χωρική κατανομή ΚΕΚΟΙΦ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ
ΚΕ.ΚΟΙ.Φ./Α.Π.Η. 1ης Δημ.Κοιν.	Βουρδουμπάδων & Κοκκινίδη - Αγία Τριάδα	Εμβαδό 50 τμ
ΚΕ.ΚΟΙ.Φ./Α.Π.Η. 1ης Δημ.Κοιν.	Δαμιανού 3 - Αγία Τριάδα	Εμβαδό 75,80 τμ
ΚΕ.ΚΟΙ.Φ./Α.Π.Η. 1ης Δημ.Κοιν.	Βουρδουμπάδων & Κισιάμου - Αγία Τριάδα	Εμβαδό 94 τμ
ΚΕ.ΚΟΙ.Φ./Α.Π.Η. 2ης Δημ.Κοιν.	Μεγάλου Κωνσταντίνου 15 Πόρος	Ισόγειο 77,8 τμ, Πατάρι 16 τμ
ΚΕ.ΚΟΙ.Φ./Α.Π.Η. 2ης Δημ.Κοιν.	Αγησιλάου 4 Κατσαμπάς	Ισόγειο 137,8 , Ακάλυπτος χώρος 70,20 τμ
ΚΕ.ΚΟΙ.Φ./Α.Π.Η. 2ης Δημ.Κοιν.	Αγησιλάου 6 & Ξενοφώντος Κατσαμπάς	Εμβαδό 90 τμ
ΚΕ.ΚΟΙ.Φ./Α.Π.Η. 2ης Δημ.Κοιν.	Μεγάλου Κωνσταντίνου 15 - Πόρος	Ισόγειο 141,40 τμ & Πατάρι 60 τμ
ΚΕ.ΚΟΙ.Φ./Α.Π.Η. 3ης Δημ.Κοιν.	Εργοτέλους 27 - Δειλινά	Ισόγειο 101 τμ , 13,45 & 14,52 τμ Ημιυπόγειο
ΚΕ.ΚΟΙ.Φ./Α.Π.Η. 3ης Δημ.Κοιν.	Μάχης Κρήτης και Ηφαίστου, Καμίνια	Εμβαδό 320 τ.μ. (ισόγειο πρώτος και δεύτερος όροφος)
ΚΕ.ΚΟΙ.Φ./Α.Π.Η. 3ης Δημ.Κοιν.	Μίνως και Μιχαήλ Αρχαγγέλου	Εμβαδό 124 τ.μ.
ΚΕ.ΚΟΙ.Φ./Α.Π.Η. 4ης Δημ.Κοιν.	Λευθεραίου 23 - Μασταμπάς	Εμβαδό 130 τμ
ΚΕ.ΚΟΙ.Φ./Α.Π.Η. 4ης Δημ.Κοιν.	Π. Φωτίου & Στ. Γεωργίου 17 Μασταμπάς	Εμβαδό 150 τμ
ΚΕ.ΚΟΙ.Φ./Α.Π.Η. 4ης Δημ.Κοιν.	Ιπποκράτους 8 Φορτέτσα	Εμβαδό 125 τμ
ΚΕ.ΚΟΙ.Φ./Α.Π.Η. 4ης Δημ.Κοιν.	Ιπποκράτους 1 Φορτέτσα	Εμβαδό 50 τμ
ΚΕ.ΚΟΙ.Φ./Α.Π.Η. 4ης Δημ.Κοιν.	Ιπποκράτους 1 Φορτέτσα	Εμβαδό 60 τμ
ΚΕ.ΚΟΙ.Φ./Α.Π.Η. 4ης Δημ.Κοιν.	Ευαγγ. Χατζάκη 40 - Αγ. Ιωάννης Κνωσσού	Εμβαδό 152 τμ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΦ/ΑΠΗ Νέας Ασλικαρνασσού	Διονυσίου 13 και Αρτεμησίας	Εμβαδό 200 τ.μ.

Επιπλέον, στην Διεύθυνση Κοινωνικής Ανάπτυξης εντάσσονται και 2 επιπλέον Τμήματα ως εξής:

- (α) Το Τμήμα Εφαρμογής Επιδοματικής Επιτροπής και Ελέγχου το οποίο στεγάζεται επί των Οδών Σκορδυλών, Χαρκούτση και Ελευθερίου Βενιζέλου (παλαιά Λαχαναγορά), συνολικού εμβαδού 125 τ.μ. σε υπόγειο χώρο.
- (β) Το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής Καινοτόμων Δράσεων Δημόσιας Υγείας και Ισότητας των Δυο φύλων, το οποίο στεγάζεται επί της οδού Μάχης Κρήτης και Ηφαιστου στην περιοχή Καμινίων συνολικού εμβαδού 80 τ.μ.

Τέλος λειτουργούν ήδη και οι κάτωθι δομές :

- (α) Δημοτικό Ιατρείο, το οποίο προσωρινά στεγάζεται σε κτίριο επί της οδού 62 Μαρτύρων, στην περιοχή του Γιόφυρου. Επισημαίνεται ότι στην παρούσα χρονική περίοδο, μετά από σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης με το ΠΑΓΝΗ, γίνονται ενέργειες για την εύρεση νέου κτιρίου στέγασης του Δημοτικού Κοινωνικού Ιατρείου, συνολικού εμβαδού έως 300 τ.μ.
- (β) Δημοτικό Κοινωνικό Παντοπωλείο επί της οδού Κόσμων 21, συνολικού εμβαδού 25 τ.μ.

Επισημαίνεται ότι παρόλο που υπάρχουν περιπτώσεις όπου οι κτιριακές δομές δεν περιλαμβάνονται εντός της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, οι δράσεις όμως και οι παρεμβάσεις, αφορούν στην κάλυψη διαπιστωμένων κοινωνικών αναγκών της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ και στη λογική αυτή προτείνονται στο πλαίσιο του ΣΟΑΠ. Αναφέρεται για παράδειγμα ο ξενώνας φιλοξενίας, ενώ στον προγραμματισμό του Δήμου εντάσσεται και η δημιουργία ενός κέντρου αποκατάστασης ΑμεΑ για παιδιά και εφήβους καθώς επίσης και η δημιουργία ενός ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ

Σε ότι αφορά τις αθλητικές εγκαταστάσεις εντός της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, περιλαμβάνονται οι μεγάλες εγκαταστάσεις του Παγκρητίου, το κλειστό των Πατελών, το Ανοικτό Στάδιο «Ελευθερίας» και άλλοι διάσπαρτοι μεγάλοι και μικροί χώροι αθλητισμού. Οι ανάγκες αφορούν σε νέους μικρής κλίμακας χώρους άθλησης καθώς και βιοκλιματικές αναβαθμίσεις και συμπλήρωση εξοπλισμού σε υφιστάμενους.

Εντός της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ εντοπίζονται 7 παιδικοί - βρεφικοί σταθμοί του Δήμου που απεικονίζονται στον πίνακα 5.2.1.2

Πίνακας 5.2.1.2 : Παιδικοί – βρεφικοί σταθμοί

ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΚΤΙΡΙΟΥ Μ2	ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ 2015-2016	ΒΡΕΦΗ ΚΑΙ ΝΗΠΙΑ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΟΦΗΘΗΚΑΝ
Α΄ ΚΕ.Π.Α. (ιδιόκτητος)	ΑΝΑΛΗΨΗ	525	60	33
ΣΤ΄ ΚΕ.Π.Α. (ιδιόκτητος)	ΤΑΛΩΣ – ΚΑΜΙΝΙΑ	710	64	30
Ζ΄ ΚΕ.Π.Α. (ιδιόκτητος)	ΠΟΡΟΣ	525	60	28
Η΄ ΚΕ.Π.Α. (ιδιόκτητος)	ΠΑΤΕΛΕΣ	690	50	18
ΙΑ΄ ΚΕ.Π.Α. (ενοικιαζόμενος)	ΦΟΡΤΕΤΣΑ	363,35	50	20
ΚΒ΄ ΚΕ.Π.Α. ΜΗΤΕΡΑ (ιδιόκτητος)	ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ	815	60	32
Κ΄ ΚΕ.Π.Α. (ιδιόκτητος)	ΑΤΣΑΛΕΝΙΟ	403,52	157	50
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΒ΄ ΚΕ.Π.Α. ΜΗΤΕΡΑ (Βρεφικός) (ιδιόκτητος)	ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ	180	68	10 (Βρέφη)
Σύνολο		3808,35	412	171

Από την κατανομή των παιδικών - βρεφικών σταθμών, στις επιμέρους περιοχές του ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, φαίνεται να μην υπάρχει επαρκής χωρική κάλυψη, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από την ζήτηση σε σύγκριση με τις δυνατότητες κάλυψης (από τις 412 αιτήσεις το 2015-16, καλύφθηκαν οι 171 (42%)). Έχει ήδη υποβληθεί πρόταση σε σχετική πρόσκληση της Περιφέρειας Κρήτης για την ανέγερση βρεφονηπιακού σταθμού στην περιοχή Μεσαμπελιές. Έχει επίσης ολοκληρωθεί και η μελέτη επέκτασης του βρεφονηπιακού σταθμού ΚΒ' ΚΕ.Π.Α. ΜΗΤΕΡΑ ενώ έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες για την απόκτηση γης δυτικά της Κνωσσού για την ανέγερση νέου βρεφονηπιακού σταθμού επί της Παπαπέτρου Γαβαλά δίπλα στο 46^ο Δημοτικό Σχολείο.

Ο Δήμος βρίσκεται ήδη σε αναζήτηση χώρων για την δημιουργία νέων παιδικών - βρεφικών σταθμών ή και μετεγκατάσταση υφιστάμενων με σημαντικές δυσκολίες λόγω ακαταλληλότητας υφιστάμενων κτιρίων (με βάση τις σχετικές προδιαγραφές) αλλά και έλλειψης χώρων που μπορούν να οικοδομηθούν ως παιδικοί - βρεφικοί σταθμοί. Στο πλαίσιο ολοκλήρωσης - αναθεώρησης των Πολεοδομικών Μελετών αλλά και της εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου, θα πρέπει να προσεγγιστεί και το δίκτυο των παιδικών - βρεφικών σταθμών με βάση τη διαχρονική ζήτηση, τα πρόσφατα στοιχεία για την σύνθεση ηλικιών και τις υφιστάμενες προδιαγραφές.

Στον χάρτη 5.2.1, αποτυπώνονται οι εκπαιδευτικές μονάδες που περιλαμβάνονται στην περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ και είναι :

- για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση 35 νηπιαγωγεία, 28 Δημοτικά Σχολεία (συμπεριλαμβανομένου του Δημοτικού Σχολείου Κωφών και Βαρήκων με 7 παιδιά και του 1^{ου} Ειδικού με 13 παιδιά).
- για την δευτεροβάθμια εκπαίδευση 8 Γυμνάσια (εκ των οποίων 2 άρχισαν να λειτουργούν μετά το 2011), ένα Εσπερινό και ένα Ειδικό Γυμνάσιο, 5 Γενικά Λύκεια (ένα έκλεισε μετά το 2011 ενώ έκλεισε και το Εσπερινό), 5 Επαγγελματικά Λύκεια (3 εκ των οποίων άρχισαν να λειτουργούν μετά το 2011).

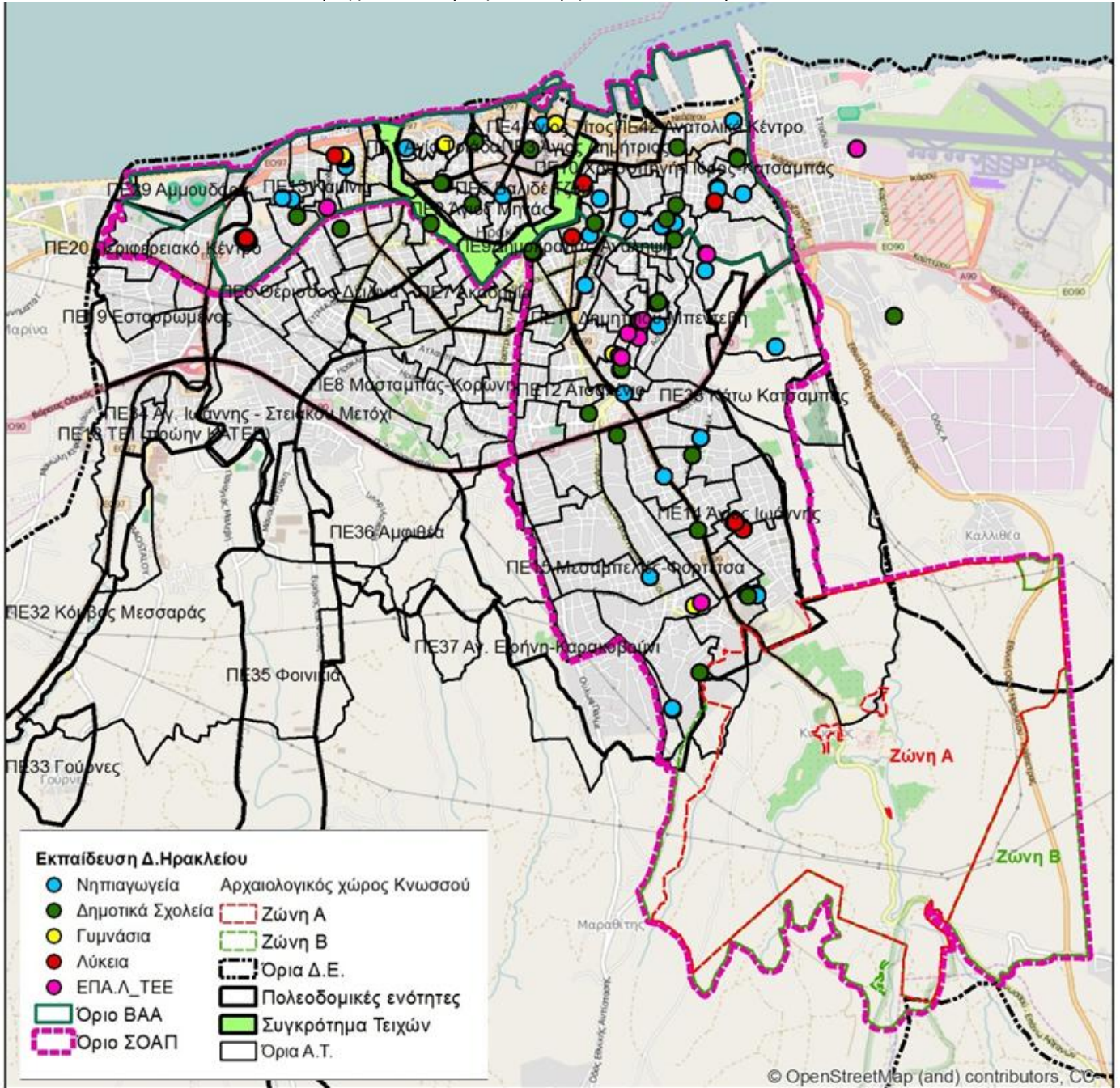
Στον πίνακα 5.2.1.3, παρουσιάζονται αναλυτικά δείκτες ανά επίπεδο εκπαίδευσης. Ο μέσος αριθμός μαθητών ανά εκπαιδευτική μονάδα είναι :

- για τα Νηπιαγωγεία 30 και για τα Δημοτικά Σχολεία 188,
- για τα Γυμνάσια 382, τα Γενικά Λύκεια 351 και τα Επαγγελματικά Λύκεια 392.

Τα ποσοστά των μαθητών που εγκαταλείπουν την εκπαίδευση είναι κοντά στο 1% για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση καθώς και για το Γυμνάσιο και το Γενικό Λύκειο. και αυξάνουν σημαντικά για τα Επαγγελματικά Λύκεια και τα Εσπερινά :

- πάνω από 3% για τα Επαγγελματικά Λύκεια
- πάνω από 10% για τα Εσπερινά

Χάρτης 5.2.1 : Χωρική κατανομή εκπαιδευτικών μονάδων

Πίνακας 5.2.1.3: Δείκτες ανά επίπεδο εκπαίδευσης

Εκπαιδευτική μονάδα	Δείκτες	Εκπαιδευτικό έτος			
		2005-06	2010-11	2014-15	2015-16
Νηπιαγωγεία					
35 εκπαιδευτικές μονάδες	Εγγεγραμμένοι				1045
	Διέκοψαν				15
	Διακοπή εκπαίδευσης				1,44%
	Μέσος αριθμός μαθητών ανά εκπαιδευτική μονάδα				30
Δημοτικά Σχολεία					
26 εκπαιδευτικές μονάδες	Εγγεγραμμένοι				4889
	Διέκοψαν				19
	Διακοπή εκπαίδευσης				0,39%
	Μέσος αριθμός μαθητών ανά εκπαιδευτική μονάδα				188
Γυμνάσια					
6 εκπαιδευτικές μονάδες έως το 2011 και 8 για το 2014-15 και 2015-16	Εγγεγραμμένοι	2287	2328	3149	3059
	Διέκοψαν	85	83	56	33
	Διακοπή εκπαίδευσης	3,72%	3,57%	1,78%	1,08%
	Μέσος αριθμός μαθητών ανά εκπαιδευτική μονάδα	381	388	394	382
Εσπερινό	Εγγεγραμμένοι	453	302	193	194
	Διέκοψαν	234	131	43	21
	Διακοπή εκπαίδευσης	51,66%	43,38%	22,28%	10,82%
Ειδικό	Εγγεγραμμένοι	34	60	70	67
	Διέκοψαν	0	4	0	0
	Διακοπή εκπαίδευσης	0,00%	6,67%	0,00%	0,00%
Λύκεια					
6 Γενικά Λύκεια (ΓΕΛ) έως το 2011 και 5 για το 2014-15 και 2015-16	Εγγεγραμμένοι	2132	1868	1790	1754
	Διέκοψαν	26	69	13	15
	Διακοπή εκπαίδευσης	1,22%	3,69%	0,73%	0,86%
	Μέσος αριθμός μαθητών ανά εκπαιδευτική μονάδα	355	311	358	351
Εσπερινό ΓΕΛ	Εγγεγραμμένοι	143	134	0	0
	Διέκοψαν	26	17	0	0
	Διακοπή εκπαίδευσης	18,18%	12,69%		
2 Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑΛ) έως το 2011 και 5 για το 2014-15 και 2015-16	Εγγεγραμμένοι	461	542	1913	1961
	Διέκοψαν	100	53	92	74
	Διακοπή εκπαίδευσης	21,69%	9,78%	4,81%	3,77%
	Μέσος αριθμός μαθητών ανά εκπαιδευτική μονάδα	231	271	383	392
Εσπερινό ΕΠΑΛ	Εγγεγραμμένοι	454	745	608	558
	Διέκοψαν	113	164	199	80
	Διακοπή εκπαίδευσης	24,89%	22,01%	32,73%	14,34%

Από την χωρική κατανομή των εκπαιδευτικών μονάδων (πλην των νηπιαγωγείων) φαίνεται να καλύπτονται οι επιμέρους περιοχές ΣΟΑΠ/ΒΑΑ και οι ανάγκες εντοπίζονται βασικά σε :

- μετεγκατάσταση υφιστάμενων, μισθωμένων εκπαιδευτικών μονάδων σε νέα ιδιόκτητα κτήρια με προτεραιότητα το σχολείο Ευρωπαϊκής Παιδείας. Σοβαρό θέμα υπάρχει με τα νηπιαγωγεία που τα περισσότερα στεγάζονται σε μισθωμένα ακατάλληλα κτίρια γι αυτό εξετάζεται η μετεγκατάσταση τους
- επέκταση – αναβάθμιση υφιστάμενων εκπαιδευτικών μονάδων (διαμόρφωση όμορων οικοπέδων για το 46^ο και 37^ο & 56^ο Δημοτικό Σχολείο καθώς και επισκευή και επέκταση στο 21^ο Δημοτικό Σχολείο)
- ενεργειακή και βιοκλιματική αναβάθμιση
- βελτίωση συμπλήρωση υλικοτεχνικής υποδομής
- διαμορφώσεις αύλειων χώρων και γηπέδων σχολικών κτιρίων

Έχουν ήδη υποβληθεί σε σχετική πρόσκληση της Περιφέρειας Κρήτης οι προτάσεις για το Καπετανάκειο και το 10^ο νηπιαγωγείο. Ειδικά για τα νηπιαγωγεία επισημαίνεται υπάρχει ανάγκη συμπλήρωσης με νέα κτίρια. Όπως και στην περίπτωση των βρεφονηπιακών σταθμών, στο πλαίσιο ολοκλήρωσης – αναθεώρησης των Πολεοδομικών Μελετών αλλά και της εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου, πρέπει να προσεγγιστεί και το δίκτυο των νηπιαγωγείων με βάση τη διαχρονική ζήτηση, τα πρόσφατα στοιχεία για την σύνθεση ηλικιών και τις υφιστάμενες προδιαγραφές.

Παράλληλα με την συμπλήρωση – αναβάθμιση των κοινωνικών υποδομών και των υποδομών εκπαίδευσης, στις προτεραιότητες του Δήμου Ηρακλείου είναι η :

- Υλοποίηση δράσεων για :
 - ✓ Καλλιέργεια μουσικής παιδείας μαθητών
 - ✓ Ενίσχυση των δωρεάν μαθημάτων της Σχολής Φιλαρμονικής
 - ✓ Συνεργασία με Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, γραφεία σχολικών δραστηριοτήτων, σχολικούς συμβούλους με σκοπό τη διασύνδεση Δήμου-Εκπαιδευτικής-Μαθητικής Κοινότητας
 - ✓ Σχολές Γονέων σε συνεργασία με το ΚΕΣΑΝ
 - ✓ Συνεργασία με φορείς της τοπικής κοινωνίας για εκδηλώσεις που σχετίζονται με παιδιά, εκπαίδευση, πολιτισμό κλπ.
 - ✓ Ευαισθητοποίηση μαθητικής κοινότητας μέσω ημερίδων, δράσεων και ξεναγήσεων με θέματα που σχετίζονται με την ιστορία της πόλης μας και την ποιότητα ζωής
 - ✓ Μαθητικούς Διαγωνισμούς (λογοτεχνίας, σποτ κλπ.)
 - ✓ Εθελοντικές δράσεις παιδείας (π.χ δένδροφυτεύσεις σε σχολικούς και κοινόχρηστους χώρους))
 - ✓ Διασύνδεση Δήμου-Σχολείων-ΤΕΙ-Πανεπιστημίου-ΙΤΕ
 - ✓ Καθιέρωση Θεσμού «Παιδικού Δημοτικού Συμβουλίου»
 - ✓ Ενεργοποίηση νεολαίας με δημιουργία συμβουλίων νέων
- Συνέχιση λειτουργίας του Κοινωνικού Φροντιστηρίου

Προτεραιότητα για τον Δήμο Ηρακλείου, είναι η Δια Βίου μάθηση, με στόχους την :

- επίτευξη της ποιοτικής εκπαίδευσης και δια βίου μάθηση για όλους
- κινητοποίηση της επιστημονικής γνώσης και της πολιτικής για τη βιώσιμη ανάπτυξη
- εξέταση των αναδυόμενων κοινωνικών και ηθικών προκλήσεων

- ενθάρρυνση της πολιτιστικής ποικιλομορφίας και του διαπολιτισμικού διαλόγου
- οικοδόμηση κοινωνιών με βάση τη γνώση (inclusive knowledge societies) μέσω της ενημέρωσης και της επικοινωνίας.

Στη λογική αυτή, δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην αξιοποίηση και στο συντονισμό όλων των ενδιαφερομένων μερών που σχετίζονται με την παιδεία και δια βίου μάθηση και δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής εφαρμογής του ΣΟΑΠ/ΒΑΑ του Δήμου Ηρακλείου (π.χ. Κέντρο Δια βίου Μάθησης Δήμου Ηρακλείου, Επιμελητήριο Ηρακλείου, πιστοποιημένοι φορείς δια βίου κατάρτισης, διευθύνσεις πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κ.λπ.). Στον πίνακα 5.2.1.4 παρουσιάζονται τα πεδία παρέμβασης και οι ενδεικτικές δράσεις για την Δια Βίου μάθηση

Πίνακας 5.2.1.4 : Δια Βίου μάθηση

Πεδίο Παρέμβασης	Ενδεικτικές Δράσεις
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ και ΕΞΥΠΝΗ ΠΟΛΗ	<ul style="list-style-type: none"> • διερεύνηση αναγκών δια βίου μάθησης που θα επιτρέψει στην αποτελεσματική χρήση των ICTs στους κρίσιμους τομείς: αγροδιατροφικός τομέας, τουρισμός, πολιτισμός, περιβάλλον, ποιότητα ζωής • σχεδιασμός και η διοργάνωση προγραμμάτων δια βίου μάθησης για την αποτελεσματική χρήση των ICTs, αξιοποιώντας την τεχνογνωσία του Κέντρου Δια βίου Μάθησης του Δήμου Ηρακλείου • εμπλοκή της μαθητικής κοινότητας σε καινοτόμες δράσεις, όπως το μαθητικό φεστιβάλ ψηφιακής δημιουργίας
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ και ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> • σχεδιασμός παιδαγωγικών εργαλείων για την ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας της πόλης • ανάπτυξη προγραμμάτων δια βίου μάθησης για την υποστήριξη των χειροτεχνικών επιχειρήσεων • προώθηση προγραμμάτων δια βίου μάθησης με στόχο την ανάδειξη σημαντικών χώρων πολιτισμού του Δήμου Ηρακλείου, όπως η Βικελαία Βιβλιοθήκη και το Πολιτιστικό Κέντρο • υλοποίηση προγράμματος που στοχεύουν στην καλλιέργεια του μουσικού αισθήματος και την αναβάθμιση της μουσικής παιδείας των πολιτών, σε συνεργασία με το Τμήμα Μουσικής Παιδείας
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ και ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	<ul style="list-style-type: none"> • σχεδιασμός και υλοποίηση επιμορφωτικού προγράμματος: όψεις του περιβάλλοντος στην καθημερινή ζωή της πόλης
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ και ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	<ul style="list-style-type: none"> • Διερεύνηση των αναγκών δια βίου μάθησης, σε άμεση διασύνδεση με τις ανάγκες της αγορά εργασίας. • Σε διασύνδεση και με το Μέτρο 2.1 του εγκεκριμένου Σχεδίου Δράσης για την Ένταξη της Ισότητας των Φύλων στο Δήμο Ηρακλείου, το οποίο προβλέπει: <ul style="list-style-type: none"> – τη διοργάνωση προγραμμάτων δια βίου μάθησης με έμφαση στην υποστήριξη των ανέργων (ενδυνάμωση και υποστήριξη επανένταξης στην αγορά εργασίας με την αξιοποίηση δεξιοτήτων) – δράσεις για την καταπολέμηση του αναλφαριθμητισμού – δράσεις ενημέρωσης παιδιών και εφήβων για την επιλογή επαγγέλματος χωρίς φυλετικά στερεότυπα
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ και ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	<ul style="list-style-type: none"> • διερεύνηση αναγκών δια βίου μάθησης των εργαζομένων και των επιχειρήσεων • προγράμματα δια βίου μάθησης με στόχο την προώθηση της απασχόλησης και προσαρμογή των εργαζομένων στις αλλαγές • εμπλοκή της μαθητικής κοινότητας σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα ενίσχυσης της επιχειρηματικής αντίληψης

5.2.2. Στοιχεία πολιτιστικής, ιστορικής και αρχιτεκτονικής σημασίας – δίκτυο πεζοδρόμων και κοινόχρηστων χώρων

Στον χάρτη 5.2.2.1, αποτυπώνονται τα στοιχεία πολιτιστικής, ιστορικής και αρχιτεκτονικής σημασίας, σε συνδυασμό με το δίκτυο πεζοδρόμων και το δίκτυο κοινοχρήστων χώρων. Αυτή η συνδυασμένη απεικόνιση των χαρακτηριστικών οργάνωσης και λειτουργίας του χώρου στην περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, γίνεται βάσει της κατεύθυνσης του ΠΠΧΣΑΑ για «περιβαλλοντική βελτίωση της πόλης με λειτουργική και μορφολογική αναβάθμιση των δημόσιων χώρων και της εικόνας της, διαμόρφωση χώρων πράσινου, ανάπλαση της παλιάς πόλης, ενοποίηση αρχαιολογικών χώρων, δίκτυο πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων, ενοποίηση κεντρικών λειτουργιών, δίκτυο πρασίνου σχετική μείωση της κυκλοφορίας των οχημάτων στην παλιά πόλη και εφαρμογή του βιοκλιματικού – ενεργειακού σχεδιασμού στα κτίρια, ειδικές δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας για ένα «πράσινο Ηράκλειο».

Με βάση την προαναφερόμενη κατεύθυνση του ΠΠΧΣΑΑ και τα στοιχεία του χάρτη 5.2.2.1, σε ότι αφορά τη συσχέτιση του δικτύου των χώρων ιστορικής – πολιτιστικής κληρονομιάς και σύγχρονου πολιτισμού με το δίκτυο πεζοδρόμων – ποδηλατοδρόμων και το δίκτυο κοινοχρήστων χώρων, προκύπτουν επιμέρους ή και συνδυασμένες προτεραιότητες για τα 3 προαναφερόμενα δίκτυα.

Η 1^η ομάδα προτεραιοτήτων, έχει ως στόχο την ενίσχυση της ελκυστικότητας του ενιαίου δικτύου πολιτισμού, πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων και πρασίνου, με ένταξη στο δίκτυο νέων κτιρίων και δραστηριοτήτων σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας.

Στην κατεύθυνση αυτή συνηγορούν οι προτάσεις για την σύνδεση του πολιτισμού με τον τουρισμό, που αφορούν :

- **Φεστιβάλ ΚΡΗΤΗ, μια ιστορία, «5+1» πολιτισμοί.** Στο Ηράκλειο και ιδιαίτερα στην Παλιά Πόλη, εντοπίζονται πληθώρα στοιχείων ιστορικού – πολιτιστικού ενδιαφέροντος που μαρτυρούν 5 διαφορετικές περιόδους την Μινωική, Ρωμαιοβυζαντινή, Αραβική, Βενετσιάνικη και Τουρκική. Αυτά τα ίχνη των 5 πολιτισμών, συνυπάρχουν με χώρους πολιτισμού και σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας αλλά και χώρους προβολής και ανάδειξης της Κρητικής διατροφής. Το 2015, διοργανώθηκε με πολύ μεγάλη επιτυχία και απήγηση, ένα δεκαήμερο φεστιβάλ με τίτλο ΚΡΗΤΗ, μια ιστορία, «5+1» πολιτισμοί. Σκοπός του φεστιβάλ είναι να αναδείξει την ιστορία της Κρήτης από την αρχαιότητα έως σήμερα, μέσα από διάφορες δράσεις. (χορός, μουσική, θέατρο, ημερίδες, εκθέσεις κ.λ.π.). Το φεστιβάλ μπορεί να καθιερωθεί ως ετήσιος θεσμός στο επίπεδο της Περιφέρειας, αλλά και το Εθνικό, Ευρωπαϊκό και να αποτελέσει «πακέτο προορισμού» για την Κρήτη.
- δημιουργία ενός **Πολυχώρου Τέχνης**, σε κτίριο μεγάλης επιφάνειας (1500 τ.μ. περίπου) σε υποβαθμισμένη περιοχή του ιστορικού κέντρου της πόλης, προκειμένου να δημιουργήσει αναπτυξιακή δυναμική αφενός μέσω θερμοκοιτίδων κοινωνικής επιχειρηματικότητας που θα φιλοξενηθούν, εντός της δομής ως αλλά και έμμεσα λόγω της αύξησης της επικσεψιμότητας της περιοχής. Ειδικότερα στον Πολυχώρο αυτόν θα φιλοξενηθούν :
 - ✓ **Θερμοκοιτίδα για Σχολές Αγιογραφίας.** Είναι γνωστό ότι το Ηράκλειο κατά την περίοδο της Κρητικής Αναγέννησης γέννησε την περίφημη κρητική σχολή αγιογραφίας με εκπροσώπους άξιους, όπως ο Θεοφάνης ο Κρης κ.α. Σήμερα διαθέτει επίσης ένα σημαντικό δυναμικό Κρητών αγιογράφων οι οποίοι μέσα από

την κοινωνική επιχειρηματικότητα θα μπορούν να διδάξουν την αξιολογία αυτή τεχνική και να διασώσουν την ιστορική παράδοση του ενετικού Χάνδακα.

- ✓ **Θερμοκοιτίδα για Σχολή Κατασκευής και Επιδιόρθωσης Παραδοσιακών Οργάνων της Μεσογείου και διοργάνωσης σεμιναρίων, ημερίδων και μουσικών εκδηλώσεων με θέμα την παραδοσιακή μουσική ολόκληρης της λεκάνης της Μεσογείου.** Παράλληλα ο χώρος αυτός θα λειτουργήσει και ως Εκθετήριο – Μουσείο των παραδοσιακών αυτών οργάνων. Υπάρχει ήδη μια σημαντική συλλογή η οποία παραχωρείται στον Δήμο, με προοπτική να εμπλουτισθεί και με συλλογές από την Ισπανία.
- ✓ **Θερμοκοιτίδα Σχολής Κινηματογράφου** που θα λειτουργεί συμπληρωματικά με την Έκθεση κινηματογραφικών μηχανών που θα αναπτυχθεί σε άλλον χώρο. Υπάρχει ήδη μια δωρεά 180 μηχανών λήψεως και προβολής προς τον Δήμο Ηρακλείου..
- **Δημιουργία Πινακοθήκης του Δήμου Ηρακλείου παράλληλα με την δημιουργία Θερμοκοιτίδας Συντηρητών έργων Τέχνης.** Η συλλογή έργων τέχνης του Δήμου διαθέτει περί τους χίλιους πίνακες ζωγραφικής, πολλά γλυπτά και χαρακτικά. Τα περισσότερα είναι έργα αξιολογών καλλιτεχνών. Αρκεί να αναφέρουμε ότι μεταξύ αυτών συμπεριλαμβάνονται έργα Βασιλείου, Τσαρούχη, Μόραλη, Μ. Τζομπανάκη, Φασιανού, Φανουράκη κ.α. Τα έργα σήμερα, εγκαταλελειμμένα επί δεκαετίες σε αποθήκες, ή διάσπαρτα σε υπηρεσίες του Δήμου, δεν έχουν ποτέ συντηρηθεί και βρίσκονται σε δραματική κατάσταση. Η Πινακοθήκη αυτή μπορεί να αναπτυχθεί σε ένα ή περισσότερα κτίρια (Τρανταλλίδια, άλλα δημόσια κτίρια, κ.λ.π) και η τελική επιλογή θα αφορά στην ταχύτερη επίλυση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος.
- **Μουσεία Μνήμης της πόλης-Εθνικής Αντίστασης και El Greco.** Η πρόσφατη ιστορία της Εθνικής Αντίστασης και της Γερμανικής Κατοχής, αποτελεί θέμα που ενδιαφέρει πολύ τον Δήμο Ηρακλείου και τα σχετικά εκθέματα, βρίσκονται σε αποθήκες. Η αναστήλωση της στοάς Μακάσι (ιστορικής στοάς του ενετικού περιβόλου της πόλης, αφού εκεί φυλακίσθηκαν αγωνιστές κατά τη διάρκεια της κατοχής), έχει ως σκοπό τη δημιουργία μουσείου για την Εθνική Αντίσταση. Σκοπός είναι η δημιουργία ενός διαδραστικού μουσείου με θέμα τα σημαντικά γεγονότα της κατοχής. Επίσης, η Πύλη Βηθλεέμ έχει ανακατασκευαστεί για να γίνει Μουσείο El Greco. Για την ενίσχυση της λειτουργίας του Μουσείου El Greco, ο Δήμος Ηρακλείου έχει δρομολογήσει διαδικασία αδελφοποίησης και συνεργασίας με το Τολέδο.
- **Δημιουργία Πολυχώρου - Διαδραστική Έκθεση για την Κρητική Διατροφή:** Η ανάδειξη και προβολή της Κρητικής Διατροφής είναι αφενός στρατηγική προτεραιότητα του Δήμου και αφετέρου της RIS της περιφέρειας. Μέσα από αυτό τον χώρο ο επισκέπτης θα έχει την δυνατότητα να έρθει σε διαδραστική επαφή με τα είδη διατροφής, τον τρόπο παρασκευής τους, τον χώρο παραγωγής καθώς και τους ανθρώπους - παραγωγούς των. Επίσης θα έχει την δυνατότητα να τα γευτεί να τα μυρίσει να τα απολαύσει, ώστε να τα επιλέξει είτε σε μια ταβέρνα είτε σε ένα κατάστημα πώλησης. Επίσης μπορεί να λειτουργήσει ως χώρος δημιουργίας συνείδησης υιοθέτησης του κρητικού προτύπου διατροφής. Η δημιουργία ενός τέτοιου χώρου θα δημιουργήσει ένα πρόσθετο πόλο έλξης στην περιοχή της Αγ. Τριάδας είτε των τουριστών κρουαζιέρας, είτε αυτών που θα επισκέπτονται για μεγαλύτερο διάστημα το Ηράκλειο. Εντάσσεται εναλλακτικά σε δύο διαδρομές πολιτισμού - τουρισμού είτε σε αυτή που κατευθύνεται πάνω στα τείχη, είτε σε αυτή που συνδέει άλλους χώρους πολιτισμού εντός της παλαιάς πόλης. Παράλληλα ανάπτυξη ψηφιακές εφαρμογές

- **Οικία Χρονάκη, διαδραστική συλλογή για την Οθωμανική Περίοδο:** Πρόκειται για ένα τουρκικό κονάκι που διατηρείται σε πολύ καλή κατάσταση μετά από ανακαίνιση πριν από 20 χρόνια από το Υπουργείο Πολιτισμού. Είναι χώρος επισκέψιμος και με τη συμβολή των ΤΠΕ θα μπορούσε να φιλοξενήσει πληροφορίες για την Οθωμανικό Ηράκλειο. Υπάρχει άλλωστε το τουρκικό αρχείο της Βικελαίας το οποίο θα μπορούσε ψηφιοποιημένο να φιλοξενηθεί στο χώρο.

Η 2^η ομάδα προτεραιοτήτων αφορά στην ανάγκη αναδιοργάνωσης και συμπλήρωσης του δικτύου πεζοδρόμων – ποδηλατοδρόμων, στο πλαίσιο εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου, ως συνδεδετικού ιστού των κοινόχρηστων χώρων και των χώρων ιστορικού – πολιτιστικού ενδιαφέροντος. Ειδικότερα υπάρχει ανάγκη :

- Συμπλήρωσης του δικτύου πεζοδρόμων στην παλιά πόλη, στο πλαίσιο της εφαρμογής της Στρατηγικής ανάπλασης της, όπου πρέπει να αντιμετωπιστούν τα λειτουργικά προβλήματα, τα προβλήματα του ρυμοτομικού, η υποβάθμιση των ελεύθερων δημόσιων χώρων και των ενετικών τειχών και οι ελλείψεις του νομοθετικού πλαισίου προστασίας. Ήδη έχει γίνει αυτή η προσέγγιση στο πλαίσιο της έγκρισης της αναθεώρησης της Πολεοδομικής Μελέτης της Αγίας Τριάδας και το προτεινόμενο δίκτυο πεζοδρόμων αποτυπώνεται στον χάρτη 5.2.2.1
- Επέκτασης του δικτύου πεζοδρόμων στο παράκτιο μέτωπο σε συνδυασμό με την λειτουργική και μορφολογική αναβάθμιση του, με σκοπό την βελτίωση της σύνδεσής του με την παλιά πόλη και ενίσχυση του ρόλου του ως ζώνης αστικού τουρισμού και πρώτης ζώνης υποδοχής της επισκεπτών κρουαζιέρας
- Διασύνδεσης του αστικού κέντρου με την ενδοχώρα και επέκτασης του δικτύου οικοπολιτιστικών διαδρομών νότια της Κνωσού προς τις αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές στις Δημοτικές Ενότητες Παλιανής, Τεμένους και Γοργολαΐνης καθώς και την περιοχή Γιούχτα ώστε να επιτευχθεί η συνδυασμένη ανάπτυξη της ζώνης του τοπίου ιδιαίτερης σημασίας Ηράκλειο, Δίας, Κνωσός, Γιούχτας,

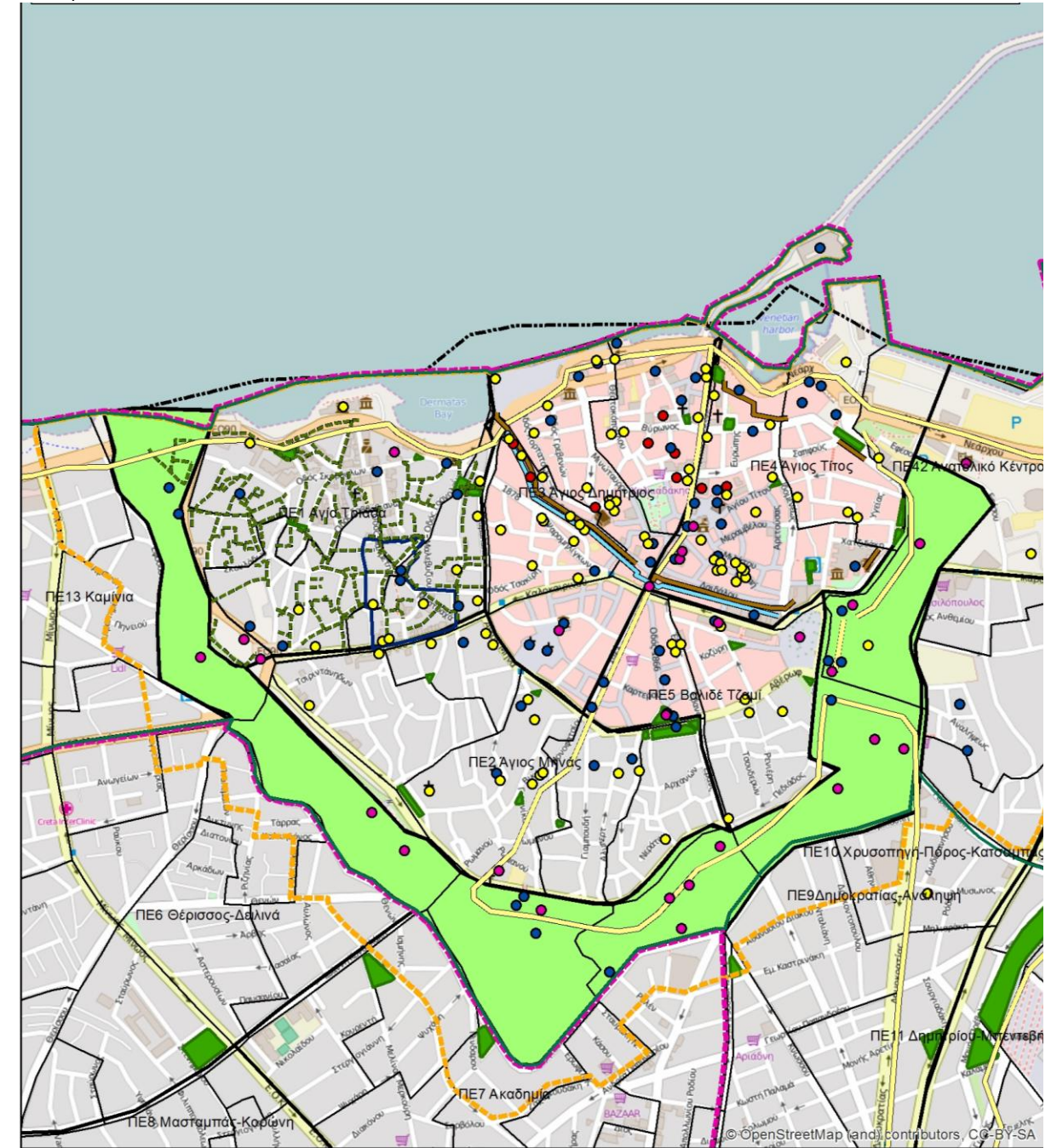
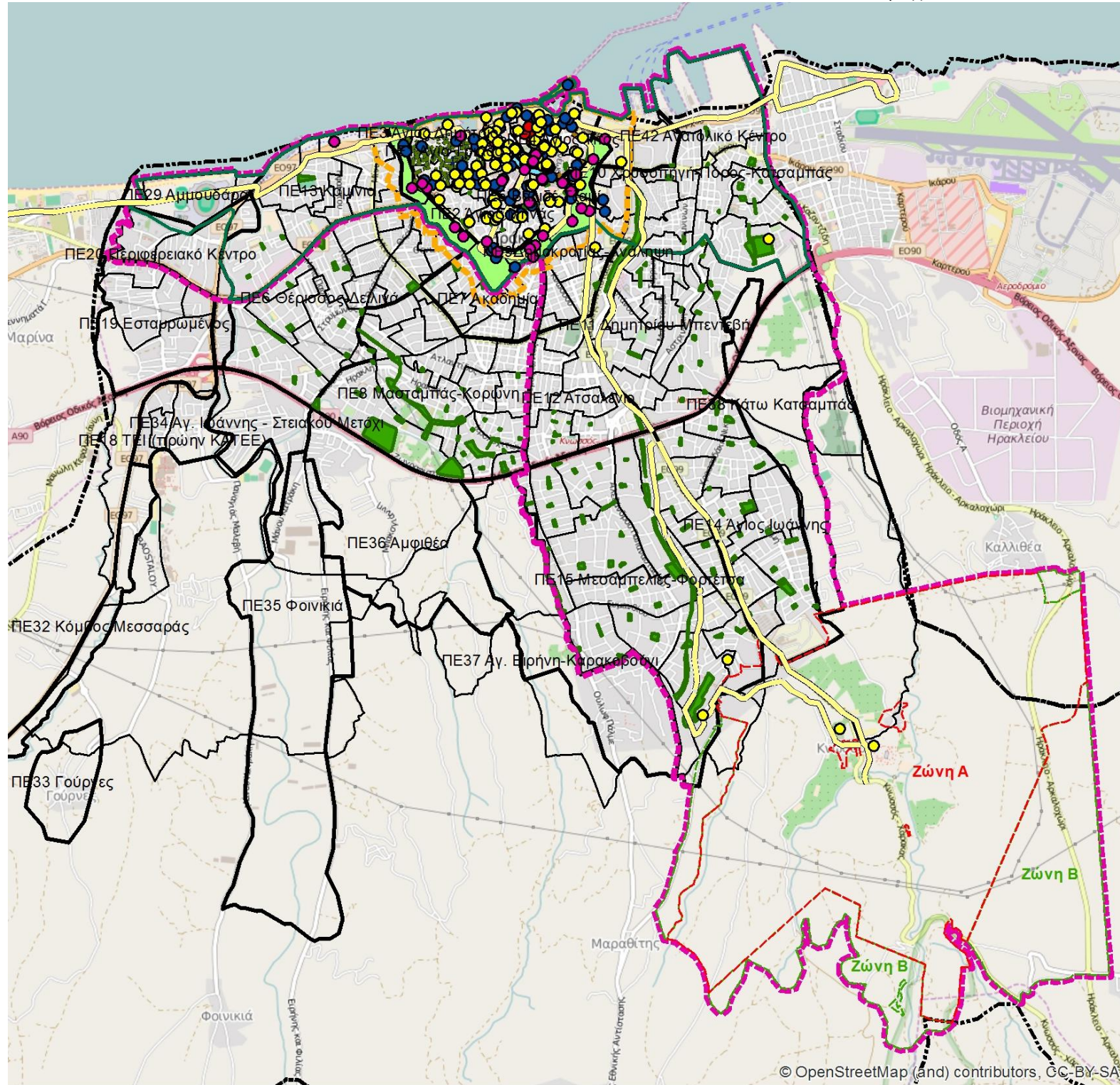
Επίσης για την ενίσχυση της σύνδεσης της παλιάς πόλης με την Κνωσό, θα πρέπει να αντιμετωπιστεί και το θέμα της γέφυρας της Παπαναστασίου με την Λ. Κνωσού.

Η 3^η ομάδα προτεραιοτήτων αφορά στην βελτίωση των χαρακτηριστικών και τον εμπλουτισμό του δικτύου κοινοχρήστων χώρων.

Οι εκκρεμότητες για τους κοινόχρηστους χώρους – χώρους πρασίνου καθώς και τις διανοίξεις οδών στην περιοχή ΒΑΑ/ ΣΟΑΠ, παρουσιάζονται αναλυτικά ανά χώρο και οδικό τμήμα στον χάρτη 5.2.2.2 και στον πίνακα 5.2.2.1

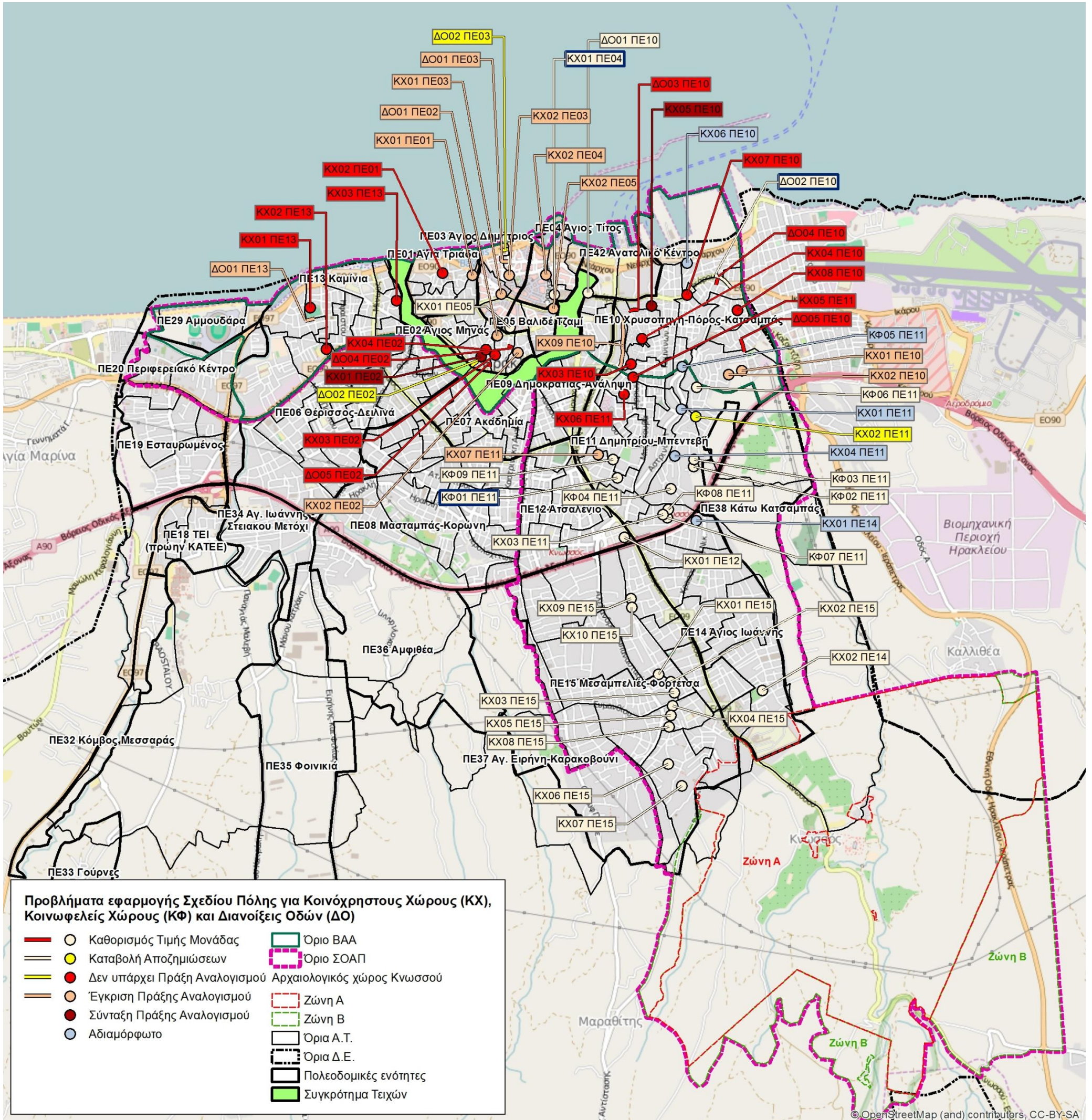
Από τα στοιχεία του πίνακα διαφαίνονται οι δυσκολίες απόκτησης των κοινόχρηστων χώρων στο παλιό σχέδιο και αναδεικνύεται η ανάγκη απλούστευσης των χρονοβόρων και πολύπλοκων διαδικασιών, κυρίως όταν οι περιοχές εμπíπτουν και σε προστατευόμενους πολιτιστικούς – ιστορικούς χώρους, όπως η παλιά πόλη.

Χάρτης 5.2.2.1: Πολιτιστικοί – ιστορικοί πόροι

- Μνημεία-Αρχαιολογικοί χώροι-Κοινόχρηστοι Χώροι Παλαιάς Πόλης Ηρακλείου**
- Όριο Δ.Ε.
 - Όριο ΒΑΑ
 - Όριο ΣΟΑΠ
 - Πολεοδομικές ενότητες
 - Όριο Α.Τ.
 - Κοινόχρηστοι χώροι
 - Σύστημα Πεζοδρόμων (ΓΠΣ Δ. Ηρακλείου-ΦΕΚ696/Δ/2003)
 - Πεζόδρομοι Αγίας Τριάδας
 - Χώροι Σύγχρονου Πολιτισμού
- Υπηρεσία Νεώτερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Κρήτης**
- Μνημεία
 - Ιστορικός τόπος τμήμα συνοικίας Αγίας Τριάδας
- 13η Εφορία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων**
- Όριο αρχαιολογικού χώρου
 - Συγκρότημα Ενετικών Τειχών
 - Παλαιοενετικό Τείχος
 - Αραβο-Βυζαντινό Τείχος
 - Μνημεία
 - Ανασκαφές μείζονος σημασίας

Χάρτης 5.2.2.2 : Χωρική κατανομή εκκρεμοτήτων αναφορικά με τους κοινόχρηστους κοινωφελείς χώρους και το οδικό δίκτυο

Πίνακας 5.2.2.1 : Εκκρεμότητες αναφορικά με τους κοινόχρηστους κοινωφελείς χώρους και το οδικό δίκτυο

ΠΕ	Κωδικός Χάρτη	Κατηγορία περιοχής	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΙ - ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ ΧΩΡΟΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	ΚΧ01 ΠΕ01	Παλιό Σχέδιο εντός τειχών	ΚΧ μεταξύ των Ο.Τ. 84- 87 (Πλατεία Νεάρχου)	Έχει διαμορφωθεί τμήμα της πλατείας. Για το υπόλοιπο τμήμα όπου υπάρχουν ιδιοκτησίες έχει συνταχθεί η 7/78 πράξη. Δεν έχουν συντελεστεί οι απαλλοτριώσεις.
1	ΚΧ02 ΠΕ01	Παλιό Σχέδιο εντός τειχών	Αγία Τριάδα- ΚΧ στη συμβολή των οδών Σκορδυλών- Συμακού και Βαλέστρα (διεύρυνση οδών)	Υπάρχει η με αρ. 1038/2013 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου για επίσπευση της διαδικασίας σύνταξης πράξης αναλογισμού.
2	ΚΧ01 ΠΕ02	Παλιό Σχέδιο εντός τειχών	ΚΧ στη συμβολή των οδών Σπιναλόγκας και Ρωμανού (διεύρυνση οδών μεταξύ των Ο.Τ. 308-311)	Έχει συνταχθεί η 9/2010 πράξη αναλογισμού αλλά δεν κυρώθηκε από την Περιφέρεια, διότι δεν υπήρχε η έγκριση από την Αρχαιολογία
2	ΚΧ02 ΠΕ02	Παλιό Σχέδιο εντός τειχών	ΚΧ στη συμβολή των Χάληδων και Βιάννου (πλατεία Ρωμανού, μεταξύ των Ο.Τ. 274-275-272)	Έχει συνταχθεί η με αρ. 37/1978 πράξη αναλογισμού. Είχε καθοριστεί συμβιβαστικά τιμή μονάδας αποζημίωσης το 2007, αλλά δεν κατατέθηκαν οι αποζημιώσεις μετά από το έγγραφο της Αρχαιολογίας.
2	ΚΧ03 ΠΕ02	Παλιό Σχέδιο εντός τειχών	ΚΧ Ρωμανού και Καλογήρου	Δεν υπάρχει πράξη αναλογισμού.
2	ΚΧ04 ΠΕ02	Παλιό Σχέδιο εντός τειχών	ΚΧ Μυλοποτάμου και Κουνάλη	Δεν υπάρχει πράξη αναλογισμού.
2	ΔΟ01 ΠΕ02	Παλιό Σχέδιο εντός τειχών	Διαπλάτυνση στη συμβολή των οδών Βικέλα και Μονοφαταίου (μεταξύ των Ο.Τ. 198-199-281-303).	Έχει συνταχθεί η με αρ. 8/2004 πράξη αναλογισμού. Δεν έχουν συντελεστεί οι απαλλοτριώσεις.
2	ΔΟ02 ΠΕ02	Παλιό Σχέδιο εντός τειχών	Διαπλάτυνση οδού Ρωμανού μεταξύ των Ο.Τ. 314, 319 και του ΚΦ 310 (Πολιτιστικό κέντρο)	Έχουν συντελεστεί οι απαλλοτριώσεις με βάση την 4/2009 πράξη αναλογισμού. Δεν έχει γίνει ακόμη η πλήρης διάνοιξη της οδού για την εφαρμογή του σχεδίου, διότι αναμένεται η απόφαση του ΚΑΣ για την κατεδάφιση των κτισμάτων.
2	ΔΟ03 ΠΕ02	Παλιό Σχέδιο εντός τειχών	Διαπλάτυνση της οδού Γιαμπουδή από την Λ. Πλαστήρα έως την οδό Κριτοβουλίδου	Έχει συνταχθεί η 26/87 πράξη αναλογισμού. Έχει καθοριστεί οριστική τιμή μονάδας αποζημίωσης.
2	ΔΟ04 ΠΕ02	Παλιό Σχέδιο εντός τειχών	Διάνοιξη οδού μεταξύ των Ο.Τ. 279- 280 (συμβολή των οδών Άλμπερ και Κριτοβουλίδου)	Υπάρχει αίτημα ιδιοκτήτη για σύνταξη πράξης αναλογισμού. Έχει σταλεί στην Αρχαιολογία για έγκριση.
2	ΔΟ05 ΠΕ02	Παλιό Σχέδιο εντός τειχών	Διαπλάτυνση οδού Γιαννίκου από οδό Σπιναλόγκας έως οδό Χαϊρέτηδων	Υπάρχει αίτημα ιδιοκτήτη για σύνταξη πράξης αναλογισμού. Έχει σταλεί στην Αρχαιολογία για έγκριση.
3	ΚΧ01 ΠΕ03	Παλιό Σχέδιο εντός τειχών	ΚΧ στη συμβολή των οδών Μιχελιδάκη- Βουρβάχων- Ψαρομηλίκων (διεύρυνση οδών)	Έχει συνταχθεί πράξη αναλογισμού. Έχει καθοριστεί προσωρινή τιμή μονάδας αποζημίωσης και εκκρεμεί ο καθορισμός οριστικής τιμής. Δεν έχουν συντελεστεί οι απαλλοτριώσεις.
3	ΚΧ02 ΠΕ03	Παλιό Σχέδιο εντός τειχών	ΚΧ στην οδό Κορωναίου και Ανδρεαδάκη (μεταξύ των Ο.Τ. 322-36)	Έχει συνταχθεί και κυρωθεί η 6/1984 πράξη αναλογισμού, αλλά δεν έχει προχωρήσει η διαδικασία για την εφαρμογή του σχεδίου πόλης μετά από το προαναφερόμενο 7781/11-11-2013 έγγραφο της Αρχαιολογίας.
3	ΔΟ01 ΠΕ03	Παλιό Σχέδιο εντός τειχών	Διαπλάτυνση της οδού Γ. Χρονάκη από οδό Δ. Λογίου έως οδό Λ. Καλοκαρινού και διάνοιξη του τμήματος μεταξύ των Ο.Τ. 38- 45	Έχει συνταχθεί η 19/80 πράξη αναλογισμού. Υπάρχει προσωρινή τιμή μονάδας αποζημίωσης και εκκρεμεί ο καθορισμός οριστικής τιμής μονάδας αποζημίωσης από το Εφετείο και η παρακατάθεση των αποζημιώσεων για την συντέλεση των απαλλοτριώσεων.
3	ΔΟ02 ΠΕ03	Παλιό Σχέδιο εντός τειχών	Διαπλάτυνση οδού Μητοτάκη στη συμβολή της με την οδό Χρονάκη.	Έχουν συντελεστεί οι απαλλοτριώσεις. Εκκρεμεί η κατεδάφιση τμήματος κτηρίου λόγω δικαστικής διαμάχης με το Δήμο. (33/1973 πράξη αναλογισμού).
4	ΚΧ01 ΠΕ04	Παλιό Σχέδιο εντός τειχών	ΚΧ- πλατεία έναντι του Αρχαιολογικού μουσείου	Είναι διαμορφωμένο. Έχει συνταχθεί η με αρ. 47/1970 πράξη αναλογισμού. Δεν έχουν συντελεστεί οι απαλλοτριώσεις.
4	ΚΧ02 ΠΕ04	Παλιό Σχέδιο εντός τειχών	ΚΧ Αγίου Τίτου και Ιδομενέως (μεταξύ Ο.Τ. 15-23)	Δεν προχώρησε η εφαρμογή του σχεδίου, μετά από απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού περί μη έγκρισης του αιτήματος του Δήμου Ηρακλείου για ρυμοτομήσεις στο εν λόγω σημείο. Ακυρώθηκε η απόφαση του Νομάρχη με την οποία κυρώθηκε η 10/2008 πράξη μετά από απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Χανίων.
5	ΚΧ01 ΠΕ05	Παλιό Σχέδιο εντός τειχών	ΚΧ στη συμβολή των οδών Θησέως- Μπιζανίου (διεύρυνση οδών μεταξύ των Ο.Τ. 201-202-209-208)	Έχει συνταχθεί η με αρ. 3/2008 πράξη αναλογισμού. Έχει καθοριστεί τιμή μονάδας αποζημίωσης, αλλά δεν έχουν συντελεστεί οι απαλλοτριώσεις, μετά από το 7781/11-11-2013 έγγραφο της Αρχαιολογίας, σύμφωνα με το οποίο μας ενημέρωσε ότι δεν μπορεί να αντιμετωπίζει κατά περίπτωση τις ρυμοτομήσεις εντός τειχών της πόλεως Ηρακλείου, αλλά μόνο συνολικά με την αναθεώρηση του σχεδίου στο πλαίσιο της έγκρισης της μελέτης ανάπτυξης της παλιάς πόλης.
5	ΚΧ02 ΠΕ05	Παλιό Σχέδιο εντός τειχών	ΚΧ παραπλεύρως των ενετικών τειχών - Προμαχώνας Σαμπιονάρα	Έχουν συνταχθεί πράξεις αναλογισμού. Δεν έχουν απαλλοτριωθεί. (πράξεις 7/60, 18/66, 2/69, 4/69, 25/69, 10/72)
10	ΚΧ01 ΠΕ10	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΧ 197	Ιδιοκτησία του Δημοσίου - οφείλεται αποζημίωση
10	ΚΧ02 ΠΕ10	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΧ 156	Ιδιοκτησία του Δημοσίου - οφείλεται αποζημίωση
10	ΚΧ03 ΠΕ10	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	ΧΡΥΣΟΠΗΓΗ- (α) Πλατεία (διεύρυνση οδών) επί των οδών Καπετάν Μιχάλη και Δωδώνης	803/2014 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για επίσπευση της διαδικασίας σύνταξης πράξης αναλογισμού.
10	ΚΧ04 ΠΕ10	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	ΧΡΥΣΟΠΗΓΗ- (β) Πλατεία (διεύρυνση οδού) επί της οδού Καπετάν Μιχάλη 4	Υπάρχει αίτημα ιδιώτη για εφαρμογή του σχεδίου, χωρίς όμως να έχουν κατατεθεί περαιτέρω στοιχεία.
10	ΚΧ05 ΠΕ10	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	ΠΟΡΟΣ- ΚΧ - χώρος πρασίνου μεταξύ των οδών Γράμμου- Πέλλης- Σινά	Είναι σε κοινή χρήση αλλά δεν έχει αποζημιωθεί. Έχει συνταχθεί η 1/1971 πράξη αναλογισμού για οικόπεδο στο βορειοδυτικό τμήμα του ΚΧ. Υπάρχει αμφισβήτηση ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς του Κ.Χ.
10	ΚΧ06 ΠΕ10	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	ΠΟΡΟΣ- ΚΧ μεταξύ των οδών Μετέωρων Νάξου και οδού Αιγαίου	Πρανές. Δεν είναι διαμορφωμένο
10	ΚΧ07 ΠΕ10	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	ΠΟΡΟΣ- ΚΧ στη συμβολή των οδών Ικάρου και Βίτσι	Υπάρχει οικοδομή. Δεν έχει συνταχθεί πράξη αναλογισμού.
10	ΚΧ08 ΠΕ10	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ- ΚΧ στη συμβολή των οδών Θεμιστοκλέους και Τζανέ	Δεν προκύπτει να έχει συνταχθεί πράξη αναλογισμού.
10	ΚΧ9 ΠΕ10	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	ΧΡΥΣΟΠΗΓΗ- ΚΧ (ρέμα Χρυσοπηγής) βόρεια της οδού Γερωνυμάκη μέχρι το ύψος της οδού Ζακύνθου.	Έχει ανατεθεί σε μελετητή η σύνταξη της πράξης. Αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί το τεχνικό μέρος εντός του 2016, ώστε να προχωρήσει η διαδικασία για καθορισμό τιμής μονάδας, για τη συντέλεση των απαλλοτριώσεων.
10	ΔΟ01 ΠΕ10	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	Διάνοιξη ανώνυμης οδού παράλληλης της Λ. Ικάρου (ανατολικά του Πάρκου Νεολαίας)	Έχει συνταχθεί η 17/91 πράξη αναλογισμού. Δεν έχουν συντελεστεί οι απαλλοτριώσεις

Εκπόνηση Σχεδίου Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων στο Δήμο Ηρακλείου

ΠΕ	Κωδικός Χάρτη	Κατηγορία περιοχής	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΙ - ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ ΧΩΡΟΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
10	ΔΟ02 ΠΕ10	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	Οδός Ικάρου	Έχει συνταχθεί και κυρωθεί η 6/1989 πράξη αναλογισμού. Έχει γίνει τμηματική εφαρμογή του σχεδίου. Για το υπόλοιπο προς διάνοξη τμήμα έχει καθοριστεί προσωρινή τιμή μονάδας το 2009.
10	ΔΟ03 ΠΕ10	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	ΧΡΥΣΟΠΗΓΗ- Οδός Πέλλης μεταξύ των οδών Ζωοδόχου πηγής και Χρυσοπηγής	867/2013 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου για επίσπευση διαδικασίας σύνταξης πράξης αναλογισμού.
10	ΔΟ04 ΠΕ10	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	ΠΟΡΟΣ- Οδός Θουκυδίδου, τμήμα μεταξύ των οδών Ικάρου και Βίτσι	284/2014 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου για επίσπευση διαδικασίας σύνταξης πράξης αναλογισμού.
10	ΔΟ05 ΠΕ10	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ- Οδός Καστοριάς από οδό Κασταμονίτσας έως οδό Θερμοπυλών	868/2013 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου για επίσπευση διαδικασίας σύνταξης πράξης αναλογισμού.
11	ΚΦ01 ΠΕ11	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΦ 60Α	Υπάρχει κατασκευασμένο σχολείο στο μεγαλύτερο μέρος του ΟΤ για το υπόλοιπο οφείλεται αποζημίωση
11	ΚΦ02 ΠΕ11	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΦ 88 (Νηπιαγωγείο-Βρεφονηπιακος)	Τμήμα του έχει αποζημιωθεί - δεν έχει κατασκευαστεί
11	ΚΦ03 ΠΕ11	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΦ 92 (Δημοτικό σχολείο)	Οφείλεται αποζημίωση - δεν έχει κατασκευαστεί
11	ΚΦ04 ΠΕ11	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΦ 37Β (Νηπιαγωγείο)	Οφείλεται αποζημίωση - δεν έχει κατασκευαστεί
11	ΚΦ05 ΠΕ11	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΧ 126	Δεν έχει διαμορφωθεί-έχει αποζημιωθεί
11	ΚΦ06 ΠΕ11	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΦ 138 Νηπιαγωγείο	Οφείλεται αποζημίωση - δεν έχει κατασκευαστεί
11	ΚΦ07 ΠΕ11	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΦ 26	Οφείλεται αποζημίωση - δεν έχει κατασκευαστεί
11	ΚΦ08 ΠΕ11	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΦ 28	Οφείλεται αποζημίωση - δεν έχει κατασκευαστεί
11	ΚΦ09 ΠΕ11	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	ΚΗΠΟΥΠΟΛΗ- ΚΦ Φιλελλήνων και ΑΧΕΠΑ	Είναι σε κοινή χρήση αλλά δεν έχει διαμορφωθεί. Προβλέπεται χώρος εκκλησίας. Έχει συνταχθεί η 21/86 πράξη αναλογισμού, υπάρχει οριστική τιμή, δεν έχουν συντελεστεί οι απαλλοτριώσεις.
11	ΚΧ01 ΠΕ11	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΧ 113	Έχει αποζημιωθεί - δεν έχει διαμορφωθεί
11	ΚΧ02 ΠΕ11	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΧ 148	Οφείλεται αποζημίωση - Υπάρχουν κτίσματα
11	ΚΧ03 ΠΕ11	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΧ 27	Οφείλεται αποζημίωση - δεν έχει κατασκευαστεί
11	ΚΧ04 ΠΕ11	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΧ 70	Έχει αφεθεί σε κοινή χρήση - δεν έχει διαμορφωθεί
11	ΚΧ05 ΠΕ11	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	ΠΑΤΕΛΕΣ- ΚΧ στη συμβολή των οδών Γερωνυμάκη και Μιλτιάδου.	Δεν έχει διαμορφωθεί. Πρέπει να συνταχθεί πράξη αναλογισμού.
11	ΚΧ06 ΠΕ11	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	ΠΑΤΕΛΕΣ- ΚΧ στη συμβολή των οδών Μονής Τοπλού και Νεαπόλεως	Σε τμήμα του ΚΧ έχει συνταχθεί η με αρ. 21/1967 πράξη και έχει κτιστεί 3 όροφος οικοδομή (Ν. 5269/31). Είναι κοινόχρηστος ο υπόλοιπος χώρος.
11	ΚΧ07 ΠΕ11	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	ΚΗΠΟΥΠΟΛΗ- ΚΧ Μονής Επανωσήφη- Πανδώρας και ΑΧΕΠΑ	Είναι σε κοινή χρήση αλλά δεν έχει διαμορφωθεί. Έχει συνταχθεί η 25/1987 πράξη αναλογισμού, εκκρεμεί ο προσδιορισμός οριστικής τιμής για την συντέλεση των απαλλοτριώσεων.
12	ΚΧ01 ΠΕ12	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΧ 8	Οφείλεται αποζημίωση
13	ΚΧ01 ΠΕ13	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	ΚΑΜΙΝΙΑ- ΚΧ βορείως του γηπέδου Ο.Φ.Η. (Αρμένικο Νεκροταφείο)	Δεν έχει συνταχθεί πράξη αναλογισμού
13	ΚΧ02 ΠΕ13	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	ΚΑΜΙΝΙΑ- ΚΧ εντός του Ο.Τ. που περικλείεται από τις οδούς Ελευθέρνης- Ισαύρων- Καντάνου και Λ. 62 Μαρτύρων, μετά από τροποποίηση του σχεδίου πόλης	110/2012 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για αγορά του οικοπέδου που προβλέπεται ΚΧ
13	ΚΧ03 ΠΕ13	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	ΚΑΜΙΝΙΑ- ΚΧ (διεύρυνση οδών) στη συμβολή των οδών Εφόδου- Αρσινόης- Πετλέμπουρη	Δεν έχει συνταχθεί πράξη αναλογισμού.
13	ΔΟ01 ΠΕ13	Παλιό Σχέδιο εκτός τειχών	ΚΑΜΙΝΙΑ- Οδός Παρνασσού αδιάνοικτο τμήμα νότια του γηπέδου Ο.Φ.Η.	Έχει συνταχθεί πράξη αναλογισμού, εκκρεμεί ο καθορισμός τιμής μέσω του δικαστηρίου για την συντέλεση της απαλλοτρίωσης.
14	ΚΧ01 ΠΕ14	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	Κ.Χ. 24	Έχει αποζημιωθεί αλλά δεν έχει διαμορφωθεί
14	ΚΧ02 ΠΕ14	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΧ 1969	Οφείλεται αποζημίωση
15	ΚΧ01 ΠΕ15	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΧ 1888	Οφείλεται αποζημίωση - Έχει ενταχθεί σε πρόγραμμα χρηματοδότησης από το Πράσινο Ταμείο
15	ΚΧ02 ΠΕ15	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	Κ.Χ. 1892	Οφείλεται αποζημίωση - υπάρχουν κτίσματα εντός Κ.Χ.
15	ΚΧ03 ΠΕ15	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	Κ.Χ.1893	Οφείλεται αποζημίωση - υπάρχουν κτίσματα εντός Κ.Χ.
15	ΚΧ04 ΠΕ15	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΧ 1894	Οφείλεται αποζημίωση -Υπάρχουν κτίσματα
15	ΚΧ05 ΠΕ15	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΧ 555Α	Οφείλεται αποζημίωση-Υπάρχουν κτίσματα
15	ΚΧ06 ΠΕ15	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΧ 2044	Οφείλεται αποζημίωση
15	ΚΧ07 ΠΕ15	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΧ 2063	Οφείλεται αποζημίωση
15	ΚΧ08 ΠΕ15	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΧ 551	Οφείλεται αποζημίωση-Υπάρχουν κτίσματα
15	ΚΧ09 ΠΕ15	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	Κ.Χ.1608	Οφείλεται αποζημίωση
15	ΚΧ10 ΠΕ15	Επέκταση Σχεδίου Πόλης	ΚΧ 1630	Οφείλεται αποζημίωση

5.2.3. Πολεοδομικά χαρακτηριστικά

Τα βασικά πολεοδομικά χαρακτηριστικά που εξετάζονται για την περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, σε εφαρμογή των κατευθύνσεων του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) (ΦΕΚ 1486 Β/10.10.2003) και του αναθεωρούμενου, είναι η οργάνωση των Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης (ΚΛΠ) και των Τοπικών Κέντρων Γειτονιάς (ΤΚΓ). Η προτεινόμενη, από το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) (1988/92, 2003/05 και 2014/15), οργάνωση ΚΛΠ και ΤΚΓ, απεικονίζεται στον χάρτη 5.2.3.1 συγκριτικά με την χωρική κατανομή των εν λειτουργία επιχειρήσεων το 2016. Η προσέγγιση για την οργάνωση των ΚΛΠ και ΤΚΓ στην περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, γίνεται με δεδομένες 3 βασικές κατευθύνσεις ανάπτυξης από τα υπερκείμενα επίπεδα χωροταξικού σχεδιασμού :

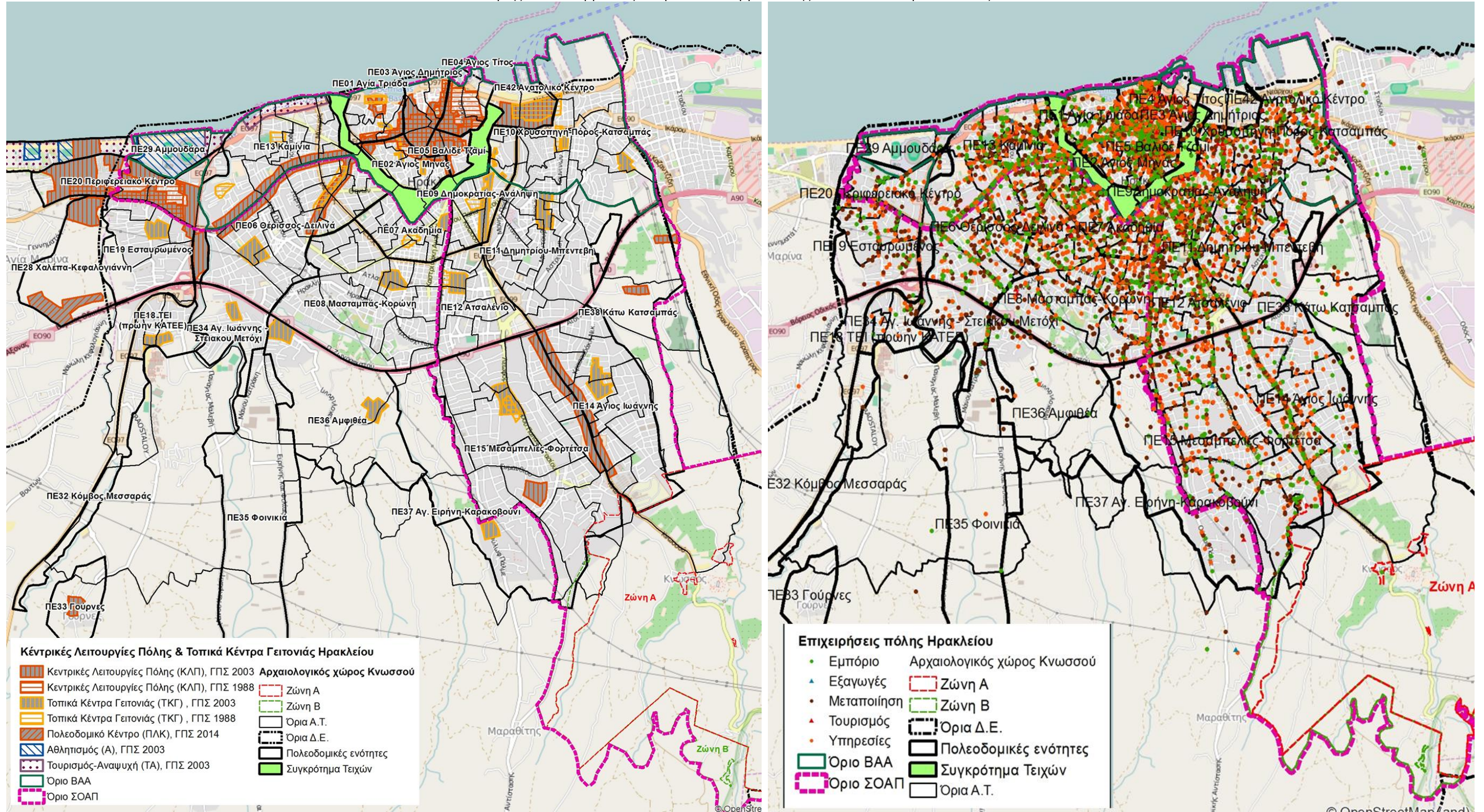
- Η 1^η αφορά στην ενίσχυση και εξειδίκευση των χρήσεων και λειτουργιών, τουρισμού και αναψυχής στο βόρειο παράκτιο αστικό μέτωπο.
- Η 2^η αφορά στην ενίσχυση της λειτουργικής συσχέτισης μεταξύ της Παλιάς Πόλης με τον αρχαιολογικό χώρο της Κνωσού και με το αστικό παράκτιο μέτωπο, συμπεριλαμβανομένης και της ζώνης του λιμανιού – πύλης εισόδου για την κρουαζιέρα.
- Η 3^η αφορά στην ανάκτηση και ανάδειξη των ιστορικών – πολιτιστικών χαρακτηριστικών της Παλιάς Πόλης, με εκτόνωση λειτουργιών.

Οι 3 αυτές βασικές κατευθύνσεις στην ουσία έχουν ως κοινή επιδίωξη την ενίσχυση της λειτουργικής και χωρικής συνοχής στην περιοχή ΣΟΑΠ και ΒΑΑ, με μέτρα και παρεμβάσεις που αφορούν στην :

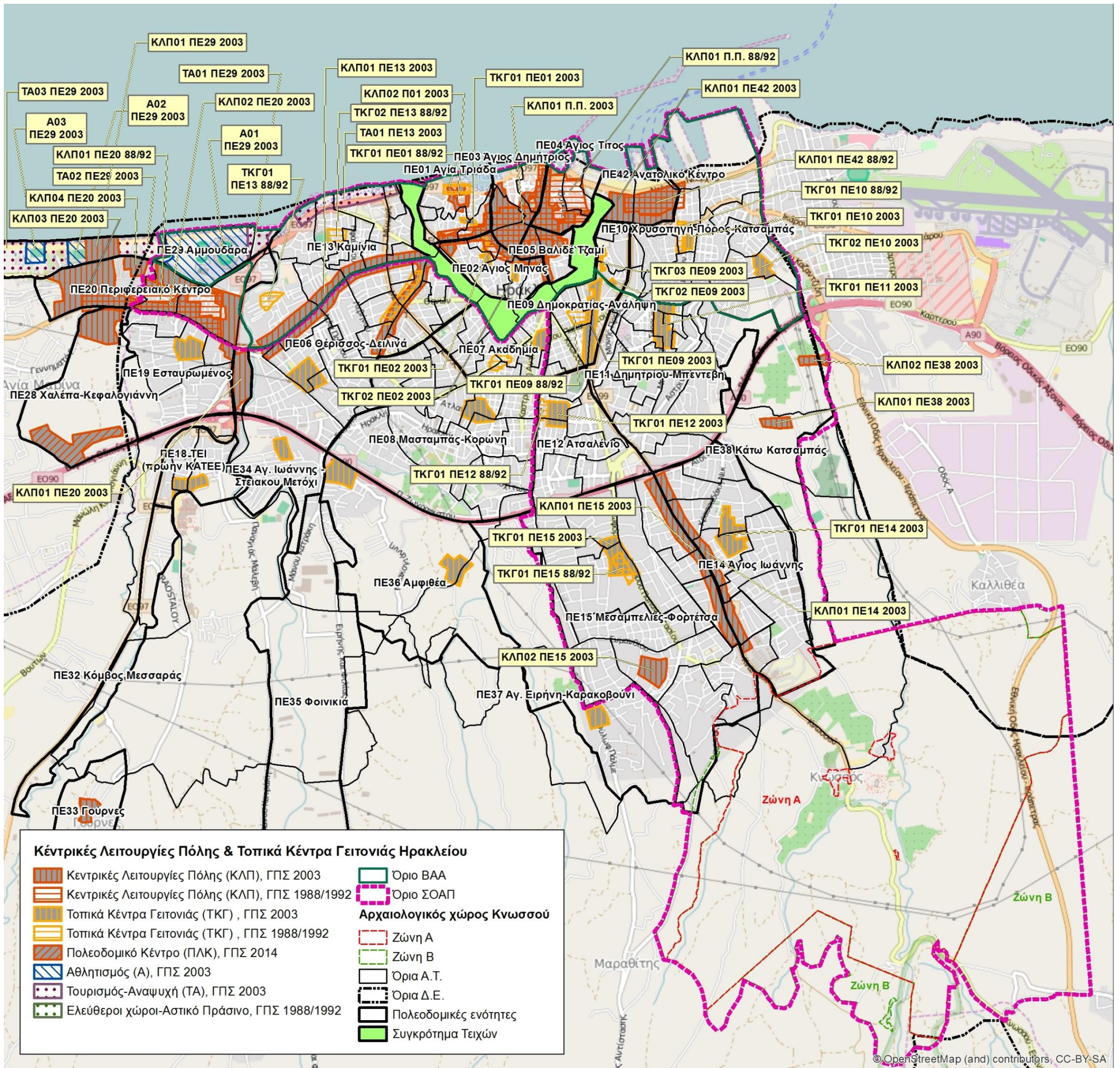
- Ενοποίηση αρχαιολογικών χώρων, χώρων πολιτισμού και τουρισμού με συνδυασμένο δίκτυο πεζοδρόμων – ποδηλατοδρόμων και κοινόχρηστων χώρων, που θα ξεκινούν από το Αρχαιολογικό Μουσείο και θα καταλήγουν στην Κνωσό αλλά και στο παράκτιο μέτωπο και τη ζώνη του λιμανιού
- Ενοποίηση και εξειδίκευση κεντρικών λειτουργιών κατά μήκος του άξονα που συνδέει την παλιά πόλη με την Κνωσό αλλά και στο παράκτιο μέτωπο. Επισημαίνεται ότι οι νέες χρήσεις – ρόλος της λιμενικής ζώνης (στην οποία επίκειται αναθεώρηση του Master Plan), πρέπει να λειτουργήσει συμπληρωματικά ως προς τις ήδη ανεπτυγμένες και προς ανάπτυξη δραστηριότητες στο παράκτιο μέτωπο της πόλης.

Στη λογική αυτή στις ήδη υφιστάμενες ή αναπτυσσόμενες παράκτιες ζώνες αλλά και στις ζώνες σύνδεσης της παλιάς πόλης με την Κνωσό θα πρέπει να δοθούν χρήσεις και πολεοδομικοί μηχανισμοί έτσι ώστε να αναδειχθούν εκείνα τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα που θα ενισχύσουν την ελκυστικότητά τους και θα λειτουργήσουν ως Brand Name περιοχών. Με βάση τα προαναφερόμενα εξετάζεται το ισχύον ΓΠΣ, το οποίο πρέπει άμεσα να αναθεωρηθεί, ως Τοπικό Χωρικό Σχέδιο, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του ισχύοντος αλλά και του αναθεωρούμενου ΠΠΧΣΑΑ και όπως υπαγορεύει ο ισχύων σήμερα νόμος 4269/2014. Ειδικότερα αξιολογείται το ισχύον ΓΠΣ ως προς τις προβλέψεις του σχετικά με την χωρική οργάνωση των ΚΛΠ και ΤΚΓ ανά Πολεοδομική Ενότητα. Αντίστοιχα αξιολογούνται τα εγκεκριμένα Ρυμοτομικά Σχέδια ως προς τον βαθμό εφαρμογής τους, συνδυαστικά και με τις αντίστοιχες προβλέψεις του ΓΠΣ (πίνακας 5.2.3.1 και χάρτης 5.2.3.2). Στους πίνακες 5.2.3.2 α και 5.2.3.2 β παρουσιάζεται η κωδικοποίηση των χρήσεων γης του '87 και του Ν. 4269/2014 καθώς και των επιμέρους Πολεοδομικών Μελετών και Αποφάσεων. Η κωδικοποίηση γίνεται λόγω της τροποποίησης του ΓΠΣ 2014 – 15 και της ΠΜ Αγίας Τριάδας βάσει του Ν. 4269, παρότι οι χρήσεις γης του Ν. 4269/2014 καταργήθηκαν με το Ν. «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (22/05/2016)

Χάρτης 5.2.3.1 : Οργάνωση Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης και Τοπικών Κέντρων Γειτονιάς

Χάρτης 5.2.3.2 : Κεντρικές Λειτουργίες Πόλης και Τοπικά Κέντρα Γειτονιάς

Πίνακας 5.2.3.1 : Αξιολόγηση Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης και Τοπικών Κέντρων Γειτονιάς

Πολοδομική Ενότητα	Κεντρική Περιοχή	Υφιστάμενο πολεοδομικό καθεστώς		Αξιολόγηση / Προτάσεις εξειδίκευσης – προσαρμογής
		ΓΠΣ / ΠΜ		
Παλιά Πόλη				
ΠΕ01 Αγία Τριάδα, ΠΕ02 Άγιος Μηνάς, ΠΕ03 Άγιος Δημήτριος, ΠΕ04 Άγιος Τίτος, ΠΕ05 Βαλιδέ Τζαμί	ΚΛΠ01 ΠΠ 2003	Με το ΓΠΣ του 2003/05 ο ενιαίος θύλακας Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης, που προβλέπεται από το ΓΠΣ του 1988/92 στην Παλιά Πόλη : <ul style="list-style-type: none"> • αποκαταρτίζεται σε σημαντικό τμήμα του που εκτείνεται προς την λιμενική ζώνη στην ΠΕ04 Άγιος Τίτος • επεκτείνεται προς το παράκτιο μέτωπο κυρίως στην ΠΕ03 Άγιος Δημήτριος και σε πολύ μικρότερο τμήμα στην ΠΕ01 Αγία Τριάδα, όπου υπήρχαν ήδη ανεπτυγμένες σημαντικές δράσεις τουρισμού – αναψυχής Δεν περιλαμβάνεται στις ρυθμίσεις του 524 Δ/19.06.2006 ⁵ και η εξειδίκευση των χρήσεων παραπέμπεται στην πρόταση ανάπλασης της Παλιάς Πόλης	Σύμφωνα με την πρόσφατη «Έγκριση Πολεοδομικής Μελέτης αναθεώρησης του Ρυμοτομικού Σχεδίου της περιοχής της Αγίας Τριάδας (21.01.2015)», εξειδικεύονται οι χρήσεις στο τμήμα του ΚΛΠ01 ΠΠ 2003, που εμπίπτει στην ΠΕ01 Αγία Τριάδα ως Πολεοδομικό Κέντρο Πόλης, βάσει του Ν. 4269/2014. Προτείνεται η εξειδίκευση των χρήσεων και στο υπόλοιπο τμήμα του ΚΛΠ01 ΠΠ 2003, στο πλαίσιο εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (Ν. 4269/2014) και των επιμέρους Πολεοδομικών Μελετών ανάπλασης / αναθεώρησης του Ρυμοτομικού Σχεδίου στα όρια των ΠΕ02 Άγιος Μηνάς, ΠΕ03 Άγιος Δημήτριος, ΠΕ04 Άγιος Τίτος, ΠΕ05 Βαλιδέ Τζαμί. Επισημαίνεται ότι η αναθεώρηση των χρήσεων θα πρέπει να γίνει με βάση το ΠΔ του '87 ή το νέο ΠΔ που αναμένεται να εκδοθεί. Επίσης θα πρέπει να εξεταστεί εκ νέου η οριοθέτηση του ΚΛΠ01 ΠΠ 2003, όπως για παράδειγμα στην ΠΕ3 Άγιος Δημήτριος όπου στην περιοχή που αποκατακτήθηκε από ΚΛΠ το 2003, υπάρχουν σημαντικές δραστηριότητες τουρισμού – αναψυχής καθώς και ημιτελή κτίρια σημαντικού μεγέθους Η εξειδίκευση των χρήσεων και των ορίων του ΚΛΠ01 ΠΠ 2003 θα πρέπει να γίνει λαμβάνοντας υπόψη : <ul style="list-style-type: none"> • την αντίστοιχη προσέγγιση για την ΠΕ01 Αγία Τριάδα • τον ιδιαίτερο ρόλο διαμορφωμένο και εν δυνάμει των επιμέρους ΠΕ • την κατεύθυνση για ενίσχυση του μητροπολιτικού ρόλου και του ρόλου της Παλιάς Πόλης ως ιστορικού – πολιτιστικού κέντρου και πόλου τουρισμού με παράλληλη αποσυμφόρηση λειτουργιών, διάσωση και προστασία ιστορικών – αρχιτεκτονικών στοιχείων καθώς και διατήρηση του ιστού και της μικροκλίμακας 	
	ΚΛΠ01 ΠΠ 88/92			
ΠΕ01 Αγία Τριάδα	ΚΛΠ02 ΠΕ01 2003	Με το ΓΠΣ του 2003/05, το Τοπικό Κέντρο Γειτονιάς που προβλεπόταν από το ΓΠΣ 1988/92 (ΤΚΓ01 ΠΕ01 88/92), αναβαθμίζεται σε Κεντρικές Λειτουργίες Πόλης (ΚΛΠ02 ΠΕ01 2003), διευρυνόμενο και προς νότο. Δεν περιλαμβάνεται στις ρυθμίσεις του 524Δ/19.06.2006 ⁴ και η εξειδίκευση των χρήσεων παραπέμπεται στην πρόταση ανάπλασης της Παλιάς Πόλης	Σύμφωνα με την πρόσφατη «Έγκριση Πολεοδομικής Μελέτης αναθεώρησης του Ρυμοτομικού Σχεδίου της περιοχής της Αγίας Τριάδας (21.01.2015)», εξειδικεύονται οι χρήσεις και τα όρια στο (ΚΛΠ02 ΠΕ01 2003), ως Ειδικού Πολεοδομικού Κέντρου σύμφωνα με τις χρήσεις του Ν. 4269/2014. Επισημαίνεται ότι η αναθεώρηση των χρήσεων για τις άλλες ΠΕ αλλά και το νέο Τοπικό Χωρικό Σχέδιο, θα πρέπει να γίνει με βάση το ΠΔ του '87 ή το νέο ΠΔ που αναμένεται να εκδοθεί	
	ΤΚΓ01 ΠΕ01 88/92			
	ΤΚΓ01 ΠΕ01 2003			
ΠΕ02 Άγιος Μηνάς	ΤΚΓ01 ΠΕ02 2003	Με το ΓΠΣ του 2003/05 προβλέπονται 2 νέα Τοπικά Κέντρα Γειτονιάς Δεν περιλαμβάνεται στις ρυθμίσεις του 524 Δ/19.06.2006 ⁴ και η εξειδίκευση των χρήσεων παραπέμπεται στην πρόταση ανάπλασης της Παλιάς Πόλης	Προτείνεται η εξειδίκευση των χρήσεων και στα 2 Τοπικά Κέντρα Γειτονιάς, στο πλαίσιο εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (Ν. 4269/2014) και της Πολεοδομικής Μελέτης ανάπλασης / αναθεώρησης του Ρυμοτομικού Σχεδίου στα όρια της ΠΕ02 Άγιος Μηνάς. Επισημαίνεται ότι η αναθεώρηση των χρήσεων για την ΠΕ02 Άγιος Μηνάς αλλά και το νέο Τοπικό Χωρικό Σχέδιο, θα πρέπει να γίνει με βάση το ΠΔ του '87 ή το νέο ΠΔ που αναμένεται να εκδοθεί	
	ΤΚΓ02 ΠΕ02 2003			
Ανατολικό παράκτιο μέτωπο				
ΠΕ42 Ανατολικό Κέντρο	ΚΛΠ01 ΠΕ42 2003	Με το ΓΠΣ του 2003/05 διευρύνεται η ήδη προβλεπόμενη από το ΓΠΣ ζώνη Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης (ΚΛΠ01 ΠΕ42 88/92) και καλύπτει το σύνολο της ΠΕ42 Ανατολικό Κέντρο μέχρι το όριο της λιμενικής ζώνης .	Βρίσκεται σε εξέλιξη η Πολεοδομική Μελέτη, στο πλαίσιο της οποίας θα πρέπει να γίνει η ακριβής οριοθέτηση (από τα συνολικά 120 στρ. ΚΛΠ, τα 23 στρ. αποδίδονται σε κατοικία) και οι χρήσεις του ΚΛΠ01 ΠΕ42 2003, που καλύπτει το σύνολο της ΠΕ42 Ανατολικό Κέντρο, λαμβάνοντας υπόψη : <ul style="list-style-type: none"> • τον ιδιαίτερο εν δυνάμει ρόλο των επιμέρους τμημάτων του ΚΛΠ01 ΠΕ42 2003 σε συνδυασμό με τις χρήσεις και την λειτουργία της άμεσα γειτνιάζουσας λιμενικής ζώνης • την αναδιοργάνωση Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης στο πλαίσιο εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (Ν.4269/2014) • τα ιδιαίτερα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά όπως για παράδειγμα η περίπτωση του προβλεπόμενου Δικαστικού Μεγάρου, όπου υπάρχει προτεινόμενο σχέδιο το οποίο λόγω των ρηγμάτων, ρέματος θα πρέπει να ξαναγίνει. Επισημαίνεται ότι η εξειδίκευση των χρήσεων για την ΠΕ42 Ανατολικό Κέντρο αλλά και το νέο Τοπικό Χωρικό Σχέδιο, θα πρέπει να γίνει με βάση το ΠΔ του '87 ή το νέο ΠΔ που αναμένεται να εκδοθεί 	
	ΚΛΠ01 ΠΕ42 88/92			

⁵ 524 Δ/19.06.2006 «Τροποποίηση χρήσεων γης, σε περιοχές του Δήμου Ηρακλείου και εναρμόνιση αυτών σύμφωνα με το ισχύον Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Πολεοδομικού Συγκροτήματος Ηρακλείου»

Πολεοδομική Ενότητα	Κεντρική Περιοχή	Υφιστάμενο πολεοδομικό καθεστώς		Αξιολόγηση / Προτάσεις εξειδίκευσης – προσαρμογής
		ΓΠΣ / ΠΜ		
ΠΕ10 Χρυσοπηγή – Πόρος – Κατσαμπάς	ΤΚΓ01 ΠΕ10 2003	Με το ΓΠΣ του 2003/05 το Τοπικό Κέντρο Γειτονιάς του ΓΠΣ του 1988/92, αποχαρακτηρίζεται στο δυτικό του τμήμα και επεκτείνεται προς τα ανατολικά. Δεν περιλαμβάνεται στις ρυθμίσεις του 524 Δ/19.06.2006 ⁶		Η επέκταση του Τοπικού Κέντρου Γειτονιάς που έγινε προς τα ανατολικά με το ΓΠΣ του 2003, έχει χαρακτήρα καθαρά κατοικίας (οικόπεδα δομημένα ως κατοικίες με το ρυμοτομικό του 1958). Προτείνεται στο πλαίσιο εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (Ν. 4269/2014), ο περιορισμός του στα ανατολικά και η επέκταση του προς τα δυτικά (Λ. Ικάρου στα βόρεια, Νηρέως στα ανατολικά, Βαλσαμόνερου και Αχελώου στα νότια έως την οδό Γράμμου στα δυτικά), συμπεριλαμβάνοντας το αρχικό Τοπικό Κέντρο Γειτονιάς του ΓΠΣ του 1988. Καταγράφεται ότι στα παλιά όρια του Τοπικού Κέντρου Γειτονιάς του ΓΠΣ του 1988 υπάρχει κινηματογράφος από το 1970 περίπου που αδειοδοτήθηκε το 1998 για πολυκινηματογράφους. Επισημαίνεται ότι η αναθεώρηση των χρήσεων στο νέο Τοπικό Χωρικό Σχέδιο, θα πρέπει να γίνει με βάση το ΠΔ του '87 ή το νέο ΠΔ που αναμένεται να εκδοθεί
	ΤΚΓ01 ΠΕ10 88/92			
	ΤΚΓ02 ΠΕ10 2003	Με το ΓΠΣ του 2003/05 προτείνεται ως δεύτερο Τοπικό Κέντρο Γειτονιάς. Δεν περιλαμβάνεται στις ρυθμίσεις του 524 Δ/19.06.2006 ⁵	Οι χρήσεις του θα πρέπει να εξειδικευθούν στο πλαίσιο της εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (Ν. 4269/2014). Επισημαίνεται ότι η αναθεώρηση των χρήσεων στο νέο Τοπικό Χωρικό Σχέδιο, θα πρέπει να γίνει με βάση το ΠΔ του '87 ή το νέο ΠΔ που αναμένεται να εκδοθεί	
Δυτικό παράκτιο μέτωπο				
ΠΕ13 Καμίνια	ΚΛΠ01 ΠΕ13 2003	Με το ΓΠΣ του 2003/05, καταργούνται οι 2 μικροί θύλακες Τοπικών Κέντρων Γειτονιάς του ΓΠΣ του 1988/92 και προτείνονται Κεντρικές Λειτουργίες Πόλης κατά μήκος της Λ. 62 Μαρτύρων. Περιλαμβάνεται στις ρυθμίσεις του 524 Δ/19.06.2006 ⁵ , όπου χαρακτηρίζεται ως περιοχή Πολεοδομικού Κέντρου 1, σε βάθος ενός Οικοδομικού Τετραγώνου κατά μήκος της Λ. 62 Μαρτύρων.		Η πρόβλεψη για Κεντρικές Λειτουργίες Πόλης κατά μήκος της Λ. 62 Μαρτύρων λειτούργησε ως διάδρομος σύνδεσης του ΚΛΠ01 ΠΠ 2003 της παλιάς πόλης με το νότιο μέτωπο του ΚΛΠ02 ΠΕ20 2003. Παραμένει όμως ασθενές το παράκτιο μέτωπο γενικής κατοικίας, κατά μήκος της Λ. Σοφοκλή Βενιζέλου, που δεν εναρμονίζεται με την γειτονική ζώνη στην ΠΕ29 Αμμουδάρα στα όρια του Δήμου Μαλεβιζίου ως προς τις προβλεπόμενες από το ΓΠΣ χρήσεις (ζώνη τουρισμού αναψυχής από το ΓΠΣ 1988/90, με προσθήκη ΚΛΠ από το ΓΠΣ 2003). Η δυναμική αυτού του μετώπου οφείλεται κατά κύριο λόγο στις παρεμβάσεις του Δήμου Ηρακλείου για ανάκτηση του παράκτιου μετώπου της πόλης στο πλαίσιο του URBAN II και το πρόγραμμα για την «ανάπλαση και αναβάθμιση δυτικού παραλιακού μετώπου από Τάλως έως Γιόφυρο». Παράλληλα η ύπαρξη κενών βιομηχανικών και βιοτεχνικών κτιρίων σε συνδυασμό με την ύπαρξη του Παγκρήτιου και του γηπέδου του ΟΦΗ, δημιουργεί προϋποθέσεις για την ανάπτυξη «Αθλητικού Τουρισμού και Τουρισμού Υγείας – Ευεξίας», αξιοποιώντας και την αναγνωρισμένη αξία της Κρητικής διατροφής στην υγεία και μακροζωία. Η ανάγκη ενίσχυσής της παρατηρούμενης δυναμικής επιτείνεται από την αναμενόμενη ανάπτυξη νέων χρήσεων και λειτουργιών μέσα στην λιμενική ζώνη (όπου επίκειται αναθεώρηση το Master Plan μετά την κατάργησή του και την υποχρέωση θεσμοθέτησης με ΠΔ) που πρέπει να λειτουργήσουν συμπληρωματικά με το παράκτιο μέτωπο της πόλης. Προτείνεται στο πλαίσιο εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (Ν. 4269/2014) η οριοθέτηση ζώνης Τουρισμού – Αναψυχής κατά μήκος της Λ. Σοφοκλή Βενιζέλου από το όριο ανάπτυξης της Παλιάς Πόλης και της Μάχης Κρήτης από τη συμβολή της με την Λ. Σοφοκλή Βενιζέλου έως τα όρια της ζώνης ανάπτυξης του Γιόφυρου. Επισημαίνεται ότι η αναθεώρηση των χρήσεων στο νέο Τοπικό Χωρικό Σχέδιο, θα πρέπει να γίνει με βάση το ΠΔ του '87 ή το νέο ΠΔ που αναμένεται να εκδοθεί
	ΤΓΚ01 ΠΕ13 88/92	Με το ΓΠΣ του 2003/05, καταργούνται τα 2 Τοπικά Κέντρα Γειτονιάς		
	ΤΚΓ02 ΠΕ13 88/92			
	ΤΑ01 ΠΕ13 2003	Με το ΓΠΣ του 2003/05, προβλέπεται ζώνη Τουρισμού – Αναψυχής σε αντικατάσταση της ζώνης Ελεύθεροι Χώροι - Αστικό Πράσινο που προβλεπόταν από το ΓΠΣ 1988/92. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης (ΦΕΚ 444 Δ/14.09.2007) η ζώνη Τουρισμού – Αναψυχής μετατρέπεται εκ νέου σε χρήσεις Ελευθέρων Χώρων – Αστικού Πρασίνου.		Στο πλαίσιο του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (Ν. 4269/2014), ο χαρακτήρας και ο ρόλος της ζώνης αυτής, δηλ. βόρεια του παραλιακού δρόμου και της ΠΕ13 Καμίνια, θα πρέπει να διατηρηθεί με χρήσεις Ελευθέρων Χώρων – Αστικού Πρασίνου και η λειτουργία και ανάπτυξη της θα πρέπει να ενισχυθεί με χρήσεις Τουρισμού – Αναψυχής στα υφιστάμενα κτήρια που βρίσκονται κατά μήκος της Λ. Σοφοκλή Βενιζέλου. Επισημαίνεται ότι η αναθεώρηση των χρήσεων στο νέο Τοπικό Χωρικό Σχέδιο, θα πρέπει να γίνει με βάση το ΠΔ του '87 ή το νέο ΠΔ που αναμένεται να εκδοθεί

⁶ 524 Δ/19.06.2006 «Τροποποίηση χρήσεων γης, σε περιοχές του Δήμου Ηρακλείου και εναρμόνιση αυτών σύμφωνα με το ισχύον Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Πολεοδομικού Συγκροτήματος Ηρακλείου»

Πολεοδομική Ενότητα	Κεντρική Περιοχή	Υφιστάμενο πολεοδομικό καθεστώς		Αξιολόγηση / Προτάσεις εξειδίκευσης – προσαρμογής
		ΓΠΣ / ΠΜ		
ΠΕ29 Αμμουδάρα	ΚΛΠ01 ΠΕ29 2003	Με το ΓΠΣ του 2003/05, προσδιορίζεται νέα ζώνη Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης εντός της προβλεπόμενης παράκτιας ζώνης Τουρισμού – Αναψυχής του ΓΠΣ 1988/92 . Δεν περιλαμβάνεται στις ρυθμίσεις του 524 Δ/19.06.2006 ⁷		Η νέα ζώνη Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης του ΓΠΣ 2003/05, ενισχύει την αναπτυξιακή δυναμική της παράκτιας ζώνης στην διαδημοτική ΠΕ29 Αμμουδάρα στα όρια του Δήμου Μαλεβιζίου, ενώ στα όρια του Δήμου Ηρακλείου οι χρήσεις της παράκτιας ζώνης στην ΠΕ29 είναι Τουρισμός – Αναψυχή, εκατέρωθεν του Παγκρήτιου γηπέδου.
	ΤΑ01 ΠΕ29 2003	Με το ΓΠΣ του 2003/05, προσδιορίζονται εντός της προβλεπόμενης παράκτιας ζώνης Τουρισμού – Αναψυχής του ΓΠΣ 1988/92, και 2 επιπλέον θύλακες αθλητισμού (Α02 ΠΕ29 2003 και Α03 ΠΕ29 2003) πέραν του προϋπάρχοντος Α01 ΠΕ29 2003		
	ΤΑ02 ΠΕ29 2003			
	ΤΑ03 ΠΕ29 2003			
	Α01 ΠΕ29 2003			
	Α02 ΠΕ29 2003			
Α03 ΠΕ29 2003				
ΠΕ20 Περιφερειακό Κέντρο	ΚΛΠ01 ΠΕ20 2003	Με το ΓΠΣ του 2003/05, διευρύνεται η προβλεπόμενη από το ΓΠΣ 1988/92 ζώνη Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης της ΠΕ20 Περιφερειακό Κέντρο, προς το παράκτιο μέτωπο Τουρισμού – Αναψυχής της ΠΕ29 Αμμουδάρα. Δεν περιλαμβάνεται στις ρυθμίσεις του 524 Δ/19.06.2006 ⁵		Η διεύρυνση της ζώνης Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης του ΓΠΣ 2003/05, στην διαδημοτική ΠΕ20 Περιφερειακό Κέντρο, ενισχύει την αναπτυξιακή δυναμική της, σε συνδυασμό και με την παράκτια ζώνη ΠΕ29 Αμμουδάρα στα όρια του Δήμου Μαλεβιζίου, με βάση και τις κατευθύνσεις υπερκείμενων επιπέδων σχεδιασμού.
	ΚΛΠ02 ΠΕ20 2003			
	ΚΛΠ03 ΠΕ20 2003			
	ΚΛΠ04 ΠΕ20 2003			
	ΚΛΠ01 ΠΕ20 88/92			
Ενδιάμεση αστική περιοχή Παλιάς Πόλης – Κνωσού				
ΠΕ09 Δημοκρατίας – Ανάληψη	ΤΚΓ01 ΠΕ09 2003	Περιλαμβάνεται στις ρυθμίσεις του 524 Δ/19.06.2006 ⁶ , όπου χαρακτηρίζεται ως περιοχή Πολεοδομικού Κέντρου 1		Προτείνεται στο πλαίσιο εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (Ν. 4269/2014) η αναβάθμιση του προβλεπόμενου Τοπικού Κέντρου Γειτονιάς, κατά μήκος της Λ Δημοκρατίας, σε Κεντρικές Λειτουργίες Πόλης με δεδομένο ότι η Λ. Δημοκρατίας με την Λ. Κνωσού, αποτελούν τον βασικό άξονα σύνδεσης της παλιάς πόλης με τον αρχαιολογικό χώρο της Κνωσού. Επισημαίνεται ότι η αναθεώρηση των χρήσεων στο νέο Τοπικό Χωρικό Σχέδιο, θα πρέπει να γίνει με βάση το ΠΔ του '87 ή το νέο ΠΔ που αναμένεται να εκδοθεί
	ΤΚΓ03 ΠΕ09 2003			
	ΤΚΓ02 ΠΕ09 2003			
	ΤΚΓ01 ΠΕ09 88/92	Με το ΓΠΣ του 2003/05, καταργείται το Τοπικό Κέντρο Γειτονιάς		
ΠΕ11 Δημητρίου Μπεντεβή	ΤΚΓ01 ΠΕ11 2003	Με το ΓΠΣ του 2003/05, προτείνεται ως Τοπικό Κέντρο Γειτονιάς		Λειτουργεί ως τοπικό κέντρο γειτονιάς στο βόριο όριο της ΠΕ11. Προτείνεται στο πλαίσιο εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (Ν.4269/2014) η οριοθέτηση ζώνης Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης σε βάθος ενός Οικοδομικού Τετραγώνου, κατά μήκος της Λ. Κνωσού στην ΠΕ11 με δεδομένο ότι η Λ. Κνωσού με την Λ. Δημοκρατίας, αποτελούν τον βασικό άξονα σύνδεσης της παλιάς πόλης με τον αρχαιολογικό χώρο της Κνωσού. Επισημαίνεται ότι η αναθεώρηση των χρήσεων στο νέο Τοπικό Χωρικό Σχέδιο, θα πρέπει να γίνει με βάση το ΠΔ του '87 ή το νέο ΠΔ που αναμένεται να εκδοθεί
ΠΕ12 Ατσαλένιο	ΤΚΓ01 ΠΕ12 2003	Με το ΓΠΣ του 2003/05, προτείνεται ως νέο Τοπικό Κέντρο Γειτονιάς		Το νέο Τοπικό Κέντρο Γειτονιάς που προτείνεται από το ΓΠΣ 2003/05, είναι πυκνοδομημένη περιοχή Σχεδίου Πόλης του 1958, όπου δεν υπάρχουν αδόμητα οικοπέδα και η υλοποιημένη χρήση σε όλα τα ακίνητα είναι η κατοικία. Σε λιγότερο από το 5% του υλοποιημένου Συντελεστή Δόμησης υπάρχουν καφενεία, παντοπωλεία, ψιλικατζίδικα, και ένα συνεργείο, χρήσεις που συνάδουν με την Γενική Κατοικία 2 σύμφωνα με την απόφαση ΓΓΠΚ 2146/2006(ΦΕΚ 524 Δ/19-06-2006). Προτείνεται στο πλαίσιο εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (Ν. 4269/2014) : <ul style="list-style-type: none"> η μετατόπιση του προτεινόμενου από το ΓΠΣ 2003/05 Τοπικού Κέντρου Γειτονιάς προς τα δυτικά, κατά μήκος της Λ. Ιωνίας από την οδό Σμπώκου και νότια. η οριοθέτηση ζώνης Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης σε βάθος ενός Οικοδομικού Τετραγώνου, κατά μήκος της Λ. Κνωσού στην ΠΕ11 με δεδομένο ότι η Λ. Κνωσού με την Λ. Δημοκρατίας, αποτελούν τον βασικό άξονα σύνδεσης της παλιάς πόλης με τον αρχαιολογικό χώρο της Κνωσού Επισημαίνεται ότι η αναθεώρηση των χρήσεων στο νέο Τοπικό Χωρικό Σχέδιο, θα πρέπει να γίνει με βάση το ΠΔ του '87 ή το νέο ΠΔ που αναμένεται να εκδοθεί
	ΤΚΓ01 ΠΕ12 88/92	Με το ΓΠΣ του 2003/05, καταργείται το Τοπικό Κέντρο Γειτονιάς που είχε μέτωπο επί της Λ. Ιωνίας		
ΠΕ14 Άγιος Ιωάννης	ΚΛΠ01 ΠΕ14 2003	Με το ΓΠΣ του 2003/05, προτείνεται ως νέα ζώνη Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης. Περιλαμβάνεται στις ρυθμίσεις του 524 Δ/19.06.2006 ⁶ , όπου χαρακτηρίζεται ως περιοχή Πολεοδομικού Κέντρου 2		Λειτουργεί ως περιοχή Πολεοδομικού Κέντρου 2 κατά μήκος της Λ. Κνωσού που μαζί με την Λ. Δημοκρατίας , αποτελούν τον βασικό άξονα σύνδεσης της παλιάς πόλης με τον αρχαιολογικό χώρο της Κνωσού

⁷ 524 Δ/19.06.2006 «Τροποποίηση χρήσεων γης, σε περιοχές του Δήμου Ηρακλείου και εναρμόνιση αυτών σύμφωνα με το ισχύον Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Πολεοδομικού Συγκροτήματος Ηρακλείου»

Πολεοδομική Ενότητα	Κεντρική Περιοχή	Υφιστάμενο πολεοδομικό καθεστώς	Αξιολόγηση / Προτάσεις εξειδίκευσης – προσαρμογής
		ΓΠΣ / ΠΜ	
	ΤΚΓ01 ΠΕ14 2003	Με το ΓΠΣ του 2003/05, προτείνεται ως νέο Τοπικό Κέντρο Γειτονιάς. Περιλαμβάνεται στις ρυθμίσεις του 524 Δ/19.06.2006 ⁶ , όπου χαρακτηρίζεται ως περιοχή Πολεοδομικού Κέντρου 2	Η κύρια χρήση της ζώνης ΤΚΓ του ΓΠΣ 2003/05, είναι κατοικία ενώ εντός των ορίων της περιλαμβάνεται και το γηροκομείο. Προτείνεται στο πλαίσιο εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (Ν. 4269/2014) ο αποχαρακτηρισμός της ζώνης από Τοπικό Κέντρο Γειτονιάς και ο προσδιορισμός χρήσεων ως Γενική Κατοικία 2 σύμφωνα με την απόφαση ΓΓΠΚ 2146/2006(ΦΕΚ 524 Δ/19-06-2006)
ΠΕ15 Μεσαμπελιές – Φορτέσσα	ΚΛΠ01 ΠΕ15 2003	Με το ΓΠΣ του 2003/05, προτείνεται ως νέα ζώνη Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης. Περιλαμβάνεται στις ρυθμίσεις του 524 Δ/19.06.2006 ⁷ , όπου χαρακτηρίζεται ως περιοχή Πολεοδομικού Κέντρου 2	Λειτουργεί ως περιοχή Πολεοδομικού Κέντρου 2 κατά μήκος της Λ. Κνωσού που μαζί με την Λ. Δημοκρατίας , αποτελούν τον βασικό άξονα σύνδεσης της παλιάς πόλης με τον αρχαιολογικό χώρο της Κνωσού
	ΚΛΠ02 ΠΕ15 2003	Με το ΓΠΣ του 2003/05, προτείνεται ως νέα ζώνη Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης. Δεν περιλαμβάνεται στις ρυθμίσεις του 524 Δ/19.06.2006 ⁷	Με δεδομένη την κατεύθυνση των υπερκείμενων επιπέδων σχεδιασμού για συνεκτικές ζώνες Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης, αλλά και τον μέχρι σήμερα διαμορφωμένο χαρακτήρα της περιοχής ως κατοικίας, προτείνεται στο πλαίσιο εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (Ν. 4269/2014) η κατάργηση της ζώνης
	ΤΚΓ01 ΠΕ15 2003	Με το ΓΠΣ 2003/05 αναπροσαρμόζονται τα όρια του ήδη προβλεπόμενου από το ΓΠΣ 1988/92, Τοπικού Κέντρου Γειτονιάς. Περιλαμβάνεται στις ρυθμίσεις του 524 Δ/19.06.2006 ⁸ , όπου χαρακτηρίζεται ως περιοχή Πολεοδομικού Κέντρου 2	Παρότι προβλεπόταν ως Τοπικό Κέντρο Γειτονιάς από το ΓΠΣ 1988/92, η μέχρι σήμερα ανάπτυξη εμπορικών δραστηριοτήτων, καταγράφεται στην Λ. Παπαναστασίου και στην Ανθέων, είναι όμως εμπορικές χρήσεις που συνάδουν με την γενική κατοικία. Προτείνεται στο πλαίσιο εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (Ν. 4269/2014) ο αποχαρακτηρισμός της ζώνης από Τοπικό Κέντρο Γειτονιάς και ο προσδιορισμός χρήσεων ως Γενική Κατοικία 2 σύμφωνα με την απόφαση ΓΓΠΚ 2146/2006(ΦΕΚ 524 Δ/19-06-2006)
ΠΕ38 Κάτω Κατσαμπάς – Μετοχι – Παπά Τίτου – Παγκρήτιο	ΚΛΠ01 ΠΕ38 2003	Με το ΓΠΣ του 2003/05, προτείνονται ως νέες ζώνες Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης. Δεν περιλαμβάνεται στις ρυθμίσεις του 524 Δ/19.06.2006 ⁷	Με δεδομένη την κατεύθυνση των υπερκείμενων επιπέδων σχεδιασμού για συνεκτικές ζώνες Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης, προτείνεται στο πλαίσιο εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (Ν. 4269/2014) αλλά και της μελέτης πολεοδόμησης ο επαναπροσδιορισμός των ορίων και των χρήσεων Τοπικών Κέντρων Γειτονιάς, εφόσον υπάρχει ανάγκη. Επισημαίνεται ότι η αναθεώρηση των χρήσεων στο νέο Τοπικό Χωρικό Σχέδιο, θα πρέπει να γίνει με βάση το ΠΔ του '87 ή το νέο ΠΔ που αναμένεται να εκδοθεί
	ΚΛΠ02 ΠΕ38 2003		

⁸ 524 Δ/19.06.2006 «Τροποποίηση χρήσεων γης, σε περιοχές του Δήμου Ηρακλείου και εναρμόνιση αυτών σύμφωνα με το ισχύον Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Πολεοδομικού Συγκροτήματος Ηρακλείου»

Πίνακας 5.2.3.2 α : Κωδικοποίηση Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης και Τοπικών Κέντρων Γειτονιάς βάσει επιμέρους Πολεοδομικών Μελετών και Αποφάσεων, του ΠΔ/87 και του Ν. 4269/2014

N. 4269/2014 ⁹	Π.Δ. 166Δ/1987	Προβλεπόμενες χρήσεις Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης και Τοπικών Κέντρων Γειτονιάς					
Άρθρο 18 Πολεοδομικό Κέντρο (ΠΚ)	Άρθρο 4 Περιεχόμενο πολεοδομικού κέντρου - κεντρικής λειτουργίας πόλης - τοπικού κέντρου συνοικίας - γειτονιάς	ΚΛΠ01 ΠΠ 2003 (ΠΕ01) ¹⁰	ΚΛΠ02 ΠΕ01 2003 ¹⁰	ΤΚΓ01 ΠΕ01 2003 ¹⁰	ΤΚΓ01 ΠΕ09 ΤΚΓ03 ΠΕ09 2003 ¹¹	ΚΛΠ01 ΠΕ13 / ΚΛΠ01 ΠΕ14 / ΤΚΓ01 ΠΕ14 / ΚΛΠ01 ΠΕ15 / ΤΚΓ01 ΠΕ15 2003 ¹²	ΚΛΠ01 ΠΠ (ΠΕ02 /03 /04 /05)/ ΤΚΓ01 ΠΕ02 / ΤΚΓ02 ΠΕ02 / ΚΛΠ01 ΠΕ42 / ΤΚΓ01 ΠΕ10 / ΤΚΓ02 ΠΕ10 / ΤΚΓ02 ΠΕ09 / ΤΚΓ01 ΠΕ11 / ΤΚΓ01 ΠΕ12 / ΚΛΠ01 ΠΕ15 / ΚΛΠ01 ΠΕ38 / ΚΛΠ02 ΠΕ38 2003 ¹³
1. Κατοικία	1. Κατοικία.	X	X	X	X	X	X
2. Κοινωνική πρόνοια	13. Κτίρια κοινωνικής πρόνοιας.	X	X	X	X	X	X
3. Εκπαίδευση	11. Κτίρια εκπαίδευσης.	X	X	X	X	X	X
4. Αθλητικές εγκαταστάσεις εκτός μεγάλων αθλητικών εγκαταστάσεων	17. Αθλητικές εγκαταστάσεις.	X	X	X	X	X	X
5. Θρησκευτικοί χώροι	12. Θρησκευτικοί χώροι.	X	X	X	X	X	X
6. Πολιτιστικές εγκαταστάσεις	10. Πολιτιστικά κτίρια και εν γένει πολιτιστικές εγκαταστάσεις.	X	X	X	X	X	X
7. Χώροι συνάθροισης κοινού	9. Χώροι συνάθροισης κοινού	X	X	X	X	X	X
8. Εμπορικά καταστήματα, καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών, υπεραγορές, πολυκαταστήματα, εμπορικά κέντρα, εμπορικές εκθέσεις	3. Εμπορικά καταστήματα.	Έως 600τμ	X	Έως 200τμ	X	X	X
9. Γραφεία, Τράπεζες, Ασφάλειες, Κοινωνοφελείς Οργανισμοί	4. Γραφεία τράπεζες ασφάλειες κοινωνοφελείς οργανισμοί.	X	X	X	X	X	X
10. Διοίκηση	5. Διοίκηση (στα κέντρα γειτονιάς επιτρέπονται μόνο κτίρια διοίκησης επιπέδου γειτονιάς).	X	X		X	X	X
11. Περιθαλψη							
12. Εστίαση, σνακ μπαρ, καφετέριες, αναψυκτήρια και γενικά καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος στο χώρο της εστίασης – αναψυχής	6. Εστιατόρια.	X	X	X	X	X	X
	7. Αναψυκτήρια.	X	X	X	X	X	X
13. Κέντρα διασκέδασης – αναψυχής : Μπαρ, κέντρα διασκέδασης	8. Κέντρα διασκέδασης αναψυχής.		X		X	X	X
14. Ξενοδοχεία και λουπές τουριστικές εγκαταστάσεις	2. Ξενοδοχεία και λουπές τουριστικές εγκαταστάσεις.	X ¹⁴	X	X ¹⁵	X	X	X
15. Στάθμευση (κτίρια- γήπεδα)	15. Κτίρια, γήπεδα στάθμευσης.	X	X	X	X	X	X
16. Πρατήρια Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας(υγρών, αερίων καυσίμων και ηλεκτρικής Ενέργειας)	16. Πρατήρια βενζίνης		X		X	X	X
17. Συνεργεία αυτοκινήτων συνήθων οχημάτων (εξαιρούνται τα συνεργεία επισκευής μεγάλων και βαρέων οχημάτων)							
18. Πλυντήρια – λιπαντήρα αυτοκινήτων							
19. Επαγγελματικά εργαστήρια και εγκαταστάσεις αποθήκευσης χαμηλής όχλησης	14. Επαγγελματικά εργαστήρια χαμηλής όχλησης.	X ¹⁶	X ¹⁷	X ¹⁶	X ¹⁸	X ¹⁹	X
20. Σταθμοί μετεπιβίβασης MMM							
21. Σταθμοί λεωφορείων (υπεραστικών, διεθνών)	19. Εγκαταστάσεις μέσω μαζικών μεταφορών.		X				X
22. Εμπορευματικοί σταθμοί αυτοκινήτων							
	18. Εγκαταστάσεις εμπορικών εκθέσεων, εκθεσιακά κέντρα		X		X	X	X

⁹ Η κωδικοποίηση γίνεται λόγω της τροποποίησης του ΓΠΣ 2014 – 15 και της ΠΜ Αγίας Τριάδας βάσει του Ν. 4269, παρότι οι χρήσεις γης του Ν. 4269/2014 καταργήθηκαν με το Ν. «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (22/05/2016)

¹⁰ Πολεοδομική Μελέτη Αναθεώρησης του Ρυμοτομικού Σχεδίου της περιοχής της Αγίας Τριάδας

¹¹ Περιοχές Πολεοδομικού Κέντρου 1, ΦΕΚ 524 Δ/19.06.2006

¹² Περιοχές Πολεοδομικού Κέντρου 2, ΦΕΚ 524 Δ/19.06.2006

¹³ Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο

¹⁴ Επιτρέπονται τουριστικά καταλύματα με σύγχρονες τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές τουλάχιστον τριών αστέρων ή τριών κλειδιών και άνω

¹⁵ Επιτρέπονται τουριστικά καταλύματα με σύγχρονες τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές τουλάχιστον τριών αστέρων ή τριών κλειδιών και άνω, έως 100 κλινών

¹⁶ Εξαιρούνται επαγγελματικά εργαστήρια : Αλουμινοκατασκευές – σιδηροκατασκευές / Κατασκευές – επισκευές επίπλων και κουφωμάτων πλην παραδοσιακών επίπλων και κουφωμάτων/ Κατασκευές – επισκευές μηχανημάτων και σιδηροκατασκευών / Εργοστάσια κατασκευής και εμπορίας επαγγελματικών και οικιακών ψυγείων / Επισκευές αυτοκινήτων – φανοποιεία – βαφεία – ηλεκτρολογία – εξατμίσεις / Κατασκευή ειδών εκ τσιμέντου, τιμεντοπλακών κλπ / Βιοτεχνίες σαπυνοποιίας ελαίου / Συντήρηση κατασκευής και τοποθέτησης ανελκυστήρων / Επισκευές μοτοποδηλάτων – μοτοσυκλετών. Επιτρέπονται επαγγελματικά εργαστήρια κατασκευής ενδυμάτων

¹⁷ Εξαιρούνται επαγγελματικά εργαστήρια : Αλουμινοκατασκευές – σιδηροκατασκευές / Κατασκευές – επισκευές επίπλων και κουφωμάτων / Κατασκευές – επισκευές μηχανημάτων και σιδηροκατασκευών / Εργοστάσια κατασκευής και εμπορίας επαγγελματικών και οικιακών ψυγείων / Επισκευές αυτοκινήτων – φανοποιεία – βαφεία – ηλεκτρολογία – εξατμίσεις / Κατασκευή ειδών εκ τσιμέντου, τιμεντοπλακών κλπ / Βιοτεχνίες σαπυνοποιίας ελαίου / Συντήρηση κατασκευής και τοποθέτησης ανελκυστήρων / Επισκευές μοτοποδηλάτων – μοτοσυκλετών. Επιτρέπονται επαγγελματικά εργαστήρια κατασκευής ενδυμάτων

¹⁸ Εξαιρούνται συνεργεία αυτοκινήτων και μοτοποδηλάτων, φανοποιεία και βαφεία

¹⁹ Εξαιρούνται φανοποιεία και βαφεία

Πίνακας 5.2.3.2 β : Κωδικοποίηση χρήσεων γης τουρισμού - αναψυχής βάσει του ΠΔ/87 και του Ν. 4269/2014

Ν. 4269/2014²⁰	Π.Δ. 166 Δ/1987
Άρθρο 19 Τουρισμός – αναψυχή παραθεριστική κατοικία (ΤΑ)	Άρθρο 8 Περιεχόμενο τουρισμού - αναψυχής
1. Κατοικία	2. Κατοικία.
2. Κοινωνική πρόνοια	9. Κτίρια κοινωνικής πρόνοιας.
3. Αθλητικές εγκαταστάσεις εκτός μεγάλων αθλητικών εγκαταστάσεων	13. Αθλητικές εγκαταστάσεις.
4. Θρησκευτικοί χώροι	10. Θρησκευτικοί χώροι.
5. Πολιτιστικές εγκαταστάσεις	8. Πολιτιστικά κτίρια και εν γένει πολιτιστικές λειτουργίες.
6. Χώροι συνάθροισης κοινού	7. Χώροι συνάθροισης κοινού.
7. Εμπορικά καταστήματα, καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών, υπεραγορές, πολυκαταστήματα, εμπορικά κέντρα, εμπορικές εκθέσεις	3. Εμπορικά καταστήματα.
8. Γραφεία, Τράπεζες, Ασφάλειες, Κοινωνικές οργανισμοί	
9. Περίθαλψη (μόνο πρωτοβάθμια περίθαλψη χωρίς νοσηλεία)	
10. Εστίαση, σνακ μπαρ, καφετέριες, αναψυκτήρια και γενικά καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος στο χώρο της εστίασης – αναψυχής	4. Εστιατόρια. 5. Αναψυκτήρια.
11. Κέντρα διασκέδασης – αναψυχής: Μπαρ, κέντρα διασκέδασης	6. Κέντρα διασκέδασης αναψυχής.
12. Ξενοδοχεία και λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις	1. Ξενώνες, ξενοδοχεία και λοιπές εγκαταστάσεις.
13. Στάθμευση (κτίρια – γήπεδα, στάθμευσης αυτοκινήτων μέχρι 3,5 τόνους) και στάθμευση τουριστικών λεωφορείων	11. Κτίρια γήπεδα στάθμευσης.
14. Πρατήρια Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας (υγρών, αερίων καυσίμων και ηλεκτρικής Ενέργειας)	12. Πρατήρια βενζίνης.
15. Συνεργεία αυτοκινήτων και συνήθων οχημάτων (εξαιρούνται τα συνεργεία επισκευής μεγάλων και βαρέων οχημάτων)	
16. Πλυντήρια, λιπαντήρια αυτοκινήτων	
17. Σταθμοί μετεπιβίβασης Μέσων Μαζικής Μεταφοράς ΜΜΜ	
18. Σταθμοί λεωφορείων (υπεραστικών, διεθνών)	14. Εγκαταστάσεις μέσω μαζικών μεταφορών
19. Ελικοδρόμιο (μόνο για εξυπηρέτηση Ξενοδοχείων και λοιπών Τουριστικών εγκαταστάσεων)	16. Ελικοδρόμια.
20. Εμπορευματικοί σταθμοί αυτοκινήτων	
	15. Συνεδριακά κέντρα.
	17. Καζίνα.
	18. Γήπεδα Γκολφ.
	19. Τουριστικοί Λιμένες.
	20. Εγκαταστάσεις εμπορικών εκθέσεων, εκθεσιακά κέντρα

²⁰ Η κωδικοποίηση γίνεται λόγω της τροποποίησης του ΓΠΣ 2014 – 15 και της ΠΜ Αγίας Τριάδας βάσει του Ν. 4269, παρότι οι χρήσεις γης του Ν. 4269/2014 καταργήθηκαν με το Ν. «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (22/05/2016)

Πέραν των προαναφερόμενων κατευθύνσεων για τις ζώνες Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης και Τοπικών Κέντρων Γειτονιάς, στο πλαίσιο εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (Ν. 4269/2014), θα πρέπει να εξεταστούν :

- η εξειδίκευση των περιοχών κατοικίας (αμιγής ή γενική) με βάση το ΠΔ '87 ή τις νέες κατηγορίες Χρήσεων Γης που αναμένεται να εκδοθούν με ΠΔ αντί των καταργηθέντων χρήσεων του Ν. 4269/2014
- η αντιμετώπιση ειδικών χρήσεων, που συνδέονται με την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως για παράδειγμα ο ιατρικός τουρισμός και ο τουρισμός ευεξίας. Επισημαίνεται ότι η περίθαλψη ως χρήση :
 - ✓ δεν προβλέπεται στις ζώνες τουρισμού – αναψυχής (άρθρο 8 του ΠΔ 166 Δ/1987 όπως ίσχυε), ενώ με βάση το καταργηθέν άρθρο 19 του Ν. 4269/2014 στις ζώνες τουρισμού – αναψυχής προβλεπόταν «Περίθαλψη (μόνο πρωτοβάθμια χωρίς νοσηλεία)»
 - ✓ δεν προβλέπεται στα Πολεοδομικά Κέντρα (άρθρο 4 του ΠΔ 166 Δ/1987 όπως ίσχυε), ενώ με βάση το καταργηθέν άρθρο 18 του Ν. 4269/2014 προβλεπόταν «Περίθαλψη»
 - ✓ προστέθηκε (ιδιωτικές κλινικές) στις περιοχές, που προβλέπονται από τα Ρυμοτομικά Σχέδια, ως αμιγής και γενική κατοικία (άρθρο 11, παρ.12 του Ν. 2052/1992, ΦΕΚ 94 Α/1992), ενώ με βάση τα καταργηθέντα άρθρα περί χρήσεων γης του Ν. 4269/2014, προβλεπόταν :
 - στο άρθρο 16, Κατοικία επιπέδου γειτονιάς (Κ2), «Βρεφοκομεία, ορφανοτροφεία, γηροκομεία, ιδρύματα ατόμων με ειδικές ανάγκες, ιδρύματα χρόνιων πασχόντων, κοινωφελείς ξενώνες, άσυλα» και «Ιατρεία – Οδοντιατρεία – Φυσικοθεραπευτήρια: Ιατρεία νοούνται αυτά που δεν διαθέτουν νοσηλευτική κλίνη, μονάδα εφαρμογής ισοτόπων, ακτινολογικό εργαστήριο και δεν συγκροτούν διαγνωστικό κέντρο.»
 - στο άρθρο 17, Κατοικία ενδιάμεσου επιπέδου (ΜΚ), «Περίθαλψη (πλην Νοσοκομείων) μέχρι 100 κλίνες ή μέχρι 2.000 τ.μ. ανά οικοπέδο», με υπέρβαση της συνολικής επιτρεπόμενης επιφάνειας δόμησης, υπό την προϋπόθεση ότι προβλέπονται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο συγκεκριμένοι χώροι ή Ο.Τ. για την ανάπτυξη των χρήσεων αυτών
- η θεσμοθέτηση ενιαίου δικτύου πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων, σε συνδυασμό με το δίκτυο ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου καθώς και των χώρων ιστορικού – πολιτιστικού ενδιαφέροντος
- η αναδιοργάνωση του δικτύου παιδικών και βρεφικών σταθμών καθώς και νηπιαγωγείων με βάση τα νέα δεδομένα για την ηλικιακή διάρθρωση του πληθυσμού καθώς και τις νέες προδιαγραφές για τους παιδικούς και βρεφικούς σταθμούς
- ειδικά ζητήματα για επιμέρους χρήσεις. Ως παράδειγμα αναφέρονται τα πρατήρια υγρών καυσίμων, που στην περιοχή γενικής κατοικίας 1 (απόφαση περιφερειάρχη 2146/06 ΦΕΚ 524 Δ/19-06-2006), επιτρέπονται σε ακίνητα με πρόσωπο σε οδούς με πλάτος μεγαλύτερο ή ίσο των 10 μ, ενώ μια παλιά απόφαση Νομάρχη (Σ-17980/29-11-78) τα απαγόρευε, με αποτέλεσμα να υπάρχει η χρήση και να μην δίνεται άδεια λειτουργίας (σχετική η γνωμοδότηση του ΝΣΚ 105/2011 και η εγκ. 6/2006)

5.2.4. Χαρακτηριστικά ιδιοκτησιακού καθεστώτος

Με βάση τα αναλυτικά στοιχεία που δόθηκαν από τον Δήμο καταγράφηκαν στην Γεωγραφική Βάση Δεδομένων όλα τα ακίνητα ιδιοκτησίας του Δήμου που εμπίπτουν στην περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ και απεικονίζονται στον χάρτη 5.2.4.

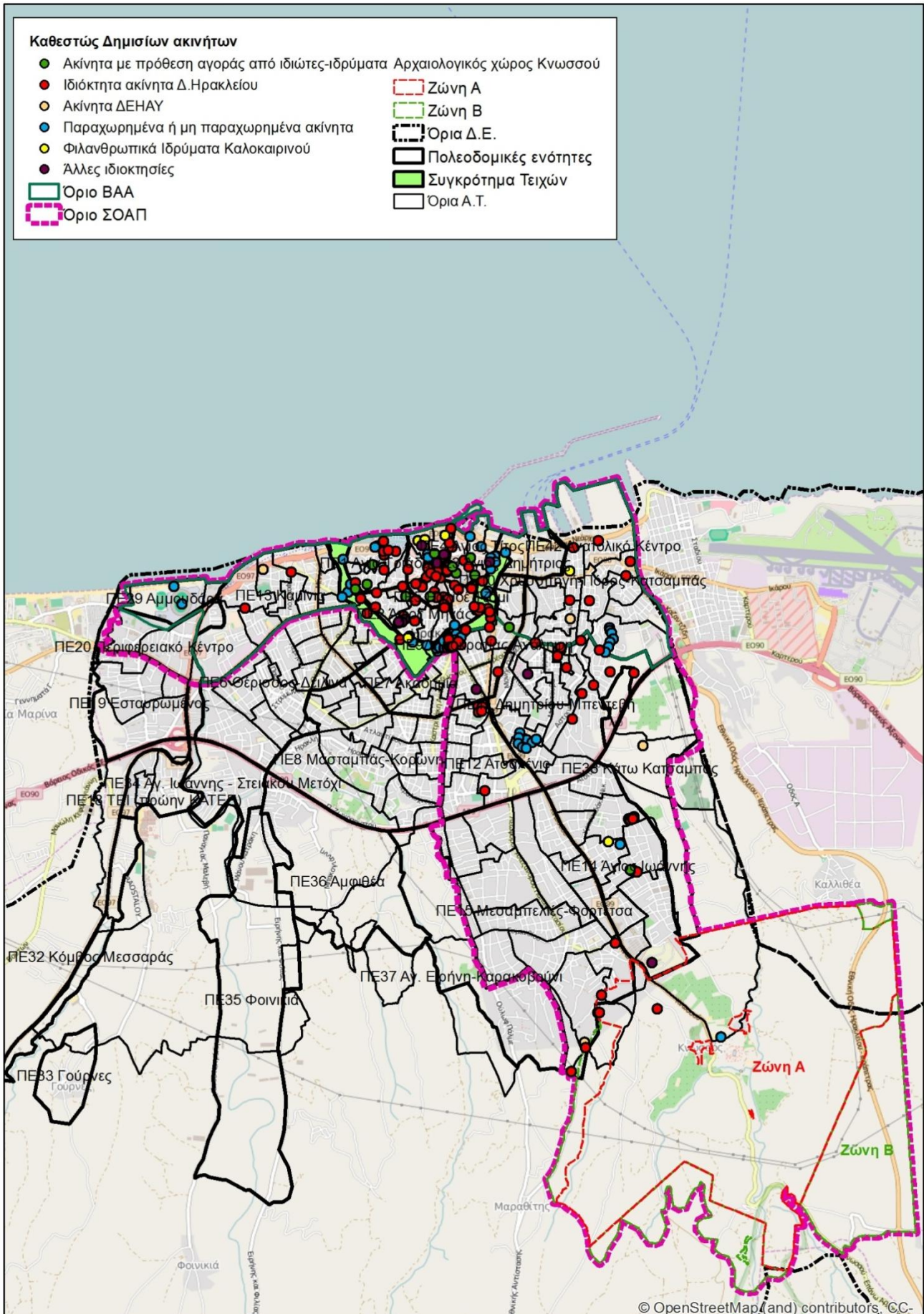
Για την προστασία, διαχείριση και αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας, ο Δήμος Ηρακλείου εκπονεί και ακολουθεί ετήσιο σχέδιο δράσης που αφορά στην :

- Επικαιροποίηση του δημοτικού κτηματολογίου και συμπλήρωσή του με πολεοδομικά, νομικά, τεχνικά και οικονομικά στοιχεία
- Καταγραφή των πολεοδομικών προβλημάτων και ιεράρχηση των στόχων των εμπλεκόμενων τμημάτων του Δήμου, προκειμένου να δρομολογηθούν δράσεις τακτοποίησης τους
- Καταγραφή των νομικών προβλημάτων κάθε ακινήτου και ιεράρχηση των στόχων των εμπλεκόμενων τμημάτων του Δήμου, προκειμένου να δρομολογηθούν δράσεις τακτοποίησης τους
- Καταγραφή των αναγκών των υπηρεσιών του Δήμου αναφορικά με χώρους ή κτίρια που απαιτούνται για την εύρυθμη λειτουργία τους
- Αναζήτηση ακινήτων που πληρούν τις προϋποθέσεις ώστε να καλύψουν τις ανάγκες του Δήμου. Σε περίπτωση που απαιτούνται ενέργειες για την εξασφάλιση των προϋποθέσεων αυτών, ιεράρχηση στόχων από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες ώστε να εξασφαλιστεί η άμεση επίλυση των όποιων προβλημάτων έχουν προκύψει . Όσες ανάγκες δεν μπορούν να ικανοποιηθούν από ακίνητα της δημοτικής περιουσίας πρέπει να καλυφθούν με μισθώσεις ή αγορές ακινήτων μετά από δημοπρασία.
- Εκμίσθωση ιδιωτικής περιουσίας του Δήμου

Στα όρια της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, βασικά ζητήματα που εμπίπτουν στο πλαίσιο της αξιοποίησης – διαχείρισης της Δημοτικής Περιουσίας, συναρτώνται με :

- Την χερσαία ζώνη λιμένα, για την οποία επίκειται εκπόνηση νέου Master Plan, που θα εγκριθεί με Προεδρικό Διάταγμα
- Την ζώνη των Ενετικών Τειχών, για την οποία ο Δήμος έχει ήδη ολοκληρώσει το Mater Plan
- Το ακίνητο πρώην Ξενία, που συναρτάται άμεσα με την ανάπτυξη του παράκτιου μετώπου της παλιάς πόλης
- Την βέλτιστη αξιοποίηση των κληροδοτημάτων
- Την διεκδίκηση χρήσης ακινήτων δημοσίου

Χάρτης 5.2.4 : Ακίνητα ιδιοκτησίας Δήμου στην περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ

5.2.5. Τεχνικές υποδομές

Σε ότι αφορά το οδικό δίκτυο, στην περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, έχει ήδη γίνει αναφορά σε προηγούμενες ενότητες για την ανάγκη:

- διαμόρφωσης δικτύου πεζοδρόμων – ποδηλατοδρόμων σε συνδυασμό με το δίκτυο κοινοχρήστων χώρων και το δίκτυο των χώρων ιστορικής – πολιτιστικής κληρονομιάς
- να αντιμετωπιστεί και το θέμα της γέφυρας της Παπαναστασίου με την Λ. Κνωσού
- συμπλήρωσης – ολοκλήρωσης του οδικού δικτύου σε περιοχές όπου εκκρεμούν απαλλοτριώσεις, κυρίως στην περιοχή της παλιάς πόλης
- οριοθέτησης των ρεμάτων Κατσαμπά και Μαραθίτη (Χρυσοβαλάντου)
- κατασκευής δικτύων ομβρίων και αλλαγή υλικών επίστρωσης με υδατοαπορροφητικά υλικά
- επέκτασης του Δημοτικού Φωτισμού
- εκτέλεσης έργων αντιδιαβρωτικής προστασίας του παράκτιου μετώπου, στερέωσης των Ενετικών Τειχών και αποκατάστασης του κόλπου Δερματά
- παρεμβάσεων Ασφαλείας στο Δημοτικό οδικό Δίκτυο περιοχής ΣΟΑΠ όπως την κατασκευή πεζογέφυρων και ανισόπεδων κόμβων (πεζογέφυρα παραλιακού στο ύψος του Τάλως, γεφυράκι Καλατράβα, γεφυράκι Γιόφυρου)
- παρεμβάσεων βελτίωσης της προσβασιμότητας των ΑΜΕΑ σε όλη την περιοχή ΣΟΑΠ
- δημιουργίας υπόγειου Parking στη Λ. Δημοκρατίας (όπως περιγράφεται στο Master Plan των Τειχών) με παράλληλη αναβάθμιση του πάρκου Γεωργιάδη.
- κατασκευή ενός ολοκληρωμένου συστήματος άρδευσης για τις ανάγκες όλων των χώρων πρασίνου της περιοχής ΣΟΑΠ με έμφαση στο χώρο των Ενετικών υλικών με ανακυκλωμένο νερό από τη τριτοβάθμια επεξεργασία του βιολογικού καθαρισμού Ηρακλείου.

Επισημαίνεται η ανάγκη διαμόρφωσης του οδικού δικτύου στις περιοχές των επεκτάσεων του Σχεδίου Πόλης, όπου βρίσκονται υπό εκπόνηση οι σχετικές Πολεοδομικές Μελέτες.

Σε ότι αφορά το δίκτυο ύδρευσης – αποχέτευσης, στην περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, έχει ήδη αναφερθεί σε προηγούμενες ενότητες η ανάγκη για περιορισμό των απωλειών νερού στα δίκτυα ύδρευσης. Για το σύνολο της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, υπάρχει εγκεκριμένη οριστική μελέτη ύδρευσης αποχέτευσης και εγκεκριμένοι περιβαλλοντικοί όροι για όλο το εντός Σχεδίου Πόλης τμήμα. Οι προτεραιότητες για το τμήμα αυτό είναι :

- Στην περιοχή της Χρυσοπηγής υπάρχει οριστική μελέτη – τεύχη δημοπράτησης και μεγάλη ανάγκη κατασκευής δικτύων ύδρευσης αποχέτευσης (ακαθάρτων – ομβρίων) επειδή τα υφιστάμενα δίκτυα είναι σε κακή κατάσταση.
- Στην περιοχή δυτικά του ρέματος Μεσαμπελιών και μέχρι το όριο του σχεδίου πόλης (περιοχή Ηλιούπολης) υπάρχει οριστική μελέτη και μεγάλη ανάγκη κατασκευής κυρίως δικτύων ύδρευσης. Τα περισσότερα δίκτυα ακαθάρτων ομβρίων έχουν κατασκευαστεί (εκτός από τυχόν αδιάνοικτους δρόμους και τυχόν μεμονωμένες παρεμβάσεις). Στην περιοχή έχουν κατασκευαστεί πλήρως δίκτυα ύδρευσης αποχέτευσης στις οδούς Παπαναστασίου και Ούλαφ Πάλμε, και δεν απαιτείται παρέμβαση.

- Στο ρέμα Μεσαμπελιών, όπου έχουν κατασκευαστεί οι κεντρικοί συλλεκτήριοι ακαθάρτων – ομβρίων, απαιτείται η κατασκευή φρεατίων υδροσυλλογής σε όλο το μήκος του πλακοσκεπούς αγωγού ομβρίων (μήκους περίπου 2.500 μ.), σε συνδυασμό με τα έργα οδοποιίας (κλίσεις, επικλίσεις δρόμων, κατασκευή πεζοδρομίων, κρασπεδορείθρων).
- Στην περιοχή Κηπούπολης υπάρχει οριστική μελέτη και ανάγκη κατασκευής δικτύων ύδρευσης αποχέτευσης (ακαθάρτων – ομβρίων) επειδή τα υφιστάμενα δίκτυα είναι σε κακή κατάσταση (παλιά δίκτυα ύδρευσης και παλιά παντοροϊκά δίκτυα αποχέτευσης)
- Στην περιοχή νοτίως της οδού Γερωνυμάκη και μεταξύ των οδών Δημοκρατίας και Εθνικής Αντιστάσεως υπάρχει οριστική μελέτη και ανάγκη κατασκευής δικτύων ύδρευσης αποχέτευσης (ακαθάρτων – ομβρίων) επειδή τα υφιστάμενα δίκτυα είναι σε κακή κατάσταση (παλιά δίκτυα ύδρευσης και παλιά παντοροϊκά δίκτυα αποχέτευσης)
- Στην περιοχή του Παγκρητίου Σταδίου (ανατολικά της οδού Παναγιωτάκη) υπάρχει οριστική μελέτη & τεύχη δημοπράτησης και σοβαρά προβλήματα κυρίως αποχέτευσης
- Όσον αφορά την περιοχή του Γιόφυρου και την πρόληψη των πλημμυρικών φαινομένων υπάρχει ολοκληρωμένη μελέτη για την κατασκευή φράγματος στις Δαφνές του Δ. Ηρακλείου.

Για τις περιοχές επέκτασης όπου εκπονούνται Πολεοδομικές Μελέτες, θα πρέπει να διαμορφωθούν τα δίκτυα ομβρίων, ύδρευσης – αποχέτευσης. Επίσης σε όλες τις περιπτώσεις έργων ανάπλασης απαιτείται ενδεχομένως πύκνωση του δικτύου ομβρίων και κατασκευή φρεατίων υδροσυλλογής και για την καλύτερη απορροή των ομβρίων.

6. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ 2000 ΕΩΣ ΤΟ 2015

6.1. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΧΩΡΟ

Στην περιοχή ΣΟΑΠ εντός της ζώνης ΒΑΑ, έχουν υλοποιηθεί :

- Πρόγραμμα στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας URBAN II, 2001
- Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης σε τοπικές ζώνες μικρής κλίμακας ΠΕΠ Κρήτης 2000 – 2006
- Ολοκληρωμένο Σχέδιο Αστικής Ανάπτυξης ΠΕΠ Κρήτης 2007 – 2013

Τα έργα και οι δράσεις από τις 3 προαναφερόμενες ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης, παρουσιάζονται στην χάρτη 6.1 και στον πίνακα 6.1, ενώ στη συνέχεια προσεγγίζονται τα αποτελέσματα και οι αναπτυξιακές επιπτώσεις ανά παρέμβαση

Το 2001 οι Πολεοδομικές Ενότητες των Καμινίων και Αγίας Τριάδας (χάρτης 6.1α) αποτέλεσαν αντικείμενο μελέτης στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας **URBAN II** που αφορούσε στη διαμόρφωση και στην εφαρμογή ιδιαίτερα καινοτόμων στρατηγικών για την αειφόρο οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση πόλεων και οικισμών που βρίσκονται σε κρίση και στην ενίσχυση και ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών σε σχέση με την αειφόρο αστική αναζωογόνηση και ανάπτυξη στην ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Χάρτης 6.1 α: Περιοχή μελέτης URBAN

Οι Δράσεις/Μέτρα που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος, με την αντίστοιχη χρηματοδοτική κατανομή τους απεικονίζονται στον πίνακα 6.1.

Συνοπτικά η αναπτυξιακή επίπτωση της παρέμβασης, στην περιοχή είναι η ενίσχυση της λειτουργίας του παραλιακού μετώπου κυρίως με την αύξηση της επισκεψιμότητας μέσα από το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας στην παλιά ΔΕΗ κατά κύριο λόγο και το πολύκεντρο στην παλιά Λαχαναγορά κατά δεύτερο λόγο. Παράλληλη αναπτυξιακή επίπτωση είναι η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας. Επίσης δημιουργούνται δομές για ευπαθείς ομάδες.

Ο Δήμος Ηρακλείου, υλοποίησε επίσης το Πρόγραμμα «ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕ ΘΥΛΑΚΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΠΟΛΗΣ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ» στο πλαίσιο των «Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων Αστικής Ανάπτυξης σε τοπικές ζώνες μικρής κλίμακας» του ΠΕΠ Κρήτης 2000 – 2006, που συγχρηματοδοτήθηκαν από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ. Ως περιοχή παρέμβασης ορίζεται η γεωγραφική περιοχή «Αγία Τριάδα και Λάκου – Πηγάδας (περιοχή Παναειού - Ηλεκτρικής)» που αποτελεί ένα μεγάλο μέρος του δυτικού τμήματος της παλιάς πόλης του Ηρακλείου και βρίσκεται στις παρυφές των τειχών (χάρτης 6.1 β).

Χάρτης 6.1 β: Περιοχή «Αγία Τριάδα και Λάκου – Πηγάδας (περιοχή Παναειού - Ηλεκτρικής)»

Οι Τομείς / Πράξεις που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος, με την αντίστοιχη χρηματοδοτική κατανομή τους απεικονίζονται στον πίνακα 6.1

Η αναπτυξιακή επίπτωση αυτής της παρέμβασης λειτουργεί προσθετικά στην πρωτοβουλία URBAN II, ως προς την ενίσχυση της ελκυστικότητας του παραλιακού μετώπου στην περιοχή του Μουσείου της Φυσικής Ιστορίας και του πολυκέντρου στο κτίριο της παλιάς Λαχαναγοράς. Στην ίδια χρονική περίοδο, δημιουργείται με Ίδιου Πόρους, ο υπόγειος χώρος στάθμευσης, στην πλατεία της παλιάς Λαχαναγοράς, ενώ συμπληρωματικά με το ΠΕΠ, ενισχύεται και η Παραλιακή Λεωφόρος, με χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Θησέας. Με τα Ολυμπιακά Έργα, γίνεται η ανάπλαση Καράβολα, επεκτείνοντας την ανάπλαση του παραλιακού μετώπου, προς τα δυτικά.

Επιπλέον με παρεμβάσεις ανάπλασης, κυρίως του δημόσιου χώρου λειτουργεί ενισχυτικά στη σύνδεση του παραλιακού μετώπου με το ιστορικό κέντρο, με δεδομένο ότι υλοποιούνται παρεμβάσεις που ενισχύουν την ελκυστικότητα του νοτιοδυτικού άκρου της παλιάς πόλης όπου χωροθετείται το Πολιτιστικό – Συνεδριακό Κέντρο Ηρακλείου.

Συνεχίζονται επίσης οι προσπάθειες για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με παράλληλες στοχευμένες δράσεις ενίσχυσης των ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και την ενίσχυση της απασχόλησης, καθώς και δομές για ευπαθείς ομάδες.

Τέλος είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι, στο πλαίσιο αυτής της παρέμβασης, τίθενται οι βάσεις για ενίσχυση επισκεψιμότητας με αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, μέσα από στο ηλεκτρονικό σύστημα περιήγησης στην παλιά πόλη του Ηρακλείου.

Τέλος ο Δήμος Ηρακλείου, υλοποίησε το Πρόγραμμα «Ηράκλειο κάθε βήμα ένα ταξίδι στην ιστορία - ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ της εντός των τειχών πόλης» στο πλαίσιο των «Ολοκληρωμένων Σχεδίων Αστικής Ανάπτυξης» του ΠΕΠ Κρήτης 2007 – 2013, που συγχρηματοδοτήθηκαν από το ΕΤΠΑ.

Η περιοχή παρέμβασης αποτελεί τμήμα της παλιάς πόλης και ειδικότερα περιλαμβάνει τις γειτονιές 1. του Αγίου Μηνά που καταλαμβάνει το νοτιοδυτικό τμήμα της Παλιάς Πόλης, 2.

Βαλιδέ Τζαμί που καταλαμβάνει το νοτιοανατολικό τμήμα της Παλιάς Πόλης, 3. Βίγλα και Πεδιάδος που καταλαμβάνουν το νοτιοανατολικό όριο της Παλιάς Πόλης και μέρος του προμαχώνα Vitturi και του ευθύγραμμου τμήματος του Τείχους μεταξύ των προμαχώνων Ιησού και Vitturi (χάρτης 6.1 γ)

Χάρτης 6.1 γ: Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στον αστικό χώρο

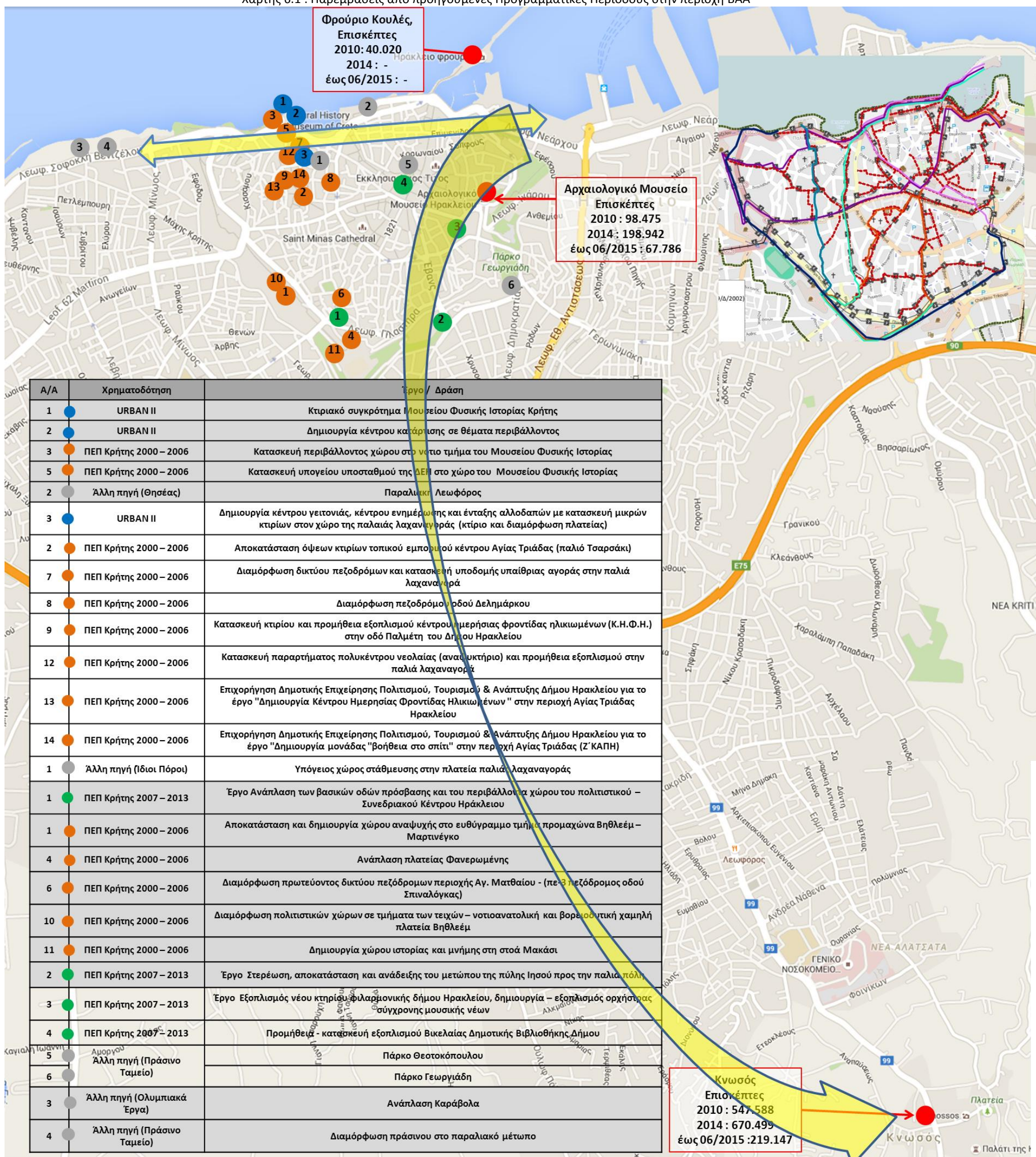
Οι Κατηγορίες Παρέμβασης / Έργα που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος, με την αντίστοιχη χρηματοδοτική κατανομή τους απεικονίζονται στον πίνακα 6.1,

Η παρέμβαση αυτή συγκριτικά με την παρέμβαση του URBAN II και την παρέμβαση της Προγραμματικής Περιόδου 2000 – 2006, έχει τη σημαντική διαφορά ότι χρηματοδοτείται μόνο από το ΕΤΠΑ.

Η αναπτυξιακή επίπτωση αυτής της παρέμβασης λειτουργεί κατά ένα μέρος προσθετικά σε εκείνη που χρηματοδοτήθηκε από το ΠΕΠ Κρήτης 2000 – 2006, ως προς την ενίσχυση της ελκυστικότητας του νοτιοδυτικού άκρου της παλιάς πόλης όπου χωροθετείται το Πολιτιστικό – Συνεδριακό Κέντρο Ηρακλείου.

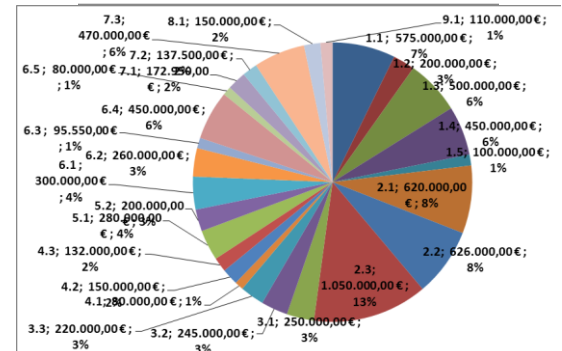
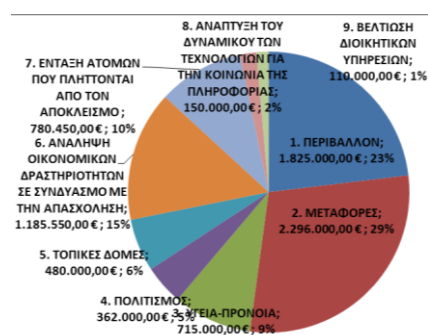
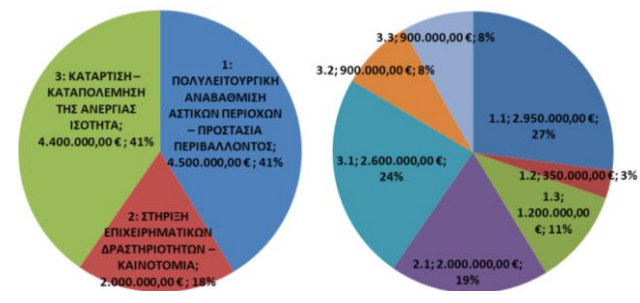
Επιπλέον εντοπίζεται αναπτυξιακή επίπτωση στην ευρύτερη περιοχή επιρροής του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου, με τις παρεμβάσεις κυρίως στην Βικελαία Βιβλιοθήκη και στην Φιλαρμονική, σε συνδυασμό με προγενέστερες παρεμβάσεις που έγιναν από το Πράσινο Ταμείο στα Πάρκα Θεοτοκόπουλου και Γεωργιάδη, από το ΠΕΠ Κρήτης 2000 – 2006 για την αποκατάσταση του Ιερού Ναού του Αγίου Πέτρου και από το ΠΕΠ Κρήτης 2007 – 2013 για έκθεση στην Αγία Αικατερίνη Σιναϊτών και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου του Αρχαιολογικού Μουσείου.

Χάρτης 6.1 : Παρεμβάσεις από προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους στην περιοχή ΒΑΑ

Πίνακας 6.1: Χρηματοδοτική κατανομή στο πλαίσιο ολοκληρωμένων παρεμβάσεων αστικής ανάπτυξης προηγούμενων Προγραμματικών Περιόδων

Δράση / Μέτρο (τίτλος)	Π/Υ	% αναλογία
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ URBAN II, 2001		
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1: ΠΟΛΥΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	4.500.000,00 €	41,28%
ΜΕΤΡΟ 1.1. Κτιριακό συγκρότημα Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης	2.950.000,00 €	27,06%
ΜΕΤΡΟ 1.2. Υποδομές υποστήριξης και διασύνδεσης δικτύου πολιτιστικών δραστηριοτήτων	350.000,00 €	3,21%
ΜΕΤΡΟ 1.3. Ολοκληρωμένη πολεοδομική παρέμβαση στον αστικό ιστό της περιοχής μελέτης και πιλοτικές εφαρμογές	1.200.000,00 €	11,01%
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 2: ΣΤΗΡΙΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	2.000.000,00 €	18,35%
ΜΕΤΡΟ 2.1. Στήριξη – ενίσχυση μικρών επιχειρήσεων	2.000.000,00 €	18,35%
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 3: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ – ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΙΣΟΤΗΤΑ	4.400.000,00 €	40,37%
ΜΕΤΡΟ 3.1. Ενίσχυση απασχόλησης και δημιουργικότητας	2.600.000,00 €	23,85%
ΜΕΤΡΟ 3.2. Νέες δομές κοινωνικής στήριξης ευπαθών κοινωνικών ομάδων	900.000,00 €	8,26%
ΜΕΤΡΟ 3.3. Δημιουργία κέντρου κατάρτισης σε θέματα περιβάλλοντος	900.000,00 €	8,26%
Σύνολο χωρίς Τεχνική Βοήθεια	700.000,00 €	100,00%
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4 : ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	700.000,00 €	7,37%
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ 2000 – 2006		
ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 1. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	1.825.000,00 €	23,09%
Πράξη 1.1 Αποκατάσταση και δημιουργία χώρου αναψυχής στο ευθύγραμμο τμήμα προμαχώνα Βηθλεέμ – Μαρτινέγκο	575.000,00 €	7,27%
Πράξη 1.2 Αποκατάσταση όψεων κτιρίων τοπικού εμπορικού κέντρου Αγίας Τριάδας (παλιό Τσαρσάκι)	200.000,00 €	2,53%
Πράξη 1.3 Κατασκευή περιβάλλοντος χώρου στο νότιο τμήμα του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας	500.000,00 €	6,33%
Πράξη 1.4 Ανάπλαση πλατείας Φανερωμένης	450.000,00 €	5,69%
Πράξη 1.5 Κατασκευή υπογείου υποσταθμού της ΔΕΗ στο χώρο του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας	100.000,00 €	1,27%
ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 2. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	2.296.000,00 €	29,05%
Πράξη 2.1 Διαμόρφωση πρωτεύοντος δικτύου πεζόδρομων περιοχής Αγ. Ματθαίου - (πε-3 πεζόδρομος οδού Σπιναλόγκας)	620.000,00 €	7,84%
Πράξη 2.2 Διαμόρφωση δικτύου πεζοδρόμων και κατασκευή υποδομής υπαίθριας αγοράς στην παλιά λαχαναγορά	626.000,00 €	7,92%
Πράξη 2.3 Διαμόρφωση πεζοδρόμου οδού Δελημάρκου	1.050.000,00 €	13,28%
ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 3. ΥΓΕΙΑ-ΠΡΟΝΟΙΑ	715.000,00 €	9,05%
Πράξη 3.1 Δημιουργία κέντρου ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων	250.000,00 €	3,16%
Πράξη 3.2 Κατασκευή κτιρίου και προμήθεια εξοπλισμού κέντρου ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η.) στην οδό Παλμέτη του Δήμου Ηρακλείου	245.000,00 €	3,10%
Πράξη 3.3 Πρόγραμμα βοήθεια στο σπίτι	220.000,00 €	2,78%
ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 4. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	362.000,00 €	4,58%
Πράξη 4.1 Διαμόρφωση πολιτιστικών χώρων σε τμήματα των τειχών – νοτιοανατολική και βορειοδυτική χαμηλή πλατεία Βηθλεέμ	80.000,00 €	1,01%
Πράξη 4.2 Αποκατάσταση όψεων διατηρητέων κτιρίων και παραδοσιακών συνόλων στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης	150.000,00 €	1,90%
Πράξη 4.3 Δημιουργία χώρου ιστορίας και μνήμης στη στοά Μακάσι	132.000,00 €	1,67%
ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 5. ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ	480.000,00 €	6,07%
Πράξη 5.1 Κατασκευή παραρτήματος πολυκέντρου νεολαίας (αναψυκτήριο) και προμήθεια εξοπλισμού στην παλιά λαχαναγορά	280.000,00 €	3,54%
Πράξη 5.2 Δραστηριότητες εισαγωγής, εξοικείωσης και προαγωγής της μουσικής παιδείας και δημιουργίας	200.000,00 €	2,53%
ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 6. ΑΝΑΛΗΨΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	1.185.550,00 €	15,00%
Πράξη 6.1 Στήριξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών – νέοι ελεύθεροι επαγγελματίες	300.000,00 €	3,80%
Πράξη 6.2 Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας	260.000,00 €	3,29%
Πράξη 6.3 Προώθηση νέων μορφών απασχόλησης – τηλεεργασία	95.550,00 €	1,21%
Πράξη 6.4 Υλοποίηση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και εξειδίκευσης	450.000,00 €	5,69%
ΠΡΑΞΗ 6.5 Ειδικός εξοπλισμός δομών στην πλατεία της παλιάς λαχαναγοράς	80.000,00 €	1,01%
ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 7. ΕΝΤΑΞΗ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΠΛΗΤΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟ	780.450,00 €	9,87%
Πράξη 7.1 Προγράμματα απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας	172.950,00 €	2,19%
Πράξη 7.2 Πρόγραμμα προκατάρτισης	137.500,00 €	1,74%
Πράξη 7.3 Συμβουλευτική	470.000,00 €	5,95%
ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 8. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	150.000,00 €	1,90%
Πράξη 8.1 Ηλεκτρονικό σύστημα περιήγησης στην παλιά πόλη του Ηρακλείου	150.000,00 €	1,90%
ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 9. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	110.000,00 €	1,39%
Πράξη 9.1 Δράσεις εξειδίκευσης - προβολής – δημοσιότητας έργων χρηματοδοτούμενων από το ΕΤΠΑ – Δίκτυα πόλεων	110.000,00 €	1,39%
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ 2007 – 2013		
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΥΨΗΛΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ	7.415.016,93 €	96,17%
Έργο Ανάπλαση των βασικών οδών πρόσβασης και του περιβάλλοντα χώρου του πολιτιστικού – Συνεδριακού Κέντρου Ηράκλειου – Φάση Α' (α προτεραιότητας)	2.773.357,95 €	35,97%
Έργο Στερέωση, αποκατάσταση και ανάδειξης του μετώπου της πύλης Ιησού προς την παλιά πόλη (α προτεραιότητας)	3.479.802,15 €	45,13%
Έργο Εξοπλισμός νέου κτηρίου φιλαρμονικής δήμου Ηρακλείου, δημιουργία – εξοπλισμός ορχήστρας σύγχρονης μουσικής νέων (α προτεραιότητας)	126.983,35 €	1,65%
Προμήθεια - κατασκευή εξοπλισμού Βικελαίας Δημοτικής Βιβλιοθήκης Δήμου	1.034.873,48 €	13,42%
ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	235.000,00 €	3,05%
«ΗΡΑΚΛΕΙΟ, κάθε βήμα ...ένα ταξίδι στην ιστορία», Ψηφιακή περιήγηση στο χώρο και το χρόνο (α προτεραιότητας)	235.000,00 €	3,05%
ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ	60.000,00 €	0,78%
Δράσεις προβολής & δικτύωσης του σχεδίου (α προτεραιότητας)	60.000,00 €	0,78%

6.2. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΧΩΡΟ

Η περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, έχει αστικό χαρακτήρα, όμως η ευρύτερη περιοχή του αρχαιολογικού χώρου της Κνωσού, γειτνιάζει άμεσα με περιοχές αγροτικού χαρακτήρα, στις οποίες σε προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους είχαν υλοποιηθεί ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ανάπτυξης του αγροτικού χώρου και συγκεκριμένα :

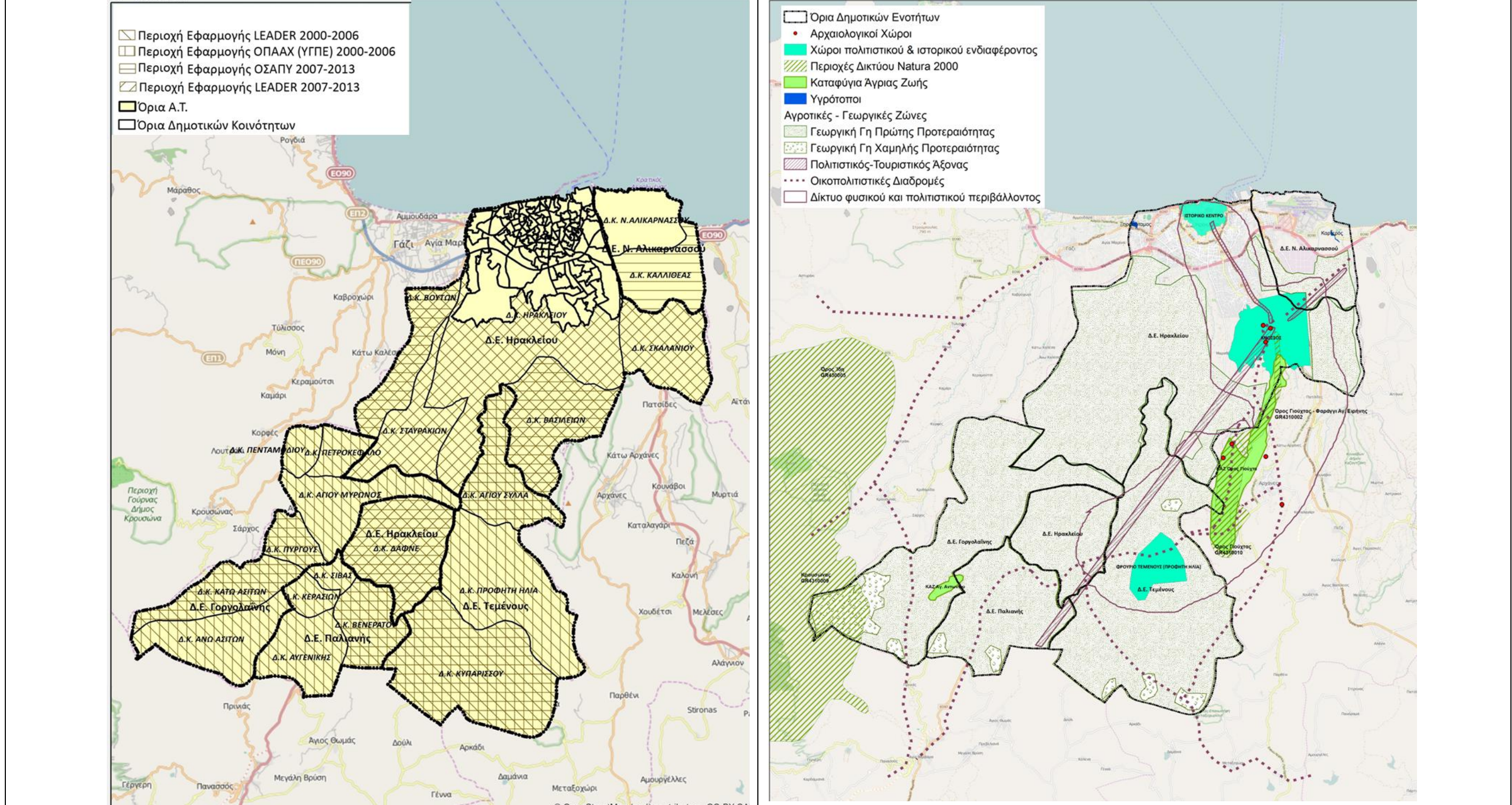
- Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου – ΟΠΑΑΧ (ΥΠΓΕ 2000 - 2006) στις Δημοτικές Ενότητες Γοργολαΐνης, Παλιανής και Τεμένους
- LEADER (ΥΠΓΕ 2000 - 2006), στις Δημοτικές Ενότητες Γοργολαΐνης, Παλιανής, Τεμένους και στις αγροτικές περιοχές της Δημοτικής Ενότητας Ηρακλείου
- Ολοκληρωμένα Σχέδια Ανάπτυξης Περιοχών Υπαίθρου – ΟΣΑΠΥ (2007 - 2013) στις Τοπικές Κοινότητες: Βουτών , Δαφνών και Βασιλειών (της Δ.Ε. Ηρακλείου), Κάτω Ασίων, Πυργούς (της Δ.Ε. Γοργολαΐνη), Αγίου Σύλλα, Ρουκανίου και Κυπαρισσίου (Δ.Ε. Τεμένους), Βενεράτου (Δ.Ε. Παλιανής) και Καλλιθέας (Δ.Ε. Αλικαρνασσού)
- LEADER (ΥΠΓΕ 2007 - 2013) στις αγροτικές περιοχές της Δημοτικής Ενότητας Ηρακλείου.

Όπως φαίνεται στον χάρτη 6.2., με εξαίρεση την Δημοτική Ενότητα Αλικαρνασσού, οι υπόλοιπες Δημοτικές Ενότητες, συμπεριλαμβανομένου και του μη αστικού τμήματος της Δημοτικής Ενότητας του Ηρακλείου, έχουν ενταχθεί σε πρόγραμμα ενίσχυσης του αγροτικού χώρου. Όπως φαίνεται από την σύγκριση των οικοπολιτιστικών διαδρομών σύνδεσης της Κνωσού με την αγροτική ενδοχώρα με τις περιοχές υλοποίησης ολοκληρωμένων παρεμβάσεων στον αγροτικό χώρο, φαίνεται οι διαδρομές να εμπίπτουν στα όρια εφαρμογής αυτών των προγραμμάτων.

Στο πλαίσιο αυτών των προγραμμάτων μία από τις βασικές επιδιώξεις ήταν και η ανάδειξη ιστορικών – πολιτιστικών πόρων. Με βάση τα απολογιστικά στοιχεία υλοποίησης των προγραμμάτων προκύπτει ότι περίπου το 7% των πόρων τους διατέθηκε για ανακαίνιση – ανάπτυξη περιοχών και προστασία – ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Με δεδομένο ότι στη νέα Προγραμματική Περίοδο προβλέπεται ο σχεδιασμός και η εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης στον Αγροτικό Χώρο, με χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 – 2020, θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη να συμπεριληφθούν παρεμβάσεις συνέχισης των οικοπολιτιστικών διαδρομών από την Κνωσό προς Γιούχτα και Φαιστό (χάρτης 6.2).

Χάρτης 6.2 : Οικοπολιτιστικές διαδρομές και περιοχές εφαρμογής Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων στον αγροτικό χώρο

6.3. ΤΟΠΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Για την περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, δεν έχει υλοποιηθεί κάποιο στοχευμένο πρόγραμμα ενίσχυσης της απασχόλησης, υπάρχει όμως η εμπειρία υλοποίησης 3 προγραμμάτων για την απασχόληση που περιελάμβαναν και την περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ ως τμήμα της Πολεοδομικής Ενότητας Ηρακλείου.

Το πρώτο υλοποιήθηκε κατά την Προγραμματική Περίοδο 2000 – 2006 και είναι το Σχέδιο Δράσης «Παρέμβαση Απασχόλησης στο Ηράκλειο», που αφορούσε 28 ωφελούμενους, ανέργους (μετανάστες, γυναίκες-αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, ανήλικοι παραβάτες) με συντονιστή τον τότε Δήμο Ηρακλείου (νυν Δημοτική Ενότητα)

Τα άλλα 2 υλοποιούνται κατά την Προγραμματική Περίοδο 2007 – 2013, και ο Δήμος Ηρακλείου μετέχει ως εταίρος σε ισάριθμες αναπτυξιακές συμπράξεις :

- το ΤΟΠΕΚΟ «Α.Σ. ΔΙΑΥΛΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ Δ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ» απαρτίζεται από 6 τοπικούς φορείς (ΚΕΚ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΡΗΤΗΣ, ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΕΝΩΣΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ Κ.Ε.Κ Α.Ε, ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΓΕΝΩΝ ΨΥΧΙΚΑ ΑΣΘΕΝΩΝ "ΚΡΙΚΟΣ") με Συντονιστή Εταίρο το ΚΕΚ Ανάπτυξη Κρήτης. Περιλαμβάνει κατάρτιση 100 ωφελουμένων εκ των οποίων 50% είναι γυναίκες και τουλάχιστον το 25% είναι νέοι κάτω των 25 ετών, στα εξής αντικείμενα :
 1. Στελέχη Μαγειρικής και Ζαχαροπλαστικής τέχνης
 2. Επεξεργασία Τυποποίηση και Προώθηση Τοπικών Προϊόντων
 3. Συντηρητές κήπων και Αστικού Πρασίνου
 4. Ανάπτυξη Επιχειρηματικότητας στην Κοινωνική Οικονομία
 5. Κατάρτιση Στελεχών Κατ' οίκον Φροντίδας ατόμων που χρήζουν βοήθειας
- το ΤΟΠΣΑ Α.Σ. «ΕΠΙ-ΔΡΑΣΗ» απαρτίζεται από 7 τοπικούς φορείς (ΚΕΚ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΡΗΤΗΣ, ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΕΝΩΣΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΣΥΝΔΙΚΑΤΟ ΕΡΓΑΤΟΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΥ-ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ Κ.Ε.Κ Α.Ε., ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΡΗΤΗΣ.) με Συντονιστή Εταίρο το ΚΕΚ Ανάπτυξη Κρήτης. Περιλαμβάνει κατάρτιση 100 ωφελουμένων νέων επιστημόνων στα εξής αντικείμενα :
 1. Στελέχη μαγειρικής και ζαχαροπλαστικής τέχνης
 2. Τυποποίηση και επεξεργασία τοπικών προϊόντων
 3. Κατάρτιση στελεχών κατ' οίκον φροντίδας ατόμων που χρήζουν βοήθειας
 4. Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας στην κοινωνική οικονομία

Επίσης εξειδικευμένη επιμόρφωση :

1. στο ηλεκτρονικό εμπόριο
2. στον τομέα της οργάνωσης και λειτουργίας επιχειρήσεων

Από τις θεματικές των προαναφερόμενων προγραμμάτων αλλά και τις συνθέσεις των αναπτυξιακών συμπράξεων, φαίνεται να δημιουργούνται θετικές προϋποθέσεις σε ότι αφορά τη δυνατότητα συνεργασίας του Δήμου με τοπικούς κοινωνικούς και οικονομικούς φορείς, στο πλαίσιο στοχευμένων προγραμμάτων για την βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση για ωφελούμενους στην περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ.

7. ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Τα χαρακτηριστικά του κλίματος και η κατάσταση του αστικού περιβάλλοντος σε συνδυασμό με τις επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή, είναι παράμετροι που διαφοροποιούν την περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ σε σχέση με άλλες περιοχές του Δήμου Ηρακλείου. Η προσέγγιση, στηρίζεται :

- στις κλιματικές ζώνες, όπως αυτές προσδιορίζονται με βάση τις βαθμομημέρες θέρμανσης (μέση, μέγιστη και ελάχιστη θερμοκρασία αέρα, με βασική θερμοκρασία του 14°C) στον Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων - KENAK
- στην ανάλυση στοιχείων από μετρήσεις 3 μετεωρολογικών σταθμών στην αστική περιοχή του Ηρακλείου
- στην κατάσταση του αστικού περιβάλλοντος και στις παραμέτρους που συντελούν στην διαμόρφωση μικροκλίματος και ιδιαίτερα του φαινομένου της θερμικής νησίδας
- στην εκτίμηση επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής

7.1. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΛΙΜΑΤΟΣ

Με βάση τις προβλέψεις του KENAK, η αστική περιοχή του Δήμου Ηρακλείου, επομένως και η περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ εντάσσεται στην κλιματική ζώνη Α.

Ως προς τις βροχοπτώσεις και παρότι ο μηνιαίος αριθμός ημερών βροχής κυμαίνεται μεταξύ 15 ημερών κατά τους μήνες Δεκέμβριο και Ιανουάριο και 0,3 ημέρες τον Ιούλιο και Αύγουστο, χωρίς σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των ορεινών και των πεδινών περιοχών, εντοπίζονται στον χάρτη²¹ 7.1.1 διαφοροποιημένες ενότητες ως προς το ύψος βροχής.

Χάρτης 7.1.1 : Χάρτης βροχομετρικών δεδομένων

Η περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, δεν εμφανίζει διαφοροποιημένες ζώνες γιατί όπως φαίνεται στον χάρτη 7.1.1 εντάσσεται στο σύνολό της στην ενότητα με χαμηλό ύψος βροχής.

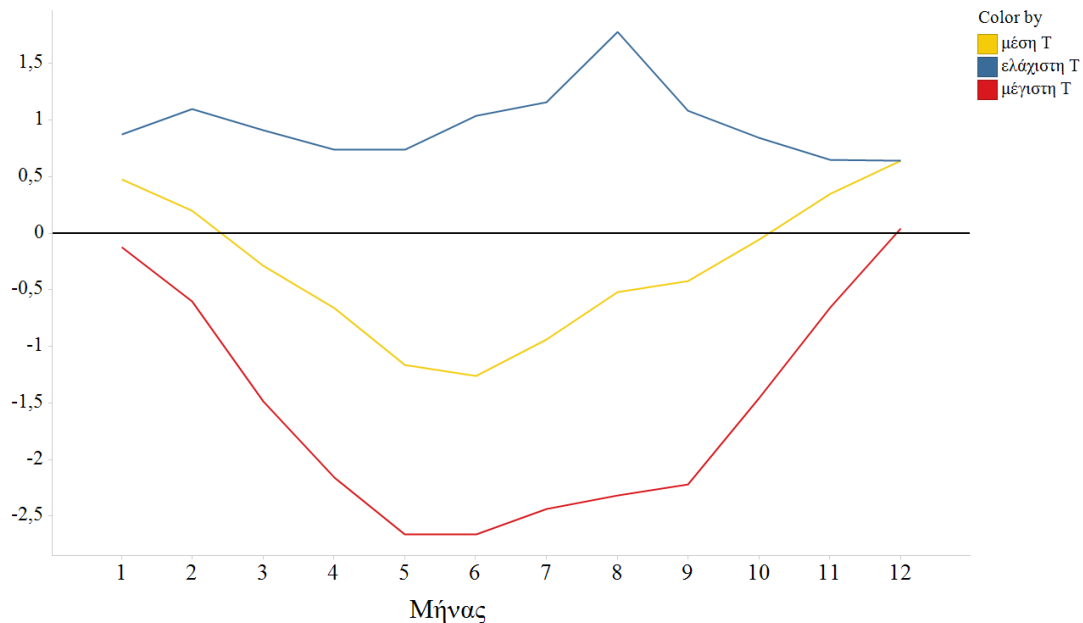
²¹ Βροχομετρικά δεδομένα, (University of Manchester, 2012)

Διαφοροποιήσεις όμως παρατηρούνται εντός της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ σε σχέση με τις θερμοκρασίες, όπως προκύπτει από την ανάλυση²² των δεδομένων από 3 μετεωρολογικούς σταθμούς στην αστική περιοχή του Ηρακλείου.

Ειδικότερα η ανάλυση αφορά στα δεδομένα των σταθμών που βρίσκονται, στο Λιμάνι του Ηρακλείου στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (υψόμετρο 10 m), σε εγκαταστάσεις του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης στην Κνωσό (υψόμετρο 115 m) και στο δυτικό όριο της πόλης σε απόσταση 6 km από το λιμάνι (υψόμετρο 85 m) και καταλήγει συμπερασματικά στο ότι :

- ο σταθμός στα Δυτικά του Ηρακλείου, καταγράφει χαμηλότερες θερμοκρασίες τις περισσότερες ώρες της μέρας
- ο σταθμός στο λιμάνι καταγράφει τις υψηλότερες θερμοκρασίες και στο διάγραμμα 7.1. απεικονίζεται η διακύμανση της διαφοράς της μέσης- μέγιστης- ελάχιστης θερμοκρασίας της Κνωσού από το Λιμάνι του Ηρακλείου για το 2013

Διάγραμμα 7.1.: Διακύμανση της διαφοράς της μέσης- μέγιστης - ελάχιστης θερμοκρασίας της Κνωσού από το Λιμάνι του Ηρακλείου για το 2013³

Με βάση τη διακύμανση της διαφοράς μέσης – μέγιστης και ελάχιστης θερμοκρασίας Κνωσού – παράκτιου αστικού τμήματος Ηρακλείου, φαίνεται ότι η Κνωσός κάθε μήνα έχει κατά περίπου 1°C χαμηλότερη απολύτως ελάχιστη θερμοκρασία. Τους χειμερινούς μήνες έχει 0.5°C χαμηλότερη μέση θερμοκρασία, ενώ τους καλοκαιρινούς έχει χαμηλότερη κατά 1.3°C με μέγιστη διαφορά τον Ιούνιο 2.5°C.

²² «Διερεύνηση της Αστικής Θερμικής Νησίδας των Ελληνικών Πόλεων» Νικόλαος Μπουντάς

7.2. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΩΡΟΥ – ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

7.2.1. Περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά δημόσιου χώρου και δομημένου περιβάλλοντος

Προσεγγίζονται τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά του δημόσιου χώρου και του δομημένου περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπόψη παραμέτρους²³ που συναρτώνται με το φαινόμενο της θερμικής νησίδας και είναι :

- *Η αυξημένη επανεκπομπή θερμικής ακτινοβολίας από τον ουρανό, αυξημένα επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης, που εμποδίζουν την διαφυγή της θερμικής ακτινοβολίας*
- *Η μειωμένη κυκλοφορία αέρα στον αστικό ιστό, η γεωμετρία των δρόμων (αναλογία πλάτους και ύψους των κτιρίων που τους ορίζουν) σε συνάρτηση με την πυκνότητα δόμησης επηρεάζει τον τρόπο ροής του ανέμου.*
- *Η ανθρωπογενής θερμότητα, αύξηση θερμοκρασίας σε επαγγελματικές περιοχές (π.χ. βιομηχανία), σε περιοχές με αυξημένη κίνηση οχημάτων και σε περιοχές όπου συγκεντρώνονται κτίρια με μεγάλες θερμικές απώλειες*
- *Η μειωμένη εξάτμιση και διαπνοή, η μικρή αναλογία επιφανειών νερού και πρασίνου στον αστικό χώρο*
- *Τα υλικά που χρησιμοποιούνται στις εξωτερικές επιφάνειες των κτιρίων και των υπαίθριων χώρων, το σκούρο χρώμα συνεπάγεται μεγάλη θερμική απορρόφηση, ενώ η αυξημένη θερμοχωρητικότητα έχει ως αποτέλεσμα τη διατήρηση υψηλών θερμοκρασιών στα υλικά για μεγάλα χρονικά διαστήματα.*

Σε σχέση με τα επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης, αξιοποιούνται τα στοιχεία και η προσέγγιση του Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας ΣΔΑΕ έως το 2020 για τον Δήμο Ηρακλείου (ενότητα 5.1.4.2). Στο πλαίσιο του ΣΔΑΕ επιδιώκεται ιδιαίτερα σημαντική μείωση εκπομπών ρύπων, στον οικιακό και τριτογενή τομέα καθώς και στον τομέα των μεταφορών (βιώσιμη κινητικότητα). Με δεδομένη αυτή την στόχευση του ΣΔΑΕ αναλύονται τα χαρακτηριστικά που σχετίζονται με την θέρμανση – μόνωση των κτιρίων, τη συγκέντρωση δραστηριοτήτων του τριτογενή τομέα και την οργάνωση του οδικού δικτύου, σε σχέση και με τους χώρους πρασίνου.

Στους χάρτες 7.2.1.1 α και 7.2.1.1 β αποτυπώνονται ανά Ενοποιημένο Απογραφικό Τομέα τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το 2011, ως προς τα νοικοκυριά που μένουν σε κατοικίες με μόνωση και θέρμανση αντίστοιχα. Όπως φαίνεται στην περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, συγκεντρώνονται :

- Την πλειοψηφία των ζωνών όπου το ποσοστό των νοικοκυριών που μένουν σε κατοικίες με μόνωση υπολείπεται από τον αντίστοιχο μέσο όρο του Δήμου
- Το σύνολο σχεδόν των ζωνών όπου το ποσοστό των νοικοκυριών που μένουν σε κατοικίες με θέρμανση υπολείπεται από τον αντίστοιχο μέσο όρο του Δήμου

Με βάση τα προαναφερόμενα η περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ είναι περιοχή προτεραιότητας για παρεμβάσεις βιοκλιματικής αναβάθμισης στον οικιακό τομέα.

Η περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ όμως είναι περιοχή προτεραιότητας και για παρεμβάσεις βιοκλιματικής αναβάθμισης στον τριτογενή τομέα αλλά και στον τομέα των μεταφορών.

Στον χάρτη 7.2.1.2, απεικονίζονται χωρικά παράμετροι που επηρεάζουν τις μετακινήσεις και αφορούν :

²³ «Το αστικό μικροκλίμα. Βιοκλιματικές παρεμβάσεις για τη βελτίωση του» Φλώρα-Μαρία Μπουγιατιώτη

- στην χωρική κατανομή οικονομικών δραστηριοτήτων, όπως αυτή καταγράφεται από το Επιμελητήριο Ηρακλείου για το 2016
- στην οργάνωση των Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης
- στην πυκνότητα ανά ενοποιημένο απογραφικό τομέα για το 2011
- στα γεωμετρικά χαρακτηριστικά του πολεοδομικού ιστού, τους πεζοδρόμους, την ιεράρχηση του οδικού δικτύου και τους χώρους πρασίνου

Επίσης η περιοχή ΣΟΑΠ, είναι περιοχή προτεραιότητας και για τις βιοκλιματικές παρεμβάσεις στον ελεύθερο κοινόχρηστο δημόσιο χώρο.

Στον χάρτη 7.2.1.3 απεικονίζεται η ποσοστιαία κάλυψη πρασίνου στην αστική περιοχή του Ηρακλείου συμπεριλαμβανομένης της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, με βάση δορυφορικά δεδομένα υψηλής χωρικής διακριτικής ικανότητας (ΙΤΕ Ιούνιος 2013).

Με βάση την χωρική απεικόνιση των προαναφερόμενων παραμέτρων, είναι ευδιάκριτη η διαφοροποίηση της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, με τον πυρήνα της παλιάς πόλης και το παράκτιο μέτωπο καθώς και της περιβάλλουσας αστικής ζώνης, προς νότια και ανατολικά του, να εμφανίζουν μεγάλες πυκνότητες πληθυσμού, υπερσυγκέντρωση δραστηριοτήτων, υψηλούς Συντελεστές Δόμησης και ύψη κτιρίων, σε συνδυασμό με ακανόνιστο ιστό και μικρότερο συγκριτικά μέγεθος οικοδομικών τετραγώνων, καθώς και ποσοστά κάλυψης πρασίνου κυρίως στην παλιά πόλη και στο παράκτιο δυτικό τμήμα.

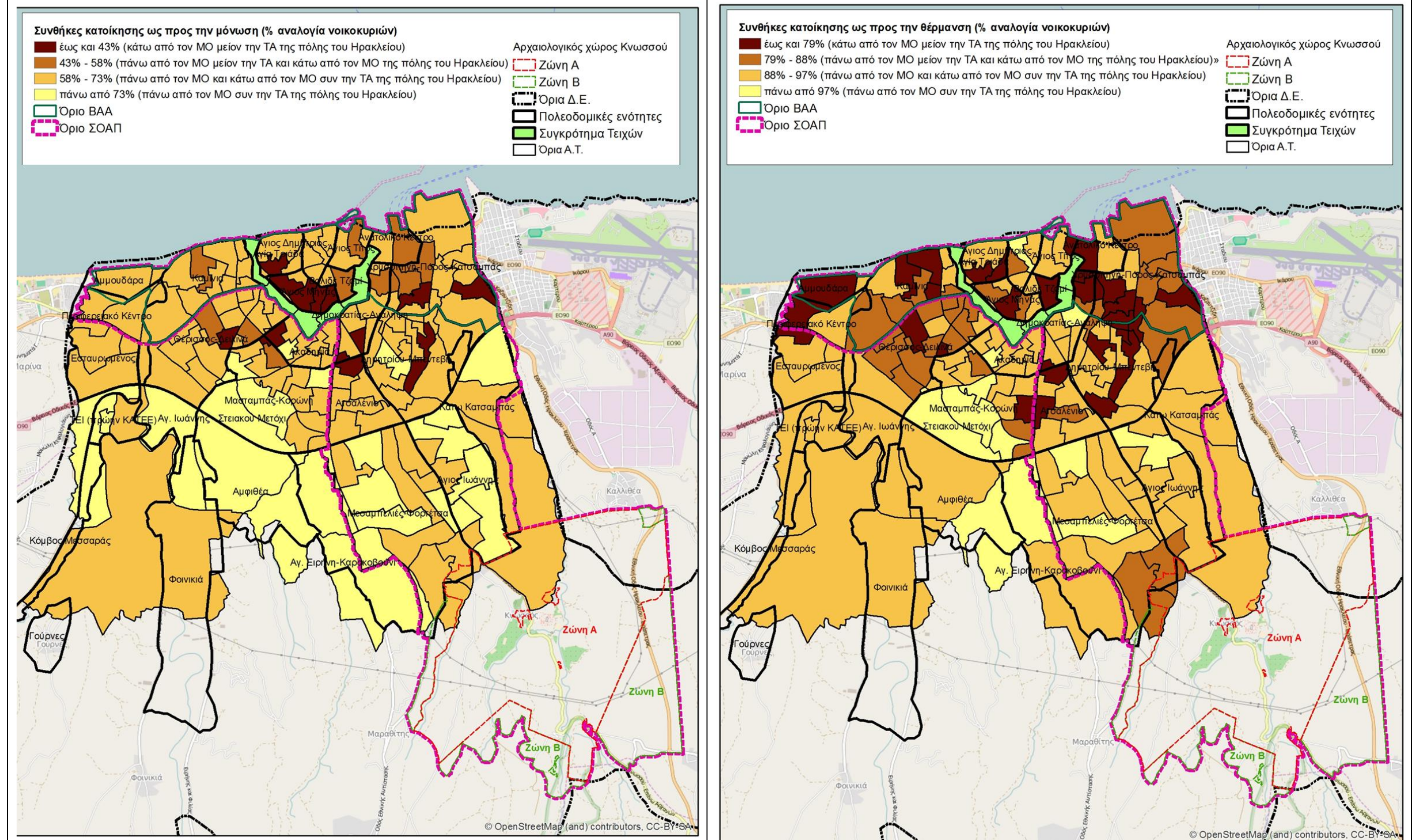
Επισημαίνεται ότι η πόλη του Ηρακλείου είναι περιοχή εφαρμογής, μεταξύ άλλων, για το έργο URBANFLUXES που είναι ένα από τα τέσσερα έργα που χρηματοδοτήθηκαν πρόσφατα σε Ευρωπαϊκό επίπεδο από το Πρόγραμμα Πλαίσιο Horizon 2020. Το έργο αφορά νέες ιδέες αξιοποίησης των δεδομένων των δορυφόρων παρατήρησης της γης προς τη κατεύθυνση της βελτίωσης της ποιότητας ζωής στις πόλεις. Το έργο συντονίζεται από το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ) και συμμετέχουν σε αυτό φορείς από Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Ολλανδία, Ελβετία και Σουηδία. Σκοπός του έργου είναι η συνδυασμένη χρήση των παρατηρήσεων των νέων Ευρωπαϊκών δορυφόρων Copernicus Sentinels με μετρήσεις ενός πυκνού δικτύου μετεωρολογικών σταθμών, για την εκτίμηση των διαφόρων συνιστωσών του ενεργειακού ισοζυγίου. Δηλαδή, πώς η θερμότητα με μορφή ακτινοβολίας κατανέμεται στον αστικό ιστό, με ποιο ρυθμό η θερμότητα αποθηκεύεται στα κτίρια, με ποια ένταση η θερμότητα μεταφέρεται από την αστική επιφάνεια στον αέρα που βρίσκεται γύρω από τα κτίρια και τέλος, σε ποιες περιοχές εντός του αστικού ιστού οι εκπομπές θερμότητας από τις ανθρώπινες δραστηριότητες είναι υψηλές.

Για τις ανάγκες του έργου, το ΙΤΕ θα εγκαταστήσει εντός της πόλης του Ηράκλειου ένα πυκνό δίκτυο αυτόματων μετεωρολογικών σταθμών οι οποίοι θα καταγράφουν συνεχώς τις υπάρχουσες μικροκλιματικές συνθήκες και των οποίων τα δεδομένα θα είναι διαθέσιμα σε κάθε ενδιαφερόμενο φορέα. Όπως φαίνεται στον χάρτη 7.2.1.4, η πλειοψηφία των μετεωρολογικών σταθμών του δικτύου εντάσσεται εντός της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ.

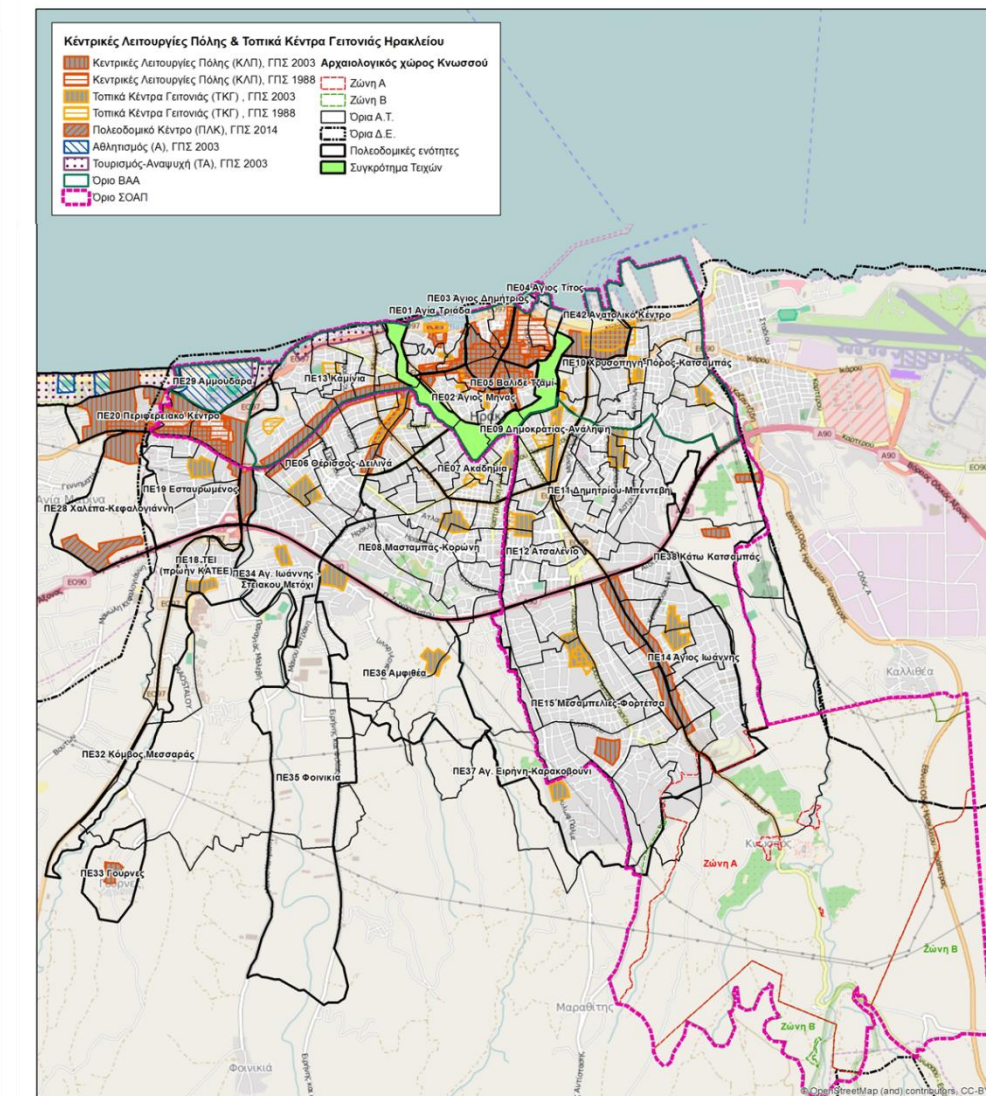
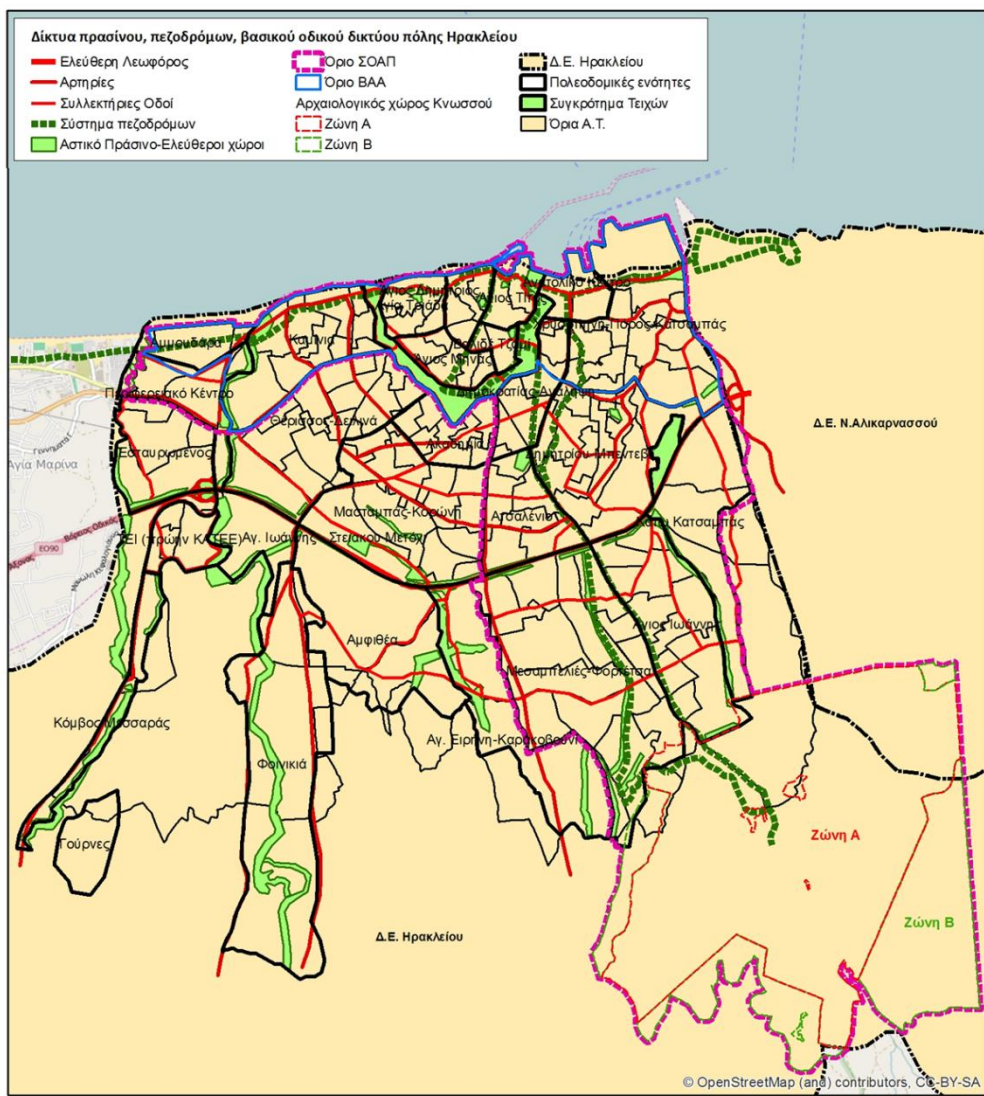
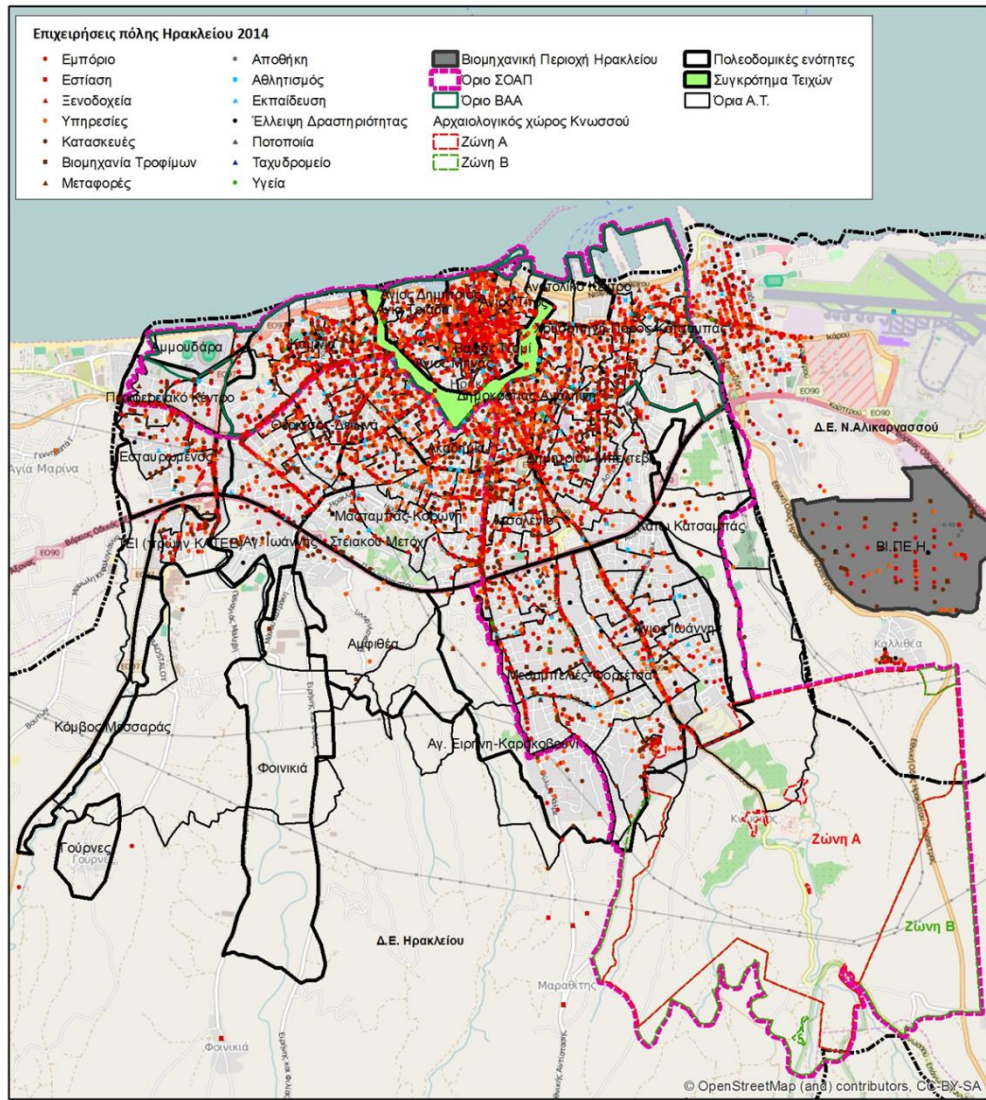
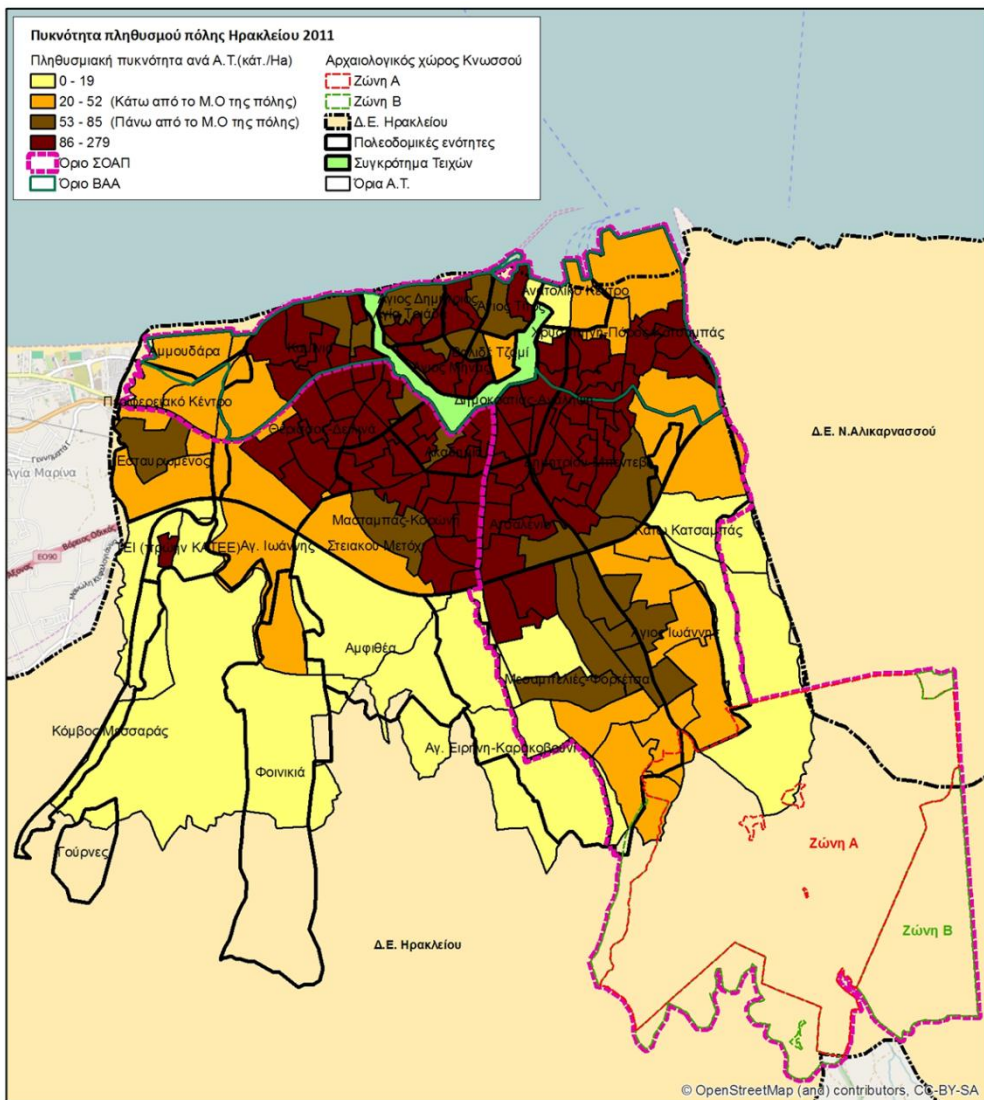
Στο πλαίσιο του έργου URBANFLUXES, θα είναι δυνατή και η διαχρονική δυναμική αποτύπωση των χώρων πρασίνου, ενώ επισημαίνεται ότι έχει υποβληθεί στο INTERREG από το ΙΤΕ πρόταση για καμπάνια φασματικών μετρήσεων των υλικών της αστικής δομής και μια θεματική χαρτογράφηση των κτιρίων με βάση τα υλικά τους.

Χάρτης 7.2.1.1 α : Συνθήκες κατοίκησης ως προς την μόνωση

Χάρτης 7.2.1.1 β : Συνθήκες κατοίκησης ως προς την θέρμανση

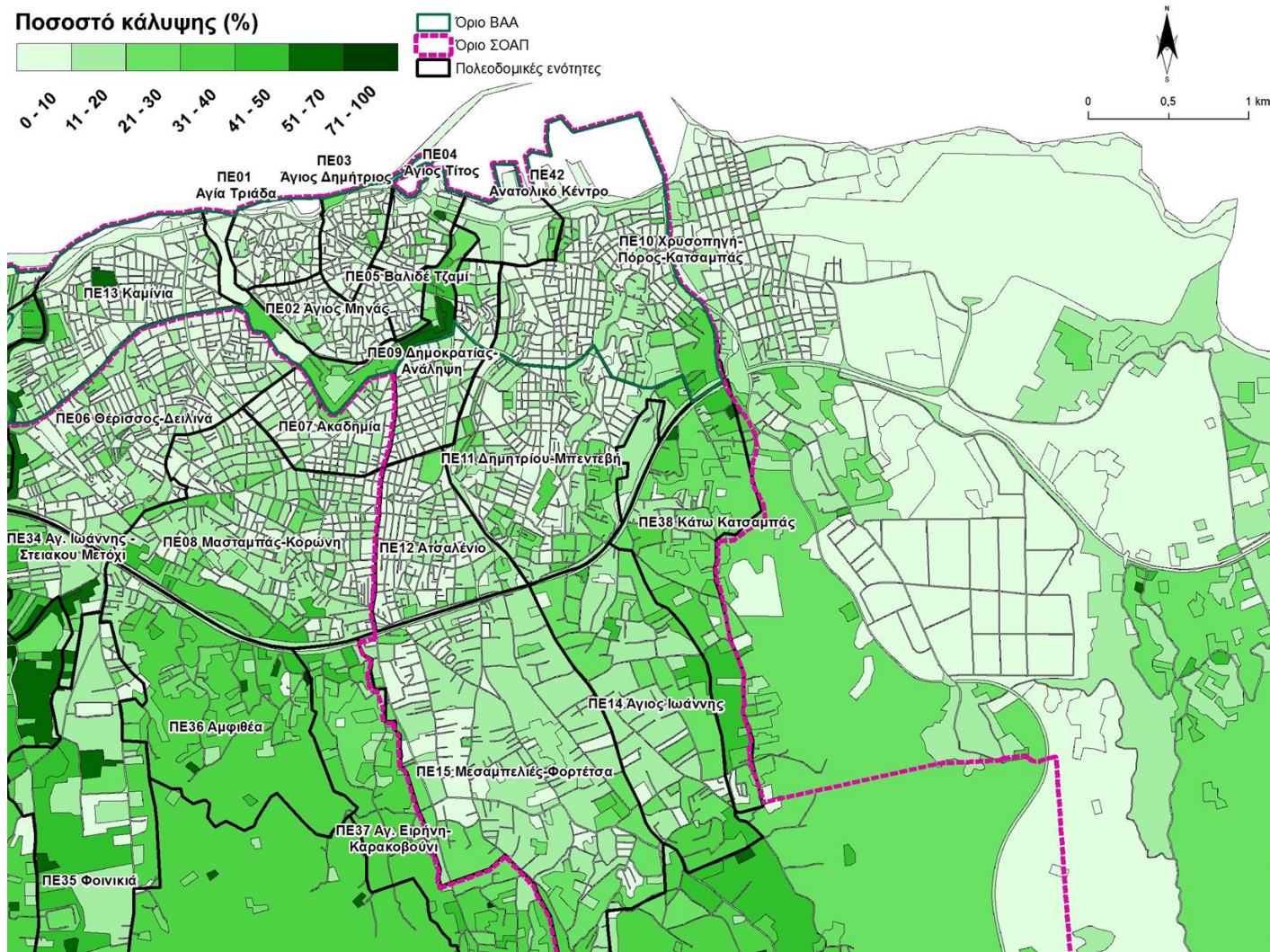

Χάρτης 7.2.1.2: Χωρική απεικόνιση παραμέτρων που συμβάλουν στη δημιουργία του φαινομένου της θερμικής νησίδας

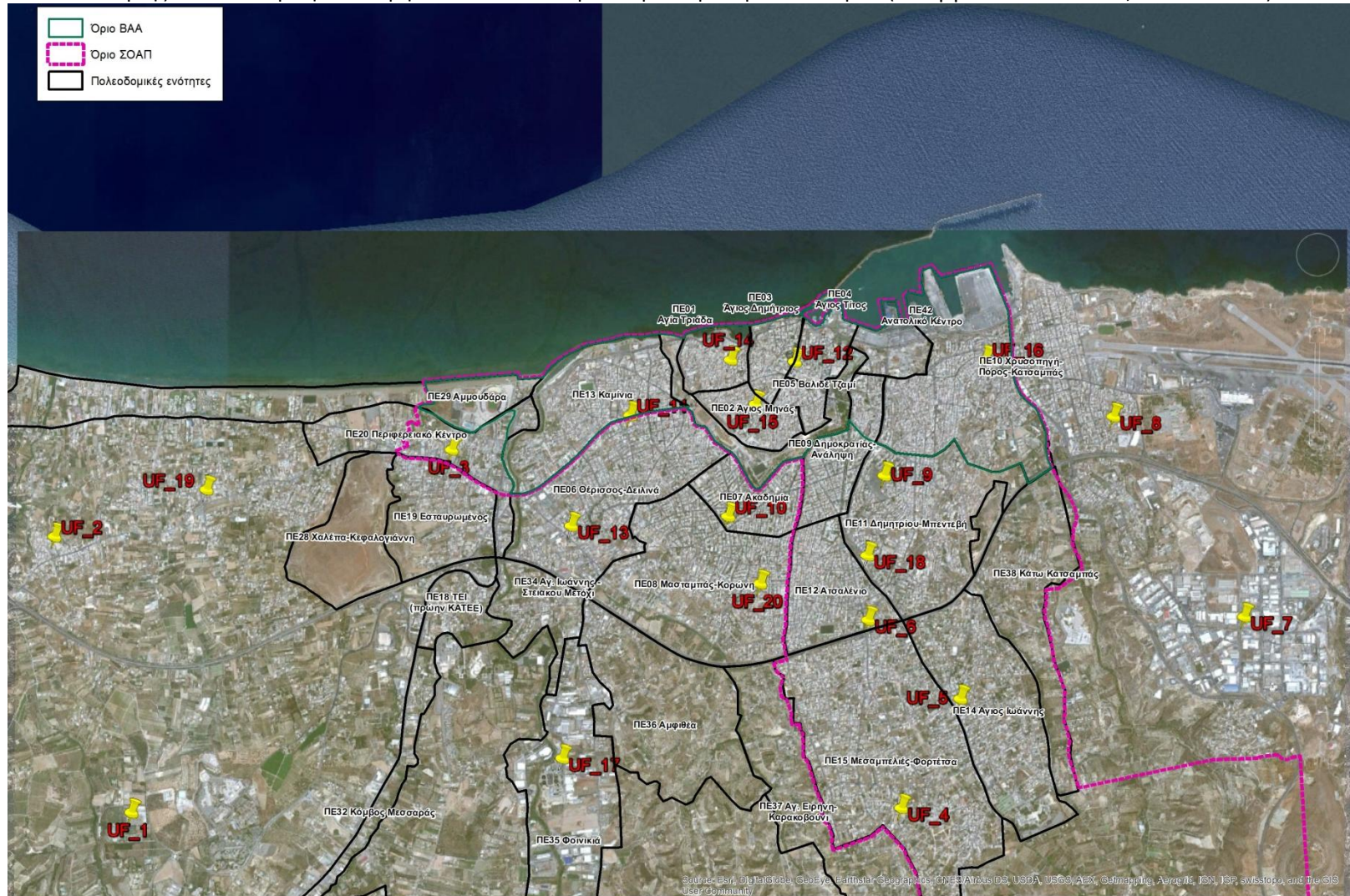
Εκπόνηση Σχεδίου Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων στο Δήμο Ηρακλείου

Χάρτης 7.2.1.3 : Ποσοστιαία κάλυψη πρασίνου ανά πολύγωνο του URBAN ATLAS (ITE Ιούνιος 2013)

Εκπόνηση Σχεδίου Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων στο Δήμο Ηρακλείου

Χάρτης 7.2.1.4 : Χωρική κατανομή του δικτύου αυτόματων μετεωρολογικών σταθμών (ΙΤΕ έργο URBANFLUXES, Horizon2020)

7.2.2. Επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή

Η προσέγγιση των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή, γίνεται με βάση :

- τη μελέτη «Οι περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα» Τράπεζα της Ελλάδος, Ιούνιος 2011
- τη μελέτη «Κίνδυνοι και επιπτώσεις της κλιματικής μεταβολής στο δομημένο περιβάλλον» Τράπεζα της Ελλάδος, Ιούνιος 2011
- τη μελέτη «Μεταβολές της στάθμης της θάλασσας και επιπτώσεις στις ακτές» Τράπεζα της Ελλάδος, Ιούνιος 2011
- το «Σχέδιο διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών του υδατικού διαμερίσματος Κρήτης (GR13)» Γενική Γραμματεία Υδάτων - ΥΠΑΠΕΝ, Μάρτιος 2015.

Η εκτίμηση των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή, προσεγγίζεται μέσα από μια σειρά δεικτών, που απεικονίζονται στον πίνακα 7.2.2.1 για το σύνολο της Περιφέρειας Κρήτης. Για κάθε δείκτη καταγράφονται 2 τιμές, η πρώτη για την περίοδο 2021-2050 και η δεύτερη για την περίοδο 2071-2100 και οι μεταβολές με αρνητικό πρόσημο σημαίνουν μειώσεις, ενώ χωρίς πρόσημο, σημαίνουν αυξήσεις.

Πίνακας 7.2.2.1 : Μεταβολές δεικτών για την κλιματική αλλαγή²⁴

Ελάχιστη χειμερινή θερμοκρασία (°C)	1,5 3,5	Αριθμός παγετών (ημέρες)	0 0
Μέγιστη καλοκαιρινή θερμοκρασία (°C)	1,5 3,5	Βλαστητική περίοδος (ημέρες)	10 15
T _{max} >35 °C (ημέρες)	15 35	Ανάγκες για ισχυρή ψύξη (ημέρες)	10 30
T _{min} > 20 °C (ημέρες)	40 70	Ανάγκες για ισχυρή θέρμανση (ημέρες)	-10 -25
Μέγιστη βροχόπτωση σε 3 ημέρες (%)	0 0	Ακραίος κίνδυνος πυρκαγιάς (ημέρες)	15 35
Διάρκεια ξηρής περιόδου (ημέρες)	20 40	Έντονη δυσφορία (ημέρες)	15 30

Οι δείκτες που πρέπει να ληφθούν υπόψη στην περίπτωση της αστικής περιοχής του Ηρακλείου, επομένως και της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, είναι κυρίως αυτοί που συναρτώνται με το επίπεδο θερμικής άνεσης πληθυσμού και είναι :

- ο αριθμός των ημερών με θερμοκρασίες μεγαλύτερες των 35° C, που αναμένεται να αυξηθούν κατά 15 και 35 για το διάστημα 2021-2050 και 2071-2100 αντίστοιχα
- ο αριθμός των ημερών με ανάγκες για ισχυρή ψύξη, που αναμένεται να αυξηθούν κατά 10 και 30 για το διάστημα 2021-2050 και 2071-2100 αντίστοιχα
- ο αριθμός των ημερών με έντονη δυσφορία., που αναμένεται να αυξηθούν κατά 15 και 30 για το διάστημα 2021-2050 και 2071-2100 αντίστοιχα.

Επιπρόσθετα στην προαναφερόμενη προσέγγιση, αξιοποιείται η μελέτη για τον εντοπισμό ζωνών θερμικής νησίδας σε Ελληνικές πόλεις²⁵

²⁴ «Οι περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα» Τράπεζα της Ελλάδος, Ιούνιος 2011

²⁵ Mapping micro-urban heat islands using NOAA/AVHRR images and CORINE Land Cover: an application to coastal cities of Greece

Η περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ και ειδικότερα η παλιά πόλη, το παράκτιο αστικό τμήμα και η περιβάλλουσα αστική περιοχή, με υψηλή συγκέντρωση Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης και μεγάλες πυκνότητες δόμησης και πληθυσμού, είναι ζώνες προτεραιότητας για την αντιμετώπιση του φαινομένου της θερμικής νησίδας. Ειδικότερα με βάση σχετική μελέτη για τον εντοπισμό θερμικών νησίδων, με χρήση εικόνων AVHRR (Ιούλιος 1998) σε 4 Ελληνικές πόλεις, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και το Ηράκλειο²⁶, φαίνεται ότι στο κεντρικό αστικό τμήμα της πόλης, η θερμοκρασία εδάφους κυμαίνεται από 24°C έως 26°C, με μέγιστο τους 27°C ενώ οι θερμοκρασίες μειώνονται από το παράκτιο τμήμα προς την ενδοχώρα με βάση τις διαφορές υψομέτρων όπως φαίνεται στον χάρτη 7.2.2.1

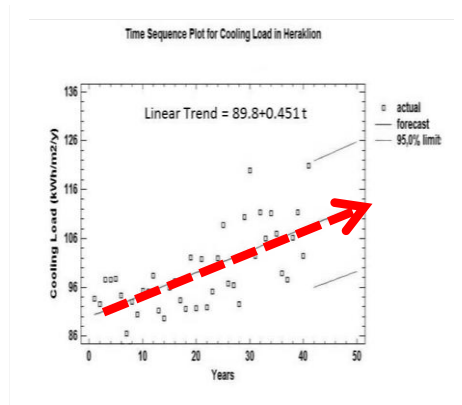
Χάρτης 7.2.2.1: Υψόμετρα

²⁶ Mapping micro-urban heat islands using NOAA/AVHRR images and CORINE Land Cover: an application to coastal cities of Greece M. Stathopoulou Corresponding author, C. Cartalis & I. Keramitsoglou University of Athens

Από τις 2 προαναφερόμενες μελέτες, προκύπτει ότι οι εκτιμώμενες μεταβολές των δεικτών που αφορούν στην θερμοκρασία, έχουν σαν συνέπεια τον τριπλασιασμό των αναγκών για κλιματισμό μέχρι το 2050. Επισημαίνεται ότι για το Ηράκλειο, η αύξηση των αναγκών για κλιματισμό, τα τελευταία 40 χρόνια, είναι της τάξης του 70% όπως φαίνεται στο διάγραμμα 7.2.2.1

Διάγραμμα 7.2.2.1 :Διαχρονική μεταβολή των αναγκών για κλιματισμό²⁷

Οι παραπάνω διαπιστώσεις των συνδυάζονται και με περεταίρω ευρήματα²⁸ που αφορούν στο ότι :

- Υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση, ανάλογα με το εισόδημα, του ποσοστού των οικογενειών που ζουν σε προστατευμένα κτίρια υψηλής περιβαλλοντικής ποιότητας. Μόνο το 8% των πολιτών χαμηλού εισοδήματος κατοικεί σε κτίρια με διπλά υαλοστάσια και μόνωση, ενώ στα υψηλά εισοδήματα το αντίστοιχο ποσοστό φτάνει το 64%. Το γεγονός αυτό έχει σημαντικές συνέπειες τόσο στην κατανάλωση ενέργειας όσο και στην θερμική άνεση εντός των κτιρίων.
- Το κόστος του κλιματισμού είναι κατά πολύ μεγαλύτερο στα χαμηλά εισοδήματα, όπου κυμαίνεται περί τα 195 € ανά οικογένεια, ενώ το σχετικό κόστος για την μέση οικογένεια είναι 100 €.

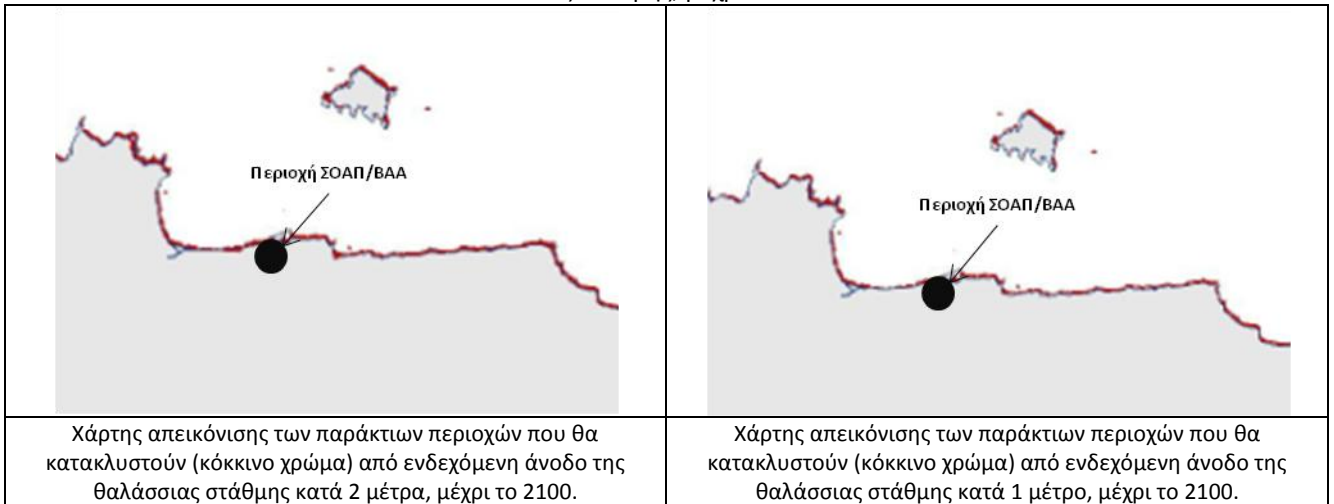
Με βάση τα παραπάνω προκύπτει ότι, ως προς τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην θερμική άνεση του πληθυσμού, είναι διαφοροποιημένη η περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ σε σχέση με την υπόλοιπη αστική περιοχή.

Μια άλλη επίπτωση της κλιματικής αλλαγής, που διαφοροποιεί σαφώς την περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ και ειδικότερα το παράκτιο μέτωπο, είναι και η άνοδος της στάθμης της θάλασσας. Σύμφωνα με την μελέτη «Μεταβολές της στάθμης της θάλασσας και επιπτώσεις στις ακτές» (Τράπεζα της Ελλάδος, Ιούνιος 2011), η Κρήτη εμφανίζει ένα συντριπτικό ποσοστό (έκταση παράκτιων οικοσυστημάτων υπό απειλή (km²) (65.8%)) του μήκους της βόρειας ακτογραμμής της να κινδυνεύει από διάβρωση κάτι το οποίο μπορεί να αποδίδεται στον σχετικά μεγάλο ρυθμό ανύψωσης 0,7 έως 4 χλστ./έτος που υπόκειται. Η άνοδος της θαλάσσιας στάθμης τις τελευταίες δεκαετίες, σε συνδυασμό με τις προβλέψεις, που κυμαίνονται από 1 έως και 2 μέτρα ανόδου της στάθμης μέχρι το 2100, απεικονίζεται ενδεικτικά για την περιοχή του Ηρακλείου στα αποσπάσματα χαρτών στο σχήμα 7.2.2.1, όπου με κόκκινο χρώμα φαίνονται οι παράκτιες εκείνες περιοχές που θα πληγούν από μια υποθετική άνοδο της θαλάσσιας στάθμης.

²⁷ ΑΣΤΙΚΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ – ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΧΕΣΗ Ματθαίος Σανταμούρης, Πανεπιστήμιο Αθηνών

²⁸ «Κίνδυνοι και επιπτώσεις της κλιματικής μεταβολής στο δομημένο περιβάλλον» Τράπεζα της Ελλάδος, Ιούνιος 2011

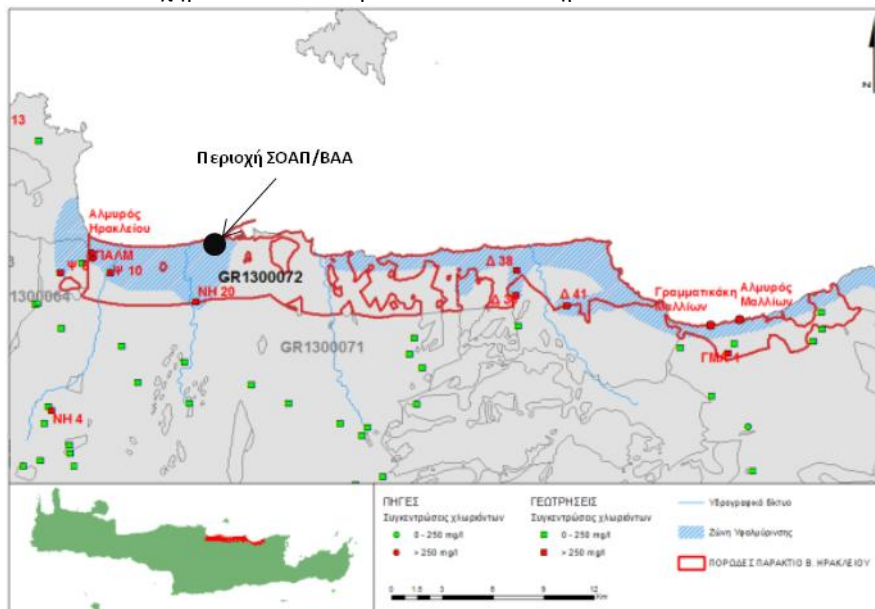
Σχήμα 7.2.2.1: Απεικόνιση παράκτιων περιοχών που θα κατακλυστούν από ενδεχόμενη άνοδο της θαλάσσιας στάθμης, μέχρι το 2100²⁹

Διαφοροποιημένο επίσης, εμφανίζεται το παράκτιο τμήμα του Ηρακλείου τόσο ως προς τις επιπτώσεις στο υπόγειο υδατικό σύστημα αλλά και την εκτιμώμενη πιθανότητα εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων. Σύμφωνα με το «Σχέδιο διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών του υδατικού διαμερίσματος Κρήτης (GR13)» (Γενική Γραμματεία Υδάτων - ΥΠΑΠΕΝ, Μάρτιος 2015).

Στο σχήμα 7.2.2.2 απεικονίζεται το Υπόγειο Υδατικό Σύστημα GR1300072 που περιλαμβάνει τα υδροφόρα των προσχωματικών και νεογενών υδροφορέων σε μια ζώνη που ορίζεται από τη βόρεια ακτογραμμή μέχρι περίπου 3,5 km προς την ενδοχώρα. Υφαλμύριση παρατηρείται κυρίως στις γεωτρήσεις που βρίσκονται σε κοντινή απόσταση από τα ρέματα Γαλανός και Γιόφυρος (εντάσσεται εντός των ορίων ΣΟΑΠ/ΒΑΑ)

Σχήμα 7.2.2.2 : Υπόγειο Υδατικό Σύστημα GR1300072³⁰

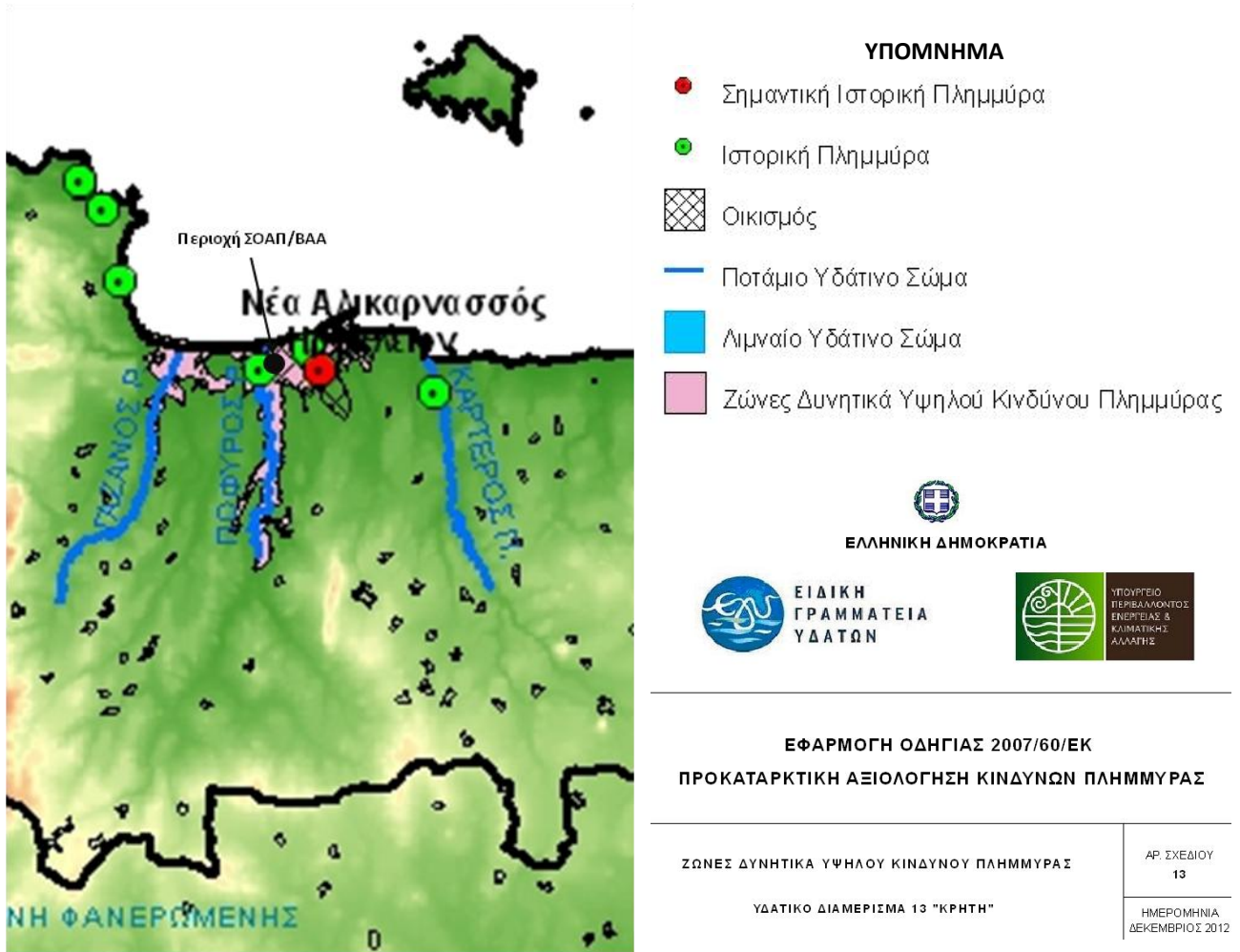

²⁹ Μελέτη «Μεταβολές της στάθμης της θάλασσας και επιπτώσεις στις ακτές» Τράπεζα της Ελλάδος, Ιούνιος 2011

³⁰ «Σχέδιο διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών του υδατικού διαμερίσματος Κρήτης (GR13)» (Γενική Γραμματεία Υδάτων - ΥΠΑΠΕΝ, Μάρτιος 2015)

Στην ευρύτερη περιοχή γύρω από τα ρέματα Γαλανός και Γιόφυρος (εντάσσεται εντός των ορίων ΣΟΑΠ/ΒΑΑ), εντοπίζονται περιοχές με ιστορικές πλημμύρες αλλά και ζώνη με δυνητικά υψηλό κίνδυνο πλημμύρας, όπως φαίνεται στο σχήμα 7.2.2.3

Σχήμα 7.2.2.3: Ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας³¹

Στο πλαίσιο των γενικών κατευθύνσεων του «Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας των Λεκανών Απορροής Ποταμών του υδατικού διαμερίσματος Κρήτης (GR13)» εξετάστηκαν τα δύο κυριότερα ρέματα της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, ο Γιόφυρος και ο Συλαμιανός (Κατσαμπαδιανός).

Ο ποταμός Γιόφυρος είναι από τα μεγαλύτερα επιφανειακά υδάτινα σώματα της Κρήτης με μήκος περίπου 36,9 χλμ και λεκάνη απορροής 183,8 km². Σημαντικοί συμβάλλοντες κλάδοι είναι το ρέμα Διακονιάρης και το ρέμα Χαλαυριανός επί του οποίου κατασκευάζεται αρδευτικό φράγμα. Ο ποταμός Γιόφυρος ξεκινάει από περιοχή καλλιέργειας αμπελιού σε υψόμετρο περίπου 680μ. Κατευθύνεται βορειοανατολικά παράλληλα με την ΕΟ Ηρακλείου-Φαιστού, περνάει ανατολικά της Αγ. Βαρβάρας συνεχίζει διασχίζοντας αμπέλια και ελαιώνες μέχρι τον Κάμπο όπου η κατεύθυνση του γίνεται Βόρεια. Στη συνέχεια κινείται παράλληλα με την επαρχιακή οδό Ηρακλείου-Πραιτώριας. Στην αστική περιοχή πριν συναντήσει τον ΒΟΑΚ παρουσιάζει έντονους μαιανδρισμούς. Συνεχίζει εντός αστικής περιοχής του Ηρακλείου, διασχίζει τις λεωφόρους 62 Μαρτύρων και Σοφοκλή Βενιζέλου και

³¹ «Σχέδιο διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών του υδατικού διαμερίσματος Κρήτης (GR13)» (Γενική Γραμματεία Υδάτων - ΥΠΑΠΕΝ, Μάρτιος 2015)

εκβάλλει στη θάλασσα στην περιοχή του Παγκρήτιου Σταδίου. Τα αίτια εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων από τις υπερχειλίσεις του Γιόφυρου που έχουν σημειωθεί κατά καιρούς με πλέον πρόσφατη αυτή του 01/2014, είναι τα ακόλουθα:

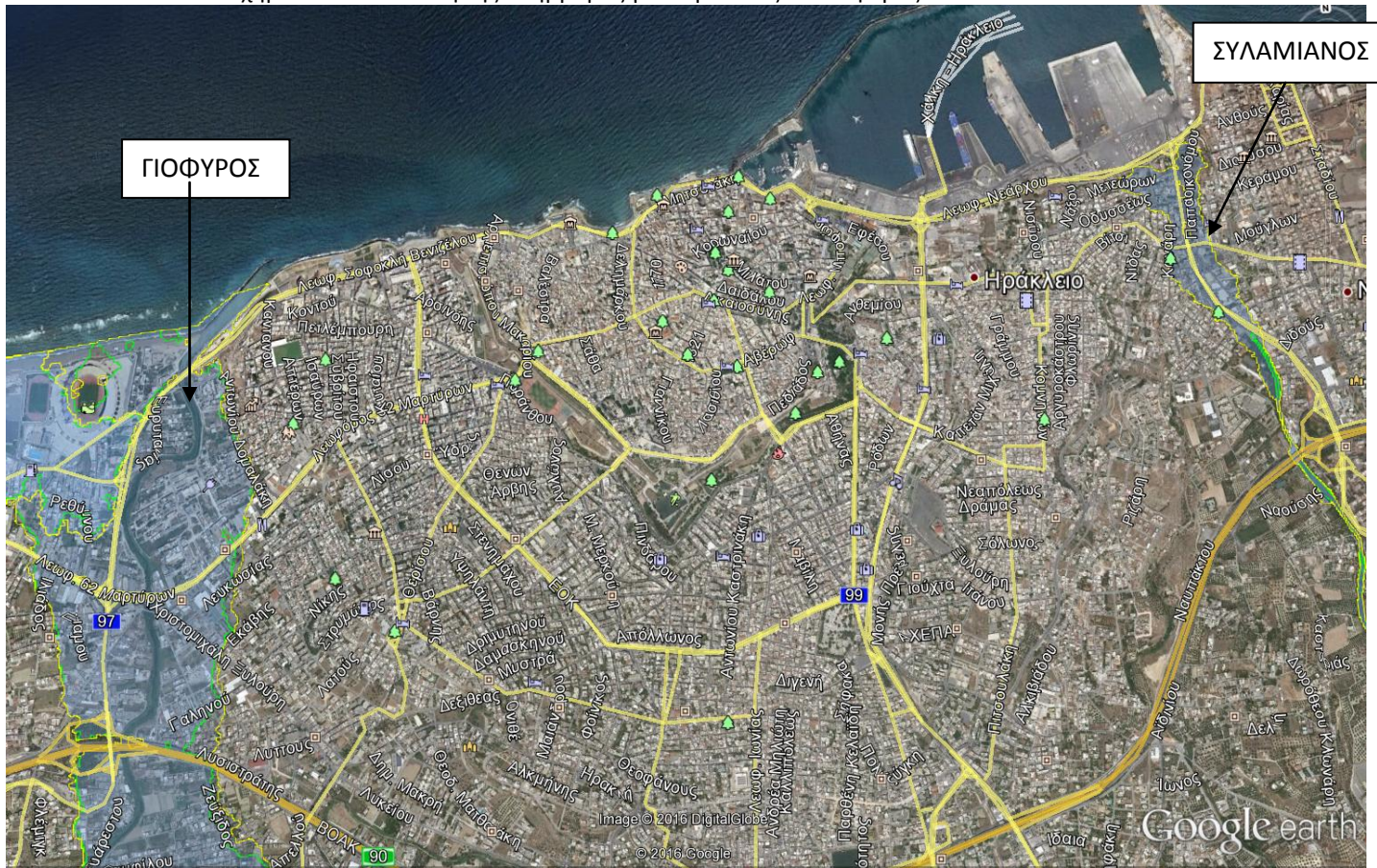
- Ανεπάρκεια διατομών υπαρχουσών γεφυρών.
- Έξαρση των καταλήψεων – καταπατήσεων της κοίτης με μπαζώματα τόσο στις αστικές περιοχές όσο και στις περιοχές με έντονη αγροτική εκμετάλλευση (θερμοκήπια).
- Έλλειψη ολοκληρωμένων αντιπλημμυρικών έργων (αναχώματα, έργα συγκράτησης φερτών υλών στην ορεινή λεκάνη κλπ).
- Παρουσία στην πεδινή κοίτη έντονης βλάστησης (κυρίως καλαμιές) και δυσκολία σε πολλές περιπτώσεις πρόσβασης για τον καθαρισμό
- Έντονη δόμηση στις παρόχθιες περιοχές.

Η πλημμύρα προκαλείται στην πεδινή κοίτη του Γιόφυρου. Σε περιπτώσεις έντονων καταιγίδων, στην ορεινή λεκάνη των έντονων κλίσεων προκαλούνται διαβρώσεις και απογυμνώσεις των οχθών και των παρόχθιων εκτάσεων με αποτέλεσμα να μεταφέρεται προς τα κατάντη μεγάλη ποσότητα φερτών υλών. Η αυξημένη απορροή λόγω της καταιγίδας σε συνδυασμό με τη στερεοπαροχή, σε κάποιες περιπτώσεις δεν μπορεί να παραληφθεί από την κοίτη με αποτέλεσμα να σημειώνονται υπερχειλίσεις ή θραύσεις υφισταμένων ανεπέδυντων αναχωμάτων. Σε άλλες περιπτώσεις, η ανεπάρκεια διατομών των γεφυρών και η παρουσία στην κοίτη έντονης βλάστησης ή άλλων εμποδίων από μπαζώματα, προκαλεί ανάσχεση της ροής στα ανάντη με αποτέλεσμα την ανύψωση της στάθμης του νερού και τελικά της υπερχείλισης από την κοίτη.

Το ρέμα Συλαμιανός (Κατσαμπαδιανός) έχει μήκος περίπου 16,9 χλμ και η λεκάνη απορροής του έχει έκταση 42,4 km². Ξεκινά λίγο βόρεια του Βαθύπετρου σε υψόμετρο περίπου 607μ και κατευθύνεται βόρεια. Διασχίζει τις Άνω Αρχανές εγκιβωτισμένο σε κλειστή διατομή και συνεχίζει βόρεια, διερχόμενο από θαμνώδεις περιοχές και ελαιώνες. Περνά ανατολικά της Κνωσού, δυτικά της Καλλιθέας και με κατεύθυνση βορειοδυτική εισέρχεται στην αστική περιοχή. Στη συνέχεια διασχίζει τον ΒΟΑΚ και μετά από περίπου 450μ συναντά τη λεωφόρο Στέλιου Καζαντζίδη. Στη θέση αυτή εισέρχεται σε δίδυμη κιβωτοειδή διατομή και μέσω αυτής οδεύοντας κάτω από την οδό, καταλήγει στη θάλασσα στην περιοχή του λιμανιού του Ηρακλείου. Έχει γίνει από την Περιφέρεια, προ 25 ετίας περίπου, διευθέτηση στο τελευταίο τμήμα του ως την εκβολή του στο λιμάνι, με δίδυμο πλακοσκεπή οχετό σε μήκος 600 μέτρων, στα πλαίσια της κατασκευής του δρόμου Ηράκλειο - Βιάννος (οδός Καζαντζίδη) και γενικά το ρέμα δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα προβλήματα υπερχειλίσεων. Το υπόλοιπο τμήμα μέχρι την εθνική οδό έχει οριοθετηθεί από τη ΔΕΥΑΗ.

Έγινε υδραυλικός έλεγχος στον ποταμό Γιόφυρο και στο ρέμα Συλαμιανό (Κατσαμπαδιανό), για περιόδους επαναφοράς 50,100 και 1000 ετών. Στο σχήμα 7.2.2.4 φαίνεται η έκταση της πλημμύρας για περιόδους επαναφοράς 50 και 100 ετών. Συγκεκριμένα προκύπτει ότι για τον ποταμό Γιόφυρο εμφανίζεται δυνητικά μία πλημμυρική έκταση η οποία είναι αρκετά σημαντική και πολλές φορές έχει επιβεβαιωθεί σε διάφορα σημεία και στην πράξη, ενώ για το ρέμα Συλαμιανό (Κατσαμπαδιανό), για περίοδο επαναφοράς 50 ετών η υπάρχουσα διευθέτηση κάτω από την οδό Σ. Καζαντζίδη επαρκεί, αλλά για περίοδο επαναφοράς 100 ετών, υπάρχει κίνδυνος να σημειωθούν κάποιες υπερχειλίσεις με περιορισμένης έκτασης πλημμύρες.

Σχήμα 7.2.2.3: έκταση της πλημμύρας για περιόδους επαναφοράς 50 και 100 ετών

Στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδιασμού Δράσεων για αντιπλημμυρική προστασία εντός της περιοχής ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, προτείνονται τα ακόλουθα:

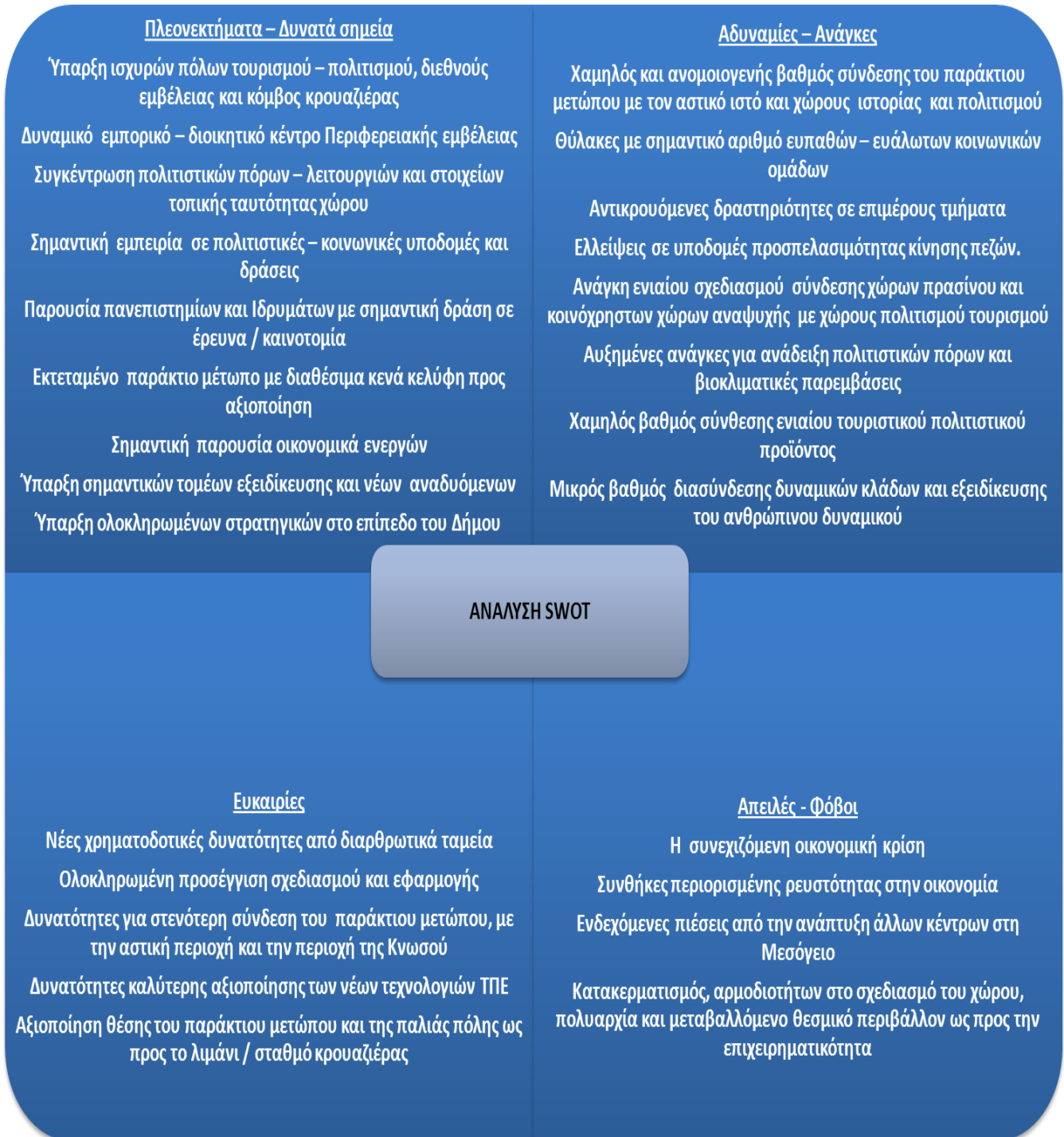
- Προώθηση ενεργειών για μελέτες και έργα διευθέτησης και οριοθέτησης των ρεμάτων (ειδικά του ποταμού Γιόφυρου)
- Προώθηση ενεργειών για μελέτες και έργα ορεινής υδρονομίας όπως φράγματα ανάσχεσης των πλημμυρικών απορροών σε περίπτωση έντονων βροχοπτώσεων
- Προώθηση ενεργειών για καθαρισμό υφιστάμενης κοίτης από εμπόδια, καλαμιές κλπ.
- Πρόβλεψη ζωνών, όπου είναι δυνατό, για ελεγχόμενη κατεύθυνση της πλημμυρικής απορροής με απαγόρευση δόμησης σε ικανή απόσταση από την κοίτη των ρεμάτων
- Κατασκευή νέων δικτύων αποχέτευσης για την απορροή των ομβρίων σε συνήθεις βροχοπτώσεις, ή για τη μείωση του χρόνου παραμονής στο οδικό δίκτυο των πλημμυρικών απορροών που προέρχονται από υπερχειλίσεις ρεμάτων
- Ενημέρωση του κοινού

Τα μέτρα και οι δράσεις που θα προωθηθούν πρέπει να είναι σε συμφωνία με τα προβλεπόμενα στο Σχέδιο Διαχείρισης Πλημμυρών που θα καταρτιστεί στο πλαίσιο της Οδηγίας 60/2007.

8. ΕΚΘΕΣΗ ΠΟΡΙΣΜΑΤΩΝ

Στο διάγραμμα 8.1, παρουσιάζονται συνοπτικά η ανάλυση των βασικών δυνατοτήτων, αδυναμιών – αναγκών, ευκαιριών και απειλών για την περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, ενώ στον πίνακα 8.1, παρουσιάζονται αναλυτικά τα προαναφερόμενα χαρακτηριστικά αναφορικά με τις 5 προκλήσεις για την βιώσιμη αστική ανάπτυξη μέχρι το 2020..

Διάγραμμα 8.1 : Συνοπτική SWOT ανάλυση για την περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ

Πίνακας 8.1 : SWOT ανάλυση, σε σχέση με τις 5 προκλήσεις για την βιώσιμη αστική ανάπτυξη έως το 2020

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ – ΑΝΑΓΚΕΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
1. Δημογραφικές 2. Κοινωνικές	<ul style="list-style-type: none"> Εμπειρία στη λειτουργία κοινωνικών δομών , δικτύων και δράσεων καθώς και αρμοδιότητες στο επίπεδο του Δήμου Εμπειρία και αρμοδιότητα του Δήμου σε υποδομές εκπαίδευσης Εμπειρία από υλοποίηση προγραμμάτων Δια Βίου μάθησης 	<ul style="list-style-type: none"> Αυξημένες ανάγκες για υπηρεσίες σε βρεφονηπιακές ηλικίες και ηλικιωμένους Αυξανόμενες ανάγκες αντιμετώπισης φαινομένων φτώχειας ή και άλλων ευάλωτων ομάδων πληθυσμού Ανάγκη αντιμετώπισης της σχολικής διαρροής και του αναλφαριθμητισμού 	<ul style="list-style-type: none"> Διαθεσιμότητα πόρων για συμπλήρωση υποδομών πρόνοιας εκπαίδευσης και ειδικές δράσεις αντιμετώπισης κοινωνικών αναγκών Διαθεσιμότητα πόρων για δράσεις δια βίου μάθησης 	<ul style="list-style-type: none"> Καθυστέρηση μεταρρυθμίσεων
3. Οικονομικές	<ul style="list-style-type: none"> Ύπαρξη Πανεπιστημίων και εκπαιδευτικό και ερευνητικό δυναμικό με δυνατότητες ανάπτυξης και διάχυσης καινοτομιών καθώς και τεχνογνωσία στη διαχείριση προγραμμάτων E&A. 	<ul style="list-style-type: none"> Μικρός αριθμός επιχειρήσεων έντασης γνώσης και περιορισμένη συνεργασία επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων. Έλλειψη σχεδίων αξιοποίησης του συστήματος E+T και προώθησης της καινοτομίας. Έλλειψη εξειδίκευσης και στόχευσης. Έλλειψη διαθεσιμότητας κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου 	<ul style="list-style-type: none"> Συνεργασία με Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, εισαγωγή καινοτόμων ΤΠΕ με σημαντικό αντίκτυπο στους τομείς τουρισμού – πολιτισμού και αγροδιατροφής Δυνατότητα για επικέντρωση των ερευνητικών προτεραιοτήτων και αξιοποίηση χρηματοδοτικών πόρων της Προγραμματικής Περιόδου 2014 – 2020 σε επιλεγμένα πεδία της Περιφερειακής Στρατηγικής της Έξυπνης Εξειδίκευσης 	<ul style="list-style-type: none"> Δυσμενές οικονομικό περιβάλλον. Καθυστέρηση στην προώθηση μεταρρυθμίσεων. Απουσία παράδοσης στην συνεργασία ερευνητικού και επιχειρηματικού χώρου
	<ul style="list-style-type: none"> Ύπαρξη σημαντικών υποδομών στήριξης για την ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας. Ύπαρξη Στρατηγικού Σχεδίου για την έξυπνη πόλη στο επίπεδο του Δήμου 	<ul style="list-style-type: none"> Χαμηλός βαθμός ζήτησης στις νέες τεχνολογίες, κυρίως στους κλάδους της Έξυπνης Εξειδίκευσης Χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών. 	<ul style="list-style-type: none"> Ανάπτυξη διασυνδέσεων του τριτογενούς τομέα (τουρισμός – πολιτισμός) με την κοινωνία της πληροφορίας Αξιοποίηση τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών στις επιχειρήσεις και διάχυση καινοτόμων πρακτικών διοίκησης. Αξιοποίηση τεχνολογιών στην ανάδειξη πολιτιστικού αποθέματος και παροχής υπηρεσιών τουρισμού – πολιτισμού 	<ul style="list-style-type: none"> Διατήρηση της αποσπασματικότητας των σχεδίων και έργων. Χαμηλό επίπεδο επενδύσεων από τις ΜΜΕ. Μικρή συμβολή των Πανεπιστημίων.
3. Οικονομικές	<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση της ελκυστικότητας για επιχειρηματική δραστηριοποίηση κυρίως λόγω της παρατηρούμενης δυναμικής του τουρισμού κρουαζιέρας Σημαντικός αριθμός υφιστάμενων επιχειρήσεων στους τομείς τουρισμού – πολιτισμού. 	<ul style="list-style-type: none"> Μικρή επιχειρηματική κλίμακα Μικρής κλίμακας μάρκετινγκ 	<ul style="list-style-type: none"> Εξειδίκευση και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής οικονομίας στο πλαίσιο της Περιφερειακής Στρατηγικής της Έξυπνης Εξειδίκευσης Δυνατότητα προσέλκυσης νέων επιχειρηματιών με υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης, λόγω της αυξανόμενης ανεργίας 	<ul style="list-style-type: none"> Μείωση της ζήτησης για δραστηριότητες τουρισμού – πολιτισμού – αναψυχής λόγω της οικονομικής κρίσης. Περιορισμένη πρόσβαση σε κεφάλαια.
	<ul style="list-style-type: none"> Ικανοποιητικά επίπεδα οικονομικά ενεργού πληθυσμού 	<ul style="list-style-type: none"> Αύξηση κατά τόπους των ποσοστών ανεργίας ως συνέπεια της παρατεταμένης ύφεσης στην οικονομία Σχετικά χαμηλή παραγωγικότητα και μικρός βαθμός εξειδίκευσης των απασχολούμενων. 	<ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και εξειδίκευση. Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών για την εκπαίδευση και κατάρτιση προσαρμοσμένη στις τοπικές ιδιαιτερότητες στο πλαίσιο της Περιφερειακής Στρατηγικής της Έξυπνης Εξειδίκευσης 	<ul style="list-style-type: none"> Απαξίωση δεξιοτήτων των απασχολούμενων. Περιορισμένη οικονομική ανάκαμψη. Έλλειψη διαθεσιμότητας πόρων.
	<ul style="list-style-type: none"> Κατά τόπους εμπειρία σε ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την απασχόληση 	<ul style="list-style-type: none"> Περιορισμένες δυνατότητες ανταπόκρισης των ωφελουμένων κυρίως για επιχειρηματική δραστηριοποίηση 	<ul style="list-style-type: none"> Το νέο πλαίσιο για την κοινωνική οικονομία 	<ul style="list-style-type: none"> Περιορισμένη οικονομική ανάκαμψη. Όξυνση ανισοτήτων.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ – ΑΝΑΓΚΕΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
4. Κλιματικές	<ul style="list-style-type: none"> Υπαρξη κάποιων προσπαθειών σε προηγούμενες περιόδους σε βιοκλιματικά έργα Υπαρξη Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας στο επίπεδο του Δήμου 	<ul style="list-style-type: none"> Χαμηλός βαθμός ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης για την ενεργειακή κατανάλωση τόσο στον οικιακό όσο και στον επιχειρηματικό και δημόσιο τομέα Αυξημένες ανάγκες για βιοκλιματικές παρεμβάσεις 	<ul style="list-style-type: none"> Σημαντικά περιθώρια εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια και τις μεταφορές. Ο νόμος για «Ενεργειακή απόδοση κτιρίων» δημιουργεί ευκαιρίες για βιοκλιματικές παρεμβάσεις στα κτίρια από 01/01/2019. 	<ul style="list-style-type: none"> Έλλειψη κεφαλαίων για ανάληψη επενδύσεων. Η ανάγκη εισαγωγής υλικών προσαρμοσμένων στις βιοκλιματικές απαιτήσεις που θα επιβαρύνουν ακόμη περισσότερο το κόστος των τεχνικών έργων.
	<ul style="list-style-type: none"> Ο σχεδιασμός και να εφαρμογή επιχειρησιακών σχεδίων διαχείρισης υδάτων και αντιμετώπισης φαινομένων από πλημύρες καθώς και διάβρωσης ακτών μετά την έγκριση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων στο τοπικό επίπεδο 	<ul style="list-style-type: none"> Μικρή εμπειρία από σχεδιασμό και εφαρμογή ολοκληρωμένων σχεδίων προστασίας 	<ul style="list-style-type: none"> Υπαρξη ολοκληρωμένων σχεδίων και παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση των πλημυρών και διάβρωσης ακτών στο πλαίσιο του Σχεδίου Διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών του Υδατικού διαμερίσματος Κρήτης. Σύγχρονες τεχνολογικές εφαρμογές για την διαχείριση υδάτων. 	<ul style="list-style-type: none"> Κατακερματισμός αρμοδιοτήτων με επικαλύψεις και αδυναμία συντονισμού για τα ρέματα και το παράκτιο μέτωπο Καθυστερήσεις στις απαιτούμενες εγκρίσεις περιβαλλοντικών όρων και λοιπών αδειοδοτήσεων λόγω της ειδικής φύσης των παρεμβάσεων.
5. περιβαλλοντικές	<ul style="list-style-type: none"> Υπαρξη μοναδικών μνημείων πολιτισμού και ιστορίας (Κνωσός, Ενετικά Τείχη) αλλά και σημαντικών πολιτιστικών- ιστορικών μνημείων της μινωικής, ρωμαϊκής, ενετικής, οθωμανικής αλλά και σύγχρονης περιόδου που μπορούν να ενισχύσουν το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν. Υπαρξη σημαντικών στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος (αναξιοποίητα ρέματα, θαλάσσιοι όρμοι, ενετικά τείχη ως χώρος πρασίνου) 	<ul style="list-style-type: none"> Ανεπαρκής περιβαλλοντική συνείδηση Καθυστερήσεις και πολλαπλές αρμοδιότητες σε περιοχές που εμπίπτουν σε ζώνες προστασίας ιστορικών – πολιτιστικών πόρων Θεσμικές δυσχέρειες συνεργασίας ιδιωτικού δημόσιου τομέα. Εκκρεμότητες στην απόκτηση ελεύθερων χώρων και στην εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού 	<ul style="list-style-type: none"> Σημαντικές ευκαιρίες για ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, με παράλληλη προστασία και αξιοποίηση, ιστορικής πολιτιστικής κληρονομιάς. Θετικές επιπτώσεις στην οικονομία από τη βελτίωση της εικόνας της αστικής περιοχής και τη διατήρηση ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς. 	<ul style="list-style-type: none"> Η μη έγκαιρη ολοκλήρωση νέων πολεοδομικών χωροταξικών ρυθμίσεων ή και η προσαρμογή των υφισταμένων. Αδυναμία εξασφάλισης ιδίων πόρων για εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού.
	<ul style="list-style-type: none"> Οι πολιτιστικές διαδρομές εντός της παλιάς πόλης μπορούν να συνδυασθούν με διαδρομές πεζών και ποδηλάτων στην περιοχή 	<ul style="list-style-type: none"> Περιορισμένη αξιοποίηση βιώσιμων Μεταφορών εντός της αστικής περιοχής και του περιοχής σύνδεσης με το λιμάνι. Αποσπασματικός σχεδιασμός δικτύων ροής πεζών 	<ul style="list-style-type: none"> Πρόβλεψη από στρατηγικά χωρικά πλαίσια για πράσινες πολιτιστικές διαδρομές 	<ul style="list-style-type: none"> Χρονοβόρες διαδικασίες για την εκπόνηση των μελετών και την εξασφάλιση των αναγκών αδειοδοτήσεων

9. ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

9.1. ΟΡΑΜΑ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

9.1.1. Διατύπωση Οράματος – Στρατηγικού Στόχου

Το όραμα – στρατηγικός στόχος διαμορφώνεται λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθύνσεις από εγκεκριμένα στρατηγικά πλαίσια χωρικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού καθώς και τα ειδικά στρατηγικά πλαίσια, στο υπερτοπικό ή και στο τοπικό επίπεδο, όπως αυτά παρουσιάστηκαν στην ενότητα 5.1, συνεκτιμώντας και τα υφιστάμενα δημογραφικά – κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά (ενότητες 1, 2 και 3) καθώς και τα διαμορφωμένα χαρακτηριστικά του αστικού χώρου και του περιβάλλοντος (ενότητες 5.2, 6 και 7)

Βασική αναπτυξιακή κατεύθυνση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) ισχύοντος αλλά και αναθεωρούμενου, για την περιοχή του Ηρακλείου είναι η ανάδειξη της σε μητροπολιτικό κέντρο διαπεριφερειακής εμβέλειας για τον Μινωικό Πολιτισμό με άξονα την έρευνα – τεχνολογία και τον πολιτισμό, καθώς και ισχυρό κέντρο κρουαζιέρας στην περιοχή της Μεσογείου. Στο πλαίσιο αυτής της αναπτυξιακής κατεύθυνσης, στο ΠΠΧΣΑΑ αλλά και στα στρατηγικά πλαίσια χωρικού σχεδιασμού στο τοπικό επίπεδο, υπάρχει πρόβλεψη για χωροθετήσεις μοναδιαίων χρήσεων γης μητροπολιτικής εμβέλειας καθώς και λειτουργική σύνδεση, δυο μητροπολιτικών πόλων, της Κνωσού και της Παλιάς Πόλης, που αναδεικνύει το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της συνύπαρξης στοιχείων από «5+1» πολιτισμούς. Στην ίδια λογική προβλέπονται και εκτεταμένες αναπλάσεις, με προτεραιότητα στην παλιά πόλη καθώς και σε υποβαθμισμένες περιοχές του αστικού χώρου, με περιβαλλοντική κατεύθυνση προκειμένου να μετατραπεί το Ηράκλειο σε «πράσινη πόλη». Επίσης στην ίδια λογική προβλέπεται και η ταυτόχρονη ενίσχυση της σύνδεσης της παλιάς πόλης και της Κνωσού, με το παράκτιο μέτωπο και το λιμάνι – κόμβο κρουαζιέρας. Στο πλαίσιο αυτής της αναπτυξιακής κατεύθυνσης η περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, αποτελεί τη ζώνη πρώτης προτεραιότητας.

Στη λογική αυτή το όραμα για την περιοχή ΣΟΑΠ – ΒΑΑ, είναι «Ηράκλειο έξυπνη – συνεκτική πόλη, τόπος συνάντησης «5+1» πολιτισμών».

Στο πλαίσιο αυτού του διατυπωμένου οράματος, κύρια επιδίωξη είναι έξυπνες λύσεις για την ενίσχυση της συνοχής, δηλαδή την αποκατάσταση των «ΚΕΝΩΝ». Των «ΚΕΝΩΝ» που τραυματίζουν την λειτουργία της οικονομίας, της πόλης και της κοινωνίας και είναι αλληλένδετα. Το «ΚΕΝΟ» στην λειτουργική σύνδεση της παλιάς πόλης και του παράκτιου μετώπου με την Κνωσό και το λιμάνι, πύλη εισόδου της κρουαζιέρας, έχει σαν συνέπεια λιγότερους επισκέπτες στην πόλη και επιχειρήσεις να συντηρούνται οριακά ή και να κλείνουν. Τα κενά κτίρια των επιχειρήσεων που κλείνουν διαταράσσουν τη συνοχή της πόλης και δημιουργούν το μεγάλο κενό της ανεργίας, πληγή στην οικονομία. Με τη σειρά της η ανεργία δημιουργεί το μεγάλο κενό της φτώχειας που διαταράσσει την συνοχή στην κοινωνία. Τα κενά από την μη χωρική σύνδεση των δικτύων κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου, κεντρικών λειτουργιών πόλης και μεταφορών βιώσιμης κινητικότητας, διαταράσσουν τη συνοχή της πόλης και επιβαρύνουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του αστικού περιβάλλοντος.

Για την επίτευξη του οράματος – στρατηγικού στόχου διαμορφώνεται στο πλαίσιο του ΣΟΑΠ, πολυτομεακό πρόγραμμα με συνδυασμένες πολλαπλασιαστικές παρεμβάσεις τόσο

του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα, με συνδυαστικό κρίκο «Έξυπνες – Πράσινες – Πολιτιστικές – Επιχειρηματικές διαδρομές» που θα οδηγήσουν τους επισκέπτες στα ίχνη των «5+1» πολιτισμών.

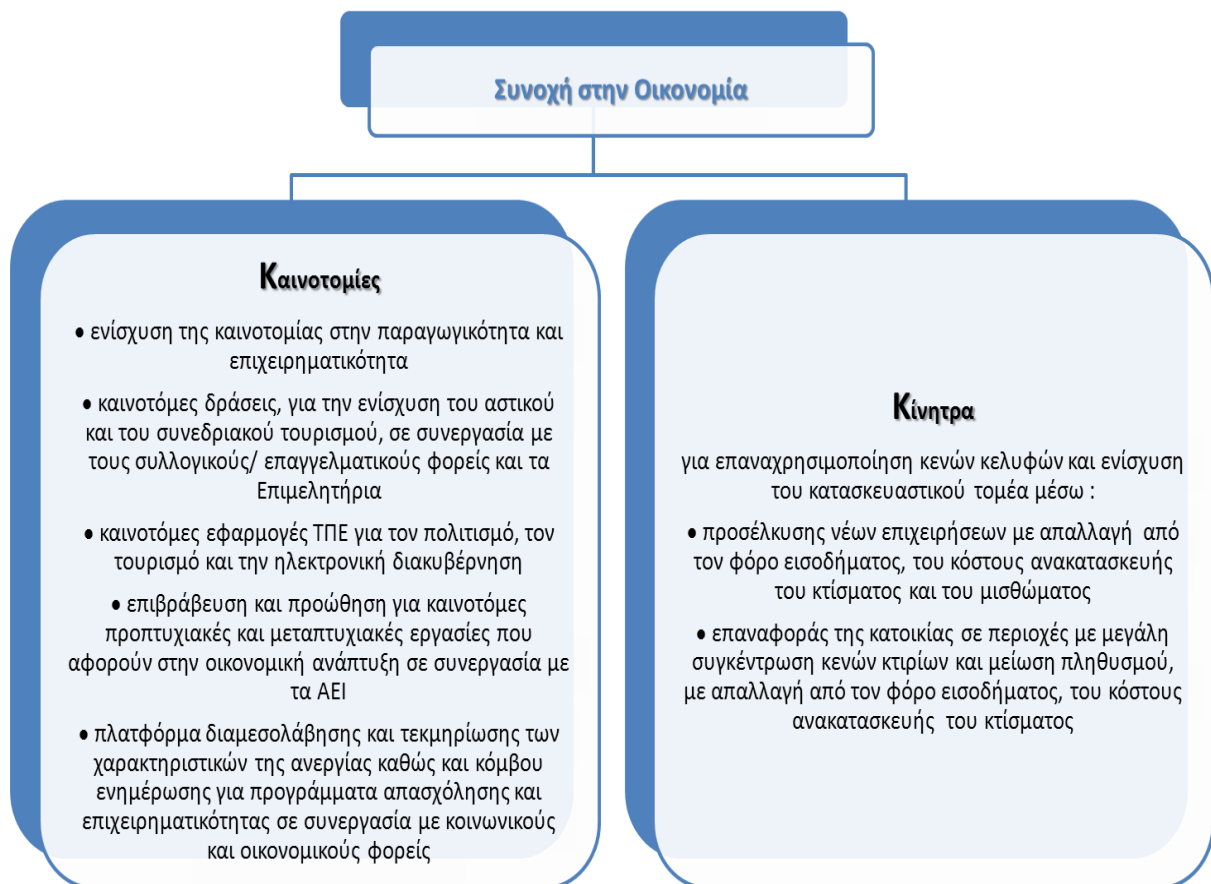
9.1.2. Ανάλυση στρατηγικής

9.1.2.1. Περιγραφή Αξόνων Στρατηγικής και συσχέτιση με τα χαρακτηριστικά της περιοχής παρέμβασης

Για την επίτευξη του οράματος διατυπώνονται 3 Άξονες Στρατηγικής, για την ενίσχυση της συνοχής στην οικονομία, στην πόλη και την κοινωνία.

Ο 1^{ος} Άξονας Στρατηγικής στηρίζεται στις κατευθύνσεις Χωρικών Στρατηγικών Πλαισίων και στο Ολοκληρωμένο Στρατηγικό Σχέδιο του Δήμου Ηρακλείου για την «Έξυπνη πόλη» και αφορά στην ενίσχυση της συνοχής στην οικονομία. Για την αποκατάσταση των «ΚΕΝΩΝ» της οικονομίας, ο Δήμος λειτουργεί υποστηρικτικά σε συνεργασία με τους οικονομικούς φορείς της πόλης για την :

- αναζήτηση καινοτομιών για την ενίσχυση της παραγωγικότητας, της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης, σε επιλεγμένους τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας, στο πλαίσιο της Περιφερειακής Στρατηγικής για την Έξυπνη Εξειδίκευση 2014 – 2020
- θεσμοθέτηση κινήτρων για προσέλκυση επιχειρήσεων και νέων κατοίκων, με παράλληλη ενίσχυση του κατασκευαστικού τομέα

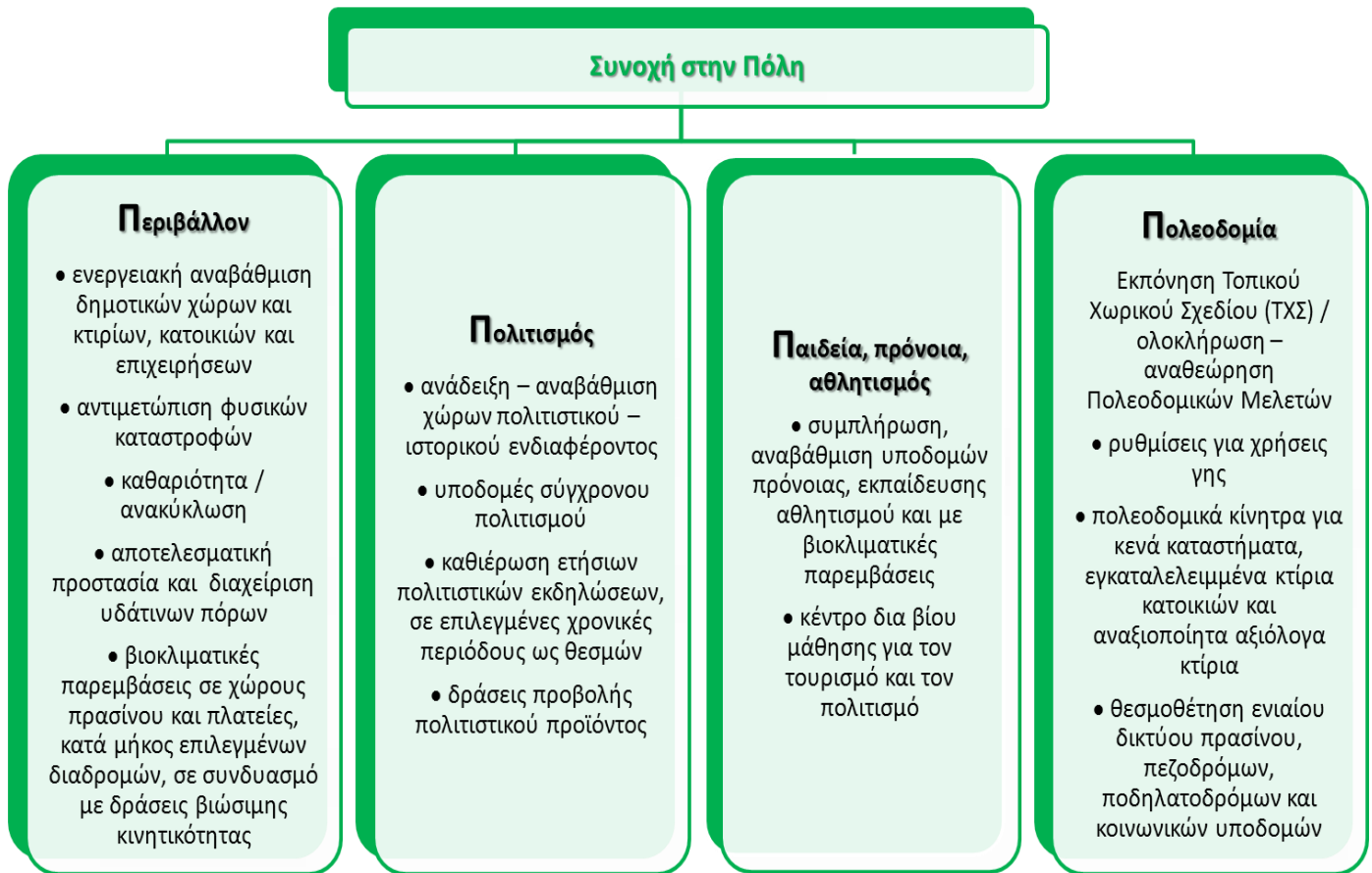
Κύριος στόχος η αναζωογόνηση και εξειδίκευση της οικονομικής λειτουργίας, με βάση την Περιφερειακή Στρατηγική για την Έξυπνη Εξειδίκευση 2014 – 2020 και το Ολοκληρωμένο Στρατηγικό Σχέδιο του Δήμου Ηρακλείου για την «Έξυπνη πόλη». Αυτός ο κύριος στόχος εξειδικεύεται μέσα από :

- αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων που καινοτομούν
- αύξηση του αριθμού νέων επιχειρήσεων
- αύξηση του αριθμού των παρεχόμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών
- επανάχρηση κενών κτιρίων

Ο 2^{ος} Άξονας Στρατηγικής αφορά στην ενίσχυση της συνοχής στην πόλη και στηρίζεται :

- στις κατευθύνσεις Χωρικών Στρατηγικών Πλαισίων
- στο Στρατηγικό – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ηρακλείου
- στο Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας (ΣΔΑΕ) Δήμου Ηρακλείου
- στο Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων
- στο Πλαίσιο Στρατηγικής για τους υδατικούς πόρους – διάβρωση ακτών
- στο Ολοκληρωμένο Στρατηγικό Σχέδιο του Δήμου Ηρακλείου για την «Έξυπνη πόλη»
- στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνικής Πολιτικής

Για να αποκατασταθούν τα «ΚΕΝΑ» και να επιτευχθεί η συνοχή στην πόλη, ο Δήμος σχεδιάζει δράσεις για το Περιβάλλον, τον Πολιτισμό, τον Τουρισμό τις Κοινωνικές Υποδομές και προετοιμάζει Πολεοδομικές ρυθμίσεις που στοχεύουν στη σωστή οργάνωση χρήσεων – λειτουργιών και στην ισότιμη χωρική κατανομή των κοινωνικών υποδομών.

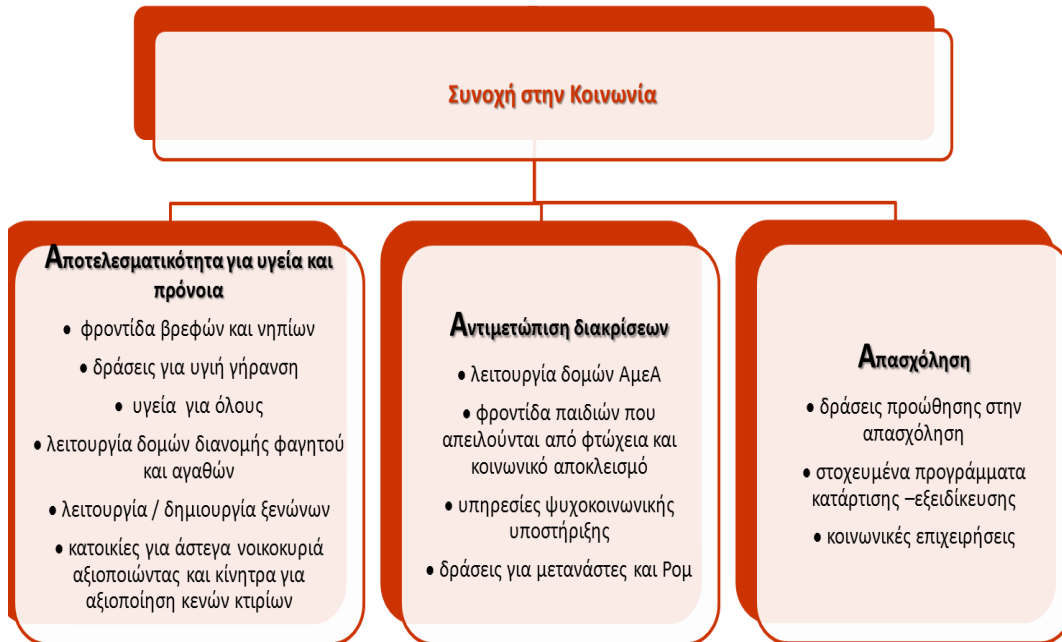
Κύριος στόχος μια συνεκτική όμορφη πόλη, ασφαλής, καθαρή, φωτεινή, φιλική στο περιβάλλον και στους ανθρώπους, με τον πολιτισμό στοιχείο της καθημερινής ζωής. Αυτός ο κύριος στόχος εξειδικεύεται μέσα από :

- εξοικονόμηση ενέργειας και μείωση των εκπομπών του αερίου του θερμοκηπίου
- μείωση των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές
- αύξηση της ανακύκλωσης (δράσεων οικιακής κομποστοποίησης, ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης)
- αναβάθμιση – συμπλήρωση δικτύων και συστημάτων ύδρευσης, αποχέτευσης
- αύξηση επισκεψιμότητας και διαμονής στην πόλη ημεδαπών και ξένων επισκεπτών
- αναβάθμιση – συμπλήρωση κοινωνικών υποδομών
- προσαρμογή του χωρικού σχεδιασμού στις κατευθύνσεις και δυνατότητες ανάπτυξης
- δράσεων οικιακής κομποστοποίησης, ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης

Ο 3^{ος} Άξονας Στρατηγικής αφορά στην ενίσχυση της συνοχής στην κοινωνία και στηρίζεται στην πολιτική του Δήμου (που αποτυπώνεται στο εξειδικευμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου) για ισότητα ευκαιριών σε όλους, την Περιφερειακή Στρατηγική Καταπολέμησης της Φτώχειας και Κοινωνικής Ένταξης, την Περιφερειακή Στρατηγική για τους Ρομά & τους μετανάστες και για την Ισότητα των Φύλων σύμφωνα με τη δέσμευση που ανέλαβε για την προώθηση της αρχής της Ισότητας των Φύλων στις

Τοπικές Κοινωνίες, υπογράφοντας την Ευρωπαϊκή Χάρτα. Σχεδιάζονται δράσεις για να καλυφθούν τα κενά σε υπηρεσίες που αφορούν :

- στην αποτελεσματικότητα για υγεία και πρόνοια (παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας
- στην αντιμετώπιση διακρίσεων (υπηρεσίες ενημέρωσης πληροφόρησης και στήριξης ευπαθών κοινωνικών ομάδων, λειτουργία δομών αντιμετώπισης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού)
- στις δυνατότητες για απασχόληση (απασχολησιμότητα)

Κύριος στόχος είναι ούτε ένα παιδί μακριά από το σχολείο και τους χώρους άθλησης, ούτε ένας άνθρωπος χωρίς στέγη, φαγητό, φάρμακα και ιατρική περίθαλψη, κανένας άνθρωπος στο περιθώριο και ίσες ευκαιρίες για απασχόληση. Αυτός ο κύριος στόχος εξειδικεύεται μέσα από :

- διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ευπαθείς ομάδες
- διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ομάδες με κίνδυνο διάκρισης
- βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση
- ενίσχυση κοινωνικών επιχειρήσεων

9.1.2.2. Συσχέτιση των Αξόνων Στρατηγικής με το ΣΕΣ 2014 – 2020 και τις κατευθύνσεις των Στρατηγικών Πλαισίων

Στον πίνακα 9.1.2.2, γίνεται η συσχέτιση των Αξόνων και των Πεδίων Στρατηγικής με τις κατευθύνσεις Χωρικών Στρατηγικών Πλαισίων στο υπερτοπικό και τοπικό επίπεδο καθώς και Ειδικών Στρατηγικών, που εφαρμόζονται στο επίπεδο του Δήμου.

Με δεδομένο ότι η εφαρμογή του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου αλλά και των ειδικών στρατηγικών πλαισίων, ταυτίζεται χρονικά με την περίοδο εφαρμογής του ΣΕΣ 2014 – 2020, για την στρατηγική ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, υιοθετούνται οι στόχοι και οι σχετικοί δείκτες της πολιτικής Ευρώπη 2020, ανεξαρτήτως της πηγής χρηματοδότησης των επιμέρους δράσεων.

Η συσχέτιση των Αξόνων και των Πεδίων Στρατηγικής για την περιοχή ΣΟΑΠ/ΒΑΑ, με το ΣΕΣ 2014 – 2020 γίνεται μέσα από την υιοθέτηση Ειδικών Στόχων των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του ΠΕΠ Κρήτης 2014 – 2020, που εξυπηρετούν και αποτυπώνουν τις γενικές επιδιώξεις των Αξόνων και των Πεδίων Στρατηγικής. Η αντιστοίχιση των Αξόνων και Πεδίων Στρατηγικής με τους Ειδικούς Στόχους των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων, στηρίζεται και στην συγκριτική εξέταση των δεικτών που προβλέπονται :

- στο πλαίσιο του ΠΕΠ Κρήτης 2014 – 2020 ή και άλλων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που προβλέπονται για χρηματοδότηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων αστικής ανάπτυξης (ΥΜΕΠΕΡΑΑ, ΕΠΑΝΕΚ 2014 – 2020)
- στο πλαίσιο των 6 Ειδικών Στρατηγικών πλαισίων του Δήμου, όπως αυτά παρουσιάστηκαν αναλυτικά στην ενότητα 5.1.4

Στον 1^ο Άξονα Στρατηγικής αντιστοιχίζονται, σύμφωνα και με το Στρατηγικό – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Ηρακλείου, το Στρατηγικό Σχέδιο του Δήμου για την «Εξυπνη Πόλη» καθώς και την Περιφερειακή Στρατηγική για την «Εξυπνη Εξειδίκευση» οι Ειδικοί Στόχοι από τις Επενδυτικές Προτεραιότητες :

- 2c, γιατί επιδιώκεται η από κοινού διαχείριση και προβολή δραστηριοτήτων του τουρισμού με το στοιχείο του ιστορικού πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος, με πιλοτικές καινοτόμες εφαρμογές ΤΠΕ,.
- 2b, 3a και 3c γιατί επιδιώκεται ένας μετασχηματισμός της αστικής οικονομίας που θα στηρίζεται στην καινοτομία και στην αξιοποίηση των ευκαιριών που δημιουργούνται στους τομείς τουρισμός, πολιτισμός, περιβάλλον

Στον 2^ο Άξονα Στρατηγικής αντιστοιχίζονται, σύμφωνα με το :

- Στρατηγικό – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Ηρακλείου
- Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας
- Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων
- Πλαίσιο Στρατηγικής για τους υδατικούς πόρους – διάβρωση ακτών
- Στρατηγικό Σχέδιο του Δήμου για την «Εξυπνη Πόλη» καθώς και την Περιφερειακή Στρατηγική για την «Εξυπνη Εξειδίκευση»

οι Ειδικοί Στόχοι από τις Επενδυτικές Προτεραιότητες :

- 6e, γιατί επιδιώκεται η ανάπλαση υπαίθριων χώρων, η δημιουργία πράσινου δικτύου και η ενίσχυση της μετακίνησης των επισκεπτών με μέσα φιλικά στο περιβάλλον καθώς και η χρήση έξυπνων συστημάτων διαχείρισης κυκλοφορίας
- 7b, γιατί επιδιώκεται η βελτίωση της πρόσβασης και της οδικής ασφάλειας σε επιλέξιμες ζώνες
- 4c, για την ανάδειξη καινοτόμων πρακτικών μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης σε δημόσια, δημοτικά κτίρια ή και κατοικίες που συνδέονται με την ιστορική αρχιτεκτονική κληρονομιά.
- 4b, για την ανάδειξη καινοτόμων πρακτικών μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης στις επιχειρήσεις του δικτύου.
- 5b, γιατί επιδιώκεται ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης κινδύνων (σχέδιο ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ), από φυσικές καταστροφές με ειδικές στρατηγικές για την ενίσχυση της προστασίας των παράκτιων αστικών ζωνών έναντι των κινδύνων πλημμύρας και διάβρωσης ακτών

- 6a, γιατί επιδιώκεται η ανάδειξη πιλοτικών δράσεων ανακύκλωσης και κομποστοποίησης.
- 6b, γιατί επιδιώκεται η ορθολογική διαχείριση και η μείωση των απωλειών νερού και κάλυψη των δικτύων αποχέτευσης.
- 6c, γιατί επιδιώκεται η βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και η διαχείριση επισκεπτών σε μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους και μουσειακές υποδομές καθώς και η καθιέρωση μεγάλης πολιτιστικής εκδήλωσης – θεσμού.
- 9a, γιατί επιδιώκεται η συμπλήρωση αναβάθμιση υποδομών κοινωνικής πρόνοιας για ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, σε εντοπισμένους θύλακες αυξημένων αναγκών.
- 10a, γιατί επιδιώκεται η αναβάθμιση / συμπλήρωση υποδομών εκπαίδευσης, με βάση τις ανάγκες επιμέρους περιοχών

Στον 3^ο Άξονα Στρατηγικής αντιστοιχίζονται, σύμφωνα και με :

- το Στρατηγικό – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Ηρακλείου
- το Στρατηγικό Σχέδιο του Δήμου για την «Έξυπνη Πόλη»
- το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνικής Πολιτικής σε συνδυασμό με τις Περιφερειακές Στρατηγικές για Καταπολέμηση της Φτώχειας και Κοινωνική Ένταξη καθώς και τους Ρομά

οι Ειδικοί Στόχοι από τις Επενδυτικές Προτεραιότητες :

- 9iv, γιατί επιδιώκεται η κάλυψη αναγκών υγείας στους θύλακες όπου εντοπίζονται έντονες επιπτώσεις της φτώχειας, με άμεση προτεραιότητα τα παιδιά και τους ηλικιωμένους.
- 9ii, γιατί επιδιώκεται η άμβλυση των συνεπειών της φτώχειας σε εντοπισμένους θύλακες.
- 9iii, γιατί επιδιώκεται ο περιορισμός διακρίσεων και εμποδίων πάσης μορφής.
- 9i, γιατί επιδιώκεται η ενίσχυση των δυνατοτήτων για απασχόληση ατόμων που έχουν την ευθύνη παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από την φτώχεια καθώς και ατόμων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες.
- 9v, γιατί επιδιώκεται η ενίσχυση ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων.

Πίνακας 9.1.2.2: Συσχέτιση των Αξόνων και Πεδίων Στρατηγικής με Ειδικούς Στόχους Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και Στρατηγικά Πλαίσια Χωρικά και Ειδικά

Άξονας Στρατηγικής	Πεδία Στρατηγικής	Ειδικός Στόχος	Επενδυτική προτεραιότητα	Στρατηγικά Πλαίσια Χωρικού Σχεδιασμού				Ειδικά Στρατηγικά Πλαίσια στο επίπεδο του Δήμου					
				Κατευθύνσεις ΠΠΧΣΑΑ	Αστικός τουρισμός	Πολιτιστικός τουρισμός	Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο	Στρατηγικό – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα		ΣΔΑΕ ³²	«Εξυπνη Πόλη» ³³		Άλλα Στρατηγικά Πλαίσια
						Κρουαζιέρα & Θαλάσσιος Τουρισμός		Ανάπλαση Παλιάς Πόλης	Άξονας		Μέτρο	Τομέας	
						Συνεδριακός τουρισμός	Αξονας			Μέτρο			
1 Συνολή στην οικονομία	Καινοτομία	• αύξηση του αριθμού των παρεχόμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών	• 2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας	<ul style="list-style-type: none"> • ενοποίηση των ιστορικών τοπόσημων και του φυσικού τοπίου μέσα από την ανάπτυξη του άξονα «Ενετικό Λιμάνι – Παλιά Πόλη – Τείχη – Κνωσός» • αξιοποίηση νέων τεχνολογιών για σχεδιασμό ειδικών διαδρομών και διαχείριση επισκεπτών • σύνδεση του τουρισμού – πολιτισμού με τον αγροδιατροφικό τομέα • προώθηση προγραμμάτων για την οργάνωση πολιτιστικών περιπάτων, σε συνδυασμό με ιστορικούς, πολιτιστικούς χώρους και εγκαταστάσεις. 	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάλληλη σήμανση και ενημέρωση των επισκεπτών για τη θέση και το περιεχόμενο των τουριστικών πόρων και εξασφάλιση εύκολης πρόσβασης σε αυτούς. 	<p><u>Κρουαζιέρα & Θαλάσσιος Τουρισμός</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Διασύνδεση των σταθμών κρουαζιέρας με θεματικά δίκτυα των ευρύτερων περιοχών (πολιτιστικά, θρησκευτικά, φυσιολατρικά κ.α.). 	<p><u>Ανάπλαση Παλιάς Πόλης</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Δραστηριότητες σύνδεσης των πόλων πολιτιστικού και ιστορικού ενδιαφέροντος • Δίκτυο πολιτιστικών διαδρομών 	Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου και των Νομικών Προσώπων	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών		Διακυβέρνηση	Online υπηρεσίες	
		• αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων που καινοτομούν	<ul style="list-style-type: none"> • 2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ • 3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών 	<ul style="list-style-type: none"> • νέες μόνιμες εγκαταστάσεις που χωροθετούνται κατά προτεραιότητα σε περιοχές συνδεδεμένες με τους πολιτιστικούς πόλους, σε κελύφη με ιδιαίτερα ιστορικά, μορφολογικά ή κατασκευαστικά χαρακτηριστικά • προώθηση νέων μορφών θεματικού τουρισμού με συνδυασμό υποδομών, εγκαταστάσεων και δράσεων τουρισμού, αναψυχής και πολιτισμού, ανάδειξης της κρητικής διατροφής και εξασφάλιση κατασκευών και εγκαταστάσεων υψηλής ποιότητας και αισθητικής με ένταξη στον περιβάλλοντα χώρο και το τοπίο και με ειδική μέριμνα για την ανάδειξη, προβολή και διατήρηση του υπάρχοντος φυσικού και πολιτιστικού κεφαλαίου. 	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη του ρόλου των πόλων ως αυτόνομων προορισμών τουρισμού (city break). • Ένταξη των αστικών κέντρων σε εθνικά και διεθνή δίκτυα βάσει θεματικών ενότητων (κοινή ιστορία, αρχιτεκτονική, τοπική παραγωγή, κ.α.). • Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ποιότητας του ξενοδοχειακού δυναμικού των αστικών περιοχών με κατασκευή νέων καταλυμάτων, παράλληλη απόσυρση απαξιωμένων μονάδων κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, επανάχρηση του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος οποιασδήποτε χρήσης με τη μετατροπή του σε τουριστικά καταλύματα και υποστηρικτικές χρήσεις 	<p><u>Πολιτιστικός τουρισμός</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία εφαρμογών ψηφιακής αναπαράστασης ιστορικών, μυθολογικών και άλλων πολιτιστικών σεναρίων (σύνδεση καινοτομίας – πολιτισμού). • Ανάπτυξη του γαστρονομικού τουρισμού και ένταξη του στο τουριστικό προϊόν • Θέσπιση ειδικών χρηματοδοτικών κινήτρων για την διατήρηση των παραδοσιακών δραστηριοτήτων 	<p><u>Ανάπλαση Παλιάς Πόλης</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση δημιουργίας εργαστηρίων χαμηλής όχλησης στους τομείς παραγωγής παραδοσιακών βιοτεχνικών προϊόντων, χειροτεχνημάτων, • προϊόντων εικαστικής βιοτεχνίας • Προσέλκυση εξειδικευμένων επιχειρήσεων σε τομείς νέων τεχνολογιών 	Τοπική οικονομία και απασχόληση	Ενίσχυση τοπικής ανάπτυξης - Τοπική Επιχειρηματικότητα και καινοτομία		Οικονομία	Επιχειρηματικότητα και καινοτομία / Τοπική και Παγκόσμια σύνδεση	
	• επανάχρηση κενών κτιρίων	• 3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων	<ul style="list-style-type: none"> • Παροχή κινήτρων για εκσυγχρονισμό υφιστάμενων τουριστικών μονάδων με παράλληλη αναβάθμιση σε τύπους και κατηγορίες καταλυμάτων (4 και 5 αστέρια) ή επέκταση αυτών και συμπληρώσεις με ειδικές τουριστικές υποδομές. • Δράσεις εξυγίανσης περιοχών μέσω επανάχρησης αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων, καθώς και μέσω παροχής κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες, για μερική ή ολική απόσυρση μη αξιόλογων, απαξιωμένων ή εγκαταλελειμμένων κτιρίων και εγκαταστάσεων χρήσης τουρισμού, και για κατεδάφιση μη αξιόλογων ή μη απαραίτητων ή εγκαταλελειμμένων κτιρίων που προσβάλλουν το τοπίο. • ανάπλαση, εξυγίανση, αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός και συμπλήρωση υφιστάμενων τουριστικών εγκαταστάσεων και υποδομών με στόχο την προσέλκυση τουρισμού υψηλού επιπέδου και τη δημιουργία θυλάκων τουριστικής καινοτομίας και πρότυπης αναψυχής • καταγραφή, κήρυξη και ανάδειξη κτηρίων, χώρων ή εγκαταστάσεων, που αποτελούν σημαντικά στοιχεία αναφοράς από άποψη ιστορίας, τοπίου ή αρχιτεκτονικής συγκρότησης και χωροθετούνται σε αυτά οι επιθυμητές χρήσεις και δραστηριότητες τουρισμού - πολιτισμού. • θέσπιση κινήτρων για την ενεργοποίηση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας 	<p><u>Κρουαζιέρα & Θαλάσσιος Τουρισμός</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη στις παρυφές των σταθμών κρουαζιέρας χώρων εμπορικών χρήσεων, ψυχαγωγίας και προώθησης τοπικών προϊόντων. 	<p><u>Συνεδριακός τουρισμός</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία συνεδριακού πόλου & αξιοποίηση πανεπιστημιακών ερευνητικών ιδρυμάτων καθώς και αξιόλογων στοιχείων της ιστορίας και του πολιτισμού. • Επανάχρηση αξιόλογων παλαιών κελυφών για δράσεις συνεδριακού τουρισμού. 								
Κίνητρα		Οικονομικά κίνητρα ΣΟΑΠ ³⁴											

³² Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας ΣΔΑΕ έως το 2020 για τον Δήμο Ηρακλείου

³³ Στρατηγικό Σχέδιο του Δήμου Ηρακλείου για την «Εξυπνη Πόλη»

³⁴ Θεσμοθέτηση ειδικών κινήτρων στο πλαίσιο του ΣΟΑΠ κατ' αναλογία των κινήτρων που δόθηκαν σε περιοχές της Αθήνας Ν. 4030/2011 (ΦΕΚ249Α/25.11.2011)

Άξονας Στρατηγικής	Πεδία Στρατηγικής	Ειδικός Στόχος	Επενδυτική προτεραιότητα	Στρατηγικά Πλαίσια Χωρικού Σχεδιασμού			Ειδικά Στρατηγικά Πλαίσια στο επίπεδο του Δήμου									
				Κατευθύνσεις ΠΠΧΣΑΑ	Αστικός τουρισμός	Πολιτιστικός τουρισμός	Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο	Στρατηγικό – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα		ΣΔΑΕ ³²	«Έξυπνη Πόλη» ³³		Άλλα Στρατηγικά Πλαίσια			
						Κρουαζιέρα & Θαλάσσιος Τουρισμός		Ανάπλαση Παλιάς Πόλης	Άξονας		Μέτρο	Τομέας		Άξονας	Τομέας	
						Συνεδριακός τουρισμός	Άξονας			Μέτρο						Τομέας
2 Συνοχή στην πόλη	Περιβάλλον	• εξοικονόμηση ενέργειας και μείωση των εκπομπών του αερίου του θερμοκηπίου	<ul style="list-style-type: none"> 6e - Ανάλυση δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποθαμιωμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου 7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων 	<ul style="list-style-type: none"> βελτίωση της προσβασιμότητας με Μέσα Μαζικής Μεταφοράς (ΜΜΜ) ανάδειξη του θαλάσσιου μετώπου του Ηρακλείου και η διασύνδεσή του σε όρους βιώσιμης κινητικότητας με την αστική περιοχή και την Παλιά Πόλη . δημιουργία εκτεταμένου δικτύου πεζοδρόμων και ποδηλατικών διαδρομών εσκαυχρονισμός και βελτίωση των υποδομών των λιμανιών με έλεγχο των τάσεων εντατικοποίησης της χρήσης και με μέριμνα για να μην υποθηκεύονται οι στόχοι για τις περιβάλλουσες αστικές περιοχές. 	<ul style="list-style-type: none"> Αναβάθμιση του ρόλου των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, βελτίωση της κυκλοφορίας και της ασφάλειας των πεζών καθώς και της προσβασιμότητας των εμποδιζόμενων ατόμων. 	<p><u>Πολιτιστικός τουρισμός</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Εξασφάλιση της προσβασιμότητας, της επισκεψιμότητας και οργάνωσης των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων και υποστήριξη τους με κατάλληλα έργα υποδομών/Ενταξη τους σε τουριστικά δίκτυα. <p><u>Κρουαζιέρα & Θαλάσσιος Τουρισμός</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Αναβάθμιση & λειτουργική αναδιοργάνωση των υποδομών στις λιμενικές ζώνες με αντίστοιχες λιμενικές και χερσαίες εγκαταστάσεις. Βελτίωση συγκοινωνιακών συνδέσεων των σταθμών κρουαζιέρας με τις αστικές περιοχές και περιοχές με αξιόλογους τουριστικούς – πολιτιστικούς πόρους. 	<p><u>Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Λειτουργική ιεράρχηση οδικού δικτύου Δίκτυο πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων και χώρων πρασίνου με βασικούς άξονες το παράκτιο μέτωπο και τον κάθετο σε αυτόν άξονα σύνδεσης της παλιάς πόλης με την Κνωσό <u>Ανάπλαση Παλιάς Πόλης</u> Δραστηκή μείωση κίνησης ΙΧ στην Παλιά Πόλη Δίκτυο πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων και χώρων πρασίνου Δημιουργία οργανωμένων χώρων στάθμευσης Ενίσχυση Μέσων Μαζικής Μεταφοράς 	Περιβάλλον και ποιότητα ζωής	Βιώσιμη κινητικότητα	Βιώσιμη κινητικότητα	Περιβάλλον / Κινητικότητα	Διαχείριση πόρων / Αποδοτικές μεταφορές				
			<ul style="list-style-type: none"> 4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης 4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις 6e - Ανάλυση δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποθαμιωμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου 	<ul style="list-style-type: none"> Ανάληψη δράσεων αναβάθμισης του δομημένου χώρου, με πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων με αύξηση των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου και παροχή κινήτρων για αναπλάσεις ιδιωτικών χώρων σε συνδυασμό με τη βελτίωση των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων. 	<ul style="list-style-type: none"> Δράσεις αναβάθμισης του δομημένου χώρου με πολεοδομικές παρεμβάσεις ανάπλασης 	<p><u>Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Παρεμβάσεις ανάπλασης σε προσδιορισμένες ζώνες Παρεμβάσεις περιβαλλοντικής αναβάθμισης και προστασίας ρεμάτων Συμπλήρωση – αναβάθμιση δικτύων ύδρευσης – αποχέτευσης <u>Ανάπλαση Παλιάς Πόλης</u> 	<ul style="list-style-type: none"> Εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια, στις τουριστικές, βιοτεχνικές και εμπορικές εγκαταστάσεις Δραστηκή μείωση ατμοσφαιρικής ρύπανσης και θορύβου Διαμόρφωση ειδικού προγράμματος και καμπάνιας για μείωση στερεών αποβλήτων και ειδικό πρόγραμμα ανακύκλωσης Εξοικονόμηση νερού 						Ενεργειακή διαχείριση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	Δημοτικά κτίρια / οικιακός τριτογενής τομέας / δημοτικός φωτισμός / πράσινο – αναπλάσεις / βιώσιμη κινητικότητα / Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση	Περιβάλλον	Διαχείριση πόρων
			<ul style="list-style-type: none"> 5b - Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών 	<ul style="list-style-type: none"> Ανάληψη δράσεων αναβάθμισης του δομημένου χώρου, με πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων με αύξηση των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου και παροχή κινήτρων για αναπλάσεις ιδιωτικών χώρων σε συνδυασμό με τη βελτίωση των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων. ανάληψη δράσεων αποφόρτισης των υψηλών πιέσεων και αναβάθμιση του δομημένου χώρου με εργαλεία τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού και ειδικές ρυθμίσεις για την εξυγίανση, την περιβαλλοντική και ποιοτική αναβάθμιση 	<ul style="list-style-type: none"> Δράσεις αναβάθμισης του δομημένου χώρου με πολεοδομικές παρεμβάσεις ανάπλασης 	<p><u>Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια, στις τουριστικές, βιοτεχνικές και εμπορικές εγκαταστάσεις Δραστηκή μείωση ατμοσφαιρικής ρύπανσης και θορύβου Διαμόρφωση ειδικού προγράμματος και καμπάνιας για μείωση στερεών αποβλήτων και ειδικό πρόγραμμα ανακύκλωσης Εξοικονόμηση νερού 	Διαχείριση και εξοικονόμηση φυσικών πόρων – Ασφάλεια και πολιτική προστασία						Περιβάλλον	Βιώσιμος αστικός σχεδιασμός	Στρατηγικό πλαίσιο για τους υδατικούς πόρους – διαβρωση ακτών	
			<ul style="list-style-type: none"> μείωση των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές 	<ul style="list-style-type: none"> 5b - Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών 	<ul style="list-style-type: none"> Ανάληψη δράσεων αναβάθμισης του δομημένου χώρου, με πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων με αύξηση των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου και παροχή κινήτρων για αναπλάσεις ιδιωτικών χώρων σε συνδυασμό με τη βελτίωση των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων. ανάληψη δράσεων αποφόρτισης των υψηλών πιέσεων και αναβάθμιση του δομημένου χώρου με εργαλεία τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού και ειδικές ρυθμίσεις για την εξυγίανση, την περιβαλλοντική και ποιοτική αναβάθμιση 	<ul style="list-style-type: none"> Δράσεις αναβάθμισης του δομημένου χώρου με πολεοδομικές παρεμβάσεις ανάπλασης 	<p><u>Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια, στις τουριστικές, βιοτεχνικές και εμπορικές εγκαταστάσεις Δραστηκή μείωση ατμοσφαιρικής ρύπανσης και θορύβου Διαμόρφωση ειδικού προγράμματος και καμπάνιας για μείωση στερεών αποβλήτων και ειδικό πρόγραμμα ανακύκλωσης Εξοικονόμηση νερού 						Διαχείριση και εξοικονόμηση φυσικών πόρων – Ασφάλεια και πολιτική προστασία	Περιβάλλον	Βιώσιμος αστικός σχεδιασμός	Στρατηγικό πλαίσιο για τους υδατικούς πόρους – διαβρωση ακτών
			<ul style="list-style-type: none"> αύξηση της ανακύκλωσης 	<ul style="list-style-type: none"> 6a - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις 	<ul style="list-style-type: none"> Ανάληψη δράσεων αναβάθμισης του δομημένου χώρου, με πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων με αύξηση των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου και παροχή κινήτρων για αναπλάσεις ιδιωτικών χώρων σε συνδυασμό με τη βελτίωση των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων. ανάληψη δράσεων αποφόρτισης των υψηλών πιέσεων και αναβάθμιση του δομημένου χώρου με εργαλεία τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού και ειδικές ρυθμίσεις για την εξυγίανση, την περιβαλλοντική και ποιοτική αναβάθμιση 	<ul style="list-style-type: none"> Δράσεις αναβάθμισης του δομημένου χώρου με πολεοδομικές παρεμβάσεις ανάπλασης 	<p><u>Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια, στις τουριστικές, βιοτεχνικές και εμπορικές εγκαταστάσεις Δραστηκή μείωση ατμοσφαιρικής ρύπανσης και θορύβου Διαμόρφωση ειδικού προγράμματος και καμπάνιας για μείωση στερεών αποβλήτων και ειδικό πρόγραμμα ανακύκλωσης Εξοικονόμηση νερού 						Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων	Περιβάλλον	Διαχείριση πόρων	Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης αποβλήτων
<ul style="list-style-type: none"> αναβάθμιση – συμπλήρωση δικτύων και συστημάτων ύδρευσης, αποχέτευσης 	<ul style="list-style-type: none"> 6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις 	<ul style="list-style-type: none"> Ανάληψη δράσεων αναβάθμισης του δομημένου χώρου, με πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων με αύξηση των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου και παροχή κινήτρων για αναπλάσεις ιδιωτικών χώρων σε συνδυασμό με τη βελτίωση των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων. ανάληψη δράσεων αποφόρτισης των υψηλών πιέσεων και αναβάθμιση του δομημένου χώρου με εργαλεία τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού και ειδικές ρυθμίσεις για την εξυγίανση, την περιβαλλοντική και ποιοτική αναβάθμιση 	<ul style="list-style-type: none"> Δράσεις αναβάθμισης του δομημένου χώρου με πολεοδομικές παρεμβάσεις ανάπλασης 	<p><u>Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια, στις τουριστικές, βιοτεχνικές και εμπορικές εγκαταστάσεις Δραστηκή μείωση ατμοσφαιρικής ρύπανσης και θορύβου Διαμόρφωση ειδικού προγράμματος και καμπάνιας για μείωση στερεών αποβλήτων και ειδικό πρόγραμμα ανακύκλωσης Εξοικονόμηση νερού 	Υδρευση - διαχείριση λυμάτων	Περιβάλλον	Διαχείριση πόρων	Στρατηγικό πλαίσιο για τους υδατικούς πόρους – διαβρωση ακτών								

Άξονας Στρατηγικής	Πεδία Στρατηγικής	Ειδικός Στόχος	Επενδυτική προτεραιότητα	Στρατηγικά Πλαίσια Χωρικού Σχεδιασμού			Ειδικά Στρατηγικά Πλαίσια στο επίπεδο του Δήμου								
				Κατευθύνσεις ΠΠΧΣΑΑ	Αστικός τουρισμός	Πολιτιστικός τουρισμός	Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο	Στρατηγικό – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα		ΣΔΑΕ ³²	«Έξυπνη Πόλη» ³³		Άλλα Στρατηγικά Πλαίσια		
						Κρουαζιέρα & Θαλάσσιος Τουρισμός		Ανάπλαση Παλιάς Πόλης	Άξονας		Μέτρο	Τομέας		Άξονας	Τομέας
						Συνεδριακός τουρισμός	Άξονας			Μέτρο					
2 Συνοχή στην πόλη	πολιτισμός	<ul style="list-style-type: none"> αύξηση επισκεψιμότητας ιστορικών – πολιτιστικών χώρων 	<ul style="list-style-type: none"> 6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς 	<ul style="list-style-type: none"> καταγραφή, κήρυξη και ανάδειξη κτηρίων, χώρων ή εγκαταστάσεων, που αποτελούν σημαντικά στοιχεία αναφοράς από άποψη ιστορίας, τοπίου ή αρχιτεκτονικής συγκρότησης ανάδειξη του Μινωικού Πολιτισμού με άξονα την έρευνα, τεχνολογία και τον πολιτισμό πολιτιστικές εκδηλώσεις κλίμακας πόλης και γειτονιάς. οργάνωση μόνιμων εκδηλώσεων εντός ή πλησίον αρχαιολογικών χώρων και μνημείων, με προϋπόθεση την ασφάλειά τους. 	<ul style="list-style-type: none"> Ανάδειξη και αναβάθμιση των ιστορικών κέντρων, μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και λοιπών αξιόλογων στοιχείων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος . Αναβάθμιση και επέκταση των παρεχόμενων υπηρεσιών και δραστηριοτήτων σε μουσεία, εκθετήρια, σύγχρονες εγκαταστάσεις πληροφόρησης, φεστιβάλ και άλλες θεματικές ή πολιτιστικές εκδηλώσεις. 	<p><u>Πολιτιστικός τουρισμός</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Διατήρηση και ανάδειξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και ειδικότερα των ιστορικών κέντρων των πόλεων αλλά και μεμονωμένων κτιρίων Δημιουργία μουσείων και θεματικών πάρκων συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογικών για την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων και ιδιαιτεροτήτων κάθε περιοχής <p><u>Κρουαζιέρα & Θαλάσσιος Τουρισμός</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση, προβολή και καθιέρωση φεστιβάλ, πολιτισμικών θεσμών και άλλων σχετικών εκδηλώσεων. <p><u>Συνεδριακός τουρισμός</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση της λειτουργίας πολιτιστικών και ιστορικών χώρων και επέκταση των προσφερόμενων υπηρεσιών. 	<p><u>Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Προστασία και ανάδειξη χώρων πολιτιστικής – ιστορικής κληρονομιάς Ανάδειξη – προστασία ιστορικού ιστού, μνημείων και αξιόλογων κτιρίων Σύγχρονες πολιτιστικές δραστηριότητες Πολιτιστικές δραστηριότητες διεθνούς εμβέλειας 	Κοινωνική πολιτική, παιδεία, τουρισμός και αθλητισμός	Τουρισμός, Πολιτισμός, Αθλητισμός, Εθελοντισμός	Δημοτικά κτίρια	Διαβίωση / Οικονομία	Πολιτισμός / Τοπική και παγκόσμια σύνδεση			
	Παιδεία, Πρόνοια, Αθλητισμός	<ul style="list-style-type: none"> 9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας 	<ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση των κοινωνικών και οικονομικών παραμέτρων στο πλαίσιο δράσεων αναβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος 	<p><u>Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Συμπλήρωση και αναβάθμιση δικτύου κοινωφελών χώρων για εκπαίδευση, αθλητισμό, υγεία και πρόνοια Ανάπλαση Παλιάς Πόλης Αναβάθμιση και εμπλουτισμός του κοινωνικού εξοπλισμού με την δημιουργία σχολείων, παιδικών σταθμών, χώρων αθλητισμού και παιχνιδιού, κοινωνικών στεκιών και στεκιών γειτονιάς 	Κοινωνική Συνοχή, Μέρμενα και Φροντίδα	Δημοτικά κτίρια	Διαβίωση							Υγεία και πρόνοια	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνικής Πολιτικής
	<ul style="list-style-type: none"> 10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης 			Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	Πολίτες	Εκπαίδευση / Δημιουργικότητα									

Άξονας Στρατηγικής	Πεδία Στρατηγικής	Ειδικός Στόχος	Επενδυτική προτεραιότητα	Στρατηγικά Πλαίσια Χωρικού Σχεδιασμού			Ειδικά Στρατηγικά Πλαίσια στο επίπεδο του Δήμου						
				Κατευθύνσεις ΠΠΧΣΑΑ	Αστικός τουρισμός	Πολιτιστικός τουρισμός	Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο	Στρατηγικό – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα		ΣΔΑΕ ³²	«Έξυπνη Πόλη» ³³		Άλλα Στρατηγικά Πλαίσια
						Κρουαζιέρα & Θαλάσσιος Τουρισμός		Ανάπλαση Παλιάς Πόλης	Άξονας		Μέτρο	Τομέας	
						Συνεδριακός τουρισμός	Άξονας			Μέτρο			
2 Συνοχή στην πόλη	Πολεοδομία	<ul style="list-style-type: none"> προσαρμογή του χωρικού σχεδιασμού στις κατευθύνσεις και δυνατότητες ανάπτυξης 	πολεοδομικές ρυθμίσεις ΣΟΑΠ ³⁵	<ul style="list-style-type: none"> Να γίνουν οι απαραίτητες προσαρμογές στα θεσμοθετημένα ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ και να δοθούν οι αντίστοιχες κατευθύνσεις στα υπό εκπόνηση Καθορισμός ΣΟΑΠ- προγράμματα αναπλάσεων: για προώθηση ολοκληρωμένων στρατηγικών αστικού σχεδιασμού σε περιοχές με «έντονα προβλήματα αναπτυξιακής υστέρησης, κοινωνικής και οικονομικής συνοχής, περιβαλλοντικής υποβάθμισης και ποιότητας ζωής». Ποιοτική αναβάθμιση της θόρειας παράκτιας ζώνης με ισχυρά κίνητρα ποιοτικής αναβάθμισης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και λειτουργιών και πρόβλεψη νέων 			<p><u>Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση της οικονομικής λειτουργίας με οργανωμένες ζώνες Κεντρικών Λειτουργιών Πόλης και Τοπικών Κέντρων <u>Ανάπλαση Παλιάς Πόλης</u> Λειτουργική οργάνωση των χρήσεων Άνοιγμα της λειτουργίας της Παλιάς Πόλης προς την παραλία για κίνηση κατοίκων, τουριστών, επισκεπτών Τον καθορισμό χρήσεων γης στην περιοχή ανάπτυξης πολεοδομικού κέντρου, χρήσεων τοπικών πολεοδομικών κέντρων και χρήσεων γενικής κατοικίας με περιορισμούς, καθώς επίσης και την προστασία μνημείων και διατηρητέων κτιρίων, όπως τα παραπάνω θα εξειδικευτούν κατά ζώνη στην πολεοδομική μελέτη ανάπτυξης 	Περιβάλλον και ποιότητα ζωής	Οικιστικό Περιβάλλον – Χωροταξικός Σχεδιασμός		Περιβάλλον	Βιώσιμος αστικός σχεδιασμός	
3 Συνοχή στην κοινωνία	αποτελεσματικότητα για υγεία και πρόνοια	<ul style="list-style-type: none"> διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ευπαθείς ομάδες 	<ul style="list-style-type: none"> 9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, θιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας 	<ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση των κοινωνικών και οικονομικών παραμέτρων στο πλαίσιο δράσεων αναβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος 	<p><u>Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Συμπλήρωση και αναβάθμιση δικτύου κοινωφελών χώρων για εκπαίδευση, αθλητισμό, υγεία και πρόνοια <u>Ανάπλαση Παλιάς Πόλης</u> Αναβάθμιση και εμπλουτισμός του κοινωνικού εξοπλισμού με την δημιουργία σχολείων, παιδικών σταθμών, χώρων αθλητισμού και παιχνιδιού, κοινωνικών στεκιών και στεκιών γειτονιάς 	Κοινωνική πολιτική, παιδεία, τουρισμός, πολιτισμός και αθλητισμός	Κοινωνική Συνοχή, Μέριμνα και Φροντίδα		Διαβίωση / Πολίτες	Ευεία –κοινωνική ισότητα – συνοχή - υγεία πρόνοια / Κοινωνική ένταξη και συμμετοχή	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνικής Πολιτικής		
	αντιμετώπιση διακρίσεων	<ul style="list-style-type: none"> διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ομάδες με κίνδυνο διάκρισης 	<ul style="list-style-type: none"> 9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά 9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών 										
	απασχόληση	<ul style="list-style-type: none"> βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση ενίσχυση κοινωνικών επιχειρήσεων 	<ul style="list-style-type: none"> 9i- Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστηριότητας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης 9v - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση 										

³⁵ Κατευθύνσεις για την αναδιοργάνωση των χρήσεων γης και του δικτύου κοινόχρηστων – κοινωφελών χώρων, πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων, καθώς και την υιοθέτηση πολεοδομικών κινήτρων στο πλαίσιο εκπόνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου και της ολοκλήρωσης – αναθεώρησης Πολεοδομικών Μελετών (Ν. 4269/2014)